

10

2/17063

1925-17

32.265

HOBA XATA

Наймоднійші матеріали
на сукні, костюми у ве-
личезнім виборі поручає
фірма

Львів, вул. Галицька ч. 10.

ФІЛІЯ В СТРИЮ!

АНТІН УВЄРА

ФІЛІЯ В СТРИЮ!

Парова фабрика цукорків і помадок

„ФОРТУНА НОВА“

вл. К. Авдиковичева (давніше „Фортуна“)

яка міститься тепер у власнім будинку

при вул. Кордецького ч. 23

(бічна вул. Кор. Ядвиги). Телефон ч. 26-14.

Поручає свої удосконалені вироби.

Жадайте всюди наших цукорків і помадок!

У Львові можна їх також набувати в нашій склепі

при вул. Руській ч. 1.

МАШИНИ ДО ШИТТЯ

найновіших систем, яких
складові частини, приладдя
до кравецького ремесла
і до ручних робіт поручає

АЛЕКСАНДЕР МАЛІМОН

СКЛАД МАШИН ДО ШИТТЯ

Львів, вул. Валова ч. 11 а.

Приймається машини до направи.

1-7

ШОВКИ на сукні і підшавки — —
СУКНА заграничні і модні — Всякі
додатки до кравецтва і моднярства
КАПЕЛЮХИ ДАМСЬКІ заграничні

Магазин новостей для пань

ГЕРБЕР і ШТАЙНМЕЦ

вул. Коперника ч. 5.

Телефон ч. 859.

Телефон ч. 859.

Поручається відома зі своєї солідності

Фірма „МОДА“

Львів, вул. Ягайлонська ч. 12.

Дім новостей для пань, куди вже надійшли на
літній сезон найновіші моделі заграничні і краєві.
Мається також велика вибір жіночого білля.

ЦІНИ ДУЖЕ ПРИСТУПНІ.

П. Т. Урядникам уділяється кредиту на до-
гідні сплати.

1-1

Кухонне начиння, примуси й ванни
найдешевше

в українській бляхарській роботі

А. ЗАЯЦЯ

Львів, вул. ОССОЛІНСЬКИХ ч. 14.

Направи, криття, лякерування дахів під
гваранцією!

Від Редакції.

Видаючи перше число „Нової Хати“, просимо
Шановних Читачок подати свої побажання відно-
сно цього журналу. Які зміни бажані, які теми
мають бути обговорювані, чого не достає — одним
словом, як на Вашу думку має виглядати такий
журнал. Всі поради та вказівки ми приймемо з по-
дякою та будемо старатися до них примінитись.

Редакція.

НОВА ХАТА

ЖУРНАЛ ПРИСВЯЧЕНИЙ МОДАМ І СПРАВАМ ДОМАШНЬОГО ЖІНОЧОГО ГОСПОДАРСТВА
ВИХОДИТЬ РАЗ У МІСЯЦЬ

РІК I

ЛЬВІВ, ЧЕРВЕНЬ 1925

Ч. I

ДО ЧИТАЧОК!

32.265

Мені на ймення „НОВА ХАТА“. Приходжу до Вас, українські Жінки і Дівчата, з вірою, що мене не відкинете, а приймете, як доброго товариша й друга.

Будете мене читати так, як кожний фаховець читає часопис з обсягу свого звання, який дуже часто стає йому показником і дорадником в життю. А ви, хоч Ваші завдання й обов'язки однаково тяжкі і відвічальні, не маєте такого приятеля — друга.

Тому хочу ним бути я. Хочу Вам поради не лише в тому, як себе одягти, як пошити собі і дітям одяг чи білля, без помочи фахової сили, послугуючися виключно нашими добрими й дешевими кроями, але теж буду старатися познайомити Вас, яким способом можна легко і дешево прибрати свою хату, щоб вона стала милою, гарною і привітною для Вас і для других.

Хочу даліше облекшити Вам журбу про те, що „варити сьогодні“? Увільнити Вас від того настирливого питання, яке ранком і вечером турбує та не потрібно

клопоче Ваші голови. Подаватиму Вам теж ради як заховати красу і здоров'я своє і своїх найближчих, та попри ті практичні ради, не забуду поміщувати й цікаву лектуру, — яка буде для Вас розрадою.

Коротко, — хочу Вам бути приятелем приємним і позиточним, а тому вірю, що радо мене привітаєте в своєму родинному огнищі.

Перегляньте це перше число, а переконаєтеся, що цей марний гріш, який жертвуйте на передплату „НОВОЇ ХАТИ“ не є змарнований, навпаки він вернеться Вам вдесятеро, тому, що йдучи за моїми радами заощадите багато видатків.

Даліше прошу Вас дуже — по причитанню не відкладайте цього числа в забуття, лише позичте його своїй близькій сусідці чи знакомій. Їй зробите тим приємність, — а мені прислугу. Бо щойно тоді зможу я відповісти наміченому завданню, коли мене не забракне в кожній українській родині.

— Та цить-те бо там, дідо байку казатиме, — крикнула злісно Катерина і шпурнула шулькою кукурудзи в темний кут стодоли, звідки найголосніший сміх розлягався,

Високий, сухорлявий парубок, Максим висунув голову з товпи і почав насмішливо-солоденьким голосом:

— Ой подивіться на неї, яка робітниця вгідна, яка панночка делікатна...

Але старий Семен, громадський дідо набив уже льюльку тютюном і кашельнув на всю стодолу.

Ті, що були ближче нього, понахиливали голови, щоб ліпше було чути.

— Жило собі двоє людей, чоловік тай жінка, тай такі бідні, що ні поля, ні коровини, от як у нас комірники найбідніші...

Палагна-комірниця кинула отереблену кукурудзу до купи, та дивилася на діда, побожно хитаючи головою.

З кута залунав ще раз високий дівочий сміх та швидко урвався і глибока тиша сповила простору стодоли.

Тільки кукурудза шелестала і свершок виводив свою пісню поміж старими дошками.

— Тай була в них дочка одна-однісенька, а файна вам така, як мальована...

Заскрипіли двері і мала якась постать всунулася до стодоли. В блідому світлі лямпочки, що звисала на дроті зі сволака, годі було розглядіти, що це таке, старе чи молоде.

Ішла боязким, непевним кроком, начеб скрадалася. І тільки коли підійшла до гурту, пізнали малу наймичку, Явдошку, що то її ціле село курочкою називало.

— Слава Йсу Христу. Боже вам помагай.

— Слава на віки. Тай ти Явдошко на вечерниці?

В неспокійному куті заворушилося.

— Курочка прийшла кукурудзу теребити...

— А чому ні? Тай вона хоче потанцювати в неділю.

— Та ти вважай, небога, абис не дзьобала зерна, бо то панське...

— Куд-куд-ку-дак... — подразнив Явдошку якийсь пустун та затріпав рукавами сірака, немов крилами.

Явдошка не обізвалася ні словечком, начебто й не з неї глумилися. Сіла на долівці, біля комірниць Палагни, бо на лавках не було вже місця, та розглядалася по гурті великими голубими очима. Її одно око дивилося косо і тому називали її ще присліпуватою.

Побачила Максима й боязко спустила очі та стала посуватися щораз даліше в кут.

Його насмішок вона лякалася найбільше.

Але Максим не сказав нічого, тільки посміхнувся кривою, глумливою усмішкою.

А дідо говорив даліше.

— Тай зіслав Бог смерть на тоту жінку. Чув небога, що вже їй кінець надходить тай кличе до постелі чоловіка й дитину.

— „Ти, каже, мужу любий, абис другої жінки не брав, поки ще дитина при тобі. Не хочу я, щоб над моєю ягідкою погана мачуха збиткувалася...“

— Казала дівчині піти на город, нарвати рути тай барвінку зеленого і сплела з того зілля віночок.

— „Поки, каже, наша Олюнька носитиме цей віночок на голові, поти ти, старий, вдовичитимеш.“

Жіночі голови сколихнулися, наче трава під подихом вітру.

— Богби з неї говорив... Правда це свята, нема гіршого лиха для дитини, як мачуха недобра.

Молоде й старе впилило очі в жовте обличчя діда з німим запитом:

— Що даліше?

І ніхто не бачив дрібоньких сльозинок, що капали з очей „урочки“ на жовту кукурудзу. Зрештою вона витерла їх рукавом сорочки так швидко, що й замітити годі було.

— Ваяжіть у коси, бо вже далі не буде де сипати — відозвалася двірська наймичка Настуня, а там кликнула на парубків. — Гей, поможи-но мені котрий висипати новий мішок.

Михайло-танцюрист, що шепотів щось на вухо рожевій, мов троянда Оришці, прискочив до мішка і зелені шульки глухо розсипалися по землі.

Одні теребили, а другі вязали стереблені вже шульки у коси, щоб можна було на сонці розвісити.

— Плетіть ви собі, а я вже до цього голови не маю. Пальці плутаються, нічого не розбереш.

І Максим покинув плетільників та пристав до тих, що з Палагною свіжі шульки теребили.

Явдошка задрожала вся, коли переходив біля неї і зашелестіла кукурудзою, начеб хотіла заглушити удари свого серця. А воно так неспокійно товклось, мов пташина у клітці.

— Але той чоловік, видите, не вшанував волі небіжечки своєї тай в рік потому оженився з другою.

— Ірод... Поганець он який... — обурилася Катерина і сплюнула на бік.

— А щож, дідоньку, видко не годе був довше витримати... Зовсім спокійно докинув Максим і всміхнувся, поблизкуючи рідкими зубами.

Йому в одвіт покотився гримкий сміх молоді.

— Та ти не перебивай, мудрагелю — воркнула баба Маланка та погрозила жартунові сухим п'ястком.

Явдошка спинилася очима на подовгувату, смаглявому обличчю та рідких зубах Максима.

Та коли стрінулася з його поглядом, налякалася і випустила на долівку шульку кукурудзи.

— Тепер уже певно глумитисьме... — подумала.

Та Максим не сказав ні словечка.

— ...Тай взяв собі таку недобру, язикату, що сохрани Господи... Ой не було вже щастя — долі сиріточці бідній Олюнці нещасній...

— В зиму найлютішу, в сам мороз тріскучий гнала її босу на ріку, сорочки прати, а як їй біденькій руки задубіли тай не годна була до вечера всього попрати, то замикала її в темну комору і голодом морила.

Рум'яна та кругленька, мов горіхове зерно, Оришка зітхнула важко й відтрутила від себе Михайла, що обняв її за стан та грався коралами.

— Лиши, бо пірвеш...

— ...А сирітка плакала кривавими сльозами тай молилася перед фігурою Матери Божої, щоб змилювалася тай облекшила їй долю.

— А мачусі ще того замало було, хотіла гет дівчини збутися. Будить її раненько в сам Святий Вечір, тай каже їй іти в ліс по ягоди.

— Як не принесеш мені до полудня повної коробки, то я тебе з хати вижену.

В stodолі стишилося, мов перед бурею.

Навіть румяна Оришка трохи поблідла.

Явдошці зробилося чогось дуже-дуже тепленько на серці.

Вона теребила так швидко, що золотаві шульки тільки фуркали в повітрі.

— Та ти не метай так кукурудзою, бо око вибеш. — Засміявся Максим.

Вона, мимохить посунулася дальше від нього й почервоніла, мов грань. Хотіла всміхнутися, але пригадала собі чомусь своє косе око і затулила вид руками.

— Добре, що курочкою не назвав, а то завжди...

Тепер дідо Семен вибив люльку та поклав собі на колінах. Всі зрозуміли, що наближається найважливіша часть байки.

— Та борше діду, бо ми співати хочемо — відзивалися тут і там нетерплячі.

— Розсуньтесь там, тісно дуже...

— Таже не лізь мені на плечі... Вже й так гарячо, як у китлі.

І прийшов кінець байки, ясний мов сонце весняне.

— Взяла Олюнька коробку тай іде, дрібні сльози проливає. А перед самим лісом — фігура Богородиці. Впала вона на коліна у сніг тай так молиться, що нічого не видить, ані не чує.

— А ту на білому коні молодий царевич з ліса виїздить. На коні срібне сідло і срібні стремена, а сам у злоті...

— „Чия ти, — каже, — дівчино, така файна тай мила?“

— А вона йому до ніг тай ціле своє лихо перед царевичем виплакала. Гет все. І про маму-небіжку, як та їй перед смертю зелений віночок на голову поклала і що батькові говорила... І про батька невірного і мачуху безбожну. А він їй на то каже:

— „Не плач дівчино, бо вже твоє нещастя скінчилося. Ідь зі мною до могого замку тай будеш моєю жінкою.“

— Взяв її на свого коня тай поїхав до дому. А там справив таке гучне весілля, що по цілім світі вістка пішла. А недобру мачуху казав заперти до темної темниці і сиділа вона там, поки її віку.

Останні слова байки тремтіли ще в повітрі разом з дівочими рукавами та золотими кукурудзяними косами.

Щораз нище й нище клонилася голова Явдошки, очі затулювалися до сну, а руки чимраз повільніше здирали з шульок зелене бадилля.

Вона вже не бачила нічого перед собою, тільки синю військову блюзу Максима і ряд блискучих гузиків на переді.

— З чого вони зроблені тоті гузики? — шибнуло через спячу головку. — Хиба золоті?...

А дівчата починали співати.

Про зелену руту-мяту, про дівочі сльози, про жовнярика молодого...

А відтак веселої, підсочної, що самі ноги тупотять.

Гарячий сміх влітається у співанки, мов троянди в зелений барвінок.

— Ми-ха-ай-ле...

Якась дівчина вискочила на лавку, за нею пустився Михайло. Маленька лямпочка заколихалася на всі боки.

Молода кров кипіти починала.

— Та годі, дурні, лямпу струтите тай всьо піде з димом... — спиняли старші.

— Кукурудзу гет витолочите... — падькала двірська наймичка — Настуня.

А Явдошка спала.

— Ади, курочка, вже спати лягла!

— Та смикніть її добре за ноги.

— Коли прийшла робити, най ся не лінує.

Але баба Маланка вступилася за нею.

— Ей, лишіть її в спокою, небогу. Вже то вона не з добра заснула.

— Нагарується за днину, що кісточки в собі не чує... Звісно в наймах. Та ще й сирота кругла.

— Або то воно зість коли добре? Де там, тільки знає, що штовханці тай буки.

— Тому то й не росте. Таже їй уже щось чи не сімнацять років, а дивіг, яке нужденне.

Максим підняв голову знад кукурудзи і впер очі в маленьку, скорчену постать на землі між зеленим бадиллям та кукурудзяними вусами. Худі груденята важко дихали, уста розхилилися і відко було два ряди білих, мов перлини, зубів. Що снилося їй? Чи мати добра, що вже десять років в могилі, чи завтрішні побої, чи — перший поцілунок милого?...

— Та підложіть їй хоч що під голову, а то спит як пес... — сказав Максим понурим голосом.

Взяв свій сірак, зложив у четверо і всунув обережно дівчині під голову.

Вона не збудилася.

На дворі вже перші півні доспівували.

— А чи нам уже... тото... не час до дому? — дідо Семен піднявся з лавки і випрямився на весь ріст.

— Гу — гу, як засидівся...

— То й ходімо, тиждень ще довгий, до неділі поспіємо.

— Але в неділю по танцю-єм...

— Настунько, а котрий то покій дасть нам пан на танці, ге? — зажартував Михайло — танцюрист.

Наймичка обурилася:

— Покою тобі треба? А тутки в stodолі не погулявби?

— О-го... Розмахнуся добре тай стіни попадають...

Дівчата завязувалися в хустки і, гусаком, виходили зі stodолі.

Палагна стала будити Явдошку.

— Ставай дівчино. До дому йдемо.

Підвела з землі кострубату голову й глянула довкола себе, не розуміючи, чого від неї хочуть... Їй було так мягко спати... Але кукурудза довкола неї пригадала їй все.

— А ви чого мене борше не збудили? Я й не чулася, як заснула...

Побачила сірак і здивувалася.

— Тітко Палагно, а це хто мені постелив?

Та Палагни не було вже біля неї. Підійшов Максим і мовчки, підняв сірак із землі.

Вогник радості спалахнув на худих щоках.
— То ти, Максиме, такий добрий?...
— О-то добрий... Узрів, що лежиш головою на долівці тай постелив.

Свиснув крізь зуби, закинув на плечі сірак і висунувся на двір.

Явдошка вийшла остання з бабою Маланкою і Палагною.

На дворі кропив дрібненький дощик. Під ногами шелестіло сухе листя. В півсумерках бовваніли двірські мури.

— Який добрий був сьогодні Максим. Не

сміявся, не прозивав... Ще й сірак підложив, щоб м'яко було...

Ніжне тепло, мов проміння сонця весняного, розливалось по душі. Хотілося сміяти й плакати.

— А в неділю музики для тих, що ходили теребити. Може мене возьме до танцю...

— Ей, де там... — Засоромилася сама своєї гадки.

— А може... Коб тільки тамті не сміялися.

— Хто знає?... — шепотіли над її головою берези.

— Хто знає...

В. ГЮґО

НУЖДАРИ

(Фрагмент)

Так як птиці роблять собі гнізда з того, що знайдуть, так і діти роблять ляльку з чогонебудь. Епоніна і Анзельма повивали kota, а Козетта повивала ніжик. Коли це зробила, положила його на руки і співала лагідно, щоб його приспати.

Лялька є одною з необхідних потреб, а тим самим одним з найкращих інстинктів у малих дівчаток.

Піклувати, вбирати, прикрашувати, навчати, трошки посварити, колисати, присипляти, уявляти собі, що щось є хтось, — вся майбутність жінки міститься в цьому. Так мріючи і граючись, роблячи малу виправку, шиючи малі суконки, кафтаники й корсети, дитя виростає в малу дівчинку, дівчинка в дівчину, а дівчина в жінку.

Перша дитина продовжує роль останньої ляльки. Мала дівчинка, без ляльки є майже так само нещасною, як жінка без дитини.

Дlatego Козетта зробила собі ляльку з ніжика.

Нараз Козетта перервала забаву. Вона обернулася й побачила ляльку малих Тенардіє, яку вони кинули задля kota і лишили кілька кроків від кухонного стола. Вона кинула незавинений ніжик, який не вистачав їй вповні, опісля поволеньки повела очима по кімнаті. Пані Тенардіє говорила щось шепотом до свого мужа й рахувала гроші. Поніна і Зельма бавились котом, подорожні пили, їли або співали, ніхто не дивився за неї. Не було ні хвилики до страчання. Вийшла з поза стола і повзучи на колінах і руках, упевнившись ще раз, що її ніхто не запримічує, скоренько приповзла до ляльки і вхопила її. За хвилику вона сиділа на своєму місці, неповорушна, лише звернена в такий спосіб, щоб закрити собою ляльку, яку тримала на руках. Щастя бавитися лялькою було для неї таке незвичайне, що прибирало силу роскоші.

Ніхто не бачив її, з виїмком одного подорожного, що їв повільно свою вбогу вечерю.

Ця радість тривала майже чверть години. Але хоч як обережно поводитися Козетта, не запримітила, що одна ніжка ляльки висунулася і що вогонь з коминка освітлював її дуже живо. Її рожева й лискуча стопа, яка виставала з тіни, звернула увагу Азельми і ця сказала до Епоніни:

— Дивися! сестричко!

Обі дівчинки здивувалися: „Козетта поважилася взяти ляльку!“

Епоніна піднялася й не випускаючи kota, пішла до матері та почала тягнути її за спідницю.

— Лиши мене! — сказала мати. — Що хочеш?

— Мамо — сказала дитича — подивися!

І воча показала пальцем Козетту.

Козетта в екстазі посідання, не бачила й не чула нічого.

Обличчя пані Тенардіє приняло цей незвичайний вираз, зложений зі страху і злоби, який надає таким жінкам назву мегери. Тепер зранена гордість, розярила ще її гнів. Козетта перейшла всі межі можливості. Козетта зробила замах на ляльку „панночок“. Цариця, яка побачилаб, що мужик здирає велику, синю андріївську відзнаку з її царського сина, не зробилаб такої міни.

Вона закричала голосом охриплим з негодування:

— Козетто!

Козетта затремтіла, мовби земля стряслася нагло під нею. Вона обернулася.

— Козетто! — повторила пані Тенардіє.

Козетта взяла ляльку і положила лагідно на землю, з родом пошани змішаної з розпукою. Опісля не пускаючи з неї очий, тримала її за руку, та що страшно сказати дитині в її віці, вона викрутила руку ляльки; потім не будучи в силі забути зворушень цього дня, почала хлипати.

Тимчасом подорожний піднісся.

— Що сталося? — спитав паню Тенардіє.

— Не бачите? — сказала Тенардіє, показуючи пальцем *corpus delicti*, яке лежало біля ніг Козетти.

— Ну й що? — відповів пан.

— Це, ледащо — відповіла Тенардіє — посміла діткнути діточої ляльки.

— І весь крик, задля того — сказав пан — що вона бавилася цією лялькою?

— Вона доторкала її своїми брудними руками — продовжала Тенардіє — своїми обридливими руками!

Тут Козетта здвоїла свої хлипання.

— Мовчи! — закричала Тенардіє.

Пан пішов прямо до дверей, отворив їх і вийшов.

(Продовження на сторінці 13)

МОДИ

Остання мода весни своєю вузкістю і вужеватою лінією в силветці, тішилася симпатією у жінок, можливо тому, що надавала їм молоденький вигляд. Та в останньому часі вузкість суконь дійшла до колюмінаційної точки.

Реакцією на це являється тенденція до поширювання суконь долом, особливо на літо з легких вовняних і літних матерій.

Кльошові туніки, дзвони, вшивані низько до сукні, легко морщені фартушки або в пліси, прикрашують нові туалети й улекшують хід, хоч часто лиш може на позір, бо спідна частина сукні все ще вузька.

Характеристичною цією теперішньої моди є незвичайна скромність і простота; ціла претенсіональність полягає на доборі матерії, якості, красці й виконанню фасону.

4-5

2

1

3

- Ч. 1. Суконка з легкої матерії в кольорові паски, ковнір звязаний на переді. Пасок і перед країні в попере. Спідничка приморщена.
- Ч. 2. Сукня з легкої матерії в десень, ковнір і діл спідниці прикрашені вузькими волянтами. Краватка і окраса рукавів з аксамітки з котрої зроблені також гузички.
- Ч. 3. Найновіше зіставлення, суконка з взористої матерії до неї плащ з легкої матерії, підшитий матерією, з якої зроблена сукня.
- Ч. 4. Суконка з прозраної цвітистої матерії з жаботом з білої прозраної матерії.
- Ч. 5. Сукня з Crepe-Georgette, краски дерева, прибрана гафтом з двох красок.

Краски всілякі, живі, свіжі, але на щастя не такі крикливі, як минулого року. Знову в ласку попала краска гранатова, а то на скромні костюми й вовняні сукні до частого ношення, також можна бачити добрі зіставлення білої краски з чорною, які все були дуже елегантні.

Загалом дуже в ужиттю є комбінації двох відтінків і двох матерій, в костюмах, або в нових т. зв. комплектах, які складаються з цілої сукні

На літні сукні великий вибір креп, мушлінів, маркізет, фулярів, тафтів й інших шовків, кольорових, взористих в паси, крати, кратки і т. д. Дуже модні т. зв. тафти шкоцькі. Такі матерії не вимагають жадних прикрас, або дуже мало, а за те більше фалдів, плісування, морщення, які злагджують взористість матерій.

Капелюхи даліше маленькі й прилягаючі, дуже часто не зважаючи на пізну весну фільцові, або з англійської тоненької соломки „picoi“. Го-

й довгого жакета; часто матеріал, з якого зроблена сукня, згідно при костюмах довга блуза звана „касак“, ужита рівночасно, як підшівка до жакета. Такі жакети з кишенями, носяться тоді незап'яті.

Дуже модні плащі з чорного шовку, рипсу, або іншого однобарвного матеріалу в крати чи паси, й тоді дуже гарно виглядають часті вишивані, або нашиті в поперек.

4. 6. Сукня з тяжшої шовкової матерії. Права сторона з паском відтатим в формі патки. Перед і закінчення туніки фартушка з шовкової коронки.
4. 7. Гарна суконочка для дівчинки від 10—15 літ з гладкої білої матерії. Прикраси темнішої краски.
4. 8. Модний плащ мужеського фасону.
4. 9. Спідничка укладана в фалди або плісована, до цього короткий жакет з вишивкою в гуцульським стилію.

ловка кругла, заострені вже майже не показуються. З незначною крисою, закладається все ще низько на очі і уха, так що з фризюри (мусить бути мала і гладка) видно лише жмутки волосся по боках лица.

На гарячі літні дні призначені більші фасони, мальовничо зігнені, практичні на сонце. З заду лишається все ще вузька криса.

Давно занехані парасольки сього року мають великий попит і то в найрізномордніших фасонах, величинах, красках і матеріялах аж до плетінки з басту включно.

Пантофлі плиткі з перепасками, краску пончіх належить дібрати в гармонізуючій тоні до туалети і взуття.

Загалом спокій в туалеті й гармонія красок і ліній крою все свідчить о добрім смаку та надає все елегантний і дистингований вигляд.

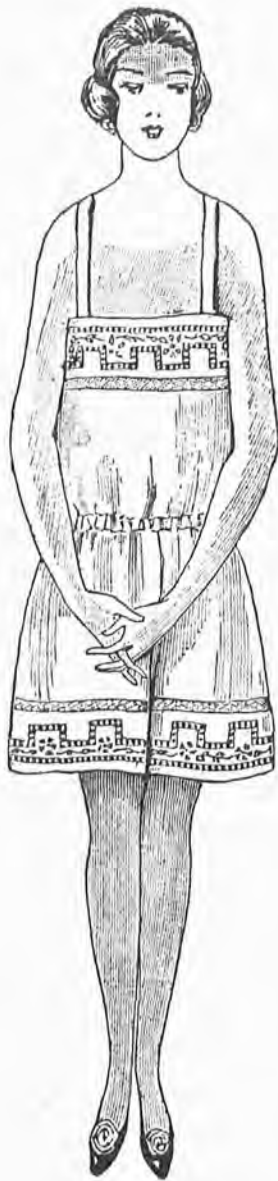
13—14

Ч. 10. Практичний і гарний фартушок з кольорового полотна вилямований однobarвною матерією.

Ч. 11. і 12. Легкі літні шляфроки з воаліни.

Ч. 13. Практичний літний одяг для хлопчика від 2—4 літ.

Ч. 14. Гарна вовняна суконочка для дівчинки від 14—15 літ.

15

16

18

17

19

Ч. 15. Комбінація сорочка ре-
форми, прикрашена мережкою.

Ч. 16. Довгий станичок прикра-
шений мережкою. Но-
ситься його до довгих
блузок — касаків.

Ч. 17. Ясна суконка для дів-
чинки від 10—16 літ при-
крашена вишивкою

Ч. 18. Суконочка з легкої ма-
терії для дівчинки від
7—9 літ.

Ч. 19. Практична й вигідна ком-
бінація на літо.

НАША ХАТА

Красу треба плекати, бо мало таких, що її творять, а багато, які її потребують. Гете.

В мистецькому русі останніх десяти років ви-робилось свідоме стремління, щоб мешкання і об-становку постройти з артистичним смаком, надати їм мистецький вираз і стиль, та через це сотво-рити підставу для домашньої культури. Це стрем-ління однак тоді щойно буде представляти куль-турну цінність і здобуток, коли передовсім потра-фимо визволитись від малокультурних творчих джерел наших уряджень. Щоб в нашому домі по-ширити культуру, мусимо заосматрюватись в такі предмети, які повстають з шляхотної думки. З дру-гої сторони, коли є можливість підшукати щораз кращі, більш удатні і відповідні предмети домаш-ньої обстановки, тоді поволі вироблюється і смак покупця. А з тим смаком і відчуттям всього, що добре, вартне і гарне, росте бажання й оці-нення вартости мешкання з гарною обстановкою, в якому проводиться життя.

Хоч наші мешкання й урядження самі по собі є чимсь мертвим, то все таки вони набирають, як замкнена цілість, — через постійний зв'язок з людь-ми, через їх силу виображення, певну фізіономію, душу. Так може щось мертве стати з часом свого рода живим організмом, і відповідно до змінливих настроїв дня й нашого власного внутрішнього „я“ може оказувати свій змінений вираз, та менше або більше глибоко на нас впливати. І коли нам удасться уладити кімнату так гармонійну й згідну з нашим еством, щоб вона все викликала в нас однаково користний, ніколи не заколочений на-стрій, тоді осягнемо це, що розуміємо під вну-трішньою, ясною гармонією простору, яка дійсно може бути виразом лише високої культури. І в цій власне гнучкій фізіономії, яку наша хата може набрати через висше згадані впливи, й яку вла-стиво кожна хата повинна мати, лежить вся її вартість, як культурного чинника. Вражіння її, ли-шають глибоко вкорінені, ніколи незатерті сліди, які провадять нас через всі фази життя, від най-першої молодости до пізньої старости.

Внутрішній ритм, гармонія кімнати як такої, яка й є основою цього, щоб мешкання було приємне й вигідне, залежить в першій мірі від вигляду, від доброго відношення її вимірів, від розміщення вікон й дверей, та від форми й краски стелі, стін та долівки. Відносно вікон та дверей мусять бути узгляднені: добре відношення величини, форма, краска рам, та пропорціональне розміщення.

Особливе значіння для настрою кімнати ма-ють природні джерела світла — вікна. Вони по-винні бути розміщені тільки з огляду на вигляд кімнати всередині, а не на зовнішню симетрію бу-динку. Найкраще вражіння дає звичайно одно-цільне джерело світла, — одно велике вікно для кожної кімнати. Добре вражіння викликає й біль-ше вікон уміщених побіч себе, тоді однак треба уважати, щоб остаючи між ними частини стін не були за широкі і не кидали великих тіней на кімнату. Форма вікна, його ширина й високість, віддалення від стелі і долівки, поділ шиб, все це надає кімнаті певний характер. Високо і в глибині уміщене вікно надає кімнаті замкнений і інтимний вираз, часто однак і стісняючий. Навпаки велике і низьке вікно лучить, — так сказатиб — нашу

кімнату зі зовнішнім світом і викликає зазвичай настрої якоїсь отвертої і веселої святочности.

Для приємного і привітного настрою кімнати має велике значіння краска, якою розмальовані стеля, стіни та долівка. Добре примінення краски може вирівнати нераз браки будови, як знова фалшиве примінення псує ціле вражіння самої по собі добре і гармонійно збудованої кімнати.

Найкраще коли для стелі, стін і долівки ви-бирається подібні тони краски. При цьому стеля може остатись і остає звичайно, — чисто біла, а краска стін і долівки однакова, або в добре ді-браних тонах. Коли хочемо висоту кімнати на по-зір трохи зменшити і через це зробити її більш привітною, можна залишити більше або менше широкий пасок стіни нище стелі рівнож білим. Вікна і двері виглядають найкраще, лякеровані рівнож на біло.

При виборі мешкання звертається сьогодні в першій мірі увагу на гігієнічні вимоги. Треба, щоб сам будинок стояв в просторій, соняшній околиці, щоб вікна впускали подостатком світла і воздуха до всіх кімнат, а в кінці, щоб була мож-ність легкого прятання мешкання. Особливу увагу на ці гігієнічні вимоги треба звертати при кімна-тах для дітей, спальнях, лазничках, кльозетах і кухні, бо старанно перестерігана тут гігієна свід-чить о культурі мешканців.

Мистецькі основи кімнати, — яких умовою є — привітна форма і гармонійні краски, — сто-ять в тісній зв'язи з гігієнічними вимогами і мають рівний голос при урядженню „без закиду“.

Сьогодні улажується мешкання на чотирьох основних умовах: гігієнічно, практично, гарно і со-лідно. Це зависиме відношення між гігієною і есте-тикою дається зауважити у всіх теперішніх працях для уладження хати, — чи то в меблях, чи інших предметах домашнього ужитку. Зауважується це по солідному матеріялі, по великих гладких поверхнях, та в обмеженні до мінімум орнаментів. Прикмети ці відповідають вимогам розумної гігієни мешкання, а з другої сторони змушують до перестерігання чистоти та порядку, бо на гладких поверхнях скорше можна зауважити, але й скорше усунути кожен порошок і пляму.

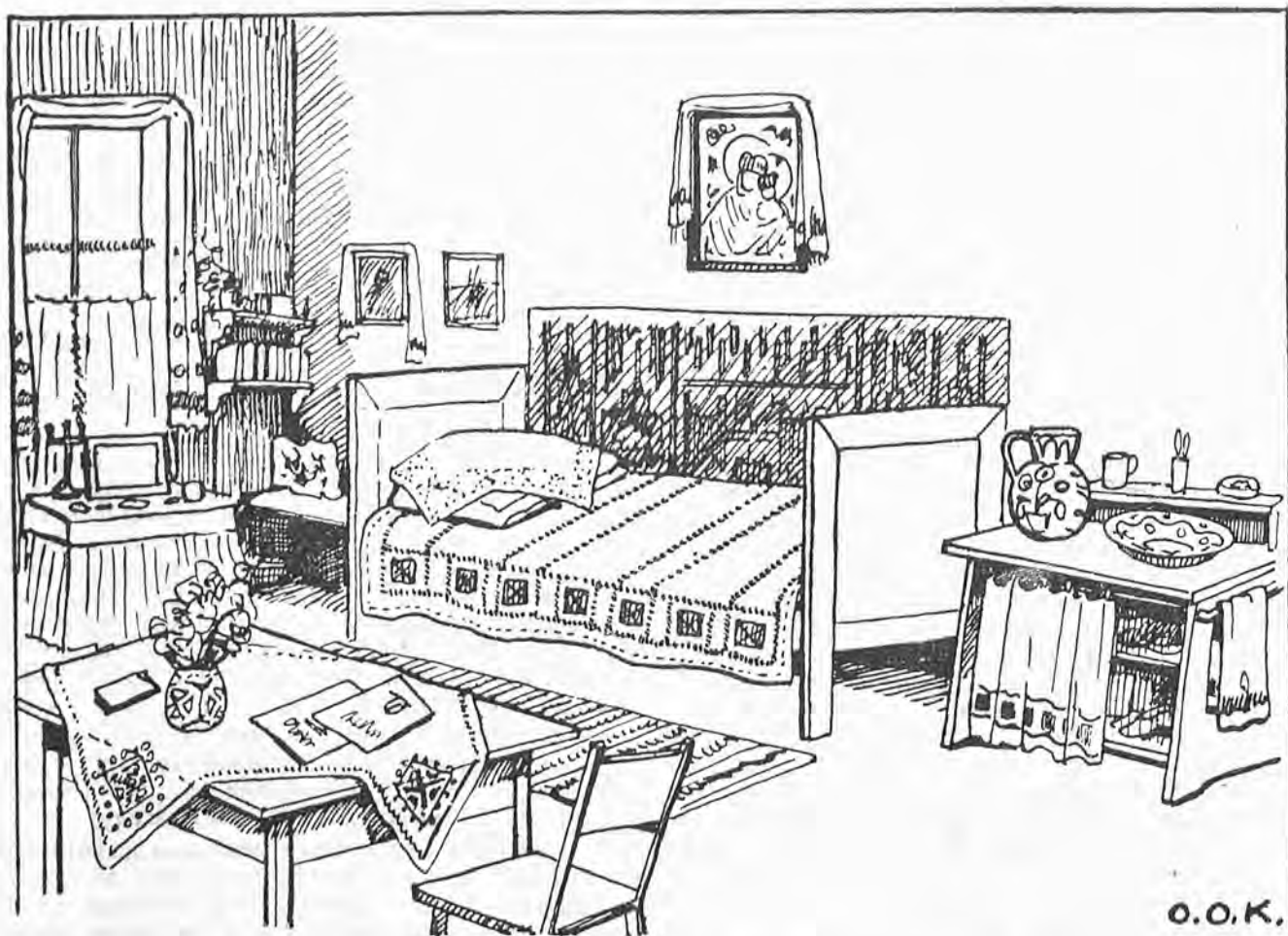
Мешкання і меблі мусять відповідати нашому поняттю і способу життя, нашому відчуттю й думанню. Вони не повинні так представлятись, начеб то владитель хотів ухититись за щось иншого, ніж є, та що він у своїм домі хоче дати більше чим має. Так як наше модерне убрання доцільне під зглядом гігієнічним та практичним і строго при-мінене до нашого щоденного життя і праці, так само й наше мешкання та меблі повинні впоєні відповідати нашим життєвим відносинам.

В нашій хаті ніколи не повинно бракувати кімнат, які для життя родинного конечно потрібні, але треба також уникати, щоб мешкання скла-лось з кімнат, які рідко або й зовсім не уживаєть-ся. Поминувши вже, що воно не економічно, — бракує звичайно таким кімнатам зовсім позначки замешкання, а воно так потрібно до цього, щоб почуватись в ній добре. Кімната така робить на нас відпихаюче, зимне вражіння, як вистава склепу з меблями.

(Продовження слідує.)

РУЧНІ РОБОТИ

ПРОЄКТУВАЛИ Й РИСУВАЛИ ОЛЕНА Й ОЛЬГА КУЛЬЧИЦЬКІ

Скромна, т. зв. дівоча кімната, придатна для принагідних мешкань учительок, або для панночок, які мають осібну кімнату в більшому мешканні рідні.

Меблі, як стіл, крісла, ліжко умивальня, туалета і пр., зладжені цілком простенько, а практично, з дешевого, соснового дерева, евентуально лякеровані на біло.

Вся обстановка прикрашена килимами і ручними роботами. Покривала (капи) на ліжко і подушку, скатерть на стіл, рушники на образи й вікно зладжені з білої конгрески, або краще з сільського домашнього полотна.

Полотно треба підшукати рідке і з рівними нитками.

Вишивка галицька, як мотив до всіх робіт, виконана хрестиками й гладдю, чорною і червоною заповочю ДМС (з дзвінком) ч. 12.

Величина хрестиків на конгресці на дві, на полотні на три нитки.

Головні лінії wzору виведені хрестиками, пероажно чорними нитками, а виповнення гляддю (т. зв. плоским штихом) червоними.

Щоби wzір гляддю гарно виповнювався на конгресці, треба шити по два штихи в одну дірку.

Мережки виведені на конгресці білою заповочю, на домашньому полотні шарою ниткою.

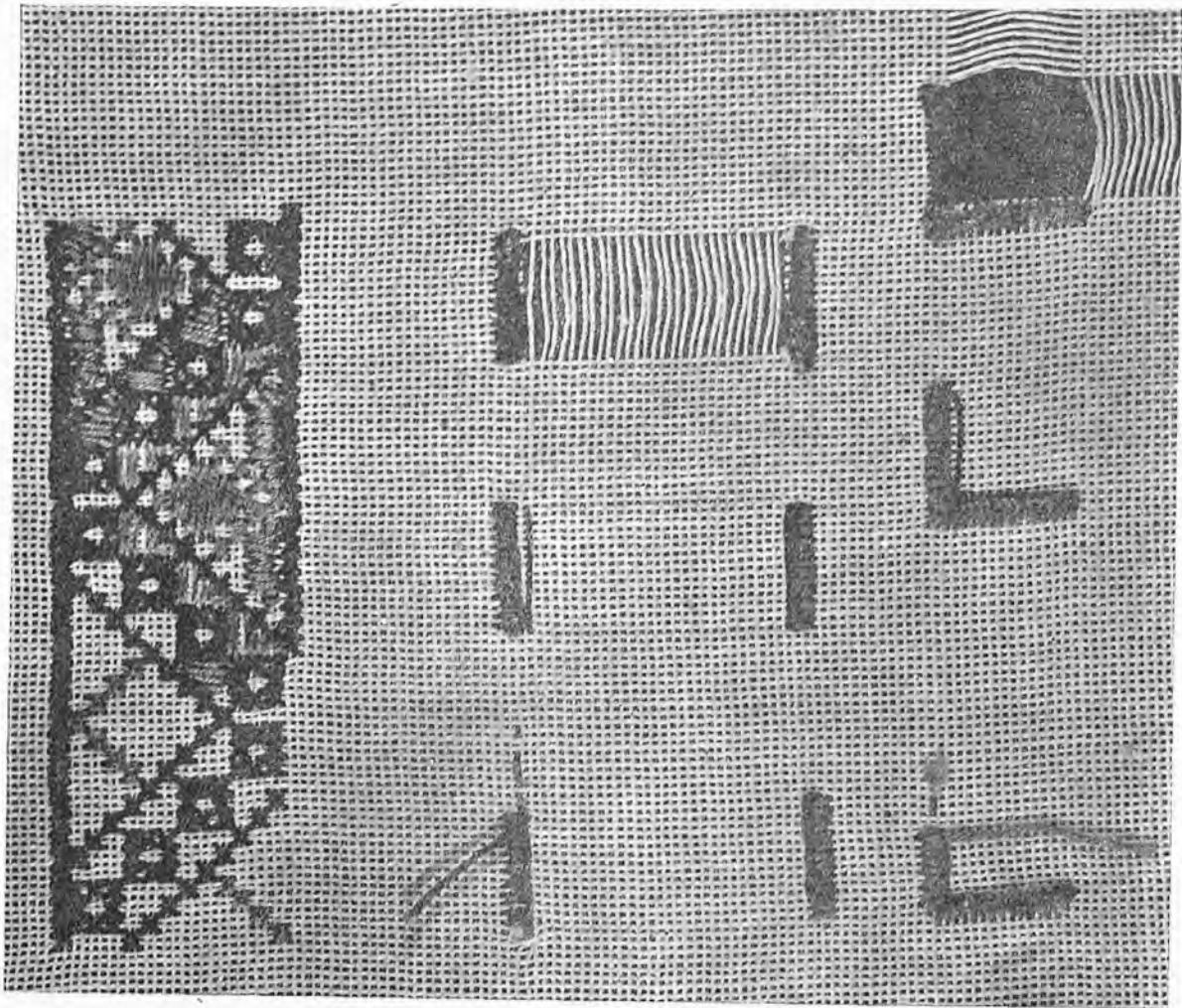
На мережку треба витягнути на конгресці около 16, на полотні около 32 ниток. На рогах і перехрестях мережок, в місцях, де треба нитки підтягти, належить наперед їх обкинути (обдзіргати, диви wzір ч. 2), означаючи собі з гори другою поперечною ниткою скільки ниток (wзір ч. 3). Відтак, коли вже достаточна довжина обкинута, належить нитки рівно острими ножичками підтягти (wзір ч. 4). На перехрестях робиться по змережання павучки, які гарно заповнюють завеликі порожні місця і запобігають роздиранню; на середині павучок прицірюється в округ.

Опис робіт :

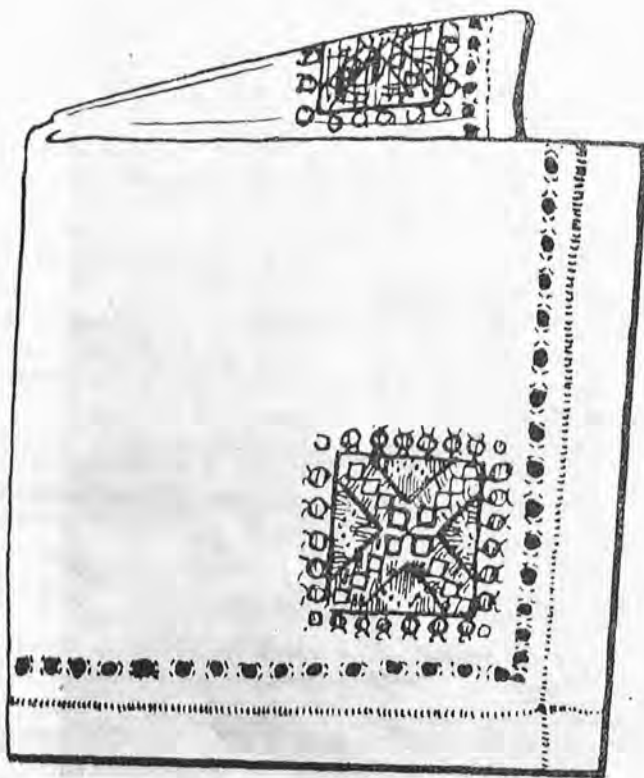
Капа на ліжко. Величина 200/150 см., довкола обрубець на 4–5 см., примережаний (диви wzір ч. 5) дрібною мережкою, з витягнених на конгресці двох, на полотні 3 або 4 ниток. Уложення мотиву вишивки і мережок видно в цілости на образочку кімнати, відтак частина в побільшенню (диви wzір ч. 1). Між обрубцем а мережкою wzору треба лишити відступ на 3–4 см. Відтак від мережки до вишивки на 1 см. При всіх тих вимірах треба докладно розчислитися, щоб добре розмістити wzір від рогу до рогу.

Сервета на стіл (wзір ч. 6). Величина на 1 м²; обрубець як на капі, примережаний, але відносно вузший (залежить також від грубости матеріялу).

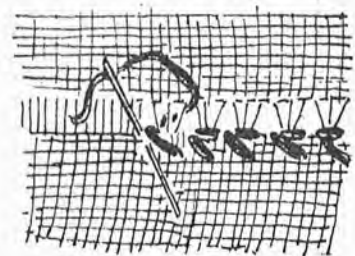

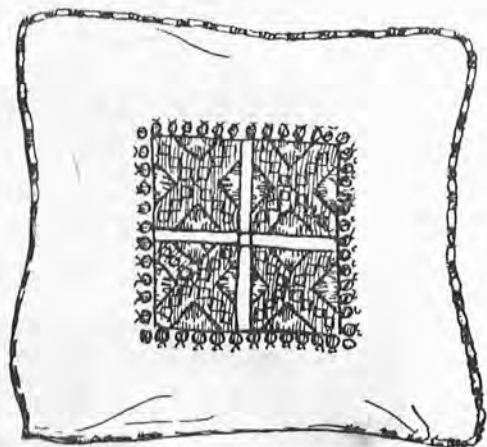
2, 3, 4

6

5

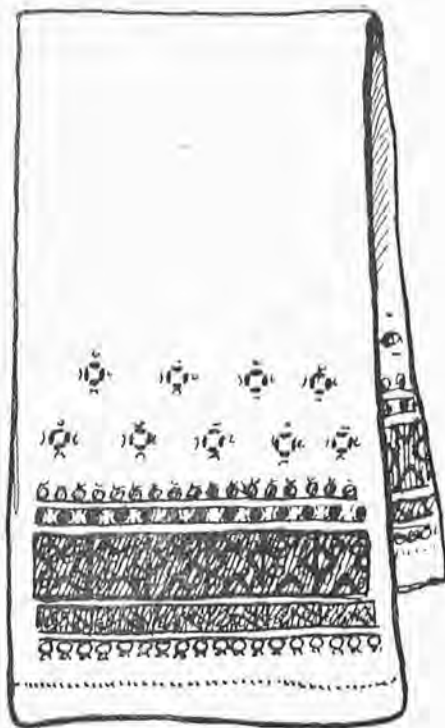

7

Також відступ між обрубцем а мережкою, відтак між мережкою а вишивкою пропорціональний. Мотив вишивки примінений скромно, — на чотири рогах, — можна також при більшій працьовитості примінити, — головню при більших серветах, — таку саму комбінацію мотиву як на капі. Уважати тоді також на вимір і розміщення взору.

Подушка на отоману (взір ч. 7). Величина 40—50 см². На середині згруповані чотири квадрати вишивки, у внутрішній частині позбавлені своїх крайних прикрас. Сама подушка краєм обшита грубим темнобордовим шнуром пасмантерійним, або обкинута (обдзіргана) грубим штихом, на переміну, раз чорною, раз червоною заполоchio.

Рушник (взір ч. 8). Тут крім мотиву вишивки в квадрати, які уміщені тісно один попри другого, й мережки уміщеної горою, знаходимо ще долом новий взір (диви взір ч. 9), який дуже гарно доповнює цілість, на спосіб уставок при жіночих сорочках. Крім того дуже мальовничо виглядають розкинені горошки над вишивкою. Вони скомбіновані з тих прикрас, які уміщені на краях вишиваних квадратів; там вони мають чорні лапки лише з одної сторони, а при розкинених горошках довкола.

8

Продовження з сторони 4-тої

Коли він вийшов, Тонардіє використала його відсутність, щоб копнути Козетту під столом, що викликало новий крик у дитини.

Двері опять відчинилися, пан появився, він ніс в руках казочну ляльку, про яку мріяли від ранку всі діти міста, положив її перед Козеттою, кажучи:

— Ось диви, це для тебе!

Склеп зі забавками, освічений лямпіонами і свічками, можна було бачити крізь вікна шинку; він був осередком її мрій.

Козетта підняла очі, вона бачила, як прийшов цей чоловік з лялькою до неї, який здавався в її очах сонцем, бо нараз почула нечувані досі слова:

— „Це для тебе!“

Вона дивилася на нього, опісля на ляльку, потім поволи відступилася і сховалася в заглибині стіни, під столом.

Вона вже не плакала, не кричала, і виглядала так, немовби боялася віддихати. Також пані Тенардіє, Епоніна й Анзельма стали подібні до статуй.

Навіть піяки були здивовані. Настала святочна мовчанка в цілому шинку... Брутальні натури мають ту спільну прикмету з наївними, що в скорих скоках переходять до зміни настрою.

— Ну Козетто — сказала Тенардіє голосом, який став нагло солодким, зложеним зі солодкого квасу лихих жінок — чому ж не береш своє ляльку?

Козетта відважилася вийти зі своєї нори.

— Моя маленька Козетто, — продовжувала Тенардіє ласкавим тоном, — цей пан дає тобі ляльку. Возьми собі, вона для тебе.

Козетта споглядала на величаву ляльку з певного рода страхом. Її обличчя було ще залите сльозами, але очі почали вже прояснюватися, мов

небо з досвітньої темряви, незваними проміннями радості. Це, що відчувала вона в цій хвилині, було таке велике для неї, немовби хтось сказав несподівано: Маленька, ти є королевою Франції. Її здавалося, що коли вона діткнеться цієї ляльки, в неї вдарить грім.

Вона сподівалась в цій хвилі лише того, що пані Тенардіє набе її.

Та проте охота перемогла. Вона зблизилася і промуркотіла, залякано звертаючися до Тенардіє.

— Чи можна, пані?

Ніякий опис не зуміє віддати цього висказу, повного розпуки, страху, а разом з тим і захвату.

— Так, можна! — закінчила пані Тенардіє, — це для тебе, цей пан тобі її дає.

— Направду, пане? — сказала Козетта, — чи це дійсно правда? Це для мене ця „дама“?

Чужинцеві набігли сльози до очей. Він був в тій точці зворушення, в якій не говориться без сліз. Кивнув лише головою Козетті і віддав руку „дамі“ в її малі ручки.

Козетта відтягнула скоро руку, мовби рука „дамі“ її спекла, і почала дивитися на вулицю. Тут треба додати що в цій хвилині вона показала дуже довгий язик. Нараз обернулася і вхопила ляльку зі захватом.

— Назву її Катериною — сказала.

Було незвичайно смішно дивитися, як лахмани Козетти стрінулися зі стяжками і свіжим рожевим мусліном ляльки.

— Пані, чи можу посадити її на кріслі?

— Так, моя дитино — відповіла Тенардіє.

Тепер Епоніна і Анзельма поглядали на Козетту зі завистю.

Козетта положила Катерину на кріслі, опісля сіла перед нею на долівці, зовсім неповоротно, не говорячи ні слова, в поставі повної задуми.

— Бався Козетто, — сказав чужинець.

— Ох! я бавлюся — відповіла дитина...

З французького переклала Я. Мандюкова

ПЕРШИЙ ТРИКОТ

(ГУМОРЕСКА)

Не можу сказати, щоби я з власної охоти вступила до театру. У мене був музичний талант, гарний голос і я захоплювалася мистецтвом. Я вчилася у найліпших учителів музики і співу. Але я ніколи не думала публічно виступати.

Тимчасом матеріальні відносини моїх батьків погіршилися і я мусіла подумати про заробіток. Одно, що я могла зробити, це вступити до опери. Але я не могла зважитися, бо була дуже несмілива і на сцені так бентежилася, що не знала, що з собою почати.

Знакомі й приятелі переконували мене, що при моїм голосі, поставі й зовнішньому вигляді не буде трудно цю несміливість побороти.

За старанням мого вчителя співу запросили мене до опери в місті Л., як сталу співачку. Мій голос та моє музичне формування зробили добре враження. Але при першому виступі на сцені моя несміливість взяла верх. Моя гра була дерев'яна і навіть мій спів не мав виразу.

Режисер сердився на мене, що я співаю без душі, тай що до гри нічого не допоможе моя гарна постава, як я буду така неповоротна. Нарешті ще додав, що йому з мене якраз така потіха, як з телеграфічного стовпа.

Я була свідомо своїх хиб, і мене це тимбільше боліло, що самотньою причиною була моя неповоротна несміливість. Я живо відчувала і вміла вжитися в дієві особи та події, які мала відіграти, всеж таки на сцені, де цього було найбільше потрібно, мій настрій мінявся і приходило збентеження.

Критика спочатку відносилася досить поблажливо до початуючої, але в рецензіях можна було чимраз частіше прочитати: „Хоч з пані С. з огляду на її голос, музичну певність і зовнішню поставу булаби драматична співачка, та яка шкода, що її недостає темпераменту і пристрасти“. А інший критик назвав мене просто „двоногим голосом“.

Я була нещаслива тимбільше, що цей стан починав бути у мене хронічним і я не була в силі вийти на сцену без дрожання.

Я думала з острахом, що мені вже доведеться покинути сцену. Тимчасом зайшла подія, якій я завдячую свою теперішню славу.

Дирекція театру рішила виставити величаву оперу Глюка „Орфей і Евридика“ і мені призначили роль Орфея. Роль чудова, на мій голос, як сотворена і музика геніальна. Але мужеський одяг! Мені було страшно навіть подумати, як я буду себе почувати на сцені в трикоті. Що правда, цей грецький стрій був значно приличніший, як модна декольтована сукня. По трикоті приходила довга туніка до колін. Але я мусіла довго вправляти, щоби свobodно ходити, стояти і повертатися в цім костюмі.

Проба випала доволі добре, тільки замітили, що в останнім акті треба більше перениматися грою, щоби виразити розпуку Орфея після смерті Евридики.

Вечір вистави. Всі білети розкуплені, бо цієї опери не давали довгий час.

У мене билосся серце. Але я старалася запам'ятовувати над собою і вжитися в свою роль. Це

мені пошастило, бо арію, де я співала про свій жаль за уведеною Евридику, нагородили оплесками. Перший акт минув щасливо.

Ще ліпше пройшов другий акт, де я визволяю Евридику зі страховищ підземелля. Чудова музика та ясні оплески додали мені відваги й захопили так, що я забула про трикот і свobodніше почувалася на сцені як звичайно.

Перед третім і останнім актом я вже не дуже боялася.

Нежива дружина лежала коло моїх ніг, а я співала славу арію: „Ах, я стратив її“. Першу стрічку я мала співати стоячи, а при другій треба було знеможений болем і ро пукою упасти на мертве тіло коханої.

Коли я це зробила, сталося щось таке, що трохи не позбавило мене свідомости.

При сильному рухові я почула тріск. Трикот розірвався в поясі і зсувався чимраз низше.

Мені станули перед очима наслідки цього несподіваного випадку. Що зробити, як порадити, щоби публіка не помітила?

Та помітити це без сумніву! Колиб я могла так пролежати до кінця акту. Але я мусіла встати, як прийде Амор і розбудить дружину. Мусіла обнявшись з нею відспівати терцет — і це все при спадаючій трикоті.

Яке розпучливе положення:

Безпомічно я мусіла піддатися насміхам і кпинам товпи.

Всі ці думки перелетіли в одній хвилині, але я мала на щастя ще тільки притомности, що не загубила музичного зв'язку і співала далше з правдивою погордою смерті:

„Краще було не родитись
Горе мені на землі!“

Я чую — з мене злітає

„Ах погасла вся надія
І потіха в цім життю“.

Я мало не кричала з жаху. Але що це? Що значить цей шелест на салі? Певно помітили.. Але ні, це оплески не насмішливі, але щирі здержані оплески признання.

Я сама не знала, як я співала в цьому страху.

Вже з'явився Амор, як *deus ex machina* і мені треба встати. Страшно!

Цілком поволи придержуючи з великою обережністю трикот так, щоби було непомітно, я піднеслася.

Хвала Богу — я стояла, а трикот ще тримався.

Минула найбільша небезпека і я набрала духу. Пригортаючи розбуджену Евридику — і тим самим придержуючи трикот — я заспівала пісню подяки і побіди (Тріумф, тріумф б фінале).

При бурливих оплесках опала заслونا.

Мене викликували — але заки я ще раз показала публиці, побігла скоро до одягальні, щоби поправити зрадливий трикот.

Але, яка несподіванка — трикот був цілий і не злітав з мене — мені тільки здавалося.

Мені висказували признання з усіх сторін. Старий режисер, стискаючи мені руку, сказав: „З вами сталося щось небувалого, у вас був нині темперамент — старайтеся, щоби так все було“.

Я нікому не зраджувала дійсної причини.

Але на другий день я сердечно сміялася, як прочитала у найбільше читаним журналі таке: „Пані С. в ролі Орфея зробила нам цим разом несподіванку. Ми не сумнівалися, що її спів буде без закиду, але такої гри ми ще у неї не бачили. Особливо в третьому акті її гра була в високій мірі мистецька. Її спів пронизував душу, а яка гра, погляд, рухи! Втомлено підноситься, спочатку держиться в зломаній поставі пригноблення, а відтак впадає в тріумфуючу радість — ніхто ще не відіграв цього з більшим переконанням і захопленням. Це було справжнє драматичне виконання в співі і грі“.

І так трикот, якого я так боялася, приніс мені щастя. Тепер я на самій собі навчилася, як треба співати і грати. А щоби не попасти в давний блуд потребую тільки пригадати собі перший трикот.

Вже ніколи після того не називали мене „двоногим голосом“.

Вільний переклад за Вінтерфельдом С. О.

Із афоризмів Оскара Уайльда

1. *Муштини женяться тому що втомлені, жінки виходять заміж тому, що цікаві. Одні і другі розчаюються.*

2. *Є тільки два роди жінок: звичайні і помальовані.*

3. *Я найліпше люблю музику Вагнера. Вона така голосна, що можеш цілий час розмовляти, а ніхто з посторонніх не буде чути, що ти балакаєш.*

4. *Молоді муштини хотілиб бути вірними але не є такими, старі муштини хотілиб бути невірними, але не можуть, ось і все, що можна про муштин сказати.*

5. *Кажуть, що нині жонаті живуть так, як нежонаті, а нежонаті живуть так, як жонаті.*

6. *Мужчина все бажає бути першою любов'ю жінки. Це нерозумна примха. Ми жінки маємо більше ніжній інстинкт в цих справах. Ми хотілиб бути останнім романом муштини.*

7. *Ніщо нині не може нас так здивувати, як щасливі подружжя. Вони стають чимраз рідшими.*

8. *Говори до кожної жінки, якби ти був в неї закоханий, а до кожного муштини, якби тебе нудив, а будуть говорити, що в тебе знаменитий товариський такт.*

9. *Жінки псують кожний роман, бо спарюються зробити його вічним.*

10. *Погані жінки все заздрісні за своїх чоловіків, гарні ніколи. Гарні жінки не мають часу на це, бо заздрісні за чоловіків других жінок.*

СМОТРИКИ

Особи, які у нас популярно називаються смотриками, є то божі сотворіння в віці від 12—16 літ (деколи й довше) — животини наперед колінасті, лабати, ломакуваті, а від самого початку до кінця головно пухнаті. Така особа не є смотриком, як на одно ваше слово не відповість десять.. та ще яких, як вислухає вашого навчання без своїх уваг, як не мусите її вічно гонити від книжки, солодоців і зеркала, як не носите ваших рукавичок, панчіх, як не пудрується вашим пудром, впадві крадьком, але зате здорово! Вкінці, як не говорить про муштин з найбільшою погордою... а при тому нишком зітхає до ближого чи дальшого кузена.

А вже як хоче бути акторкою, кіновою зіркою чи якоюнебудь артисткою, або потайки пише вірші чи там прозу, говорить мовою уличників, а гіршиться простацтвом своїх найближчих — тоді це вже дійсно чистокровний, найправдивіший під сонцем смотрик. Випустіть таку особу з під ока, а будете мати правдиву радість.

Спробуйте колись заборонити тоном строгого батька, читання якоїсь книжки, а по якомусь часі шукайте: в літі в печах, в зимі під матрацами, в старих стінних годинниках, під простиралом, між білизною в шафі і т. д. побачите, що заборонена вами книжка в десятеро помножиться — і ви знайдете її всюди.

Смотрик, це живий протест, жива опозиція до всього, що ви навчаєте, забороняєте чи наказуєте, а при тому часто, дуже часто „ображений масстат“. Кожну увагу приймає з чутливістю мімози, за дрібницю розплачеться і часто смертельно обидиться. Тому позір! Такій особі нічого не наказуйте, краще порадьте, кажучи: „Я на твоєму місці зробилаб це так і так, а ти як думаєш“. Вважаю, що це не зробить тобі труднощі, буде радше забавкою.

Я певна, що багато молодих хлопців моглоб не одним родичам порадити, як поступати, щоб з їх неосвоєного смотрика зробити ягнятко. Пердовсім діти дуже цього не люблять, як з ними говоритись так, як з дітьми. Трошки уміло розбудженої амбіції зробить звичайно більше чим тузин огірчених і прикрих денних научок про те, що „годиться, чи не годиться, випадає чи не випадає“.

Смотрик є людиною. Ви мусите старатися не прямо, але докладно його переконати, що все чого ви бажаєте, є не лише матірною чи батьківською забаганкою, але що це є річю поваги, чести чи характеру кожного чоловіка.

Є багато родів смотриків, на перший погляд добрих або злих. Але основа їх однакова, всі вони по суті добрі й чутливі, треба лише зуміти підійти до них.

А коли і зроблять щось нерозважного, прийміть все спокійно і холодно. Це буває звичайно лише конечний іспит для довершення їх будучої досконалости, Тому не нарікайте мами на своїх смотриків — а пригадайте собі, що колись і ви були такими. Правда, що булоб шкода позбавити їх радощів того віку?

З ЖІНОЧОГО РУХУ

Фізичне виховання жінки Цій справі були присвячені збори Союзу Жіночих товариств Німеччини, що відбувалися в днях 22., 23. і 24. березня. Зі змісту рефератів, відчитаних на цих зборах можна зміркувати, яку вагу кладуть в Німеччині на фізичну культуру. Вони знають що жінці треба займатися руханкою і спортом, щоб знайти відпочинок після одноманітної професійної праці та, щоб стати гармонійно та всесторонньо обдарованою людиною.

Інтернаціональний жіночий конгрес розпочався 6. травня у Вашингтоні. З України поїхала туди пані Чикаленко-Келлер, що перебувала постійно в Німеччині. Наша делегатка з краю не поїхала ізза паспортних труднощів.

Відчит на тему боротьби з алкоголізмом, виготовлений п. Др Софією Парфанович, відчитано на Ширших Сходинах членів Союзу Українок у Львові 24. квітня.

Жінка на радянській Україні: Селянка України місячний журнал, виходить від січня ц.р. в Харкові, призначений для селянок. Видає його Центральний Відділ робітниць та селянок КП(б)У. Ціль його притягнути селянку до громадської роботи від якої вона дотепер стояла осторонь. В цьому дусі писані політичні статі та белетристика. В кожному числі сільсько-господарські поради, статті з гігієни, жіночого руху і т. п. Поміщують теж звіти з організації та праці жіноцтва по селах і повітах та знімки активних жінок-громадян. Журнал редагований в гарній українській мові та богато ілюстрований.

Жінки, члени ВУЦВК. В теперішньому ВУЦВК (всеукраїнському центральному виконавчому комітеті) є 8 членів жінок.

УКРАЇНСЬКА КУХНЯ

В травні і червні приходять нові ярини, як: шпінат, шпараги, салата, морхвиця, редківця, калярепка, огірки і румбарбарум. Наш харч в тих місяцях повинен тому складатися переважно з вище наведених ярин — бо вони в тому сезоні найлучші, а головне є їх подостатком.

Як взір подаємо обіди на один тиждень:

Неділя: 1) Супа цитринова з рижом. 2) Котлети телячі з бараб. піре і салатою. 3) Торт кремовий.

Понеділок: 1) Супа кваскова з грінками з булки. 2) Фашеровані яйця зі шпінатом. 3) Налисники з мозком або сиром.

Второк: 1) Росіл з макаронам. 2) М'ясо росолове з бараболею і копровим сосом. 3) Шпараги з маслом. 3) Омлет з конфітурами,

Середа: 1) Супа грибова з лазанками. 2) Бараболя випікана з яйцями і сметаною. 3) Риж зі сметаною і соком.

Четвер: 1) Супа яринова. 2) Шницлі, морхвиця і бараб. 3) Крем чоколядовий і компот.

П'ятниця: 1) Борш з фасолькою. 2) Пироги зі сиром і шпінатом. 3) Цукрові обарінки і компот з румбарбарум.

Субота: 1) Кминова супа з виливаним тістом. 2) Теляча печеня, бурачки і салата. 3) Цитринова легуміна.

Торт кремовий.

15 дкг. масла і 5 дкг. цукру утерти на масу, додати 20 дкг. муки, трошки цитринової шкірки і це все разом добре вимішати. Відтак виложити до натертої маслом тортівниці і пекти в мірній печі. По упеченню наложити конфітурою або доброю мармолядою з слідуємим кремом: з 7-ох білків убити піну, дати 25 дкг. цукру, 3 ложки муки та все це легко вимішати, вилляти на торт та вложити до легкої печі, щоби піна засохла.

Крем чоколядовий.

До пів літри киплячої солодкої сметанки всипати 6 дкг. тертої чоколяди, 6 дкг. цукру і пів лісочки ванілії. Як чоколяда розпуститься, відставити крем хай вистигне. До холодного крему дати два биті жовтки, поставити на огонь і мішати так довго поки не згусне. Подається на стіл холодний.

Цукрові обарінки.

Взяти 6 варених жовток, жменю мілкого цукру, 2 жмені муки, ложку масла та трошки цитринової шкірки. Все це разом добре замісити, розтатати, викраювати обарінки та пекти в мірній печі.

Цитринова легуміна.

Цілу цитрину зварену до м'якості розтерти в макітрі на масу. Відтак додати $\frac{3}{4}$ шклянки цукру і утирати разом з 8-ма жовтками. Убити піну з пошнених білків, додати ложку тертої булки, все це легко вимішати, дати до вимашеної маслом і посипаної булкою ринки і вложити до легкої печі на пів години перед видаванням обіду.

РАДИ ГОСПОДИНЯМ

Черствий хліб відійде і змякне, коли вложимо його до камінної посудини, прикриємо накривкою та вставимо до другої з киплячою водою. Коли вода пристигне, витягаємо хліб з камінної посудини і побачимо, що буде як свіжо упечений.

Старе масло стратить свій поганий смак, коли його розтопимо і пересмажимо з куском черствого хліба.

Плекаймо в хаті резеду. Та цвітка має ту прикмету, що вижене з хати кожну муху.

Мишці погинуть, коли будемо листочки квітів змивати водою з оцтом або відваром з простого тютюну або вкінці нафтою.

Коли хочемо, щоб лампа світила ясніше, вкиньмо до нафти ложочку соли.

Плями від плісни легко пустяться, коли намочимо білля на ніч до сирватки.

Сіль з цитриновим квасом чистить плями з чорнила або зі ржі. Пляму треба докладно натерти тою течю і на якийсь час положити на сонце, відтак добре вичистити щіткою і виполокати водою.

Одинокий Український Готель

„Народня Гостинниця“

стов. зар. з обмеженою порукою у Львові, вул. Костюшка ч. 1.
Телефон ч. 888. З провінції можна замовляти в готелі кімнати телефоном ч. 888.

„Новий Час“

одинокий ілюстрований, популярний часопис, виходить 2 рази в тиждень.

Приносить найбільше відомостей з цілого світу.

Ілюструє важні події як з нашого так і з чужого життя.

Містить також статті з сільського господарства та кооперації.

Місячна передплата тільки 2 золоті, за границю 3 дол. піврічно.

Жадайте оказового числа, яке висилається безплатно.

Адреса: „Новий Час“, Львів, Руська 18.

ОДИНОКИЙ на західних землях України
сатирично-гумористичний журнал

„ЗиЗ“

виходить 2 рази в місяць під редакцією ЛЕВКА ЛЕПКОГО.

Повинен знаходитися в кожній нашій хаті.

Чвертьрічна передплата 3.50 зол.

Жадайте оказового числа.

АДРЕСА:

„ЗиЗ“, Львів, Руська ч. 18.

„НОВА ХАТА“

журнал присвячений модам і справам домашнього жіночого господарства.

Одинокий того роду український журнал.

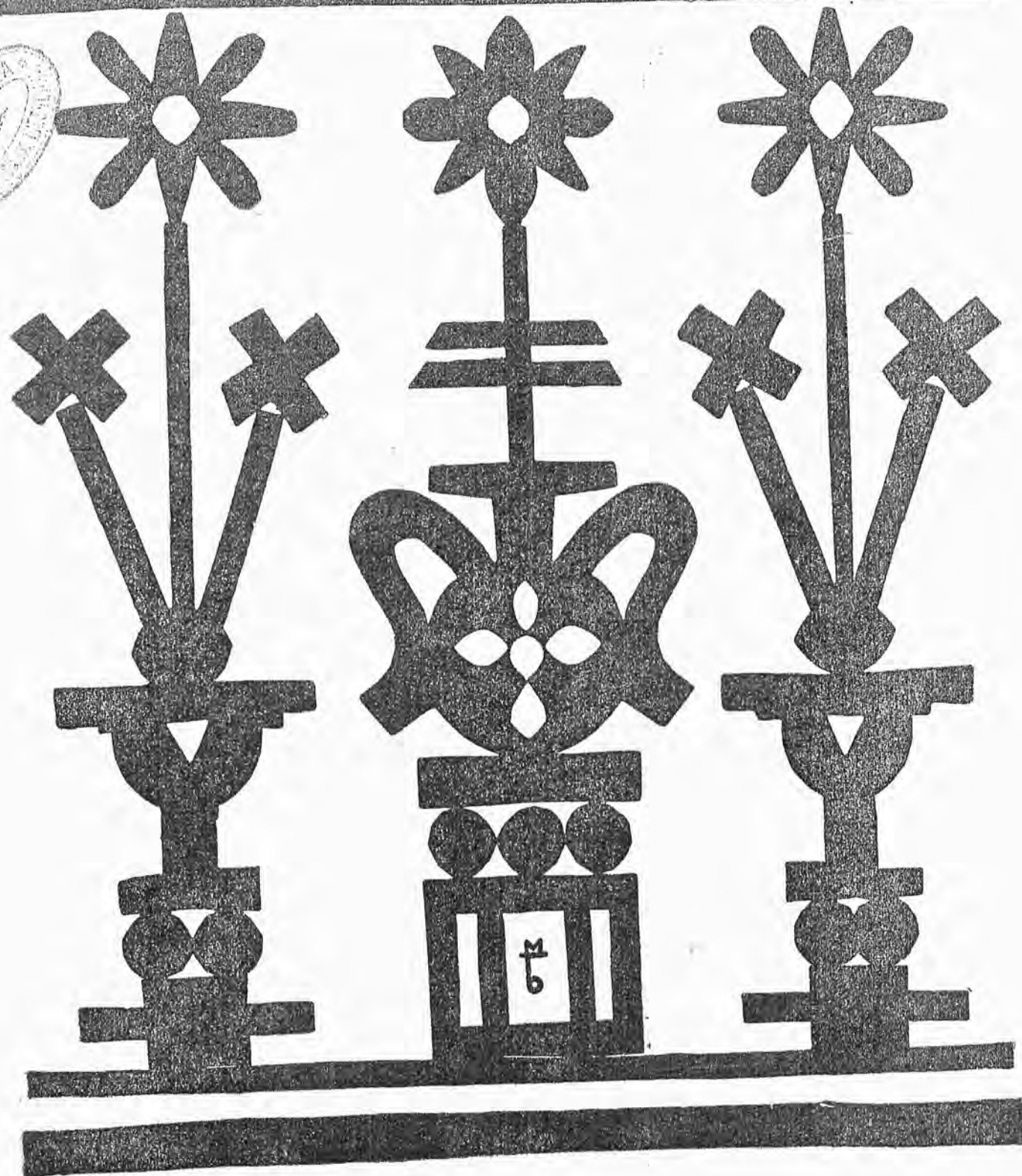
Передплата до кінця року для краю 8 зол. Для закордону 2 ам. долари, або їх рівновартість.

ЦІНА ОДНОГО ЧИСЛА 1.20 ЗОЛ.

Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, Руська 18/III. (домівка „Нового Часу“)

Телеф. ч. 30—13. Конто Почтової Каси Ощадности ч. 405361.

ЖОБЖАХАТ

Наймодніші матеріали на
сукні, костюми у величезнім
виборі поручає фірма

АНТІН УВЕРА

Львів, вул. Галицька ч. 10.

ФІЛІЯ В СТРИЮ!

ФІЛІЯ В СТРИЮ!

ШОВКИ на сукні і підшевки — — —
СУКНА заграничні і модні — Всякі
додатки до кравецтва і моднярства
КАПЕЛЮХИ дамські заграничні

Магазин новостей для пань

ГЕРБЕР і ШТАЙНМЕЦ

вул. Коперника ч. 5.

Телефон ч. 859.

Телефон ч. 859.

Жіноча спілка **„ПРУД“**
промислова

Кооператива з обм. порукою

Львів, Ринок ч. 39. (вл. дім.)

поручає свої **робітні суконь і білля**, де викону-
ються так скромні як і найвибагливіші жіночі убори
й перерібки, всяке білля фаховими силам: й по дійсно
дешевих цінах. Великий вибір стилевих вишивок, на-
родні строї в цілості й часті, виш. сорочки, блузки,
прикраси домашнього улаштування і т. п.

Курси крою суконь і білля

два рази в рік по 3 місяці.

Рік заложення 1900.

Уділ 10 зл. впис. 2 зл.

Години прийнять: від 8—1 в пол. і 3—6 поп.

Важне для пань!

ФАБРИКА КАПЕЛЮХІВ

Й. ГОТТЛІБА

Львів, пл. Стілецька ч. 15.

приймає все жіночі капелюхи філанові вісяні найновіших відомостей модних.
Для прибіжжя виконується в 24 год. СПЕЦІАЛЬНІСТЬ В ЧИЩЕННІ БІЛИХ
КАПЕЛЮХІВ, РІВНОЖ ФАРБУЄ НА НАЙНОВІШІ КРАСКИ. Вимірює старі
на нові з доплатою 7. год.

Важне для пань!

МАШИНИ ДО ШИТТЯ

найновіших систем, яких
складові часті, приладдя
до кравецького ремесла
і до ручних робіт поручає

АЛЕКСАНДЕР

МАЛІМОН

СКЛАД МАШИН ДО ШИТТЯ

Львів, вул. Валова ч. 11 а.

Приймається машини до направи.

Робітня суконь і костюмів

СТЕФАНІЯ МОНЦІБОВИЧ

У Львові, вул. Хмельовського ч. 15.

Позір!

ЖІНКИ!

Позір!

Вступайте в члени кооперативи:

„УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО“

ЖІНОЧОЇ ПРОМИСЛОВОЇ КООП. З ОБ. ПОР. У ЛЬВОВІ.

Уділ 5.— 30л.

ВПИСОВЕ 1.— 30л.

Адреса кооперативи: **Львів, Руська ч. 18/III.**

Члени коопер. користуються 10%, знижкою при замовлюванню форми крою в адміністрації журналу „НОВА ХАТА“.

НОВА ХАТА

ЖУРНАЛ ПРИСВЯЧЕНИЙ МОДАМ І СПРАВАМ ДОМАШНЬОГО ЖІНОЧОГО ГОСПОДАРСТВА.
ВИХОДИТЬ РАЗ У МІСЯЦЬ.

РІК 1.

ЛЬВІВ, ЛИПЕНЬ 1925.

Ч. 2

ОЛ. КИСІЛЕВСЬКА.

ГОЛОД.

Якось недавно загостив до нас старий Михайло з гір.

— О як ми зраділи йому! Так давно ми вже не бачили його. Це нещастя частина наших пайгарницьких хвилин у хату увійшла, здавалося смерека запуміла, кристалева вода заблїсала, зелена людина засміялась.

— О як ми зраділи йому!

Алеж постарівся наш дідусь. Схуд, колись кремезний як дуб гуцул похилився, голова зовсім побіліла.

І питаємо, розпитуємо, що в наших коханих, щиро небачених верхах чувати?

А старець тільки махнув своєю худою рукою.

— От і не питайте. Податок тисне, хліб дорогий, ніде заробити. Ще хто молодий, сміливий, що не вагує за роботами потайки границями не рекрадаться, або кому пощастить в бутині найматися, — то ще дихає, — але нічі, але старі, але уся тота бідота без газди, що останній фіст під хати на податок та хліб пустила... Та ще й инча біда — иноді чоловіка на гладкій дорозі чепнуть... Та не треба вам і казати, не одного з нас тут під багнетами цими камінями волочили...

— Ой ці не вертаються крий Боже оці ще недавні часи, як то люде з голоду й слабости, як мухи гинули?... Не одна ще хата там у верхах й досі пустою стоїть...

Задумався, замовк дідусь — голову схилив. Їз нас ніхто важкої мовчанки не переривав. Щож переказати маємо ми онтим, що забуті усіми страждальцями? Наче пробудивсь старець, нагадав когось.

А тямите Ви Петриху удову, що в березі си-

діла? Не нагадуєте? А бодайже ви здорові були! Таке то не так давно, не більше яких дванайцять, тринайцять літ тому, як ви такі зі мною попрієї хату на кичеру йшли таї так дивувалися, що по Спасі а ще черешні на дереві червоніють...

— Згадали! Наче жива воскресла перед нами мала деревляна хатиночка приперта боком до гори, і ліс чорний, густий, пахучий за нею її черешня стара, висока над обривом біля хреста мимо осені верхом червоними ягодами вкрита. Під клунею двох молодих хлопців-красавців дерево рубали, а на порозі висока, струнка жінка з дивно гарним одуховненим лицем, мрійними чорними очима. На руках у неї мала голенька дитинка, — дійсний образ мадонни Рафаеля.

— Так дідусю, згадали, згадали!

А видите? Отже у тої вдовниці усі діти погинули. Хлопці з війни не вернули — навіть той менчий Федір десь з стрільцями на Україні пропав, а дівчинки біди та голоду не видержали. Перше старшенька Марійка, а далі й Настуся, що тоді така маленька була. Геть усі — лишилася Петриха сама. І не видержала вона допусту Божого. Як поховала найменче, та й на сволюці повісилася. Так і стоїть досі тота хатчина пустою, двері колом підперті...

Дідові уста під сивим вусом затремтіли, по худім обличчю сльоза скотилася.

Стало тихо. Нас дрозь перейшла. Це-ж само марево голоду, це страхіття, що досі якимсь неясним образом далеко від нас уносилося — ступене, бліде між нами перелетіло, о наші серця отерлося...

ПІСНІ ДІВОЧІ.

ОЖИДАННЯ.

Скоро рано обійшла квітник, поле й ліс. Усі перші розцвілі троянди й туліпани зірвала, усі розвиті галузки й корчі обломала, усі конвалії й трави зібрала, усі найгарніші посудини на квіти виймила й вибрала, щоб прикрасити кімнату коли прийдеш.

І воздуха лісного принесла й запахів, й роси ранньої й щастя лісне. Все жде тебе.

Кімната моя і я одно ожидання. Й килими червені що грають живими красками виймила, — килими, на котрі тонкі нитки прядла ще моя бабуня у молодості своїй, — і білу сорочку шовкову виймила й наділа, у чорний оксамітовий, тяжким золотом мережаний жупан огорнула стап свій — й дожидала тебе.

У косу заткнула розцвілу жовту троянду, таку троянду у якої й зелене листя пахне, й ціла кімната повна єї запаху.

Я знаю, що сьогодні прийдеш — і я дожидаю тебе.

Десь далеко на полі сумно співає пастушок й псує радість мою.

З вулиці доноситься чийсь гамір, мутить мій спокій. Тільки мала зозулька із лісу за хатою, начеб мене знала, кукає, кукає весело, весняно.

Мені хочеться трохи побавитись із нею.

Ану мала зозулько, лічим роки не життя — але щастя. Ну же!

Оден і ще оден, та ще два, й знова оден і четвертий і пятий.... Кукай лиш кукай зозулько мала!...

Перестала вже.

Видзвонила мно́го літ. Чи всі самі літа щастя?

Я жду тебе.

Сонічко світить мені прямо в лице. Палить й огріває мене цілу, спускається чим раз нище.

Це є пора коли приходиш. Слухаю...

І чую як джожать сходи від гомону твоїх кроків, як відізвався старий дзвінок у снігах у довгому коридорі і як відмірено зашурали туфлі нашої служниці о камінний поміст й легко, легенько відчиняються двері...

А тебе таки нема.

Я жду.

Квіти в кімнаті що раз сильніше пахнуть, я все більше неспокійна, сонце все більше кроваве, серце все сумніше.

Ти може й не схочеш прийти?

Смеркається.

На небі вузьенький серп місяця. У вікні бліда, нещасна дівчина, у кімнаті повялі весняні квіти, — у грудях прибите молоде серце.

Ти не прийшов.

ДІВОЧИЙ ПРОКЛІН.

Чую чийсь голос, що будить мене серед ночі. Сідаю і слухаю, й серед темноти розбіраю що це голос того, котрого я колись у снах своїх взи-вала, а котрий є далеко.

Як долетів тепер до мене, серед зими понад ледовими полями, цей так знаний і дорогий голос?

Відлетів сон, очі ясніють; стають бистрі як у день — і я без сліз плачу десь на дні душі...

І говорю йому:

— Днесь коли тебе більше немає, можеш мене чути. Друга проклиналаб тебе, ранком і вечером, з повною ненавистю імя твоє вимавлялаб.

Я не можу. За багато любила тебе, щоб це зробити.

Я тебе ще днесь благословлю. Не дай тобі Боже ні одного сивого волоса через мене, ні одної безсонної ночі через розбиту любов нашу, ні одного неспокійного дня, через думку про мене.

Усе лихо хай пролетить над тобою як сивий облак, злість людська хай тебе не хватається, злоба людей хай тебе не досягає.

Ти зістань на вік чим був: Квітником вічно

зеленим, рікою що вічно гарна і вічно невірна, — що обливає городи й села й всюди приспівує — а нігде не стає і пісні своєї до кінця не перспіває.

Будь чим був і господь хай тобі простить. Нехай не утрудняє твоїх доріг, тільки хай благословить твій труд.

А ти йди щасливо через світ і нехай твоя радість нігде не розібється і ворота дівочі нігде не замкнуться перед тобою. Хай квітник твій ніколи не зів'яне, а пісня твоя ніколи не замовкне.

Мандруй самими далекими світами й напувай очі чудами великими, невиданими — а я буду товаришити тобі як той облак що пливе з рікою, як ця роса що на квітнику джожить, як квіти що у квітнику під тинном процвітають а він і не знає про них.

Товаришити тобі буду, — а ти ніколи мене і не спостережеш, на вік буду біля тебе, а ти мене може ніколи не пізнаєш, ніколи може й не догадаєшся — що напавду я є цим твоїм неспокоєм й любов'ю вічною....

СКОРБ

Як сумний світ відколи його нема.

Всюди повно сліз. Вони висять на квітках, кущах і на галузях. Вони заступають мені до-рогу, заслонюють сонце.

О, як сумний світ!...

Як порожня хата від коли він не приходить!

Наче душа із усіх тварей улетіла, усе утихло, тільки чується як марно час проходить, тільки від пустих стін іде відгомін колись прогово-рених речей.

О як сумна хата!...

Як пуста душа відколи замовк він. Всі жерела висхли, всі пориви умовкли, всі пісні, всі радощі, все це зіллялось в оден приглушений зойк.... У день чую тільки як горда душа тихо плаче у кутку, мов дитя коли ховається від старших.

О як сумна, як порожня є моя душа.

Переклад з хорватського

Олена Кисілевська

„БЕЗПРЕТЕНСІЙНЕ КОХАННЯ“.

Було холодно... Крізь шпари старого вагона влітав вітер і вдоволено посміхався. Колеса, вибиваючи такти, скакали з рейки на рейку і лишень на мостах, які перебігали заклопотано, щебетали щось лагідне — щире. Залізничні стації, наче метеори, вривалися в поле своєрідного руху, залишаючи по собі серпанковий спогад або щось зовсім без змісту...

„Я сидів край вікна одного з купе й дивлячись вслухався, як лютував вітер кидаючи великими клаптями снігу на зіпріле скло...“

Входили якісь рухливі постаті, гамірно сідали, порушали підойму, що регулювала температуру вагона та не дочекавшись сподіваного галасливо схоплювалися і йшли шукати теплішого місця.

Я не бачив їх, лише відчував їх присутність, що виявлялася гуком і гамором. Я дивився у вікно давши волю чуттю й розумові. Все моє „я“ вкривалося тавром хаосу, якому так імпонувала погода. Був я людиною пра-старих часів, коли вона кермувалася лишень одними інстинктами, коли і то напів свідомо її метою було збереження власного життя. Все-ж таки зі мною було де-що відмінно, ніж з тією архилудиною.

Мій інстинкт був звернений на збереження душі. Душа-ж, як затравлений звір, безнадійно борсалася в усі боки, шукаючи рятунку. Розум відмовився корегувати її безтямні скоки й спокійно улігся на шатах головної скрині.

Вгорила душу самотність й душа крізь одчай просила помочи у серця. З радості сильно забилося серце й охоче пішло на послуги...

Попливли скарги, повні й одчаєм і темрявою безнадійності, — залунали ридання й рішення було готове: протилежний рух через вікно рухові потягу.

„Навіщо життя серед вічного снігу?“ голосить душа.

„Я-ж змагалася за його красу, я-ж творила тепло, щоби ростопити непривітну товщу вічного льоду та всіяти коштовними самоцвітами творчості здобутий клептик землі. Робила я це в надії на пишну долю зродженої землі, на якій, гадала, застеляться барвисті килими життя!.. Але, за що й навіщо ця надійна прогалина загордувала моїм теплом, навіщо зіронізувала мої ідеали та пішла в обійми холодних скель?... Я-ж віддала їй усе, що посідала, я віддала-б їй і світ увесь, коли-б належав він до мене!..“

Звільна відсувається вікно і дужими крилами обіймає мене вітер. Холодними латками падає на обличчя сніг і засліплює очі. Чогось байдуже про все. Навіть тінню не промайне ніщо перед очима й не збудить жалю!..

„Так, так!.. Це єдиний спосіб кінчити з усім, це єдиний шлях, рятунку від надлюдських мук, горя, книні і принижень, яких я зазнало...“ підказує серце.

„Спокійно, тихесенько, голубко-моя... не хвилюйся, безталанна страднице... скоро... скоріше, покинь не проснувся розум... Ти-ж сама знаєш, що він такий холодний, як оті гори льоду, що ти важилася розтопити!.. Мент один тільки й мивільні від усього... Один рух і рідна земля прийме нас, як мати, а вільний вітер проспівав божеську мильодію людського забуття!..“

„Нащо ви відчинили вікно? — Це-ж не псярня!“ раптово почув я роздратований голос над головою і раніш, ніж опам'ятався, чиясь дужа рука відштовхнула мене від вікна і з якоюсь невгамованою злістю його зачинила...

Наознак лежав я на м'якому дивані та беззмістовно дивився на стелю вагона, з якої позирало баньковате око газового ліхтаря. Воно ніби повернулося від надмірного силкування, вглядаючись у мене. Так і хотілося жбурнути чим-небудь, щоб воно розсипалося на мірияди голок, які впилися-б у серце того, хто так нечемно перебив казку кохання!...

А той хтось десь недалеко щось мимрив... Присутність сторонньої істоти збудила розум, але спростання він не зрозумів події. Вмить розіслав він слуг своїх по всіх шляхах, щоби вони розвідали про все і як найскорше дали знати...

Не барилися слуги... Мов ті осикові листи, вони дріжали, розповідаючи не то про зраду, не то про самовільні виступи душі і серця в той час, як розум спав...

Насулив густі брови розум, глибокі зморшки вкрили його чоло й він почав гадати думу. Він міркував та винував себе за нелад, якого допустився. Він пригадав минуле, коли надав душі і серцю волі більше, ніж їм її потрібно, а разом з цим і пригадав усе, що сталося в той пам'ятливий вечір... Глибокий сум обняв його...

Малюнок за малюнком, звук за звуком повставали перед ним, а він крізь смуток свій лиш думав...

Перед похмурим його видом душа і серце тремтіли з жаху. Зворушено вони благали Небо, щоби відвернуло від них суворість пана...

„Покликати до мене себелюбів!..“ зачувся грізний наказ величнього розсудку.

Як дві сестри, засуджені на смертну кару, зявилися душа і серце. З риданнями до ніг його припали й молили о прощення...

Були тяжкі хвилини... Подолає не кожний це, не кожному воно і трапляється, не кожному поверне рівновагу...

„Ось слухайте!“ твердим, як криця, голосом промовив розум. „Я розумію вас; знаю вагу вашу у творчому життю; я відаю й про вогонь святости, з яким підходите до праці... Я вірю у змагання ваші проти мізерности, убожества духа, рабства та дрібного розуміння краси й величності природи. Ото-ж кажу вам во ім'я щастя мрії: „кохайте ви її ще більше, ніж кохали, лише безпретенсійно!“

З слезами вдячності пішли душа і серце до нового змістовного життя в надії дати докази самоповаги й жертви...

„Самбір!..“ прошу висідати...“ чую хриплий голос кондуктора. Беру валізу, сердечно дякуючи своєму співмандрівникови за оповіджену подію і поспішаю з вагона.

Але... коли нога моя вже залишала останню сходину, майнув сумнів: Хто може знати... а може й краще було-б, як би була вдалася змова душі і серця?... Та-ж певности нема, що мій співбесідаць творець життя з ясним дороговказом?!... Та мандруючий людей відволікла мою увагу від події і я, як інші, поспішав до дому.

ЛИСТ З ВІДНЯ.

Вам певно ще невідомо що авта у Відні поде-шевіли! На „taxi“ може нині дозволити собі на-віть духовий пролетар. Але я хочу писати вла-стиво про Віденку і тому, що поняття „дама“ звязане тісно з автом, я згадала про це. От-же така дама, їде звичайно в авті (своїм ча-стіще в „taxi“), здалека ви не всилі розріж-нити чи це сидить жива істота чи манекін. Лице її — це містерно виліплена з пудру й фарби мас-ка, правильні черти, безвиразні чи одновиразні очі та не відступний „Bubikopf“. Головка в малень-кім як грибок капелюшку. На Віденці одна краса-ка від стіп до голови — скромно але елегантно. Цей спосіб одягання лежить вже в її психіці. З ве-ликої різноманітності, яка тепер панує серед мо-ди, вона вибирає елементи, які їй найбільше від-повідають — одна лінія — майже геометричний рисунок. Вона гармонійна у своїх рухах так що мимоволі мусиш оглянутися за нею.

Але той „Bubikopf“!

Ч. 21. Літня шовкова суконка.

Ч. 22. Дуже елегантна суконка в гладкої вовняної ма-терії прикрашена окса-літкою.

Ви знаєте, що деякі прояви моди блискавицею поширюються в деяких місцевостях. Так на Відень впала епідемія обтинання волосся. Світять голи-ми шийками (як курочки голошійки!) всі дівчата в небезпечному віці, всі панни в критичному віці й очевидно всі молодші й старші претенсiональні мужатки.

Уявіть собі таку картину. Вкочується до трам-ваю огрядна дама (про вік недискретно згаду-вати) усе тіло витиснене корсетом до гори так, що вона ледви сопе. Зпід капелюха виглядає об-тате волосся *à la Bubikopf*. Якби на диво мають ті пані чудово-золоте волосся. По правді вони

Ч. 23. Спортова суконка в білої вовняної матерії.

Ч. 24. Легкий плащик в англій-ської матерії для молоді панночки.

роблять вражіння довбні з настровленою на неї головкою хлопчика. До того така дама обвіша-на різними прикрасами на які дотепер здобулося людство (або не визбулося атакістичних прикмет з часів дикунства).

Поруч з тим явищем цікавий тип жінки, що самостійно зарабляє. Вона обов'язково ціла в кра-ти. То є або *éponge*, або сирий шовк. Ті крати остають кожному так глибоко в пам'яті, що сьо-годня ніхто не всилі дивитися йнакше на жінку як через крати. Стрій завершує фільцовий капелюх.

Ще одно практичне приносить теперішня мода, а це плетені з тоненьких ремінчиків черевки — опанки. Це народний черевик полудня — у Відні-ж відзначається тим, що як зачне падати дощ Віденка бажає перелетіти воздухом до трамваю — та кінець кінців набирає повні черевки води. Вправді над головою розпята парасолька не більша від її капелюха з флорентийської соломи. Ті два предмети можуть себе взаємно заступати. Справді тепер парасольки доходять до мікроскопійних розмірів і бувають розкішні в красках, а ручки викладані перловою масою, кораликами і т. п.

Ті парасольки то хіба лише для замилювання людям очей. У Відні розпинає цілий бальда-

хим над собою; а сама опалена аж бронзова. Це тайна з над берегів Дунаю, де треба себе виставляти як найбільше промінням сонця. Там панує загальна тенденція як найбільше накриття зняти з тіла. — Сукня на вулицю не сягає вище колін, зате на „Strandbad-i“ дозволено на більше. Тут головний клопіт справляє їй добирання купального костюму чи відповідного до різного рода спортив. Чорне „tricot“ перемагає у більшості всякі фантастичні костюми, бо жінка так рада підчеркнути добру будову свого тіла, а в додатку чорна краска робить стрункою.

Таке можу сказати про примхи моди у Відні.

О. О.

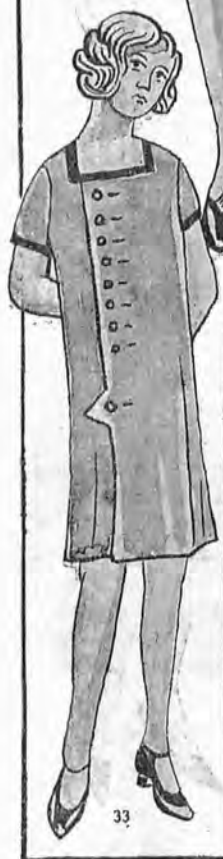

Ч. 25. Гарний модний костюм з драпової англійської матерії, прибраний другим матеріалом в'якратку.

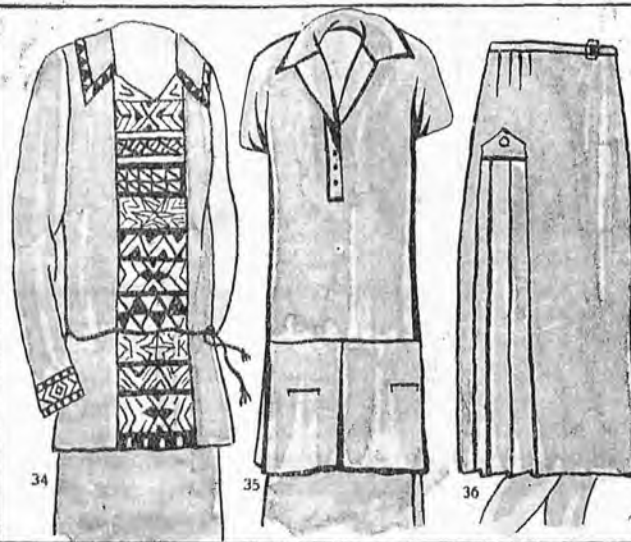
Ч. 26. Легка суконка з марківети для молодих дівчат від 14—18 літ.

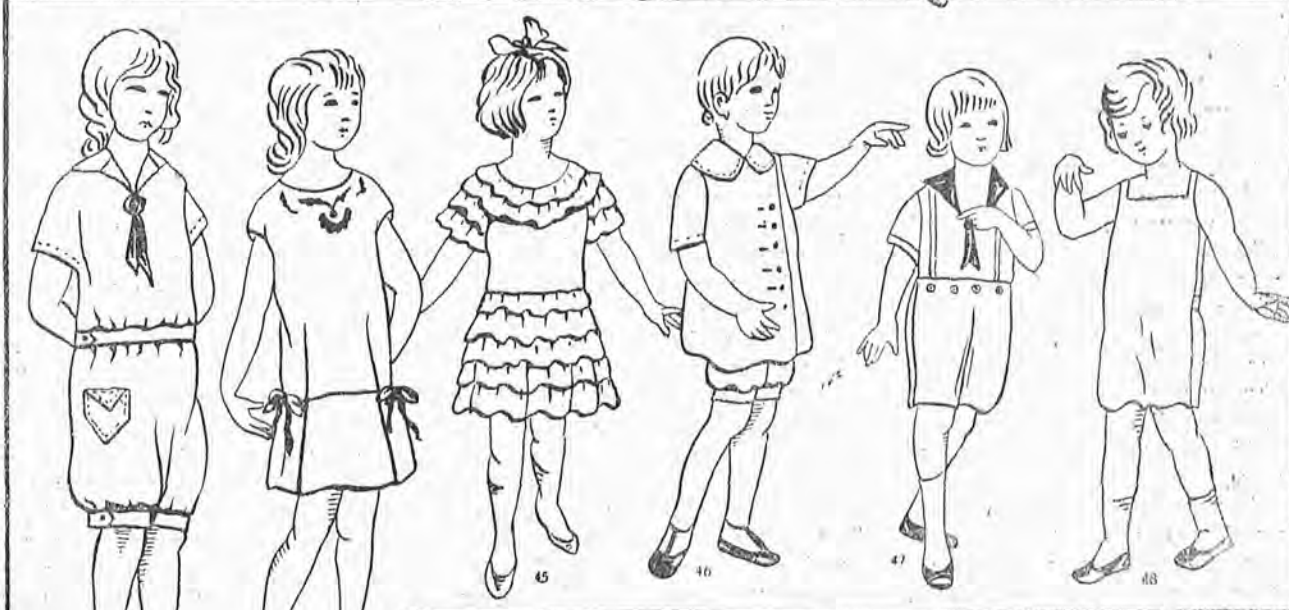
Ч. 27. Елегантна сукня з сьєре матосаїне, краски дерева прибрана білою камізькою.

Ч. 28. Легка сукня комбінована з двох матерій, спід і прибрання сині, верх білий, з англійського полотенця.

- Ч. 29. Елегантний одяг для дівчинки від 14—16 літ. Спідничка і камізулька з гранатової вовняної матерії, обшитий чорною тасьмою; блузка з білого шовку до прання.
- Ч. 30. і 31. Літні [суконки в англійського полотна для молодих дівчат, прикрашені вишивками.
- Ч. 32. Скромна гранатова суконка з легкої вовняної матерії з ясним ковніром.
- Ч. 33. Гарна суконка для дівчинки від 6—9 літ.
- Ч. 34. Довга комбінована блузка; перед вставлений в взористої матерії.
- Ч. 35. Касак з сирого шовку з двома кишенями на переді.
- Ч. 36. Спідничка з вовняного англійського матеріалу з фалдами на боці.

Ч. 37. і 38. Модні купелеві костюми з чорного кльоту.

Ч. 39. Практична скромна суконочка в матерії до праня.

Ч. 40. Дуже гарний фартушчок з перкалю або вефіру.

Ч. 41 і 42 Комбінації сорочка - реформи, практичні на літо.

Ч. 43. Гімнастичний костюм з кольо-

рового полотна або кльоту. Реформи акишеними блюзочка з маринарським ковнірцем і короткими рукавцями.

Ч. 44. Плотняна суконочка для малої дівчинки прикрашена гафтом.

Ч. 45. Стрійна суконочка в марківети для дівчинки від 4—5 літ.

Ч. 46. Одяг для хлопчика з білого полотна - голубим обшиттям.

Ч. 47. Одяг для хлопчика від 4—6 літ з прип'яними споденьками.

Ч. 48. Комбінація сорочка - реформи для дівчинки.

НАША ХАТА.

(Продовження).

Фатальним є відношення між людиною а обстановкою хати, коли не вичувається затишного і гармонійного настрою й спільноти, а яке по правді майже без винятку панує в наших мешканнях.

Ми переходимо попри меблі без глибшого розуміння для них, — а вони хоч може впрочім зовсім добрі, не можуть робити відповідного враження своєю красою і прикметами в оточенні людей, яким вони не відповідають.

Тому все мусимо вважати при виборі меблів і взагалі хатньої обстановки, щоби вони відповідали нашому „я“, нашій вдачі.

Подекуди артистична обстановка носить занадто сильне п'ятно свого творця, якого сильна удача нам не відповідає. Тоді може лучитись таке, що після першого захоплення, ми в короткому часі почуваємось в оточенні цієї обстановки зовсім чужо.

Оточення й людина мусять власне добре разом годитись, бо інакше повстає прикрий диссонанс. Мішухови, який недавно збогатився, лише в виняткових разках буде підходити старинна палата, бо дійсно для новика без традиції тяжко вжитись у нові відносини й оточення; так само й для людини без глибшої вразливості, тяжко примінитись до обстановки в хаті, якої сам не пострів.

Але ті, що вміють знайти це добре відношення, потраплять підібрати своїм второпним змислом відповідну обстановку. Здається, найвідповідніше буде, спершу справляти лиш те, що найпотрібніше, але зі смаком, а відтак поволі доповняти урядження. Через цей повільний зріст й доповнення, буде наша хата найкраще відповідати нашій вдачі, стане живою цілістю, що й є найвищою ціллю тонкої домашньої культури.

Вигляд і привітливість кімнат можна ще, як сказано вище змінити на свій смак, коли їх відповідно помалюється. Тяжше однак представляється справа з печею, яка своїми розмірами, виглядом і „прикрасами“ з мальовил нівечить майже в всіх наймленних мешканнях привітливості кімнати. І коли неможливо замінити її на скромну кафлеву піч, то не лишається нічого іншого, як помалювати її однотайною краскою, щоб злагіднити її разячий вигляд, — або заставити параваном.

Зовсім безсильними однак стаємо супроти схиленої розбудови й розміщення кімнат, чого загалом неможливо є змінити; бо всякі перебудовання в наймленних мешканнях, поминувши, що коштовні, ще й невказані тому, — бо ніколи не досягається тим властивої цілі.

Наше мешкання, в якому відгрівається життя по певним формам, звичаям і правилам, складається з кількох різних кімнат, які, хоч різнородні їх призначення, творять разом одну спільну цілість. Для всіх кімнат однаково важні є ті самі правила гігієнічні й мистецькі, однак їх безпосереднє призначення надає й означає їх безтер і вигляд.

Для товариського й репрезентативного життя важною є кімната гостинна, ідальня й подекуди т. зв. мужеський кабінет, в яких відгравается передовсім товариське, а менш інтимне життя на-

шого дому. Як що ми взагалі можемо собі на них позволити, вказаним булоб зі зглядів практичних, як й естетичних ці три кімнати розмістити одну попри другу.

В цій групі найвиднішою являється кімната гостинна, в якій відбивається й рівночасно найсильніше є підкреслена сама істота характеру дому й її мешканців. Репрезентативний тон цієї кімнати може проявлятися в дібраній красці цілого урядження, в меблях, які можуть бути зладжені з гарного шляхотного матеріалу, — в добрих мистецьких образах, в доборі освітлення (лямп) ітд. Всі ці чинники співділяють на святочний настрій в кімнаті, який відтак переходить на гостей. Попри це все однак мусить ще панувати в кімнаті певного рода вигода, яка передовсім виявляється в вигідних фотелях і підносить запрошуючо-гостинний зразок цієї кімнати. Вкінці можна ще й надати певний артистичний характер, коли крім *forteplano* для любителів музики, поставимо тут ще й всі інші, мистецької вартості річи до оглянення, які лише посідаємо.

Коли гостинна служить майже виключно ідеальним цілям нашого життя, то ідальня має ще й свою практичну вартість, бо тамжеж засідає рідня в домашньому чи товариському кружку до столу. Тому ця кімната крім підкресленого характеру гостинності, який при певних святочних нагодах може бути ще виразніше зазначений, мусить зраджувати перевагу тенденції до гігієни, яка проявляється в безглядній чистоті. Обі ці прикмети дадуть виразитися в тоні красок, які так само добре можуть бути ясні або темні, — в великих вікнах, які пропускалиб багато соняшного світла, в доброму освітленні на вечір, в меблях, а також і передовсім в практичній і прикрашуючій начинню на столі як і на креденсі.

Форма стола в цій кімнаті, чи він округлий, чи чотирикутний, важна на вплив настрою. При круглім столі відпадає поняття першого й останнього місця, на право чи на ліво, й всі, що при ньому сидять, можуть собі вільно дивитись в вічі, що викликає милий настрій, уприємне веселе прийняття й прискіпує товариське зближення між менше знайомими гістьми.

Але естетичним осередком цієї кімнати є стіл накритий білим льняним обрусом, на ньому начиння столове з гарної порцеляни й срібля, а особливо цвіті, які власними руками, поставила в своїй тонкій дбайливості господиня дому.

Коли мешкання має передpokій, що в наймленних рідко трапляється, то добре є уложити так кімнати, щоби двері до гостинної йшли впрост з передpokієм. Воно вигідно, коли наших гостей не мусимо провадити через інші кімнати. Ідально приміщуємо по можності близько кухні, щоб мати з нею безпосереднє получення. Сам передpokій найкращий в ясних красках. До нього не треба нічого іншого крім вішалок на убрання (шарагів), кількох крісел і скромної лампи.

(Продовження буде).

РУЧНІ РОБОТИ.

ПРОЕКТУВАЛИ І РИСУВАЛИ ОЛЕНА І ОЛЬГА КУЛЬЧИЦЬКІ.

Український оригінальний рушник до прикрашування образів. Мотиви взяті з вишиваних рушників Полтавщини. Зроблений з гарного домашнього полотна, широкого на 40—50 см і довгого звичайно на 2—2½ м. Рушник цього виміру надається до великих образів; найкраще вишивати одною краскою, червоною заповоччю Д. М. С. число 12. На Великій Україні вишивають старанно на обі сторони, так праву, як і ліву.

Спосіб виконання :

Всі лінії взору, листочки, квітки, галузки й інше обведені т. зв. водним стібом. Крім того поодинокі частини можуть бути в середині виповнені найрізноманітнішими стібами.

Взір у природній величині, як також рисовані прібки поодиноких стібів в поясненні можна дістати окремо

КУСТАРНЕ ВИРОБНИЦТВО.

(ДОМАШНИЙ ПРОМИСЛ).

По багатьох місцевостях України дуже розвинене кустарне виробництво різних видів, але особливу увагу звертає на себе художньо-кустарне, що в деяких місцевостях набирає характеру промислу. В той час, коли виробу всякого кустарного промислу мають збут виключно в тій місцевості, де вони виробляються і лише в окремих випадках виходять за межі сільського й окружного масштабу, — художньо-кустарна промисловість має великий збут не тільки по всій Україні, а її ринки збуту стали виходити поза межі України.

Чорний килим з Полтавщини. (кінець XVII. в.)

Власність Національного Музею у Львові. Збірка інж.-архитекта В. Понциско рз.
(Видано окремою книжкою „Килими України“).

З найбільше поширених художньо-кустарських промислів є виробу килимів, вишивкові й ткацькі, а за найцікавіший з них вважається килимовий.

Встановити час, коли і як народився килимовий промисл на Україні дуже трудно. На жаль найстаріші пам'ятники цієї галузі народної твор-

чости збереглися лише з другої половини 17. століття.

З місцевостей на Україні найбільше славиться своїми килимовими виробами Полтавщина.

Полтавські килими відрізняються від інших своєю ніжністю, і барвистістю фарб, майстерністю роботи й оригінальністю орнаменту. Виробляються вони з тонкої вовни, спряденої самими кустарями і пофарбованої рослинними фарбами, приготованими теж кустарями з різних рослин. (Дубова кора, полова, ольхова кора, бузина й інші). Не можна обійти мовчанкою цих рослинних фарб, які значно ліпші за сучасні анілінові, й до того вирізняються ніжністю красок.

В кожному полтавському килимі вражає надзвичайна простота, гармонія красок, ніжність і гарне виконання. В кожній квіточці, в кожному листочкові виявляється життя змальоване немов рукою великого майстра, а не сірого неписьменного кустаря.

Килим на Полтавщині не вважається за предмет розкоші, а є неодмінним елементом у побуті й вироблюється майже в кожному селі, але характеру промислу набирає тільки в Зіньківському, Полтавському, Миргородському й частині Прилуцького повіту.

Число кустарів, що працювало виключно над килимами, доходило до 350, при чому більшість припадала на Миргородський повіт. Збут килимів раніше був великий, а під час війни цей промисл почав завмирати, бо зменшився попит і подорожів сирій матеріал.

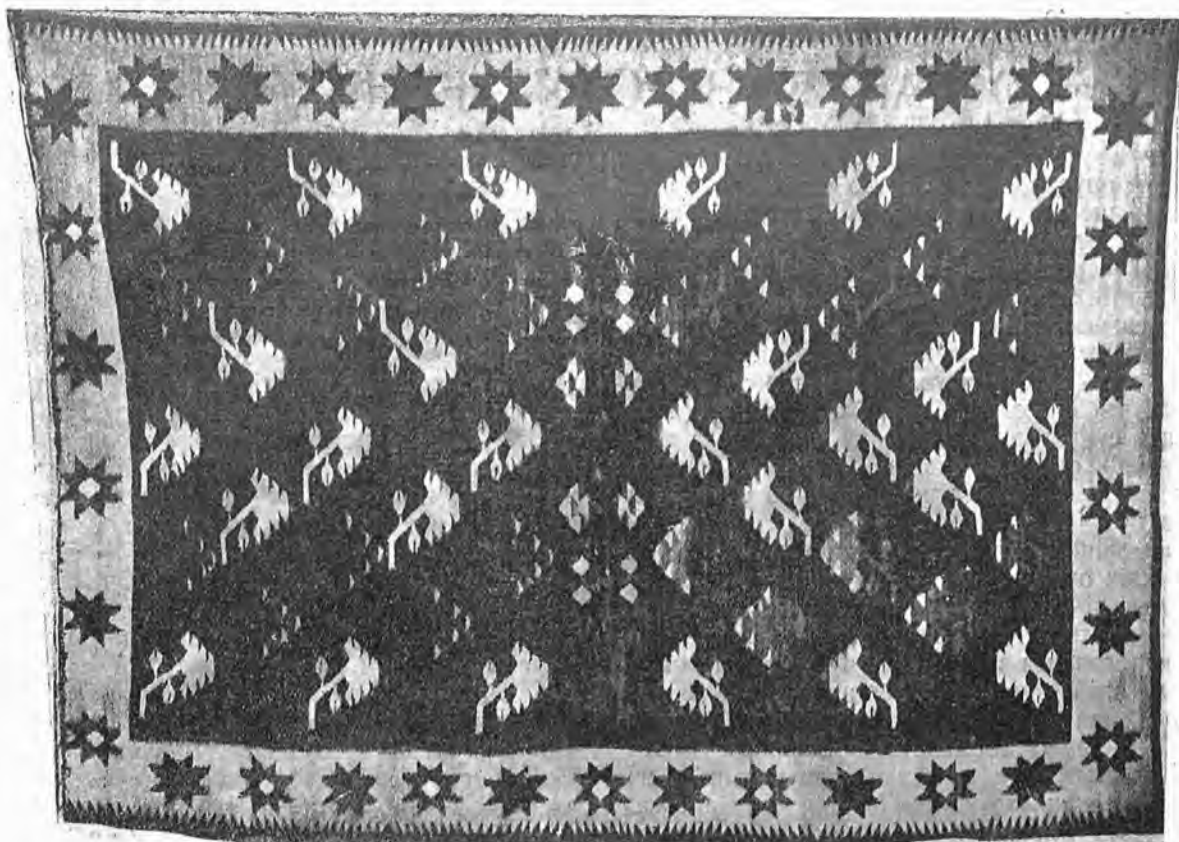
Тепер килимовий промисл на Полтавщині почав знову зростати.

Килимовий промисл розвинений ще дуже на Поділлі. Подільські килими сильно відрізняються від полтавських, як орнаментом так і формою. Тут переважає геометричний орнамент, яскраві краски і величезний розмір. Багатство красок і орнаменту в подільських надзвичайні. В той час, як полтавські виробу звертають на себе увагу ніжністю, подільські килими дають могутню виразну, сміливу гармонію найяскравіших красок. Тут ціла симфонія зухвалих і в той же час могутньо-прекрасних зіставлень — характер приступний чарам Далекого Сходу.

Кустарів, що виробляють килими нараховується на Поділлі коло 10 тисяч. Виробництво килимів носить тут характер хатньої праці і тільки поблизу торговельних центрів воно набирає характер промислу. (Балта, Дзигівка, Ямполь, й інші). На Поділлі найбільшій дівчині не вийде заміж, доки не придбає 2—3 килими по 8—9 аршинів кожний. Крім килимів заслуговують на увагу т. зв. подільські „простирали“, що виробляються з чистої тонкої одноманітної вовни в перебір з кольоровою.

В час війни й революції промисл цей на Поділлі значно зменшився, головним чином тому, що зменшився попит і подорожчали краски та сирій матеріал.

В Київщині, Одесчині й Херсонщині килимів виробляється мало, а коли й де-не-де виробництво, то виключно для особистих потреб, а не для промислу.

Синій килим з Залозеччини (полов, XIX. в.)

Власність Національного Музею у Львові, Збірка інж.-архитекта В. Пенцанського.
(Видано окремою книжкою „Килими України“).

Крім килимового виробництва, значне місце займає ще у нас на Україні вишивка.

Найбільш кустарний центр вишивкового промислу є Клембівка (Поділля) і Стіна, (сумежне з Клембівкою село). Орнамент подільських вишивок надзвичайно різноманітний. Візьмемо хочби Клембівку. Поруч з рушниками, вишитими найяскравішими красками, ви зустрінете надзвичайно ніжну вишивку сріблом на тонесенькій білосніжній тканині (нагадує до деякої міри тонкий маркізет), що тчуть самі кустарі з індійської бавовни. В селі Стіна знова вишивають виключно чорними нитками жалібні взори т. зв. „нізінні“, й в ніякому разі не відступають від своїх традицій.

В Київщині і на Полтавщині вишивають виключно на льняному, або звичайному селянському полотні, в більшій частині заповочю.

Загальне число кустарок-вишивальниць на Україні доходить до 10 тисяч.

Збут українських вишивок особливо подільських до війни був великий. Їх купувала Москва, Петербург, Крим і інші міста Росії. Богато спекулянтів та перекупців понаживалося з тяжкої праці кустарів. Були й такі кустарки, яких великі злидні примушували кидати хату й дітей, та їхати до Варшави чи до иншого міста — вишивати панам убрання та скатерти. Багато є в Клембівці таких жінок, що за копіюку поневірялись цілими місяцями і псували очі по панських кухнях.

Цікаво зазначити, що вишивають жінки, а й чоловіки. Так само як і жінка, сидить коло вікна на лавці чоловік взявши між коліна свою вишивку і швидко, швидко миготить перед очима голка, а на полотні з'являється якийсь малюнок в якому так багацько оригінальної свіжості й краси. Блимає каганець в голові народжуються все нові й нові образи, які переходять на полотно. Почується ще йноді до того жалібна пісня в унізон з вітром... і знов миготіння голки й блимання кагана.

Крім килимового і вишивкового промислу на Україні є ще промисл ткацький або інакше переборний. Головний центр переборного промислу на Чернігівщині місто Кролевець, що нараховує до 2000 ткачів, з яких біля 1000 вміють виробляти високохудожні речі на ручних верстатах.

В довоєнний час тут працювало до 4000 верстатів на яких вироблялося безліч рушників, плахт, скатерток, що й мали величезний збут на внутрішньому ринкові.

Своїм орнаментом кролевецькі вироби різко відрізняються від інших, художніх кустарних виробів України. Тут хоч і переважає геометричний орнамент, але своєю яскравістю і надзвичайними зіставленнями красок вони наближаються до виробів з „Далекого Сходу“, особливо т. зв. богуславські рушники.

(За „Всесвітом“)

ОСТАННІЙ З РОДУ АБЕНЦЕРАГІВ.

Коли Боабділь, послідний король Гренади, був змушений опустити королівство своїх батьків, задержався ще на вершці гори Паділь. З цього отвертого місця можна було бачити море, яким нещасний король мав їхати до Африки; можна було бачити також Гренаду, Вега і Ксенілю, на якій березі взоновилися шатра Ізабелі й Фердинанда. На вид цього гарного краю й кипарисів, які маркували десь-недесь могили музулманські, Боабділь залився сльозами. Султанка Аїкса, мати короля, яка супроводжала його на вигнання з вельможами що становили колись її двір, сказала: „Плач тепер як баба, коли не вмів боронитися як мущина!“

Вони зішли з гори, і Гренада щезла на завжди з їхніх очей.

Еспанські Маври, які ділили судьбу свого короля, розбрилися по Африці. Нащадки Зеґрів і Гомелів розмістилися в королівстві Фезу, звідкіля вони виводили свій початок. Ванеґанці й Алябеси задержалися на узгір'ях від Орану до Альжирю; вкінці Абенцераґі поселилися в околицях Тунісу. На руїнах Картаґіни заложили вони колонію, яка ще нині вирізняє їх з поміж Маврів африканських, елегантністю звичаїв і лагідністю прав. Ці родини перенесли в свою нову батьківщину, спомини старої батьківщини.

„Рай Гренади“ жив завжди в їхній пам'яті; матері повторювали це ім'я дітям, які ссали ще груди, заколихуючи їх до сну романсами Зеґрів і Абенцераґів. Що п'ять день, молилися всі в мошї звертаючись до Гренади. Молили Аллаха щоби цю розкішну землю віддав своїм вибранцям. Надармо країна льотосів жертвувала виселенням своїм очей, води, зелень, своє палаюче сонце. Далеко від „Золочених веж“^{*}), не могло бути ні приємних овочів, ні прозорих джерел, ні свіжої зелені, ні сонця якеб гідне було їхніх поглядів. Коли показували якому знатному вигнанцеві високорівню Баґрада, він звищував голову й зітхав: „Гренада!“

Головно Абенцераґі заховали найпівнічніші й найвірніші спомини своєї батьківщини. Зі страшним жалем опускали вони поле своєї слави і берети, на яких так часто було чути военний оклик „за честь і любов“.

Не могли більше вживати зброї в пустині, ні накриватися шоломом в кольонії хліборобів, вони посвятилися науці о зіллях лічних, заняття поважане у Аравів на рівні з ремеслом военним. Так отже ця раса воїнів, яка давніше сама завдавала рани, занімалася зараз їх лікуванням. В цьому заховали вони щось зі свого давнішого мистецтва, бо лицарям доводилося часто самим завязувати рани неприятелям яких побивали.

Хижа цієї родини, яка колись замешкувала палати, не містилася між иншими поселеннями у стіп гір мамеліфських, вона була збудована між звалищами Картаґіни на березі моря, на місці де св. Людовик помер на костирі і де нині ще є пустинне місце для магометан. На стінах хижі були прибиті щити зі шкіри льва, на яких були вириті герби, на синьому полі, два дикуни розбиваючі мачугою місто. Довкруги цього гербу були умі-

щені слова: „Це для нас невелике діло“, девіза Абенцераґів. Лянці прикрашені білими й голубими хоруговками, плащі з порубаної сатини, оздоблені лискучими гузиками, приміщені були біля щитів, та світилися між мечами й шабляками. Тут і там були розвішені залізні рукавиці, вудила прикрашені дорогими самоцвітами, широкі срібні стремена, довгі шпади, яких похви гаптували руки принцези, і золоті остроги на яких Ісельт, Женевр і Оріян наганяли ворожих лицарів.

На столах, у стіп цих трофеїв слави були зложені здобутки життя спокійного. Це були рослини зібрані на вершках Атлясу й в пустині Заара; багато з них були ще принесені з високорівні Гренади. Одні з них були помічні при лагодженню болів тіла, инші розпростирали свою владу і на журби душі. Абенцераґі цінили головню ці, які зміли утихомирити даремні жалі, приглушити божевільні ілюзії, та заведені надії о вічній щастю. На жалі ці рослини, мали впрот противні наслідки, бо часто запах рідної квітки ставав отрутою для вигнаних вельмож. Двадцять чотири літ, минуло від упадку Гренади. В цьому короткому часі, загинуло чотирнадцять Абенцераґів, через вплив нового підсоня, невгодины, а головню через грижу, яка сильно підкопує сили чоловіка.

Одинакий нащадок цієї славної родини Абен-Гамет, носив ім'я цього Абенцераґа якого оскаржували Зеґри о зведенне султанки Альфаїми. В ньому скуплювалася краса, мужество, відвага і благородність предків з цим милим відблеском горя, який надає нещасте гідно перенесене. Він числив двадцять два роки, коли помер йому батько; тоді постановив він іти на прощу до краю своїх предків, щоби заспокоїти тугу свого серця і виконати плян, що заховував старанно від своєї матері.

Щасливо заїхав кораблем з Тунісу до Картаґіни й сейчас поспішив до Гренади. Тут зголосився він яко лікар, що приїхав за збіркою зілля на скали Сієрри-Невади. Спокійний мул ніс його лівно до краю, де Абенцераґи вганяли колись на бистрих верхівцях. Провідник ішов попереду, ведучи ще двох мулів оздоблених дзвіночками й різноколірними нитками. Абен-Гамет переїздив великі багна і пальмові ліси королівства Мурція, по віці цих пальм догадувався він, що були саджені ще його батьками, і його серце стиснув великий жалі. Тут знімалася в гору вежа, де чував вартівник в часі війни Маврів з Християнами, там були руїни, яких архітектура носила мавританські згамена, инший свідок горя Абенцераґів. Зліз поволеньки з мула під позором що йде збирати рослини, пішов в дебрю щоб дати волю своїм сльозам. Виллакавшись доволі, повернув і скоро віднайшов провідника за звуком дзвіночків і його монотонного співу. Провідник не переривав свого довгого романсу, лише час до часу накликавав своїх лівних мулів до скоршого бігу.

Череди овець які провадив пастух мов яку армію, на жовту, неурожайну височину, кількох самотніх подорожних, були далекі від того щоби оживити дорогу, яка здавалася надто сумною й пустою.

(Продовження буде).

^{*}) Вони жили в Гренаді.

МЕТЕЛИК.

Метелик забажав одружитися. Цілом природо, що він хотів вибрати одну зпоміж гарних маленьких квіток. Він став їм приглядатися. Спокійно й розважно сиділа кожна на своєму білі так, як треба сидіти дівчині на відданню. А, що було їх дуже багато вибір не був легкий; метелик не хотів завдавати собі труда, тому полетів до Маргарітки. Ця квітка, як вам відомо вмє ворожити; наречені, як хочуть знати чи і в якій мірі їх люблять, обривають листок за листочком і питають: „любить? — голубить? — недбає?“ і таке инше. Кожний питає своєю мовою. Метелик прийшов теж питати. Він не зривав листочків, а цілував їх, бо був тої думки, що по доброму можна найбільше досягнути.

„Люба Маргарітко!“ промовив він до неї. „Ви є найрозумнішою жінкою між усіма квітками. Ви вмієте відгадувати судьбу! Скажіть мені, котра буде моєю ця чи та? Котра мені суджена? Як я це знатиму полечу просто до неї й буду просити щоби стала моєю дружиною!“

Але маргарітка не обзивалася ні словом. Їй не подобалося, що він назвав її жінкою, бо вона ще прецінь була дівчиною, а то не те саме, що жінка. Він питав у друге, він питав у третє, але як вже рішучо ніякого слова не міг від неї дочекатися, стратив охоту питати й полетів сам розглядатися за нареченою.

Були перші дні весни; найбільше цвили підсніжники й крокус. „Нічого собі дівчатка!“ міркував метелик „вони навіть дуже гарненькі, але то ще такі смотрики“. Він як усі молоді хлопці звертав увагу на старших дівчат. — Потому полетів до пралісок; ті були трохи за терпкі; фіялки дуже мрійливі, півники занадто пишні, нарциси міщанські, а лилові квітки за маленькі й зрештою у них багато свояків; квіти яблуні що правда виглядали, як рожі, але вони так: нині є, завтра нема — як повіє вітер. На подружнє життя то булоби за коротко. Ще найбільше сподобалася йому горохова квітка; вона була червона й біла, чиста і ніжна, одна з тих господарних дівчат, що то і гарно виглядають і на кухні розуміються. Він вже хотів просити її о руку, але в тії хвили побачив стручок, що висів зі зівялим цвітом побіч цієї. „Хто це?“ спитав. „Це моя сестра“, відповіла горохова квітка.

„Ой лишенько, то і ти будеш так колись виглядати?“ Переляканий метелик полетів даліше.

Капріфолії звисали з паркану; багато панночок там живе, всі вони мали поздовжні обличчя та жовту шкіру. Це було йому не до вподоби. Але, що подобалося метеликові? Спитайте його самого.

Весна минула, минуло й літо, настала осінь; він все ще не знайшов собі пари. Появлялися квіти в розкішних одягах. Але дарма, не було тут свіжої, запашної молодости. А на старість серце найбільше прагне пахощів, а цього не знайдеш ні в айстри ні у жоржини. Тому метелик злетів зі своїми бажаннями аж до мяти.

„Правда, вона не має цвіту, але зате вона сама по собі квітка, пахне від корінця до верхка, має пахощі в кожному листочку. Її візьму!“

І нарешті сказав їй про свої заміри. Але мята

стояла спокійно й непорушно а вкінці сказала: „Приязнь, але нічого більше! Я стара й ви старі. Можемо жити в дружніх відносинах, але вінчатися — вибачайте! Навіщо робити з себе дурнів на старість!“

І так лишився метелик сам. Він за довго шукав, а цього не треба робити. Метелик став старим парубком.

Настала пізня осінь; дощ лив, як з відра. Вітер згинав плечі старих верб аж в них тріщало. Не можна вже було вилітати в літньому одязі, немовби серце було повне кохання, як в пісні співається. Метелик уже й не вилітав; припадком попав у кімнату, де горів огонь в печі. Як тут було соняшно — тепло. Тут можнаби жити; але „жити то за мало“ сказав метелик „треба ще сонця, свободи й маленької квітки“.

Він полетів до шиби, його побачили, зловили подивлялися, застромили на шпильку і вложили до збірки метеликів. Більше не могли для нього зробити.

„Тепер я сиджу так, як цвіти на білі“, сказав метелик, щоби то було дуже вигідно не можу сказати! Таке саме почування мусить бути у жонатого, він теж добре прикріплений!“ потішався метелик.

„Слаба потіха!“ говорили квіти в кімнаті.

А метелик подумав: „Кімнатним квітам не можна вірити, бо вони мають за багато діла з людьми“.

Переложила С. О.

СТИНАНІ ЦВІТИ.

Робимо велику похибку, коли цвіти принесені зі склепу, вкладаємо впрост так як несли, — до води. Кінці гонів без води прив'язали, й не мають вже сили допровадити рослині з води поживу; ба навіть і часті листочків бувають прив'язані, а деякі навіть надгнили і оплісніли від стояння в воді. Ті зараз затроїлиби воду, до якої ми вложили цвіти. Треба передовсім розв'язати китицю, з кожного цвіту осібно обскубувати зів'яле, і зіпсоване листя, а кінці гонів, обтяти в такій довжині, яка видається нам нездоровою. Обтинати належить ножем, ніколи ножичками, бо ножички здушують кінець гону й унеможливають через це пити цвітам воду. Гін належить тяти скосом, а крім того треба розтяти його вздовж на яких 2—3 см.

Коли хочемо щоб цвіти винятково довго тримались, треба додати до води 2—3 гр. сільмаку, або спорошкованого вугля деревного, або також ложочку соли, чи зернятко камфори. Можна також до флякону дати замість води звичайної сельцерску. Воду треба безумовно змінити що дня і рівнож що дня обтинати кінці гонів, в вище поданий спосіб, скорочуючи їх о 1—2 см. й відкидаючи зів'ялі листки. Коли цвіти всетаки зачнуть вянути, треба їх до висоти $\frac{1}{3}$ гона вложити в кип'ячу воду й залишити так довго аж вода вистигне. Коли відтак відітнемо ту часть гонів, що була в кип'ячій воді, й вставимо цвіти до свіжої зимної води, — знову прекрасно відсвіжаться.

З ЖІНОЧОГО РУХУ.

Закінчення конгресу в Вашингтоні.

Конгрес Міжнародної Жіночої Ради закінчився 14-го травня. — Крім п-ні Чикаленко були ще дві делегатки України з американської еміграції — п-ні Лотоцька та п-ні Яремова. — Справа належання Української Ради до Міжнародної Ради була на початку конгресу захитана. А це тому, що там мають представництво самі державні нації і з того виходило, що ми маємо належати до одної Ради з Польками. Завдяки розумній тактиці наших делегаток порішено при кінці конгресу, щоби з огляду на живучість Української Ради вона остала на далі в складі Міжнародної Жіночої Ради.

Союз Українок в Америці.

Довідуємося, що в зв'язку з Вашингтонським Конгресом Міжнародної Жіночої Ради, в якому наші американські емігрантки приймали активну участь, — прийшло до об'єднання українських жіночих організацій в Америці. Об'єднання носить назву: „Союз Українок в Америці“, його Виконавчий Комітет творять відпоручниці тих товариств, які вступили в склад Об'єднання, а саме Жіночої Громади, Жіночої Ради, Жіночої Секції Демократичного Клубу, Товариства св. Ольги та Тов. „Січ“. Робляться заходи, щоби приєднати жіночі громади й по інших містах Америки. Слід побажати об'єднуючим змаганням наших сестер на далекій еміграції найкращих успіхів.

З „Союзу Українок“ у Львові.

Закінчення курсу крою й шиття відбулось в п'ятницю 19. червня с. р. який тривав від 15. III. до 15. VI. с. р. Учениці попрощалися від імені „Союзу Українок“ п. Мілена Рудницька, відтак п. Галушинський від товариства „Просвіта“, по чім роздано свідоцтва 24 курсанткам.

На курсі подавались крім відомостей з обсягу шиття й крою (під проводом п. Монцібовичевої), й інші відомості, як: підстави кооперативи, книговодства, гігієни, та організування аматорських вистав. На салі улажено виставку робіт курсанток, крім того відіграно аодноактову фарсу.

Праця жінок в Коломиї.

З ініціативи „Жіночого кружка“ в Коломиї відбулися дня 18. червня основуючі збори кооперативи „Жіночий Базар“. Кооператива ця має на меті заложення галантерейного і мануфактурного склепу полученого з часом з робітнею білля і суконь. В зборах взяло участь поверх 50 членів а річева і оживлена дискусія вказувала на велике заінтересовання. На зборах були присутні місцеві кооператори з дир. Сабатом на чолі і відпоручниця Союзу Українок зі Львова.

„Жіночий кружок“ в Коломиї задумує в найблищому часі приступити до видавання часопису для селянок, яка являється доконче потрібною для усвідомлення і об'єднання широких мас сільського жіноцтва. На сходинах посвячених тій справі з'ясував делегат Рідної Школи і Просвіти, який об'їздив коломиїський повіт зацікавлення сільського жіноцтва усіми ділянками народнього життя і пожедання власного часопису. В коломиїському по-

віті можна числити на 200 постійних передплатниць. Редакцію малаб обняти п. Кисілевська. Збірка на пресовий фонд вже почалась.

Домашнє господарство як професія.

В Німеччині вже віддавна здавали собі справу, що від розвитку домашнього господарства залежить у великій мірі добробут цілої нації. Тому там так багато господарських шкіл спомаганих громадами або державою, щоби й бідніше населення могло з них користати.

Господині Німеччини з'організовані в товариства, які разом творять один союз.

Але ще до недавня не було домашнє господарство поставлене як професія. Це сталося в грудні 1924. і від того часу домашнє господарство є ремеслом.

Дворічна практика в домі кваліфікованої господині та кінцевий іспит, надають учениці назву „іспитованої помічниці“. По дальшій практичній діяльності та курсі домашнього господарства, або державним іспиті одержується титул „іспитованої господині“ й тоді можна заряджувати більшими приватними господарськими підприємствами.

Помічниця має виказатися при іспиті знанням куховарства, прятання, прання та прасовання, ручної та машинової направи білля і провадження звичайних господарських рахунків. Іспитована господиня мусить крім технічної вмілості свого ремесла знати гігієну, господарське природознавство, фаховє знання плекання хорих та немовлят й педагогіку. До іспиту на господиню треба мати скінчену середню школу або здавати іспит, щоби виказатися рівновартним з середною школою значням.

Що зробити з довгим волоссям?

Таке настирливе питання непокоїть щоденно наші пані, які хотілиб придержуватись моди, а з другої сторони жалкують за гарними русими чи чорними косами.

Що зробити з довгим волоссям?

До недавня ще стрижена головка була характеристичною для „кепських еманципанток“, які на перекір пересудови, доконче хотіли уподібнитись до „розумних мушинських голов“.

Та міжтим цього рода еманципация перевелась, а стрижені головки щораз більше й більше помножуються, — а за кордоном фризюра з великого довгого волосся, по правді вже й разить, як щось перестарілого; а й фризієри у нас часто в клопоті, коли якась пані зажадає модної фризюри, а не хоче стяти волосся.

Й ось перед нами дві альтернативи: або традиційний пієтизм до довгого волосся, та тяжкий труд плекання його, — або невмолима мода, яка відкидає всякий сентімент і жадає жертви хоч некривавої.

Та в цьому безнадійному змаганні по всякій правдоподібності побідно вийде коротке волосся.

А в цьому мабуть трохи глибша причина, як би це на позір могло видаватись. Не сама легкочудна мода спричинює цю зміну.

Колись наші прабабки і бабки за добрих давних часів, живучи в патріархальному ладі суспільному, яких судьба щадила перед чорною щоденною працею на хліб насущний, — багато мали

вільного часу для себе, щоб між иншим, годі-нами чесати, змивати, одним словом плекати свої волосся.

Багато змінилось від тих часів. Сьогодні кожда жінка, чи дівчина, працює будьто самостійно на життя, чи допомагає рідні, чоловікові та дітям. Щоденно спить вона до свого заняття, чи то в школі, чи в бюро, чи в своєму домашньому хазяйстві, та рада, — коли сяк-так, поза своїми щоденними турботами, приведе своє волосся до ладу.

Багато змінилось від тих часів наших прабабок і бабок. Зникли креноліни, в яких вони пишно ступали по променах і просторах кімнатах. Зникли широкі й довгі, тяжкі сукні, з фалдами на підшевиці, які так граціозно піднимали наші мамні, щоб не знімати за собою на вулиці куряви. Зникли страшні панцирі-горсети, які тамували віддих і кожний рух жінки. І ті величезні тяжкі капелюхи, які пришилювано довгезними на $\frac{1}{2}$ м. шпильками. Зникають поволі великі фризюри, з шпильками й коштовними клямрами, та тяжкі звої волосів.

Бідкають над загладою русих косів естети та обожателі „жіночої краси“. Забули, що ще так недавно боліли над голеним вусом та бородою, ознакою мужинської краси, а згодом освоїлись. Освоються й зі стриженою головою гарної жінки.

Як уживати сонця та воздуха.

Воздушні та соняшні купелі мають велике значіння для здоров'я людини; вони спричинюють в організмі рівномірний обіг крові, добру переміну матерій та виділовання шкірою шкідливих субстанцій. Під діланням тих купелів шкіра стає гладкою а обличчя набирає рум'яного та здорового вигляду. Світло й воздух в полученні з масажем і руханкою є найліпшим косметиком на те, щоб бути довго молодим та гарним. Також на психічний настрій впливають так, що стаємо спокійними, веселими і забуваємо на гризоти й клопоти.

Але це саме світло і воздух можуть стати для нас шкідливими, як не будемо вміти ними користуватися.

Брати воздушну купіль — це значить піддаватися діланням воздуха й світла легко одягненому або цілком неодягненому. Це може бути й в кімнаті, але ліпше на вільному воздуху. Як температура воздуха сягає до 30° то це є воздушна купіль, вище того вже соняшна купіль. До соняшної купелі треба приготувитися воздушною. Воздушну купіль треба починати під теплу пору (весна, літо) з початку тільки в соняшні дні, поступенно в холодну та хмарну погоду. Як довго треба перебувати на воздуху? Теж поступенно від $\frac{1}{2}$ —2 години. Особи мало загартовані можуть наперед робити купелі при замкнутому вікні в добре провітреній кімнаті.

Підчас воздушної купелі треба рухатися і то тим живіше, чим холодніший воздух; старатися не змерзнути, але не треба впрівати. Добре бавитися пилкою, бігати, скакати, натирати тіло долонями або шерстким платком, робити руханкові вправи і не забувати на глибоке віддихання.

До соняшної купелі треба вишукати місце, деби сонце добре світило. Лежати на землі, а підстелити собі вовняний кощик, або матрац. Го-

лову обвинувати рушником замоченим в холодній воді. В головах уставити шарасоль так, щоб голова й карк були в тіні. Не лежати ненорушно, а обертатися на всі боки. При соняшній купелі треба дуже уважати, щоб не перебрати міри. Чим горячіше на дворі, тим коротішою мусить бути купіль. Пересічно має тривати від $\frac{1}{4}$ —1 години. Підчас купелі, або по купелі змитися літною водою (20°); як викинуть на шкірі міхурці*), прикривати місця, де висипка, червоною шовковою тканиною і можна дальше брати купелі. Соняшні купелі спричинюють деколи гарячку, але ця гарячка є корисна для організму.

Геранії.

(Пеляргонії).

Рідко котра з рослин перевищує отсю, скромними вимогами й обильністю цвітів.

Рівно гарно відбиває вона від сірого тону палати, як і вдячно завітчує віконця низенької хатини. Любить сонце, але цвіте й в півтіні.

Пеляргонія походить з теплих країв, й тому не витримує нашої острої зими, й на цей час виймаємо її з ґрунту. Найзвичайнішими пеляргоніями є: шкарлети, англійські, й пнучі, яких листки подібні до листя прочитану (блющу).

Шкарлети, які давно були одної горячо-червоної краски виплекано тепер у найрізномордніших красках і відтінках. Своє велике розповсюдження завдячують геранії безпретенсійності і легкому плеканню.

Розмножуємо їх при допомозі гонів і насіння. Цей перший спосіб можемо практикувати весь рік, але найкраще вдається він у серпні. В тій цілі вибираємо сильні, бічні гони, тьмо їх в кавалки, довжини пальця, полишаючи на вершку й з боків по кілька листочків. Місце перекрою треба замастити деревним вуглям, відтак втикаємо їх до землі сильно перемішаної піском, утискаємо землю при насаді, ставимо в тінисте місце й підливаємо дуже слабо.

По двох-трьох тижнях, коли зачнуть закорінюватись (пізнаємо це по нових листочках) пересаджуємо в малі вазонки. Найліпша земля буде складатись з половини перевітрілої глинки, четвертини чернозему, трохи піску, торфу і вапнякової ріни. Пнучі пеляргонії не зносять багато глини; тому замість неї даємо землю з ліса. По пересадженню треба їх обильніше підливати і поставити в тепле, ясне місце й на продуві. Підливати гноівкою не радимо, бо тоді розвиваються надто гони в некористь цвіту. Так плекані, повинні цвісти вже по чотирьох місяцях.

Відміни шкарлет: *Meteor* (червона з великими цвітами), *Jules Ferry* (тілестої краски), *Olga von Württemberg* (рожева з білим оком), *Sir Percivale* (біла).

Повних: *Beauté de Poilevine* (золотисто-червона), *Madame Carnon* (біла), *Cardinal Lavigerie* (червоно-фіолетна), *Decorateur* (червона).

Пнучі: *Beauté of Castel Hill* (рожева), *Jeanne d'Arc* (біла), *Alice Crousse* (фіолетно-червона).

*) Ця висипка помагає під діланням фіолетних промінь сонця.

Неділя.

- 1) Супа зринкова
- 2) Печеря колода, мавером
- 3) Легуміна гречана

Понеділок.

- 1) Супа з барзоболь
- 2) Пістрівка з рижом
- 3) Пістрога з черешнями

Второк.

- 1) Супа каліфлорова
- 2) Битки телачі з парисагом
- 3) Компот.

Середа.

- 1) Супа киласкова з рижом
- 2) Киласочки з сиром
- 3) Легуміна з вишень

Четвер.

- 1) Супа неаполітанська
- 2) Бефштики господарські з салатою
- 3) Легуміна з грисіку на зимно з битою сметаною і конфітурами.

(Робиться так само як риж до битої сметани.)

П'ятниця.

- 1) Борщ зі сметаною
- 2) Налисники українські
- 3) Комиот.

Субота.

- 1) Крушник перловий
- 2) Шницлі з макаронам
- 3) Пляцок з черешнями.

Переписи.

- 1) Супа неаполітанська.

(5 осіб.)

Ярина і кости як звичайно. Осібно зварити трохи волоського макарону в солоній воді, дрібно пократити і дати до вави. Супу підправити $\frac{1}{4}$ і сметани, при кінці можна всипати 3 dkg. пармезану.

- 2) Бефштики господарські.

(4 осіб.)

$\frac{1}{2}$ kg. крижівки або полядвичі викилувати, пократити, побити і лишити щоб постояли. Відтак солити, мачати в муці, розтопити на великім огні 6 dkg. масла з цебулею крязною в кружки, і смажити. Як готові, полати смаком в вули і варити в тім сосі аж до подання на стіл

- 3) Шницлі з макаронам.

Усмажити шницлі як звичайно, найкрасше мішані в волового і вепрового мяса. Відтак на кожній наложити добру ложку вареного макарону, волоського або домашнього, полати ложечкою сметани і посипати пармезаном. Вложити перед обідом на 10 хвиль до рури, щоб зрумянілися.

- 4) Українські налисники.

(5 осіб.)

Усмажити налисники як звичайно. 4 dkg. грибів знайти, лишити з них $\frac{1}{2}$ і смаку, до сего дати 4 dkg. смальцю, трохи соли і всипати пів шклянки гречаної каші. Дати до

рури, півгодини, після чого усмажити цебулю, настільки тривати. Один шницль варити на твердо киплячій воді, побити до сего один шницль маче. Після чого тим фаршем налисники, мачати в муці і будувати і смажити на смальці.

- 5) Гречана легуміна.

(6 осіб.)

Філіжанки мовених оріхів, 5 жовтків утерти з цукром, замінити в оріхами, додавати поводи піну з 5 білків, і 3 ложки муки гречаної. Спечи і подати з битою сметаною.

- 6) Легуміна з яшени

Філіжанки цукру утерти з 3 жовтками аж збіл'є, розпустити філіжанкою молока; 2 ложки селярованого масла, трохи більше як пів філіжанки тертої булки, філіжанку вишень без кісток змішати з піною з білків і дати до висмаженої форми. Печи пів години

РАДИ ГОСПОДИНЬ.

Масло переховується в літі в сей спосіб, що укладється його щільно в слої і заливається перевареною і остуженою водою ві солю. Що якийсь час належить воду змінити. В сей спосіб переховане масло зберігає довгий час добрий смак і запах.

Дуже добрий оцет можна робити з малинових і порічкових лупин і вернат, які лишаются при виробі соків. Згадні відпадки залити водою і полишити на кілька днів, до ферменту. Відтак відділити теч до камінного горнята, додати трохи оцтової есенції і поставити знова на 10 днів в тепле місце. Одержаний оцет буде вправді червоний, однак в смаку дуже добрий, а відпадків 10 літрів малини можна одержати з 1 оцту.

Сильно зіважі квітки і квітові пащепки можна відсвіжити вповні при допомозі камфорового розчину. Кусничок камфори розмускається в алькоголі і 3-4 кроплі одержаного розчину вливається до склянки води. Сею водою скроплюється добре зіважі квіти і пащепки та аставляється їх у сю воду в тіни. Квіти повинні стояти в кімнаті, а не на воздуху. По 5-6 годинах відносять свіжість в заливляющий спосіб.

Чищення сильних предметів. Шибі вікон, які затратили полиск можна вичистити гарно кропивою і дощівкою. Скляну посудину в якій переховувано товщ, оливу і олії чиститься скоро в лузі з букового дерева. Фляшки з пива вина і оцту чистяться найлегше попелом з коксу. Осад з напняної води, який осідав на стінах фляшок у виді обруча можна усунути при допомозі розпушеного сильного квасу або сильного оцту.

Переписка редакції.

Олена Зал., Мавер. Листа одержали, дуже дякуємо за вказівки; наші пляни в багатьох разах згодні з Вашими.

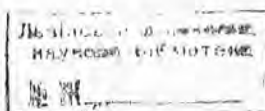
Олена Кисілевська, Колесня. Дуже дякуємо за матеріал, помістимо в слідуєчому числі. Книжки для Вп.Пані поставимо й вишлемо.

Яр. Мандюкова, Перемишль. Чи не можна попросити щось в модерних франц. авторів?

Др. Марія Селянська, Прага. Безумовно за довге. Коли можна попросимо коротші і більш практичні, — також в гігієні.

Видає Кооп. „Українське Народне Мистецтво“. З друкарні Іги. Єгера, Львів, вул. Сикстуська 33.

За редакцію відповідає МАРІЯ ГРОМНИЦЬКА. Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, Руська 18.

До ілюстрацій поданих в журналі „НОВА ХАТА“ додаємо нашим Передплатникам готові форми по слідуючим цінам: На сукні 2.— зол., на одяг для дітей 1.50 зол., на білля 1.20 зол. Гроші треба вислати рівночасно з замовленням форми, а то переказом або в поштових значках. На поручення треба долучити 30 сот.

Форми приладжується в 3 нормальних величинах:

- I. Величина годиться для 90 см. горіш. об'єму, 100 см. боків 115 см. довж. переду
II. " " " 100 " " " 110 " " 120 " " "
III. " " " 110 " " " 120 " " 130 " " "

Члени кооперативи „Українське Народне Мистецтво“ жіноч. пром. кооп. дістають при замовленню форми 10 проц. знижки.

Адміністрація журналу „Нова Хата“, Львів, вул. Руська ч. 18.

ЛИСТОК НА ЗАМОВЛЕННЯ ФОРМИ

Переказую поштою _____ зол. _____ сот, _____

Пересилаю в прилозі в поштових значках _____ зол. _____ сот. _____

і прошу о надіслання слідуючих форм:

число форми _____ величина форми _____ число журналу _____

"

"

"

"

"

"

Імя і прізвище: _____

Адреса: _____

До

П. Т. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

Випускаємо вже 2 число журналу „НОВА ХАТА“ та звертаємося з проханням поширювати цей **одинокий у нас** ілюстрований, жіночий **журнал**, присвячений модам і справам домашнього жіночого господарства та привертати йому як найбільше передплатників.

Журнал виходить кожного 1го в місяці об'єму на 16 сторін.

Передплата по кінець року від 1. числа виносить 8 золотих.

Поодиноке число коштує 1 зол. 20 с.

Адреса Редакції і Адміністрації:

„НОВА ХАТА“, Львів, Руська 18.

„НОВУ ХАТУ“ можна купити у всіх книгарнях та бюрох газет.

Рівночасно звертаємося з проханням до наших П. Т. Передпл. подавати нам певні адреси наших Громадян на які-б можна було вислати оказові числа.

„МОЛОДА УКРАЇНА“

Ілюстрований місячник для української молоді.

Цей журнал виходить щомісячно в обсязі 4 аркуші друку і містить на своїх сторінках: інтересні оповідання, мандрівничі пригоди, наукові розвідки із різних областей знання, філателістику, спорт, моди, інтересну поезію та різноманітні загадки й ребуси.

Вихідом своїм призначена „Молода Україна“ головним чином для молоді середніх шкіл, учительських семінарів і гімназій.

Річна передплата 12 зол. - Поодинокі числа коштують 1 зол.

Для Америки й Канади 8 доларів на рік.

Адреса редакції й адміністрації:

Львів, ул. Зіморевича ч. 3.

Конто в П. К. О. ч. 151.285.

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСНИК

місячник літератури, науки й суспільного життя виходить щомісячно в обсязі 6 аркушів друку і містить оригінальну й перекладну безпартійну літературу — поезію, оповідання, драми, поеми, статті з української історії, літератури, національної економіки, мистецтва, науки й суспільно-політичного життя, критику й бібліографію.

Редакція: вул. Чарнецького ч. 24.

Адміністрація: Руська ч. 18. І. пов.

Велі поезія, рукописи, книжки й періодичну літературу надіслати на адресу:

Вол. Гнатюка Чарнецького ч. 24.

Річна передплата 20 зл.

Конто в Земельнім Банку Гіпотечнім у Львові.

Конто в П. К. О. № 152.558.

„СВІТ“

новий ілюстрований журнал, (виходить у Львові від квітня 1925. . . . Журнал видається на зразок заграничних того роду видань, яких у нас досі нема.

Піврічна передплата виходить 9 зол., чвертьрічна 4-50 зол. Для Америки і заграниччя 2 долари на піврік.

Оказові числа висилаються на запитання.

Адреса: „Світ“, Львів, вул. Руська ч. 3. („Swit“, Lwiv (Lemberg), Ruska 3.)

„НОВИЙ ЧАС“

одинокий ілюстрований, популярний часопис, виходить 2 рази в тиждень.

Приносить найбільше відомостей з цілого світу.

Ілюструє важні події як з нашого так і з чужого життя.

Містить також статті з сільського господарства та кооперації.

Місячна передплата тільки 2 золоті, за границю 3 дол. піврічно.

Жадайте оказового числа, яке висилається безплатно.

Адреса: „Новий Час“, Львів, Руська 18.

Одинокий на західних землях України
сатирично-гумористичний журнал

„ЗИЗ“

виходить 2 рази в місяць
під редакцією ЛЕВКА ЛЕПКОГО.

ПОВИНЕН НАХОДИТИСЯ
В КОЖДІЙ НАШІЙ ХАТІ.

Чвертьрічна передплата 3-50 зол.

ЖАДАЙТЕ ОКАЗОВОГО ЧИСЛА.

Адреса: „ЗИЗ“ Львів, Руська ч. 18.

„НОВА ХАТА“

щомісячний журнал присвячений
модам і справам домашнього жіночого господарства.

Одинокий того роду український журнал.

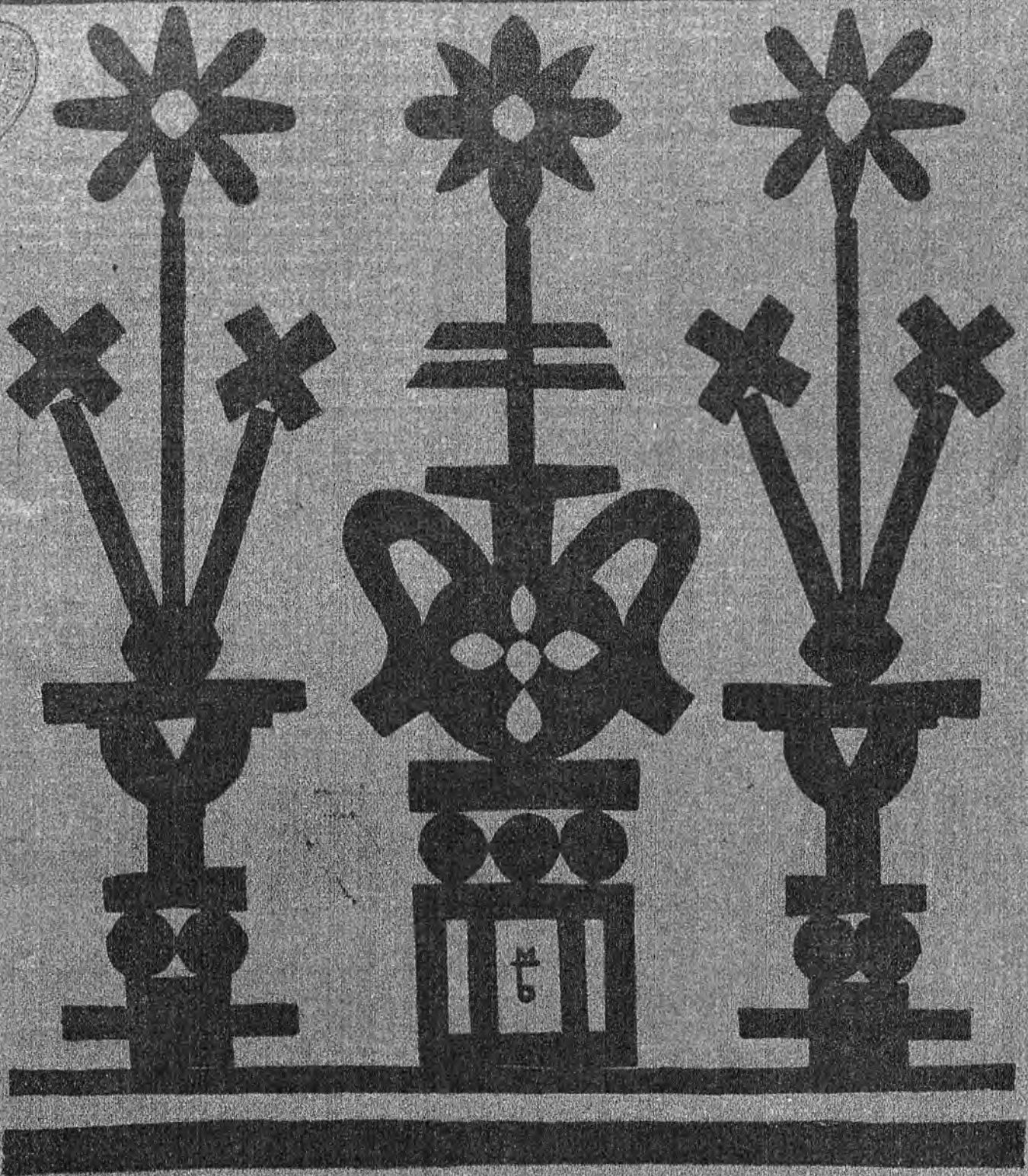
Передплата до кінця року для краю 8 зол. Для закордону 2 ам. долари, або їх рівновартість.

Ціна одного числа 1.20 зол.

Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, Руська ч. 18. III. пов. (домівка „Нового Часу“)

Телеф. ч. 30-13. Конто Почтової Каси Ощадности Краків ч. 405.361.

HOBA XATIA

Наймодніший матеріяли на
сукні, костюми у величезнім
виборі поручає фірма

АНТІН УВЕРА

Львів, вул. Галицька ч. 10.

ФІЛІЯ В СТРИЮ!

ФІЛІЯ В СТРИЮ!

шовця на сукні і підшавки —
СУКНА заграничні і модні — Великі
додатки до кравецтва і моднярства
капелюхи дамські заграничні

Магазин новостей для пань

ГЕРБЕР і ШТАЙНМЕЦ

вул. Коперника ч. 5.

Телефон ч. 859.

Телефон ч. 859.

Жіноча спілка **ПРУД**
промислова

Кооператива з обм. поруком

Львів, Ринок ч. 39. (вл. діл.)

поручає свої роботи суконь і білий, де виконуються так скромні як і найвибагливіші жіночі убори й перерізка, всяке білля фаловими ся дми й по дійсно дешевих цінах. Великий вибір стилевих вишивок, народні строї в цілості й часті, виш. сорочки, блузки, прикраси домашнього улаштування і т. п.

Курси крою суконь і білий

два рази в рік по 3 місяці.

Рік заповнення 1930. Уділ 10 ал. влас. 2 ал.
Години приймає: від 8—1 в пол і 3—6 попл.

Важне для пань Важне для пань!
ФАБРИКА КАПЕЛЮХІВ

Й. ГОТТЛІБА

В. Б. В. І. В. пл. Стрілецька ч. 15.

Великий вибір жіночих капелюхів різної ціни, вишуканих аксесуарів модних.
Для принади, аксесуарів і т. п. Спеціальність в вишиванні різних
капелюхів, різноманітних на найновішім апараті. Вибірні стріли
на жовтій і синійній тканині.

Робітня суконь і костюмів

СТЕФАНІЯ МОНЦЕВІЧ

У Львові, вул. Хмельовського ч. 15.

МАШИНИ ДО ШИТТЯ

найновіших систем, легких
складові часті, приладдя
до кравецького ремесла
і до ручних робіт поручає

АЛЕКСАНДЕР

МАЛІМОН

Склад машин до шиття

Львів, вул. Валова ч. 11 а.

Приймається машини до напрат.

Позір!

ЖІНКИ!

Позір!

Вступайте в члени кооперативи:

„УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ МІСТЕЦТВО“

ЖІНОЧОЇ ПРОМИСЛОВОЇ КООП. З ОБ. ПОР. У ЛЬВОВІ.

Уділ 5. — 30 ал.

ВЛАСИОВЕ 1. — 30 ал.

Адреса кооператива: ЛЬВІВ, РУСЬКА Ч. 18 ІІІ.

Члени коопер. користуються 10% знижкою при замовлюванню форми крою в адміністрації журизалу „НОВА ХАТА“.

НОВА ХАТА

ЖУРНАЛ ПРИСВЯЧЕНИЙ МОДАМ І СПРАВАМ ДОМАШНЬОГО ЖІНОЧОГО ГОСПОДАРСТВА.

ВИХОДИТЬ РАЗ У МІСЯЦЬ.

РІК 1.

ЛЬВІВ, СЕРПЕНЬ 1925.

Ч. 3.

ФЕДІР ДУДКО.

БІЛА КОРОЛІВНА.

(ІЗ ЦИКЛЮ : „ЧЕРНИГІВСЬКІ ОПОВІДАННЯ“.)

Ясній тіні
Миколи Васильовича
Гоголя.

Ця мила казка може й не для вас:
Творці бетону; надто вже паліва...
...Темор на місце квітки й солов'яка
Звичайно стали криця та бетон..
А я люблю, як у печірний час
Совілки заспіває передишла.

Максим Рильський.

Кажуть — нема вже русалок. Ніде. Дуже можливо. Пущі зникли, обмілили річки — що дивного, що вони перевелися. Але в Сеймі русалки ще є.

Вийдіть на беріг рано-ранесенько — коли сонце от-от тільки підбивається і ніжними рожевими перстами розглажує похмурі зморшки на глинястих урвищах. Вийдіть і озирніться — і ви побачите на мокрому іще пісочку поміж прослідками дрібних гусячих лапок свіжі сліди русальчиних маленьких ніжок. Гляньте на сивий верболіз — на вітах його волосся з мокрих русальчиних кіс. А з прозорих глибин, тихих і недвижних, хтось пильно-пильно — вгляньтесь тільки — дивиться на вас журними, синіми, чистими, як ранішня роса, очима. Так і знайте — то русальчині очі. Або що ви скажете на ті розгублені квітки з русальчиних вінків, що тихо плывуть по воді і розкидані на березі на золотому пісочку?...

Ні, ні — у Сеймі живуть ще русалки! Скаже про це вам усякий, кого не поспитайте: чи то сивий дід з-під Батурина, що прожив свій вік над Сеймом, чи молодик-козак із Нових-Млинів, чи рибалка з Дудчиних хуторів під Сосницею — усі знають, що живуть іще русалки в чистих, як сльоза, прозорих, як кристаль, старих водах тіняво-зеленого тихого Сейму.

Нащо краще: не довгий час минув від пори, як сам я малим хлопцем проживав у свого діда по-над самісенським Сеймом і сам їх бачив.

Розказати вам про русалок?

Знаєте, вода у Сеймі чиста-чиста, прозора-прозора і — пахне. Увійдеш теплим, мякеньким, як едwab, пісочком по колінка у річку, набереш води у жменю, піднесеш до носа — пахне. Чимсь, знаєте, таким свіжим-свіжим, молодим-молодим,

невинно-зеленим... Як ніжна водяна травичка. Та де травичка! Як...

Та чи були ви коли на Сеймі? Що? Шкода! Старий-старий Сейм і старі його чисті задумливі води. Вгляньтесь у води Сейма — і ви бачите прозорі, як скло, блискучі крапельки сліз, молоді княгині Ярославни: допливають з Путивля аж до цієї пори. Вгляньтесь в них — і ви побачите живі відблиски заплаканих очей молоденьких козачок, що в тихій задумі стоять по-над водою — виглядають з далеких походів своїх запечених на степовому сонці лицарів. Вгляньтесь в Сейм — і ви побачите в його водах білі відсвіти струнких колюми старого батуринського палацу: плывуть собі тихо, задумливо, сумно, минаючи зелені береги, золоті піскові коси, плывуть у Десну, у Дніпро, до Чорного моря, бо — знає, куди вони плывуть — білі відсвіти колюми старого батуринського палацу... Чого-чого ви не побачите в блискучих водах старого Сейму — вгляньтесь тільки!

А панна Люда, пишнокоса генералова дочка панна Люда, що на горі, в білому домі зі своїм старим батьком-генералом жила, бачила у водах Сейму навіть те, чого ніхто, як не вглядався, уздріти не міг.

Підбіжить було до води, підбере на колінках легку білу сукню, нахилиться і показує:

— Дивися, бачиш — біла королівна у воді?

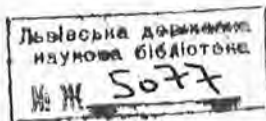
Вглядаюся. До самісенського дна сягаю оком — нічого не бачу. Бачу голубе небо у воді, бачу великі білі хмари — на небо дивитись не треба, — а королівни не бачу.

— Да де!... Та куди дивишся!... Он, бачиш: очі голубі-голубі, коси довгі-довгі, сама уся в білому... Ну?

Я бачу Людин відсвіт у воді: біла-біла сукня, голубі очі, золоті, шовкові, як у русалок, коси, а королівни не бачу.

— Не бачиш?... Ні? Ха-ха... Ах ти-ж капшук малий!

І Люда враз кидається на мене, маленькою долонею пустотливо розкудочує на голові волосся і, дзвінко сміючись, пускається навтьоки в сад.

Мигає перед очима в мене її струнка з голубою підв'язкою нога на перелазі, шурхають буряни і нема Люди — зникла. Але враз кидається з-за стовбура лини у кущі, вертко, дзигію вється між деревами і раптом стрілою несеться по розчищених доріжках угору.

На півдорозі до білого дому покидаю Люду: прудконога, метка — не паздоженеш. Хіба що шоді за кінчик коси вхопиш — ну, тоді дудки! Цупко тримаюся мягкой коси — не відпущу без спокути.

Спускаюся до Сейму. Нахилиюся над водою.

— І де вона ту королівну бачить?...

Вглядаюся. І раптом починаю бачити.

В легенькій білій сукні, з довгими косами, з голубими сміхотливими, як у Люди, очима... Вилита Люда!...

От посувається... Злодійкувато простягає наперед руки...

Втікати!

Вертко подаюся назад і — дико скрикую: хтось швидко обхоплює мене руками ззаду й міцно затуляє очі.

Від жаху холоде в грудях. Впираюся ногами у пісок і тиснуся плечима до чийхсь твердих колін.

Що? Люда? Ну-ж, знатимеш мені!

Шпарко обхоплюю обіруч її ноги і рвучко кидаюся вперед.

Люда скрикує і падає навznak на землю. А я мигцем кидаюся до неї, сідаю верхи впоперек стану і прудкими пальцями бігаю по її шії, грудях, твердих дівочих боках.

Кричить, заходиться реготом Люда. Аж плаче — так регочеться.

— А будеш?

— Пустя, пустя... Не буду більше... Пустя, ха-ха... Червоне пуделко, що на комоді в мене, подарую...

Пуделко?

— А чи подаруєш же?

— Подарую... От тобі хрест святий, що подарую...

Пускаю.

На мягкому піску — відтиски маленьких Людинних черевичків. А межі ними, від води в край саду по-під розлогі верби — нічні сліди дрібненьких босих ніжок.

— Людо, чиї це — русальчині сліди?

Люда витріпує пісок з волосся.

— А то чий-ж! Хіба не бачиш?... А ти от подивись...

Скидає миттю черевик і приміряє ногу до маленького русальчиного сліду.

Точісенько. Як вилита, русальчина нога. Аж дивно!

— Що, бачив? От підожди — я скоро втоплюся, стану русалкою — тоді не підходь до води... Так от і вхоплю.

І вона раптом хапає мене у оберемок ззаду.

Сопу, пручаюся, колючу ногами, впираюся ліктями в тверді Людинні груди.

Люда пускає і, повіваючи довгими косами, тікає в сад.

А я стою, вдивляюся у воду. Королівна з думки мені не йде...

Враз щось ляскотливо сплескує на Сеймі. Що це?

Розходяться по воді круги. Гойдаються велетенські купи хмар.

— Ніхто, як біла королівна... Ач яка!

Відскокую під верби. Нахилиюся, хапаю грудку, замахуюся і з силою жбурляю в річку. Жадливо проковтує Сейм земляну грудку і знову круги. Нахилиюся по другу, коли:

— А ти-ж тут що, в сомів стріляєш?

Перелякано озираюся.

Генералів конюх Андрій. Міцний, здоровий. Чистий тобі Голіяф. Веде до річки коні напувати.

— В королівну стріляю.

— В кого, в кого?

— А в королівну... Що у воді...

п. Михайлину Ольшанську-Стефанович як артистку, — пізнало наше громадянство перший раз на II. Мистецькій Виставці у Львові, яку устроював літом 1923. Гурток діячів українського Мистецтва.

Тоді між експонатами різних знаних артистів, появилася несподівано група графічних композицій невідомої досі ширшому загальному артистичному колу. Які звертали увагу глядачів. „Папоротин Цвіт“, „Ангел“, „Сонет“ виведені певною рукою, видержані в композиції й в стилі української авантюри, ці три перлини графіки стрінулися з повним признанням зі сторони критиків тодішньої виставки.

п. М. Ольшанська-Стефанович, учениця проф. Холодного, йдучи за своїм учителем, створила цілу низку серйозно подуманих композицій, які зацікавили наші художні круги.

На III Мистецькій Виставці, осенню 1924 звернула увагу глядачів нова праця п. Ольшанської „Вигнання з раю“, в якій критики добачують замітний крок наперед, й уміння внести в свої графічні композиції національний елемент (мотиви з народних взорів з миски).

„Umění Slovany“ чеський ілюстрований артистичний місячник в числі за марті 1925, знайомить своїх читачів з українською графікою. Між іншими згадує й про нашу артистку, поміщуючи знімку з однієї з її праць.

Графіки п. Ольшанської були теж розміщені на виставці в Празі весною с. р.

Папоротин цвіт.

рис. М. Ольшанська-Стефанович.

П. Холодний. — Портрет п. М. Ольшанської-Стефанивич.

— А ну, ну — покажи, де... Зараз спіймаємо. Всміхається.

Із заздрістю дивлюся на його міцну могутню постать, на великі мязи на руках, на велику курчаву голову. А й справді — чому-б Андрієві не спіймать її! Такий великий, дужий — дужчий за всіх у околиці. Вже не один парубок похвалювався покласти Андрія під себе — деж пак: усіх подолав. Перший плавець на Сеймі: двадцять разів одним запусом туди й назад річку перепливає... Що йому — пірнув і вхопив королівну, за косу...

— Коли-ж нема вже... Сховалась...

— Шкода! — і пускає коні до річки. — А яка-ж вона?

— А така зовсім, як Люда... Точнісінько, знаєш: у білому вся, довгі коси має...

— Як Люда, кажеш?

І повертає голову до білого генералового дому.

Веселий, чистенький, під сірою бляхою — як яечко, біліє на сонці межі деревами старий генералів дім.

Коні заходять у річку, стають, витягають шиї, пожадливо смокчуть голубу сеймову воду. А Андрій стоїть, виймає кисет із кишені, крутить цигарку. Кисет оксамитовий, чорний, з блакитною едвабною стьожечкою.

— А я знаю, чия це стьожечка. Це Людина стьожечка. Люда тобі подарувала.

Андрій перестає крутити цигарку.

— Таке! А то чому-ж би Людина? Моя.

— Ні, Людина. Вона у Люди була... Я знаю...

— Багато ти знаєш! — і ховає кисет до кишені.

— А от і знаю... А скажи, чому ти Люду цілуєш і королівною звеш?

У Андрія аж тютюн з папірця висипався на землю.

— Що? що?

— А он там, у саду, під альтаною — пригладуш? Що, може не казав? Вхопив Люду за плечі, підніс голову, поцілував і каже: — Моя ти королівно!... Ще раз поцілував і знову: — Моя ти королівно ясна!...

— Слухай, хлопче, брешти та не забрехуйся. Чуєш?

Ласкаві очі під лискучим дашком нового капкети стають колючі і мигтять у них блискавки, як у горобину ніч.

— А то не казав може? Слитаємося в Люди.

Мовчить. Ніздрі роздуваються, мов той міх у кузні.

— А ти бачив, чув?

— А бачив. Я в малині у нашому саду стояв, крізь штахети бачив.

— Брешеш ти — от що... От і все.

Андрій враз повертається і, широко ступаючи, простує до річки. Хапливо роздягається, хреститься, кидається у воду і, дзвінко плескаючи долонями, пливе. Вертає, вилазить коневі на спину, робить круг по воді, припливає назад.

Коні повиходили на беріг, стоять. Блищать на сонці, мов ляком облиті.

Андрій одягається, надіває кашкет на голову і махає рукою на коней:

— Н-но!

Голос сердитий. На мене — ані зиркне.

Але враз зупиняється і:

— Щоб ти нікому цього не брехав, чуєш? Щось подарую тобі... А почую, що розбрехуєш — спіймаю і в річці втоплю. Памятай!

Мовчу. А він повертається, великий, здоровенний, і гяжко ступаючий, простає за кіньми.

Що-ж би він подарував мені? От як би ті гудзики шклянні, що на жилетці в нього! Зелені-зелені, мов жуки блищать... Але чого він каже, що я брешу? Не брешу я — їй-богу, ні!... Я бачив...

І пригадується мені — не одно те я бачив. А хіба у возовні не садовив Люду на коліна? й не цілував? А у березняку на могилах? А он там, в осокомах?

— Брешеш, каже... Який!

За річкою — свист. То малий Левко свині пасе, уздрів мене, знаки подає.

Ех, переплисти-б зараз човном на той бік до Левка! Умовитися-б, як уночі на ночліги на вигін з хлопцями втікти... Та не вакуся: побачить іще дідусь із вікна — лиха не обберешся...

Стрімголов, заломивши голову, як загнуданий кінь, лечу до дідуньового садка. Треба-б клею з сливок наколупать, перед обідом попоїсти... На город побігти — маку наломати, подивитися, чи не поть соняшників горобці, нарізати дудок з гарбузиння... Бугаєм гудуть ті дудки — слухати любо!... Звідти до повітки — через голову на свіжому сні поперевертатися. Звідти до клуні — по кровках аж під самісеньку соху по теплі горобячі яйця полізти...

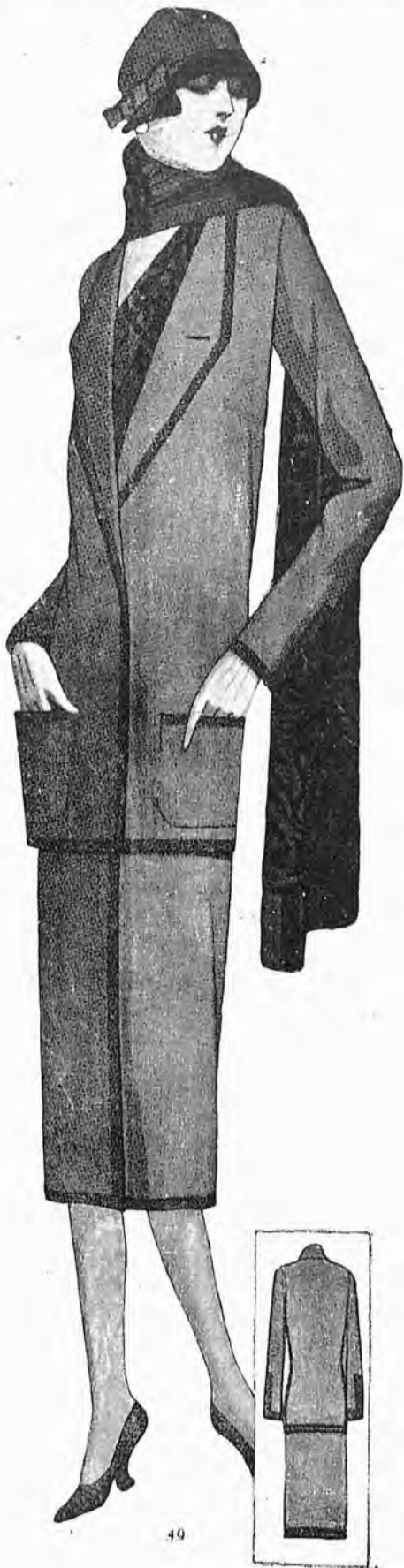
(Продовження буде).

ВІСТИ З МОД.

Предвиджувана простолінійність крою й фасонів удержалась на літо в цілості. Лише добір матеріалів і незвичайно оригінальні помисли в зі-

ставленню красок і прибрань, та взори на матеріях додають сукням живости.

Дуже модні є можливо найтонші матеріали, як мусліни й гази. Але туалети з цих виробів вимагають рівночасно дуже старанного й елегантного *dessous*.

49

50

Ч. 49. Спортовий костюм з матеріалу „kasha“ лямований шовковою бронзовою тасьмою. Фантастичний шаль ві ввортості крепи.

Ч. 50. Елегантний костюм з вовняного рипсу краски „beige“ з білою піковою камізелькою.

Ч. 51. Сукня з білої вовни з викладаним ковнірцем і довгими рукавами. На боках долонь дрібні фалди.

Сукні все ще короткі, й щораз коротші... Шия відкрита, але розмір декольту вже далекий менший; крім цього переважно рамований ковнірцем з білого або ясного матеріялу. Дуже модні є всякі плісовані реверси, найрізноманітнішої величини, жаботи та камізелки, а на них, або прямо на сукнях вивязані зі стяжки довгі краватки, нерідко аж до колін.

Рукави все ще коротенькі, хоч вже мабуть недовго доведеться їм панувати, бо вже починають показуватися нові форми рукавів: довгі грецькі, з видовженими кінцями, в середині виложені другим матеріялом, або прямо з другим особним рукавцем з газі; інший знова фасон з „буфою“ в долішній частині, сильно зморщений до маншетики.

Ч. 52. Сукня на пополудне в шовку в паси. Ковнір і плісований жабот з білої „Crêpe Georgette“. Пасок білий.

Ч. 53. Візитова сукня з „crêpe satine“ ліліової краски. Коло шії, рукавів і долом, лямовання з того самого матеріялу, темнішої краски. Замітний новий фасон рукавів.

Ч. 54. Елегантна сукня зі взористою „crêpe de Chine“ тло біле, взір золотий і чорний. З лівого боку вставлена гладка плісована матерія волотої краски. Пліси придержані паском.

Щораз більше популярними стають шалі, які починають подекуди заступати верхні нагортки, плащі й пелерини. Вигляд їх, — величина, форма, виріб, краска, найрізноманітніші: багато гафтовані, з кашміру, еспанські з довгими на півметра френдзлями, з золотої або срібної лями, це найкоштовніші окази. Або знову легенькі, з тюлю, *crêpe georgette*, взористі, нашивані пацьорками, ручно мальовані в цвіти, або знову цілком гладкі, — й лише золотий беріжок, це їх одинока прикраса.

Капелюхи, до легких суконь, з ширшою кри-

сою, в ясных теплих красках, з ясным кольоровим прибранням, в гармонізуючих, як дуга тонах. Фільтрові капелюшки не зникають; дуже оригінальні можна бачити в біло селядиновій красці.

Панчохи щораз темніші, головню до туалет на вулицю; ясно тілісті надаються лиш до вечірних суконь.

Останні моделі на париській виставі заповідають близький поворот до моди Першого Королівства (*Empire*).

Поживем, — побачим.

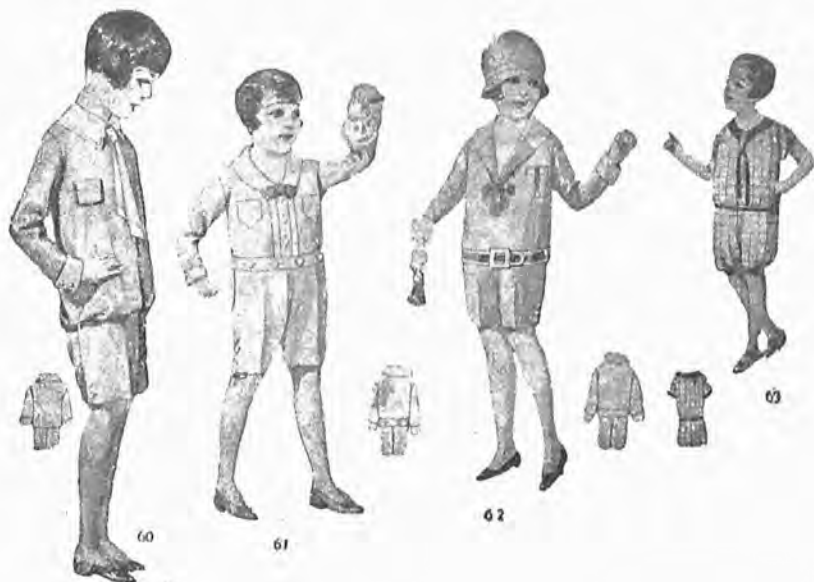

Зимна купіль захоче молодість. Бути вічно молодою й гарною, до цього стремлять передовсім великі, славні артистки і для досягнення цієї цілі вживають всяких можливих способів. Тому всі уважають їх за досвідних знатоків і числяться з їх порадами та авторитетом.

Тому не зайвим буде згадати спосіб який подає славна артистка, парижанка К. Сорель, тимбільше що цей спосіб нічого не коштує. Вона поручає за найліпший спосіб для заховання молодечої краси жінок **зимні купелі**, — розуміється як що лікар в поодиноких випадках такої купелі не забороняє.

- Ч. 55. Блуза в чорній „сгёре de Chine“ ковнір і жабот білий в мережкою, широкий пасок з білої шкірки.
- Ч. 56. Спідничка в рипсу, морщена на клубках, з оригінальним кроєм на боці; кишеня і вузький пасок.
- Ч. 57. Спідничка з ґранатового матеріалу „kasha“. З одної сторони фалди, над ними гузики.
- Ч. 58. Суконка з полотна в паси, для молодих дівчат. На переді вставлені фалди в формі вахляра поширюють суконку. Прибрана чорним ляковим паском з клямрою. Ковнірець в полотна, одностайної краски „beige“, краватка ві стяжки.
- Ч. 59. Суконка в кратки для молодих дівчат. Камізелька і ковнір в білого матеріалу, до того стяжка і ляковий пасок чорні. Фалди на переді в матеріалу вскіс; їх придержує патка яка сягає аж до ковнірця.

Гігієна купелі. Підчас купання треба перестерігати таких правил: не купатися з повним жовудком бо при травленні витворюється багато тепла в організмі, а нагале ошудження — шкідливе. Натще не здорово купатися бо тоді організм має за мало тепла. Як хто зіґрітий або роздражнений, не повинен також купатися, бо се впливає зле на круження крови і може бути причиною пораженья.

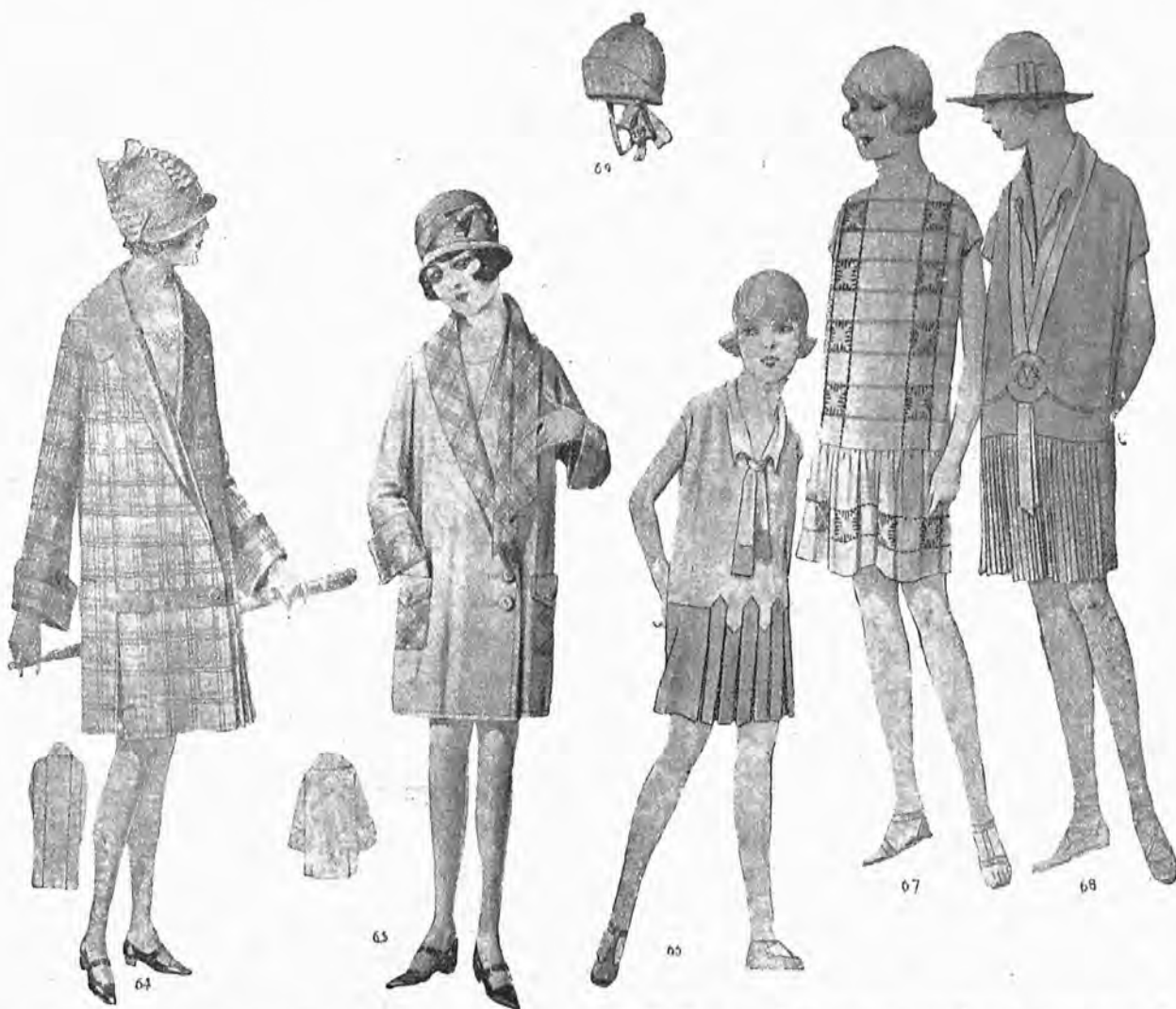

Ч. 60. Убрання з альпаки для 5—7 літнього хлопця з маринарською блюзкою. Ковнірець, краватка й маншети з ясного матеріалу.

Ч. 61. Убрання з пікового матеріалу для хлопців від 4—6 літ. Штаниці припинані до блюзки. Патки, нашивані кишені й зі стяжки шовкова краваточка.

Ч. 62. Убрання для 3—5 літніх хлопців, з брукселіни. Білий полотняний ковнір і маншети. Вишивана кишеня, скіряний пасок і тузички з перлової маси.

Ч. 63. Убрання з полотенця в кратки для 2—4 літнього хлопчика. Ковнірець, обшиття рукавчиків, краватка і вузенький пасок з темного полотна.

Ч. 64. Плащик з вовняної матерії в крати для дівчинки від 10—12 літ. Ковнір, маншети, пасок з переду і тузик з гладкого матеріалу або шкіри.

Ч. 65. Плащик з сукна „kasha“ для 8—10 літньої дівчинки. Шальовий ковнір, маншети і кишені шкоцкі.

Ч. 66. Мала суконка в двох красках, ясній жовтій і темно-помаранчевій.

Ч. 67. Біла стройна суконка прибрана вишивками й мережками.

Ч. 68. Суконка з бордової крепи, з переду з плісованим фартушочком. Ковнірець і краватка кремові.

Ч. 69. Шапочка з флянелькового сукна. Головка зложена в 5 частей. Вишивана вигнута криса; стяжка до зав'язування під бороду. Шовковий кутасик.

- Ч. 70. 71. 72. 73. Гарнітур в чотирох частей; денна сорочка, нічна, станичок і майтки з мережкою й гафтом.
- Ч. 74. 75. Денна сорочка і майтки в закладочками: раменця й прибрання з шовкової стяжки.
- Ч. 76. Нічний кафтанік зі скісним декольтом і раглановими рукавами.
- Ч. 77. Нічний кафтанік витятий в „саті“ до запинання на гузички.

- Практичний станичок для дітей до запинання на плечах навхрест.
- Станичок для дітей з раменами до відпинання.
- Ч. 78. Спідничка зі станичком для малої дівчинки.

- Ч. 79. Нічна сорочка з короткими рукавцями для малої дівчинки.
- Ч. 80. Замкнені майточкі для дівчинки.
- Ч. 81. Фартушок з кишнями, обшитий темною лямівкою.

КІЛЬКА УВАГ О ДОБРИМ ПОВЕДЕННЮ.

Добре поведіння належить до таких предметів що їх можна вивчити в короткому часі. Лише цей чоловік уміє гарно поводитися, якого поступовання є без закиду в кожній ситуації й в кожній хвилині його життя. Треба навчитися так панувати над собою, щоби то увійшло в привычку і дало нам змогу навіть на самоті, без товариства і чужого контролюючого ока бути таким як слід.

Не вміє прилично їсти той, хто мусить в товаристві собі безнастанно пригадувати що не випадає їсти ножом, та з острахом уважати, щоби przypadком ножа не піднести до рота.

Добре уложений чоловік їсть прилично і в ресторані й в дома й в гостях, а також тоді коли він сам.

Не менше важною прикметою доброго поведіння є пановання над собою. Не є добре вихований той, хто при найменшій роздратованню забуває на приличний спосіб говорення — а зачне зараз балакати вульгарним тоном. Тим власне зрадився, що приличний спосіб поведіння є для нього лише товариською політурою, а не звичаєм!

Вже від молодости треба привикати гарно хо-

дити й стояти, прилично сидіти, гармонійно рухатися. Наука танців не зможе надолжити того, що занедбалось в дома. Від вчасної молодости звернена увага на злі привычки є цінною підважиною великого віна, що його даємо дітям, як привычимо їх до гарного поведіння. В наших тісних обставинах, де батько й мати є приневолені до загину працювати для рідні — є добре виховання справою дуже тяжкою до переведення — як то звичайно кажеться „люксусом“. Бо треба дійсно залізних сил і великої самопосягати, щоби в тих кількох вільних від праці хвилинах, витревало слідити за вихованням дітей в тому напрямі. Тому пізницим самовихованням треба нагородити те, чого рідня нам не дала або дати не могла. Як ми перший раз побачимо чужого чоловіка, то по його ході, стоянню, по тім як сідає, говорить, як заховується при столі, пізнаємо коли вже не інтелектуальний то принайменше його товариський урвень.

Надто свободне поведіння при столі є віддавна нашою слабкою сторінкою. Маймо надію, що в будучій генерації зміниться на краще. Бора.

НАША ХАТА.

(Продовження).

До згаданої групи кімнат, які служать для товариського життя, належить ще одна, яка вправді призначена головно для самої родини, та все таки часом приймаємо в ній добрих знайомих, і приятелів рідні. Завданням цієї кімнати — служити як місце праці всім членам родини в кожній порі дня. Виходячи з цього заложення мусимо її відповідно урядити. Передовсім треба, щоби величина цієї кімнати відповідала кількості членів родини; щоби кімната звернена була до сонця, та мала багато світла й воздуху і щоби можна було її легко, на протязі кількох хвиль провітрити; меблі відповідно до їх практичного призначення, мусять бути зладжені з доброго матеріалу; через щоденне уживання вони підпадають скорому знищенню, тому найкраще, як вони зроблені з дубового дерева. На середині великий стіл, шафа, канапа й крісла. Передовсім треба, щоби крісла були сильні й вигідні, та щоб їх форма не мучила й не розбивала нашої уваги. В кімнаті крім канапи, з малим столиком перед нею, може ще стояти шафа, або краще креденс, бо часто лучається, що ця кімната служить рівночасно за ідальню. Можна ще тут поставити машину або столик до шиття для господині дому, й то найкраще близько вікна, де багато світла. Також скромний, але гарний кіш на цвіти, зроблений з дерева або тростини, а в ньому цвіти в вазонах, надають кімнаті оживлений настрій і незвичайно причинюються до піднесення привітності мешкання. Це саме відноситься й до образів на стінах, які мусять бути дібрані до пануючого в домі духа. Ця кімната також дуже добре надається на прибіжище для добрих, старих меблів, шанованих родинних памяток, які цілком легко можна погодити з новим урядженням, з застереженням, що вони самі мають можливий вигляд.

Коли до мешкання належить ще балкон, то там найкраще примістити меблі плетені (кошикові), які звичайно є дуже вигідні.

Ціла група цих кімнат, які ми до тепер описали, це місця, в яких відбувається усе товариське й родинне життя мешканців цього дому, й які служать для святочних цілей родини та для приймання гостей; тому вони повинні мати мистецький вигляд. Цей мистецький характер кімнат досягнемо, коли також природні джерела світла, — вікна пристроїмо в відповідний спосіб. Надто яскраве світло перешкаджає в привітній і затишній кімнаті, тому завішємо перед вікнами фіранки, з тонкого, прозорого матеріалу; вони своєю сітковою тканиною заломлюють лучі світла й ослаблюють його. Найкраще заслонити долішню частину вікон, короткими фіраночками на шбах, які затягаємо на мосяжні прутики. Щоби злагіднити перехід від ясно освітлених рам вікон, до відносно темної стіни при вікнах, обрамовуємо їх довкруги портієрами з непрозорого матеріалу, які звисають на гладких мосяжних карнішах, уміщених понад вікнами. Коли кому не вистарчає таке заслонення світла, або коли хочеться кімнату ще більше охоронити перед оком цікавих сусідів, тоді можна ще завісити одностайну стору, й стягати її шнурочком, перетягненим відповідно через мосяжні перстені на карнішах. Але нагромадження стільки матерія

перед вікнами противиться засадам гігієни, на яких ми сьогодні стараємося урядити наші мешкання; та позбавляється вікна їх властивої цілі, т. є. допроваджувати до кімнати можливо як найбільше денного світла, хочай-би знова трохи й ослабленого в інтересі затишності кімнати.

Настрій і ефект наших кімнат у вечір, залежить в великий мірі від освітлення, якого уживаємо. Тут розходиться не лише о рід світла, але також дуже багато залежить від вигляду ламп, та розміщення їх в кімнаті, що і в день робить своє враження. Тому, коли рішаємось, яке освітлення маємо вибрати, не руководимось лише його гігієнічною вартістю, та властивістю краски, (що теж з естетичного боку може мати своє значіння), але кладемо також вагу на гарну форму ламп і на корисне розміщення їх в кімнаті.

Найідеальнішим є світло електричне; воно відповідає всім вимогам, а через свій лагідний блиск, при відповіднім уміщенню є найприємнішим для ока. Ніяке инше освітлення не надається так добре і в найрізномордніший спосіб умістити в мешканню, як електричне. Можна урядити одно центральне, або більше побічних освітлень; дуже добре надається воно до висячих ламп зі стелі, або прикріплених до бічних стін, врешті до ламп столових. При цьому електричні шнури майже зовсім не впадають в око, натомість газове освітлення, колиб ми хотіли його розмістити в кількох місцях на стелі, або на бічних стінах, дуже разилоб і з його грубими рурами. З цієї причини уживаємо газове світло звичайно, як одно центральне, в формі висячої лампи. Натомість електричне світло можна розмістити в кімнаті в найрізномордніший спосіб і тоді можемо досягнути справді незвичайні ефекти: жарівки уміщені в більшій кількості густо на стелі, або звисаючі зі стелі на шнурках з шкляних перел, або на металевих ланцюжках, то знова зручно розміщені на бічних стінах, або знова всі ці роди розміщення світла, зіставлені разом, причім можна зрезигнувати, з одного центрального освітлення. Крім цього можна ще впливати на ефект всякого рода світла, коли заложимо відповідну, матово-білу, або ніжною краскою умбру, зі шкла або матерії; через певне приглушення світла або через додання йому якоїсь краски викликається в кімнаті зовсім спеціальний настрій.

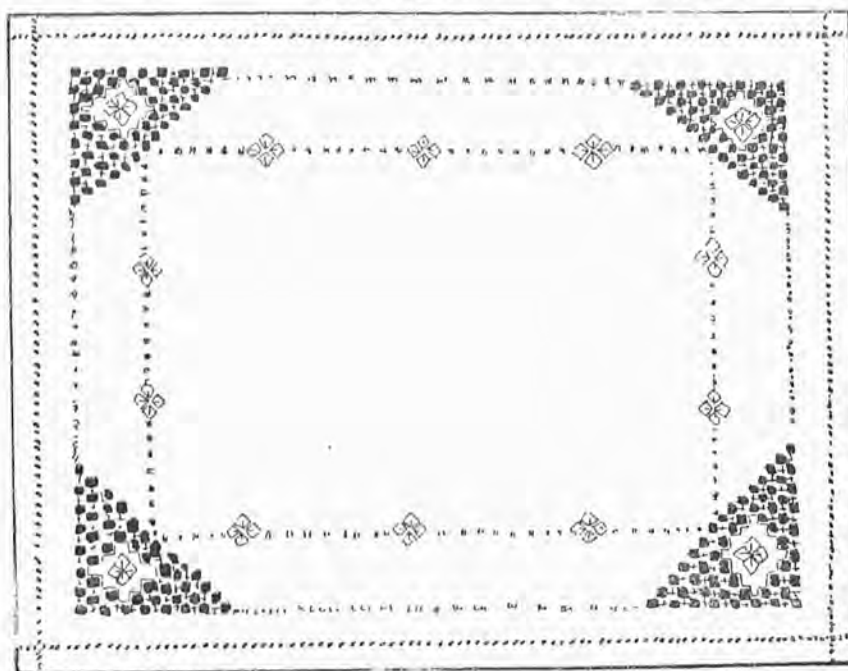
З названих вище родів світла, найкраще надається до дитячих кімнат, спалень, тоалет, купальні й пр. світло електричне, а то зі зглядів господарських, як і гігієнічних. Але також і нафтове світло, в формі столової, або висячої до стягання лампи, з її ясним лагідним блиском має свій певний чар, і багато людей її незвичайно цінують, головно при читанню, писанню, або робленню ручних робіт. Також досягається дуже тонкий ефект стародавним світлом свічок, освічуючи ними кімнату або стіл, розуміється попри инше головне освітлення; до цього треба дібрати відповідні свічаники з шляхотного металю або иншого матеріалу, гарної, без закиду форми, й заложити відповідні малі умбри, які не допускають, щоби полум'я свічки хиталося від кожного подуву.

(Продовження буде).

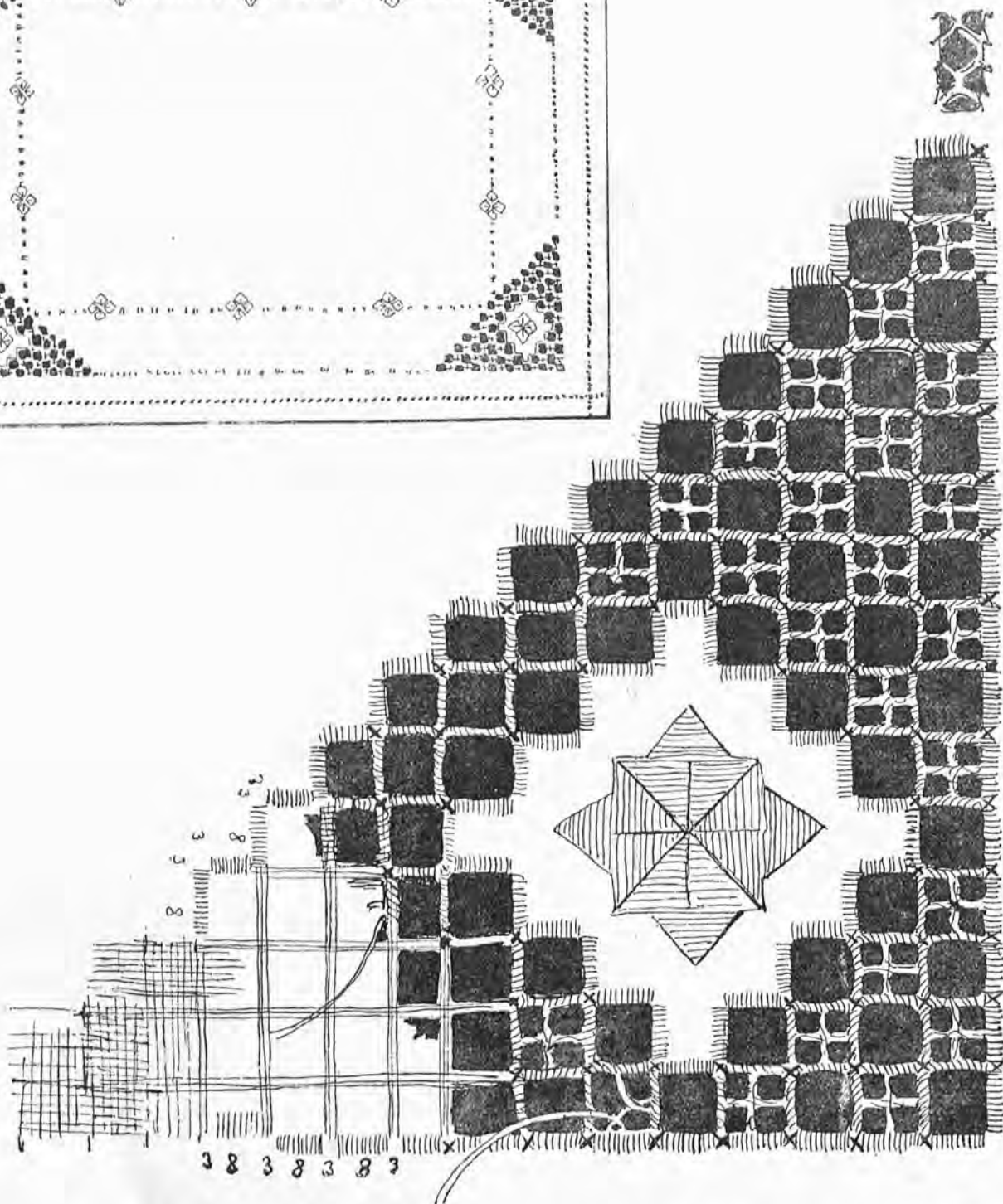
РУЧНІ РОБОТИ.

11

ПРОБКТУВАЛИ Й РИСУВАЛИ ОЛЬГА Й ОЛЕНА КУЛЬЧИЦЬКІ.

12

Ч. 11. Серветка з шарого полотна з мережками і вишивкою гладдю. Надається на малі столики, міліє на стіл, капку на подушку і т. п. Величина відповідна до її призначення; обрубець широкий на 2 см, примережаний звичайною мережкою. В кожному куті серветки вимережані роги (див. візр ч. 12). На мережку треба витягнути що 8 ниток, а полишити що 3 і добре вважати, щоби лишився в середині квадрат, на якому вишита гладдю зізіда. По витягненню ниток треба обкинути довкруги всі квадратики, перешиваючи кожний з них на рогах хрестиком, а потім що другий

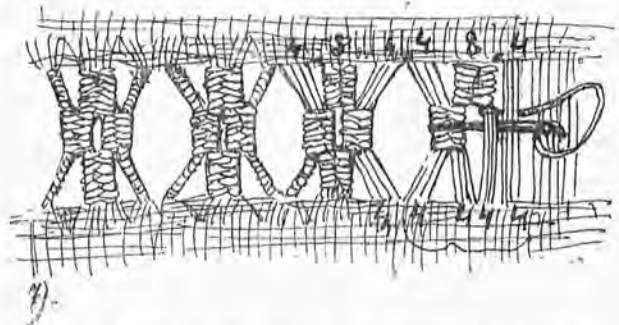
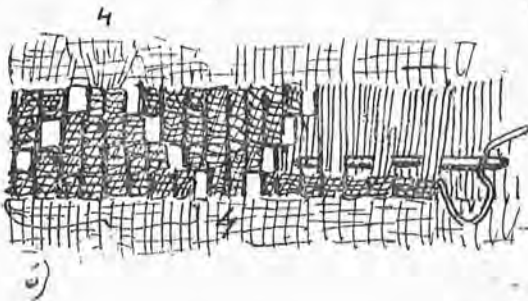
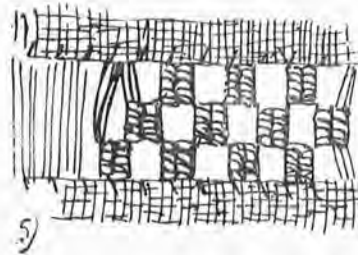
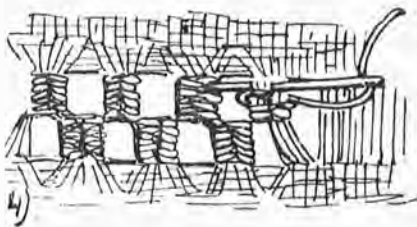
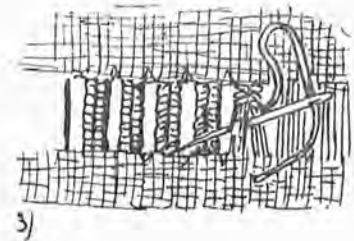
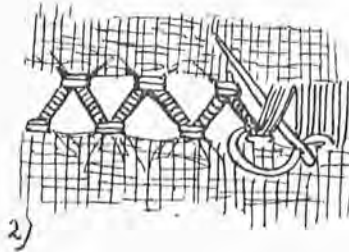
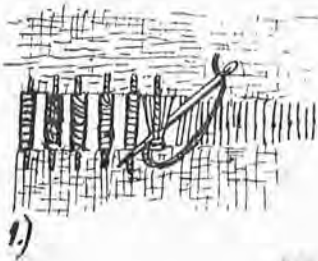
зашити павучком, так, що отримаємо шахівницю (Витягання ниток, обрубець квадратиків і павучки все це докладно назначене на рисунку ч. 12). Кінці мережаних рогів получені між собою одним рядочком мережки, так, що повстає квадрат. З такої самої мережки зроблений в середині другий квадрат, який опирається своїми кінцями о середину мережаних рогів. На цій мережці уміщені, в пропорціональних відступах, вишивані гладдю зізіди. Мережка й вишивка виконані білою заполоччю DMC ч. 12.

НАУКА МЕРЕЖОК.

Обрубець з мережкою, для зміцнення берегів матеріалу.

МЕРЕЖКИ.

Від 1—7 декоративні мережки (від найлегшої до щораз труднішої), якими можна прикрашувати всякі роботи, рушнички і т. п. Остання мережка примінена до робіт див ч. 1. нашого журналу.

А Ф О Р И З М И.

Найдорощою для чоловіка має бути його жінка, на жаль буває її одяг.

Хто вірить своїй жінці, обдурює себе, — хто їй не вірить, буває обдурюваним.

Жінка відразу послухає свого чоловіка, — як прикаже їй те, чого вона сама хоче.

Хоче чоловік щось серйозного зробити — передумус, що буде при цьому говорити; жінка, — що одягне на себе.

Гарна жінка, це рай для очей, пекло для душі, а чистилище для кишені.

—О—

ОСТАННІЙ З РОДУ АБЕНЦЕРАГІВ.

(Продовження).

Усі подорожні мали принасані шаблі до пояса, вони були закутані в плащі, а широкі капелюхи до половини засланяли їхні обличчя. В переході здоровили вони Абен-Гамета, який розрізняв в привітах імена Бога, пана й царя.

Вечером заїхав до шинку й сів між чужинцями, які не завдавали йому ніяких перехрестних питань. Його турбан, убрання й оружжя, не робило на них великого враження. Хотів така воля Аллаха, щоб еспанські Маври втратили свою гарну батьківщину, але Абен-Гамет не міг поважати побідників. Більш живіщі зворушення очікували Абенцерага в дорозі до Гренади.

Гренада є побудована у стіп Сієрри-Невади, на двох високих горбах, які розділює глибока долина. Доми, розкинені на узгір'ях, сходять в долину, надаючи містові вигляд отвертого овочу Гранату, звідки й пішла його назва. Дві ріки, Кесілія й Дуеро, з яких перша котить золотий пісок, друга срібний намул, обмивають підніжжя горбів, збираються й лучаться в середині чарівної долини званої Вега. Ця долина, якою володіє Гренада, покрита виноградниками, фіговими, морвовими й помаранчевими деревами, окружена горами дивного виду й краси. Чарівне небо, чисте, лагідне повітря, впливає так на подорожнього, що цей не може повздержатись від захоплення на цей вид.

Коли Абен-Гамет побачив перші будинки Гренади, його серце почало битися так сильно, що мусів стримати свого мула.

Він зложив руки навхрест, очі звернув до святого міста й так дивився мовчки. Провідник затримався також і хотів всі взнеслі почування є тяжко зрозумілі для Еспанця, всеж таки він зворушився, розуміючи що Мавр відвідував свою давню батьківщину. Абенцераг перервав вкінці мовчанку звертаючись до провідника: „Чоловіче будь щасливий! не скривай від мене правди, нехай супокій що панував в дні твого народження супроводить тебе, як місяць що вступає в повню. Що це за вежа що світить мов зоря серед зеленого ліса?“

— „Це Альгамбра“ — відповів провідник.

— „А цей инший замок, на другому горбі?“

— „Це Женераліф“, — пояснив Еспанець.

В цьому замку є парк обсаджений міртами, де Абенцерага побачили зі султанкою Альфаїмою. Трохи даліше бачите Альбаїцин, а ось тут недалеко нас золочені вежі.

Кожде слово провідника прошивало серце Абен-Гамета. Яка це жорстокість довідуватися у чужинців о пам'ятниках колишньої слави й давати оповідати собі непричасному до цього Еспанцеві, історію своєї рідні й приятелів! Провідник роблячи кінець роздумуванням Абен-Гамета закликав:

— Ідьмо пане Мавре, ідьмо Бог цього хотів! Наберіть відваги, чи ж не сам Франц I. є нині нашим в'язнем в Мадриді?“

Він зняв капелюх, перехрестився і підогнав мулів. Абенцераг затиснув свій рівнож на голову й закликав: „Так було сужено“. Звернувшись

до Гренади, переїхали біля великого ясеня, славного битвою Міса і великого Калятрава, за часів панування останнього короля Гренади. Опісля слідувала променада Алямеїди, якою втиснулися крізь браму Ельвіри до середмістя. Вони вдерлися на Рамблю і знайшлися на площі, яку окружали зі всіх сторін дома, архітектури мавританської. Оден крам був отвертий для Маврів африканських, яких зваблювала тут торгівля шовком з долини Вега. Ось тут привів провідник Абен-Гамет. Абенцераг був занадто занятий, щоби відпочати в своїй новій домівці, батьківщина мучила його. Не могли опертися почуванням, які мучили його серце, вийшов він серед ночі на вулиці Гренади й почав блукати. Пробував розпізнати своїми очима ці пам'ятки, які так часто описували йому старці. Можливо, що ці високі будівлі, на які він тепер дивився в темноті, були колись мешканням Абенцерагів; можливо, що на цих опущених площах відбувалися свята, які розносили славу Гренади аж ген попід хмари. Тут переїздили чвірки накріті величавим брокатом, тут стояли галери навантажені оружжям і квітками, відділи драгунів, що приходили на свята, а в їх флянках було багато світлих воїнів, уосіблення втіхи й галантиності. Але о горе! Замість труб і гомону любовних пісень, панувала довкруги Абен-Гамета глибока тишина.

Це німе місто змінило мешканців і побідники відпочивали на місці побіджених. — „Отже ці підлі Еспанці сплять під кришами, що охороняли моїх предків“, — закликав обурений Мавр. — „А я Абенцераг блукаю незнаний, самітний, опущений під дверима палат моїх батьків“. Абен-Гамет почав роздумувати над людською судьбою, над змінчивістю щастя, над упадком Гренади, якої мешканці, заскочені ворогом серед забав, мусіли міняти вінки з квіток на кайдани; йому здавалося, що бачить горожан, які опускають свої домашні огнища, в святочних одягах, мов гості утікаючи зі салі забав гонені пожежою.

Усі ці мрії й думки тиснулися гурмою до голови Абен-Гамета; повний жалю і болу, він думав над тим як виконати плян, що привів його до Гренади; день заскочив його на цих роздумуваннях.

Він зблукався, зайшов далеко від капу, в якесь віддалене передмістя. Все спало; ніякий гамір не заколючував вуличної тиші, двері й вікна домів були зачинені, лише голос півня оповідав бідним мешканцям поворот трудів і праці.

Довго блукав Абен-Гамет, та не міг знайти дороги, вкінці побачив як відчинилися якісь двері. З них вийшла молода жінчина, убрана на взір готичних королев, різьблених на пам'ятниках старинних будівель. Чорний корсет прибраний кружевами обтискав її елегантну стать, коротенька спідничка, вузька і без фалдів відкривала її приманчиву ніжку, на голову мала накинену чорну хустинку. Лівою рукою тримала вона її зложену навхрест під бородою в цей спосіб, що зовсім добре можна було бачити її рожеве личко і великі чорні очі.

(Продовження буде).

Кормлення дволітної дитини.

Звичайно мало звертається уваги на кормлення дволітної дитини, хоч воно не менше важке, як кормлення немовляти. Тому тут буде мова про те, що має їсти дитина по відлученню до часу, коли може їсти разом з дорослими.

При кінці першого року й з початком другого треба дитину так годувати: що дня 2 рази молоко (не розпушене водою), як перша й остання їда; два рази кашка на молоці й трохи овочевого соку й раз ярина (піре) — усього приблизно 200 грамів. Відтак треба їду дитини поступово примішувати до їди дорослих. Робимо це в той спосіб, що зменшуємо кількість молока на трохи більше, як $\frac{1}{2}$ l. денно, натомість даємо таку їду, яка заступалаби поживні складники молока; крім цього ділимо денну їду на три головні й дві побічні. Найкраще уважати за головні снідання, обід і вечеру, а прочі за побічну їду; тоді програма харчування буде така:

1. Снідання: 200—250 gr. молока з печивом, трохи масла або мармеляди.

2. Снідання: хліб з маслом, сирі, терті, або варені овочі або сік з овочів (сируп).

Обід: зупа, ярина, бараболяне піре, що другий день піре з мяса.

Підвечірок: 200—250 gr. какао або солодової кави на половину з молоком і дещо печива.

Вечера: 200—250 gr. кашки на молоці (рідкої) або молоко, а до цього хліб з маслом. Замість кашки часом на відміну овочеву мармеляду або пудінг з молочним сосом.

Не конче здорово, й лікарі не дуже поручають давати дволітним дітям правильно яйця. Занадто вже перецінюється їх поживність. Діточий жолудок не все добре їх травить, і без них можна цілком обійтися. Але від часу до часу одно варене яйце (на мягко) або яєшниця не зашкодить. М'ясо можна давати, але лише в маленьких кількостях і дрібно січене. З ярин, — найліпше шпінат, моркву, каляфіор і бруксельку. Інші роди капусти є тяжко стравні, тому не треба їх, хіба дуже рідко, давати. Каляфіор і бруксельку треба перед варенням налити три рази киплячою водою, через те вони стають легше стравні й не здують. При інших яринах належить воду, в якій вони варилися залишати, бо в ній знаходяться соли, які й становлять головну вартість ярин.

З овочів можна майже всі уживати, за винятком цих, які мають тяжко стравну й тяжку до усунення шкірку, а саме виноград і порічки. Найкраще давати дитині лиш сок з овочів. Яблука, грушки, банани, суниці можна давати сирі, але або дрібненько посічені, або терті на терці. Розтерті овочі змішані з тертим або товченим в моздірі цвібаком дають легкостравну овочеву папку, яку діти дуже люблять.

Велику вагу треба класти на зміну в їді. Навіть найліпші страви, як шпінат й пшеничний грисік не є добре часто давати. У дитини розвивається смак, який потребує все нових побуджень, а як їх немає, то дитина втрачає апетит.

При кінці другого й в третьому році остає та сама програма їди, лиш треба чим раз більше зближувати її до їди дорослих. Тут також треба дбати про зміну, особливо при мучних стравах, які в тім віці становлять один з найважливіших складників їди. Риж, саго, клусочки, макарони, їдять наші діти дуже радо, в заміну за цвібак

чи грисік. Можна давати частіше яйця, хоч як сказано вже, їх поживність ми перецінюємо. М'ясо, можна також давати частіше, але не щоденно.

І. К.

Гарна, чиста й ніжна шкіра.

Колиб люде від молодости училися штуки, як бути гарним і молодим, і колиб цю штуку свідомо й систематично переводили в життя, то вже в короткому часі не булоб поганих людей на світі.

Не можна сказати, щоб багато було людей упосліджених природою; по більшій часті, вони погані тому, що не уміють плекати краси. На жаль є досить мало таких, яким залежало би на добрій расі людей; які пайшли би час і не жалували труду, щоб удержати й видосконалити свою зовнішню красу. А інші, які-б й хотіли дбати трохи про це, скоро попристануть на спробі. Звичайно лише ті вміють оцінити вартість краси, які все за нею тужать, а ніколи її не посідали.

Але якби вони знали, що це лиш від них самих залежить, щоби бути все життя гарним і принагідним, то вони не залишиб нічого, що можна для тої ціли випробувати.

Передовсім треба собі виразно з'ясувати, чого вимагається від зовнішньої краси.

Гарна, чиста й ніжна шкіра, є досягаемою власністю всіх, хто хоче бути гарним і молодим; і дійсно не допоможе граціозність ані елегантність, чар молодости, ані зріла краса, коли чистість шкіри полишає дещо до бажання.

Першою умовою цього є здоров'я.

Дорога — чистість. Чистість у вищому розумінні.

Передовсім треба на це вважати, щоби шкіра була чиста, головню перед сном. В тій цілі треба лице, шию й руки очистити кожного вечора відповідним кремом. Крем смарується легко й лагідно на шкіру, відтак стирається чистим платком; коли шкіра стала свіжа й зарожевілась, треба її обмити легко літньою водою, без мила, висушити рушником, але не витирати. Головню треба вважати на це, щоби ніколи не зліз ніжний наскірок довкола очей і на шії.

Як довго температура на дворі держиться понад 0°, треба спати при отвореному вікні; це може знести навіть найвразливіший організм, треба лише добре накритися. Впаде температура до точки мерзнення, тоді треба вікно на ніч замикати; ледяна студія шкодить шкірі на лиці.

Рано, коли встаємо з ліжка, треба зараз приступити до отвореного вікна, літом чи зимою, опертися руками на бедра, вдихнути глибоко воздух (через замкнені уста), так щоб ним виповнилась ціла грудна клітка. Відтак видихнути назад воздух, через отворені уста, з цілої сили.

Цю вираву треба робити мало одягненим, що дня рано, три рази.

—o—

З ЖІНОЧОГО РУХУ.

Кооператива Українського Народного Мистецтва в Чорткові. Заходом філії „Союза Українок“ в Чорткові, засновано там промислову кооперативу Українське Народне Мистецтво, а перші основательні збори відбулися 12. лютого с. р. На зборах відчитано реферат про значіння кооперації, а спеціально про цілі й користи наміченої кооперативи. В чому проявляється діяльність кооперативи, не маємо на разі відомостей.

В Перемишлі заходом філії „Союза Українок“, улажено курс крою й шиття, який тривав шість місяців і скінчився 15. мая с. р. На курс учасали й отримали свідоцтва 33 учениці. Зараз відкрито новий курс, також шестимісячний, який являється рівночасно курсом для інструкторок.

З Українського Жіночого Союзу в Чехословаччині. Між 16—17. червня с. р. Укр. Жін. Союз

в Чехословаччині улаштував наукову екскурсію (200 осіб) до Кральова Градця, щоб оглянути санітарну виставку та інституції Соціальної Опіки. Екскурсантки оглянули: Виставку чеськ.-слов. Червоного Хреста, яка яскраво представила боротьбу зі соціальними хворобами, соціальне виховання дітей, працю чеськ.-слов. Черв. Хреста для охорони матерей і дітей, санітарного виховання народу, самаританської негайної помочі і т. п. З інституцій: дім для положниць, поради матерей і дітей, ясла для немовлят, амбулаторий для туберкульозних, захист для дітей-сиріт, студентський Дім, і Дім Соціальної Опіки, та два будинки „YWCA“ і „YMCA“.

Наслідком цієї екскурсії виникло бажання учасниць простудювати докладно Соціальну Опіку в Чехословаччині. В сучасний мент організується гурток студій Соц. Опіки під керівництвом проф. Марії Омельченко. Записалось біля 30 осіб жінок і чоловіків, які з осенню розпочнуть свою працю.

Курс крою й шиття „Союза Українок“ в Перемишлі.

Прохання до читачок „Нової Хати“.

Як відомо, товариство Укр. Жіночий Круг в Коломиї задумує видавати часопис для сільського жіноцтва. Не є це видумка інтелігенток, а konieczність й бажання самих селянок. Хотятъ на око загалови інтелігенції здається, що сільська жінка пририта злиднями й відвічною неволею нічим не интересується, — на ділі, як поговорити з ними щиро, бачиться велике заінтересовання селянок народними справами, зацікавлення політичними правами, що прислугують жінці, а про які вони часто дуже мало знають. Дівчата а то й жінки, радіб чогось путнього навчитись й вістку про господарські курси приймають з ентузіазмом. І що більше, ми бачимо, що наколи жіноцтво перейметься якоюсь справою, — обстоює її солідніше й совісніше, як це роблять звичайно чоловіки.

З'організовання, піднесення, освіднення й просвічення як найширших селянських жіночих мас — кладе собі за задачу редакційний комітет майбутньої жіночої газети в Коломиї.

Але до цього треба нам співуділу усіх, кому

справа піднесення жіноцтва й добро народу лежить на серці.

Нам необхідно знати, в котрих сторонах жіноцтво свідоме, а де ні й чому. Де належать жінки до „Просвіти“, кооператив, Кругків У. П. Т., — чи займаються ними, беруть чинну участь в Управі і т. п. Знаємо, що декуди по селах існують чи існували Кругки Жіночої Громади — прохасмо дуже дати нам знати, чи чинні вони, хто ними займається? Подати ймена, опис роботи, й оскільки можливо світліни, чи поодиноких діяльних жінок, чи знимки груп, — як є. Хотіли-б ми знати, як жінку в даних околицях трактується в громаді, родині? Як приймає жіноцтво вістку про пляноване видавництво жіночого часопису для села, що хотілоби бачити у ньому? Просимо списувати ймена жінок, що хотілиби бути передплатницями часопису. Просимо теж надсилати короткі дописи й звіти у цих справах, бо тільки при загальному співуділі й заінтересуванню, часопис зможе відповісти своєму завданню.

Дописи й інформації просять слати на адресу Олени Кисілевської в Коломиї вул. Нова ч. 1.

Курс крою й шиття „Союза Українок“ у Львові, який відбувся в часі від 15/3—15/6 с. р.

Про потребу вживання яринних страв.

Якість і скількість поживи впливає на людський організм і робить його податним або відпорним на різні хвороби, збільшаючи або зменшуючи спосібність людини до праці.

Це впрочім річ ясна, що хто не доїдає, або напихає свій жолудок непоживними стравами, — не може мати тих фізичних сил і тої духової енергії, які має людина, що живе згідно з потребами свого організму.

Мязи зле відживлюваної людини бажають відпочинку, вона охляла, тяжка й неспосібна до видатнішої праці.

Можна подавати різні причини, чому праця наших селян менше видатна, чим селян інших народів, але без сумніву найближшою причиною цього є наше від многих поколінь недостаточне й невідповідне відживлювання.

Людська пожива складається з білковини, товщів, углеводанів, солей, квасів, вітамінів та води.

Білок є потрібний до творення всяких клітин людського тіла. Він знаходиться в м'ясі, молоці, яйцях (передовсім в **жовтку**), в деяких яринах, як горох, фасолія, сочевиця й прочих стручкових рослинах. Білок є передовсім дуже важним складником поживи при відживлюванні дітей та підростаючої молоді. Повинен знаходитися в щоденній поживі чоловіка в формі м'яса, набілу й ярин.

Другий складник людської поживи **товщ**, спалюючись в організмі, доставляє йому тепла. Знмовою порою треба нам більше тепла, тому й більше товщу, в літі менше. Найпоживнішим товщем є неоплене масло.

Третім важним складником людської поживи є т. зв. **углеводани**. Їх знаходимо в стравах рстинного походження себто в хлібі, бульбі, цукрі, овочах і всіх яринах. Углеводани спалюються в організмі так як товщ і втворюють тепло. З огляду на подібне ділання в організмі, можна заступити товщ углеводанами.

Тут належить ще згадати про **кваси, соли та вітаміни**. Ці три останні складники знаходяться в овочах і яринах. Велике значіння при відживлюванні мають вітаміни; вони знаходяться в яринах і овочах, та **під лускою зерна** всякого збіжжя й рижу. Тому дуже перемелене збіжжя на „найбілішу муку“, в яким нема зовсім грису, — шліфований риж, мають з огляду на відживлювання меншу вартість.

Недостача в поживі деяких вітамінів спричинює різні хвороби, як шкорбут, або у дітей звиспу у нас „англійську слабість“.

Одностороннє відживлювання є недобре. Зле робить той, що харчується лиш м'ясом, як і той, що відживляється самими мучними стравами. Надмірне уживання м'яса (пр. в Англії) спричинює різні хвороби, як жовчеве каміння, нервові хвороби, подагру і т. п. Також не є вказаним в нашій підсонню споживати надто велику скількість товщу, який не маючи змоги весь розпуститися в жолудку, спричинює зле травлення. Нагромадження за богато товщу в організмі спричинює затовщення серця і т. п.

Таксамо некористно впливає на організм одностороннє харчування углеводанами, н. пр. бульбою й капустою. (Кишки й жолудок наш не надаються до виключно рстинних страв, з огляду на те, що його обем є менший, як у звірят виключно рстинноділних).

Тому людський організм потребує ріжнородних страв, так м'ясних як і рстинних в ріжнім стані: сирих і варених.

Щоби бути здоровим і могти видатно працювати, треба відповідно відживлятися, — значить споживати не лише м'ясні й мучні страви, але зарівно ярини й овочі, варені, як також сирі, бо в них знаходиться найбільше складників потрібних для людського організму.

Ма.

УКРАЇНСЬКА КУХНЯ.

Неділя: ¹⁾ Малинова зупа або з афін, з грінками. ²⁾ Смажені курята з мізерією або горішком. ³⁾ Бішкоптова легуміна з шодовим сосом.

Поведілок: ¹⁾ Борщ з молодих бурачків. ²⁾ Розбратлі з калярепою або солодкою капустою. ³⁾ Компот з афін або ожин.

Второк: ¹⁾ Зупа з яблук з грінками. ²⁾ Січена печеня з волоським макараном. ³⁾ Риж зі сметаною.

Середа: ¹⁾ Зупа зі свіжих грибів з клясочками. ²⁾ Лінійні пиріжки, каляфіор. ³⁾ Легуміна з афін.

Четвер: ¹⁾ Яринова зупа. ²⁾ Теляча печеня з морквою й бараболюю, або з рижом. ³⁾ Компот з яблук.

П'ятниця: ¹⁾ Бараболяна зупа. ²⁾ Смажені яйця й гриби; зелена фасолька. ³⁾ Вареники з афін або ожин зі сметаною.

Субота: ¹⁾ Зупа каляфіорова. ²⁾ Волова печеня на динку з бараболюю й бурачками. ³⁾ Компот з морель.

Переписи.

Овочеві зупи

вариться звичайно в цей спосіб, що розварені овочі перетирається через ситко, відтак заправляється зупу мукою розбитою в сметані й осолоджується цукром. До зупи з рабарберу додається для піднесення смаку кусок цитриннової шкірки; до яблочної зупи додається цитриннову шкірку й кусок цинамону. Зупу з афін не заправляється сметаною, лиш осолоджується і засипується кількома ложками грисіку або сагом. До смаку додається також цитриннової шкірки і цинамону.

Клясочки до зуп.

1) Масляні клясочки: 2 ложки масла розтерти з двома цілими яйцями, всипати 2 ложки тертої булки, трошки петрушки й соли, вимішати і кидати малі клясочки на киплячу воду або на зупу.

2) Вішкотові клясочки: 2 ложки масла розтерти з 4 жовтками, додати ложку муки й знова терти аж маса буде пухка. Вкінці додати піну з 4 білок, легко вимішати, вилляти на пательню, натерти маслом і пекти в мірній печі. Відтак покряти й подати до овочевих зуп.

Начиняна калярепа.

Калярепу обібрати, сполокати й відтяти вершок у виді покришки. М'ясівку вибрану зі середини калярепи посікти дрібно, присмажити на маслі, додати яйце, зеленої петрушки, кілька ложок сметани й тертої булки, посолити і все разом вимішати. Цєю масою начиняти калярепу, прикрити відтятим вершком, обв'язати ниткою і укласти вринці одну побіч другої. Відтак денстувати на маслі з росолом або в солений воді в буліоні й маслом, при кінці заправити сметаною.

Бульбяні кляски до калярепи й інших яри. З $\frac{1}{2}$ kg посолених, варених і змелених бараболю, 2 яєць і муки зробити вільне тісто. З тіста зробити довгий валок, покряти на малі кусні, а кожний кусок викачати на стільниці на подовгасту кляску, в середині грубшу, боками звужену. Відтак кидати на солону киплячу воду й варити кілька хвиль. Варені мастити маслом. Це тісто належить робити з теплих бараболю і безпосередньо перед варенням

Яйця в сосі.

Мілко товчену й пересіяну булку присмажити в 8 dg масла, додати 1—1 $\frac{1}{2}$ ложки дрібно покряної петрушки, залляти $\frac{1}{2}$ літрою кислої сметани й варити, мішаючи час

до часу, щоб утворився з цєю гладкий сос. Перед поданням кинути до сосу 5—6 на твердо зварених і в кружильця покряних яєць. Подається з булкою покряною в кружильця і смаженою на спосіб котлетів.

Бішкоптова легуміна.

Кільконадцять білок убити на піну, посолодити до смаку й укласти на полумиску в кружок, полишаючи в середині вільне місце. На цей кружок наложити бішкоптів, прикрити знова піною, вигладити ножом і посипати грубо товченим цукром. Відтак вставити на годину в негорячу руру, так, щоб піна присохла, але не пожовкла. Легуміні прибрати конфігурами й подати зі шодовим сосом, який вливається в середину на полумисок.

РАДИ ГОСПОДИНЯМ.

Вовняні кольорові матерії найкраще прати в сирватці або в воді з вареної фасолі. ($\frac{1}{2}$ kg білої фасолі на 4 l води.) Товсті плями на матерії добре є перед пранням зазначити білою ниткою, щоб відтак ці місця старанніше натерти. По пранню сполокати літньою водою, сушити в тіні й прасувати, коли матерія ще вогка.

Товсті плями на матерії добре чистити осьтаким плином: вимішати добре рівну скількість амоніаку, чистого спирту, сіркового етеру й бензину. Тим плином натирати сплямлені місця на матерії, відтак матерію розвісити, щоб висохла. З плином треба обходитись уважно, бо легкозапальний.

Плями з червоного вина зникають, коли сплямлені місця намочити на 24 години в теплім солодкім молоці. Свіжа пляма зникне й по 12 год.

Плями з торілля на вовняній матерії чистяться дуже добре овочевим оцтом.

Пляма від чоколадки можна вичистити жовтком з гліцерину. По вичищенню треба випрати гарячою водою.

Замшові рукавички добре перуться в сильно посолений воді.

Надтерту вовняну матерію найліпше направимо, коли зішлемо волоском, — або підліпимо англійським плястром.

Білля, яке має довгий час лежати неживане, треба завинути в темносний папір, щоб не ажовкло.

За підставку до залізка добре вживати цеглу; вона далеко довше затримує тепло в залізку, як підставка з заліза.

Переписка редакції.

Вп. П. Ольга Вачинська, Стрий: Дякуємо за листа. В цих днях зголоситься у ВПані наша представниця Н. Селезінкова, Стрий: Радо помістимо.

Союз Українок в Перемишлі: Дуже дякуємо за привіт. Надісланий матеріал містимо

Пластунки 25 пл. к. М. Павлика, Косів: Дуже дякуємо за листа й побажання. Ми раді, що на наше видавництво відгукується загальне, а до того молоде покоління, — наші пластунки. Відносно „мод“ докладніше в листі, думаємо, що погодимося в поглядах

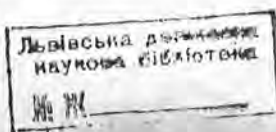
Ольга Мочульська, Грималів в/Терн: Помістимо. Укр. Жіночий Союз в Празі: Частину містимо. Лист окремо

Малицька, Шляхтинці в/Терн: За лист дякуємо й очікуємо. Марія Струтинська, Мухатівка. Дуже дякуємо за листа й незвичайно цінні уваги. Постараємося примітитись по змові. Сердечні поздоровлення від колегій.

Оля Левіцка, Берлін. Все отримали, дякуємо і поручаємось на будуче. Лист окремо.

Видає Кооп. „Українське Народне Мистецтво“. З друкарні Ігн. Єгера, Львів, вул. Сикстуська 33.

За редакцію відповідає МАРІЯ ГРОМНИЦЬКА. Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, Руська 18.

„МОЛОДА УКРАЇНА“

Ілюстрований місячник для української молоді.

Ось журнал, який виходить на Україні в об'ємі 4 аркуші з малюнками і вісниками на своїх сторінках: історичні, географічні, наукові, літературні, мистецькі, фізико-математичні, спорт, шкільне життя, цікаві та різноманітні матеріали й картини.

Місячник єдиний український, який виходить на Україні в об'ємі 4 аркуші з малюнками і вісниками на своїх сторінках: історичні, географічні, наукові, літературні, мистецькі, фізико-математичні, спорт, шкільне життя, цікаві та різноманітні матеріали й картини.

Ціна передплати 12 зок. — Подорожче укладо коштів 1 зок.

Для Ажурки і Маланки 8 дошкряк на рік.

Адреса редакції в адміністрації:

Львів, ул. Зіморонича ч. 3.

Конто в П. К. О. ч. 151.285.

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСНИК

Вісник літератури, науки й суспільного життя. Виходить щомісячно в об'ємі 6 аркушів з малюнками і вісниками на своїх сторінках: історичні, географічні, наукові, літературні, мистецькі, фізико-математичні, спорт, шкільне життя, цікаві та різноманітні матеріали й картини.

Редакція: вул. Чернецького ч. 24.

Адміністрація: Руська ч. 18. 1. пов.

Ваші листи, пропозиції, прохання й запитання надсилайте тільки на адресу:

Вол. Гнатюка Чернецького ч. 24.

Ціна передплати 20 зок.

Конто в Семействі Банку Гіпотечним у Львові.

Конто в П. К. О. № 152.535.

„СВІТ“

Новий ілюстрований журнал, виходить у Львові від квітня 1925. — Журнал видається на зразок загальнонародного того роду видань, який у нас досі нема.

Ціна передплати зносати 8 зок., чвертьрічна 4.60 зок. Для Ажурки і сагратиці 3 дошкряк на рік.

Оказові числа висилаються на жадання.

Адреса: „Світ“, Львів, вул. Руська ч. 3. („Svit“, Lwów (Lemberg), Ruska 3.)

„НОВИЙ ЧАС“

Одинокий ілюстрований, популярний часопис, виходить 2 рази в тиждень.

Принесуть найбільше відомостей з цілого світу.

Ілюструє важні події як з нашого так і з чужого життя.

Містить також статті з сільського господарства та кооперації.

Місячна передплата тільки 2 золоті, за границю 3 дол. літвірно.

Жадайте оказового числа, яке вислається безкоштовно.

Адреса: „Новий Час“, Львів, Руська 12.

Одинокий на західних землях України
сатирично-гумористичний журнал

„ЗИЗ“

виходить 2 рази в місяць
під редакцією певка лепкого.

ПОВИНЕН НАХОДИТИСЯ
В КОЖДІЙ НАШІЙ ХАТІ.

Чвертьрічна передплата 3.50 зок.

Жадайте оказового числа.

Адреса: „ЗИЗ“ Львів, Руська ч. 18.

„НОВА ХАТА“

Щомісячний журнал присвячений
модам і справам домашнього жіночого господарства.

Одинокий того роду український журнал.

Передплата до кінця року для прями 8 зок. Для закордону 2 ам. доларя, або їх рівноцінність.

Ціна одного числа 1.20 зок.

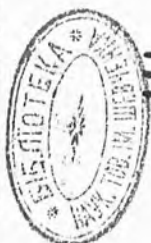
Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, Руська ч. 18. III. пов. (домашня „Нового Часу“)

Телеф. ч. 30-13. Конто Почтової Каси Одност. Краків ч. 415.361.

Почтова оплата заплачена гуртом.

3 друкарні: Ізб. Стор. Львів, вул. Ськстуська 31.

HOBA

XATA

Наймоднійші матеріали на
сукні, костюми у величезнім
виборі поручає фірма

АНТІН УВЕРА

Львів, вул. Галицька ч. 10.

ФІЛІЯ В СТРИЮ!

ФІЛІЯ В СТРИЮ!

Р. ЛАНДАВ

Львів, вул. Чарнецького ч. 5.

поручає

журналі, крої, взірці

до ручних робіт

і манекіни.

Жіноча спілка „ПРУД” промислова

Кооператива з обм. порукою

Львів, Ринок ч. 39. (вл. дім.)

поручає свої **робітні суконь і білля**, де виконуються так скромні як і найвибагливіші жіночі убори й перерібки, всяке білля фаховими силами й по дійсно дешевих цінах. Великий вибір стилевих вишивок, народні строї в цілості й часті, виш. сорочки, блузки, прикраси домашнього улаштування і т. п.

Курси крою суконь і білля

два рази в рік **по 3 місяці.**

Рік задоволення 1900.

Уділ 10 ал. впис. 2 зл.

Години прийнять: від 8—1 в пол. і 3—6 пон.

АЛЬБОМ

французьких кроїв білля. -- Поверх триста моделей для жінок і дітей з великим аркушом **ФОРМ** на 28 різних моделей.

Ціна тільки 1'50 зл.

До кожного моделю продається крім того готові крої по звичайних цінах.

Замовляти в „Новій Хаті”.

Важне для пань!

Важне для пань!

ФАБРИКА КАПЕЛЮХІВ

Й. ГОТТЛІБА

Львів, пл. Стрілецька ч. 15.

приймає вже жіночі капелюхи фізичної піски найновіших відецьких модоаім. Для прибіжних виконуються в 24 год. СПЕЦІАЛЬНІСТЬ В ЧИЩЕННЮ БІЛИХ КАПЕЛЮХІВ, РІВНОЖ ФАРЕБС НА НАЙНОВІШІ КРАСКИ. Вимірює старі на нові з доплатаю 7. 50х

Робітня суконь і костюмів

СТЕФАНІЯ МОНЦІБОВИЧ

У Львові, вул. Хмельовського ч. 15.

МАШИНИ ДО ШИТТЯ

найновіших систем, яких складові часті, приладдя до кравецького ремесла і до ручних робіт поручає

АЛЕКСАНДЕР

МАЛІМОН

СКЛАД МАШИН ДО ШИТТЯ

Львів, вул. Валова ч. 11 а.

Приймається машини до направи.

Позір!

ЖІНКИ!

П

Вступайте в члени кооперативи :

„УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ МІСТЕЦТВО”

ЖІНОЧОЇ ПРОМИСЛОВОЇ КООП. З ОБ. ПОР. У ЛЬВОВІ.

Уділ 5.— 30л.

ВПИСОВЕ 1.— 30л.

Адреса кооперативи: **Львів, Руська ч. 18/III.**

Члени коопер. користуються 10% знижкою при замовлюванню форми крою в адміністрації журналу „НОВА ХАТА”.

НОВА ХАТА

ЖУРНАЛ ПРИСВЯЧЕНИЙ МОДАМ І СПРАВАМ ДОМАШНЬОГО ЖІНОЧОГО ГОСПОДАРСТВА.

ВИХОДИТЬ РАЗ У МІСЯЦЬ.

РІК 1.

ЛЬВІВ, ЛИПЕНЬ 1925.

Ч. 4.

ФЕДІР ДУДКО.

БІЛА КОРОЛІВНА.

(ІЗ ЦИКЛУ: „ЧЕРНИГІВСЬКІ ОПОВІДАННЯ“)

(Докінчення).

Густий-густий дідунів садок, аж темно під деревами. Під віттям темно-зелені сутні, між деревами на траві соняшні плями кричати, а в горі — біло від хмар і ніжна прозора блакить голубіє... Гарно.

Десь іволга у вишнях рясчить — нагнати-б її. Задривши голову догори, крадуся по-під яблунями і — враз шпарко вириваю босу ногу з трави — ну, й чортова-ж кропива! І навіщо її, проклятицю, Бог створив! Стривай же!

Вихорем влітаю в дім. Тихо, затишно. Мухи на соняшному вікні гріються, пустують — дзвенять шкляними крильцями. В хаті — нікого.

Приставляю осліп, здіймаю з кілка над дідуневим ліжком стару заіржавілу запорожську шаблюку — дід мого діда нею ще воював, виймаю з ніхи, махаю у повітрі й біжу в сад.

— Ну, держись!

Шук! Шук!... Шук!... Шук!...

Безсило схилиє на підкошених стеблинах волохаті головки кропива й падає мені покірю під ноги.

— Так, так її!... Так!... Рубай, троци, січи, криши бісового ворога!... Не шкодуй!...

Озираюся.

Старий генерал у своєму саді в кущах стоїть, крізь штахети на мою роботу дивиться. Сивий, високий, стрункий, бадьорий — у своєму розчибнутому білому кітелі.

— Рубай, рубай!... Так її, погань!...

Вузенські щілки ласкавих очей аж ширькають сміхом.

— А дідуневі побіжи — скажи, щоб по обіді у кончину*) приходив грати. Ждатиму, скажеш...

Дідусь із генералом сидять у білому домі, в прохолоді зелених сутінків у кончину грають, а я з повною пазухою грушок стою за вербами коло Сейму, жду — не діждуся, коли вже Мотря із Домахою наговоряться, воду додому понесуть. Мигцем тоді на човен і гайда на той бік.

— ...Одно, сестро, знають — усе по малинах та по кущах потай од генерала ховануться... Ой парубче, парубче, не рівню собі налюбуйав! З ким-ким, а не з паниами знайся. Ой, лишень, дивись, щоб якого лиха з тих любовців не скоїлось!...

— А я ще й те, голубко, скажу — вона батькові вухом не веде... Все реготи, та теревені, та пустоці, та ка-зна що... Дограється... Ой, дограється — правду, сестро, говорю!... На старість генерала у славу введе... Покинь що — коно нічого, а як що до чого прийде — тоді що?...

*) Старовина українська гра в карти.

Не винадає так паниї за парубком уганяти...

Еге-ж, еге-ж... Кажуть би то, що...

Ну, й чортові-ж цокотухи! Та доки-ж ви, доки отут до лиха будете стояти, язики від костриці висувати!

Прожегом — з-за верб.

— Мотре, там Опанас тебе по всіх усядах шукає... Корова роги зломилася...

Ой лишенько! Ой світе-ж мій яєний!

Підхоплюють молодички на гнучкі коромисла тяжкі дубові відра і, дрібно перебираючи ногами, поспішають швиденько додому.

Хе — хе позбувся... Ну, Левку, жди гостя!

Ех, і спокушас-ж мене Левко тими ночлігами! Ти, каже, тільки трохи тютюню у дідуня вкрадь, а там уже все гаразд буде. Вогнище розкладемо, картонлю нектимемо, про страшне хлопці розповідатимуть... Кортить хоч раз на тих ночлігах побувати!...

То то-ж гляди — тютюну не забудь!... Та сірників, чуєш? А як свисну — пищечком через вікно та просто кущами повз генералів сад до річки... З Терешком на березі ждатиму...

Поспішаю. Покинь у кончину в білому домі грають — треба тютюну накрасти, сірників наготовити, трохи цукру в кишені хлопцям набрати... А ввечері — Марина-б тільки не підгледіла...

А от вже й вечір. Вже попечіти стало... Загули жуки, кажани задріботили крильцями. Тиха ніч на землю лягла.

Спить спянілий від денної спеки старий чорний сад. Високі тополі, мов ченці на молитві, стоять, не ворухаться. Мягкою ходою нечутно помежи деревами місячне світло ходить.

Чути — дідусь лягну гасить, крекче, на бік повертається. Тихо. Лише коники без упиру за вікном стрекочуть та мягко цокає на стіні за дверима старий — прастарезний дзигарь.

Виставляю голову з вікна, слухаю.

Жаби за річкою рехкочуть. Краплі з дерев крапають. Нічна птиця чорною тінною перелетіла над генераловим садом.

Страшно.

А де-ж Левко? Чом не свіще? Обдурив?

Світлячки з трави вовчим оком світять. Далеко за Сеймом торохкотить на селі дзвінке калатайло. Раптом щось шелеснуло в кущах. Відьма?

Простягаю швиденько руку — вікно причинити, коли змовницьким шепотом щось із кущів:

— Чом не вилазиш? Швидче! Терешко там коло човна жде...

О, бач, де він! Свисну казав... Лізу.

Крадемося кущами повз генералів сад. Шурхають кущі, тріщать бурини під ногами. Тихий Сейм сріблом блищить, в шкляній воді ясний місяць кунає.

Враз щось шумно, мов сполохнута перепілка, пурхнуло в кущах за штахетами і дрібно залопотіло ногами по лопухах.

Завмираємо.

— Русалка! — шепоче Левко, і я чую, як серце моє гукає у грудях і холодним слимаком лізе жах по обличчю.

Виряченими очима дивлюся в генералів сад і бачу, як біла русалка, перепурхуючи через кущі, швидко біжить у глибину саду. Миготить на місяці біла русальчина сорочка, вються гадюками золоті коси, блищать босі маленькі ніжки...

Але чому не до річки біжить русалка? Чому біжить в гору, до білого дому, що заворожений спить у срібному місячному сяйві?

Тихо. Стоїмо. Поворохнутися не сміємо.

Зненацька з чорних кущів виходить щось темне й велике. Озирається, прислухується і простас садом до Сейму. Підходить до річки, дивиться, як сліпучими цятками розсипався місяць у водах, і тихо, безшумно прямує берегом до сонних осокорів.

І раптом журно рветься з молодих грудей в оксамитову тишу ночі:

Ой у полі три доріжки різно,

Ходив козак до дівчини пізно...

Андрій! Андрій!... генералів конюх Андрій!

А нісця стелеться в прозорій місячній тиші — і слухає її принішкло тихий Сейм, і сонний білий дім на горі, і чорні тополі, і росяний вигін за річкою...

А на ранок — нема нічого, непаче чарівний сон приснився уночі. Сліпуче сонце в небі, зникло срібло з блискучих сеймових вод, тріпочеться листя на тополях, щасливим співом брешуть пташині голоси в зелених гушавинах саду... Люда в білій сукні пурхає по доріжках, виспівує безжурних пісень. Старий генерал сидить із газетою на веранді у білому домі. Ходить Андрій коло возовні, мис блискучі жовті колеса на генераловій бричці... І все видається казкою — і сама ніч, і срібний місяць, і білі русалки, і дзвінке калатайло, і не йметься віри, що хтось прекрасний живе у таємничих водах старого тихого Сейму.

Лише на мокрому пісочку по-під вербами — свіжі сліди маленьких русальчиних ніжок...

Дні за днями, як ключ осінніх журавлів, і от враз — гучні генералові іменини.

Пригадую.

Гомін у старому саді, молодий сміх, шепоти по темних альтанах, а в білому домі — світлом вікна горять, гримить фортеп'я, пурхають пари по блискучій підлозі. Дзвін посуду на освітленій веранді, дзеленькіт келихів, громові вибухи тостів.

На березі за перелазом — також кипить. Пищать скрипка, гуде жуком бубон — і ходять хвилями танок з густій юрбі дівочих керсеток і білих парубочьких сорочок.

— Бу-бу-бу-бу...

— Ті-лі-лі-лі...

Ех!

Летється безжурність в тиші літньої ночі. Високі тополі в чорних ризах стоять, прислухаються. Моргають зірки в прозорих висотах. Чорна ніч лежить на землі, ворожа темними пукатими очима — заснути не може.

І тільки там, на подвірі перед генераловою, возовнею, де повно фаєтонів і розпряжені коні міцними зубами задумливо хрумають лугове сіно незвично — тихо, глухо. Нікого. Усі конюхи на березі, де — тікання скрипки і пихате гудіння гомінкого бубона.

Лише Андрій — бідний Андрій! — самотньо сидить поперек брички і, напружено сціпивши зуби, дивиться тоскно у сад.

Прислухаюся до далекого бренькоту фортеп'яна, до задумливого хрумання лугового сіна на міцних зубах і підвожу голову вгору. Небо тихе, задумливе. Тисячами дірочок світиться його велике чорне покривало.

— Андрію, чом на беріг не йдеш; не танцюєш? Андрію!

— Іди, іди, сину... Я прийду ще... Зуб у мене болять... Іди, грайся!...

Бідний Андрій — зуб у нього!...

І я біг у сад, за сад, до гомінкого бубона.

А Люда!... Мов той лопотливий метелик, пурхає з дому з сад, із саду до возовні, від возовні до Сейму, де регіт скрипки і гомін бубона. Хапає Гната Бондаренка і, повихуючи боками, пливе у гущу дівчат. А звідти знову в сад, а з саду знову до возовні — і пропадає.

зовні — і пропадає.

— Людо! Людо! Де Люда?

Гукають Люду, шукають по всіх усюдах — нема Люди, пропала.

Біжу до возовні — знаю, де Люда. Там, де з прозорих глибин тисячами дірочок світиться темне покривало ночі і де задумливо хрумає на міцних зубах западне лугове сіно.

— Людо! Людо! Кличуть тебе!

Шпарко виривається з цупких Андрієвих рук.

— Кличуть, кажеш?... Зараз прийду... Біжи — скажи: зараз... Тільки — дивись — нікому не кажи, що тут мене бачив!... Чуєш?...

І до Андрія:

— Годі, Андрійку... Годі, серце... Що то тобі в голову не знати що прийшло...

І знову до мене:

— Ану, наввипередки — хто швидче...

І знову пурхає в саду і знову плаває на березі у безжурному танці...

А незабаром знову:

— Людо!... Людо!... Де Люда поділась?...

Але не було вже Люди, де хрумає задумливо лугове сіно, де в дірочках чорне покривало ночі. Туди-сюди — пропала Люда.

Вже гості розіжкаться почали, вже й півні двічі проспівали — не було Люди.

Вернувся дідусь від генерала, післав Марину по мене.

А Люди все не було...

Я засипав, а чув ще брязчання тарілок, дзеленькіт фортеп'яна і: — Людо! Людо!

А ранком, коли сонця було повно в хаті і безжурним цвірінканням гомонів сад, вбігла і швидко, сорокою до Марини:

— Ой, що там діється, сестро — страсть! Андрія з двору прогнали, з панною накрили, кажуть... Генерал трохи Андрія не застрілив... Панна неприємна лежить... Таке там, голубко — Господи!

І миттю назад.

Ех, ще з роду не носили мене так прудко ноги!

Просто з постелі до возовні — де? що?

Порожній двір, де було повно возів і хрумали сіно коні.

Купкою парубки стоять, на дім позирають.

— ...Трохи не застрілив генерал. Ох, і лютий же вискочив! Був би вже вистрілив, коли надбігла панна... Так і впила в нього, ледве відірвали...

А в домі — рух. Дівчата, молодіці бігають — із саду в дім, із з дому в сад. Що там?

Вихором біжу до білого дому.

А дівчата:

— Ой, матінко, як же-ж стрілою понеслася до нього!... Не пушу! — кричить. — Не пушу!... І на шию... І на шию... А потім — і зомліла. Ледве водою одлили серденну...

„LA GARÇONNE“

Кілька слів про книжку *Victoria Marguerite*, яку нині читала чи читає майже кожна жінка: „*La garçonne*“ або, як звичить у польському, доступному для більшості з нас перекладі: „*Chlorocyca*“, чи як сказатиби по нашому „Дівчур“.

Автора її спіткала незвичайна честь. По ставили його одним махом поруч з великим натуралістом Золею (*Zola*), тим, що вичеркнули його ім'я з *Legion d'Honneur*. Другий визначний письменник, Анатоль Франс, у передмові до згаданої книжки, обстає за автором і остерігає членів почесної легії, щоб не осмішували себе в очах літературного світа.

Чияж правда? Автора чи почесної легії?

Думаю, що більша часть жінок, а в першій мірі молода генерація, стане без надуми по стороні автора.

Однак не можна відразу й без застережень погодитися з поглядом автора, або радше з тим, що більшість читачів уважає його поглядом відносно питання, як мають жити молоді жінки до подружжя.

Victor Margueritte, автор роману „*La Garçonne*“.

Бо в дійсності автор ніякого тенденційного погляду в цій книжці не висказує. „*La garçonne*“ це вірний образ обичаїв повесного покоління заможних клас. Можна наїть погодитися з Анатолем Франсом, що „образ цей остав ще далеко поза страшною правдою морального упадку повесної молодіж“.

Ця книжка це *un étude de mœurs contemporains* і то не лише французьких, а загально великоміських, європейських сучасної доби. (Тому й треба на неї й дивитися як на картину сучасних обичаїв).

Хоч вона доволі об'єктивно написана все-ж таки багато людам здається, що автор обстоює думку, неначе сексуально-свобідне життя молодих жінок перед подружжям (на зразок мушин), було за порукою певнішого вибору будучого мужа й щасливішого подружого співжиття. Думаю, що це неслухняний погляд і може вийти на велику шкоду теперішньому поколінню молодих жінок. На велику шкоду, бо за мало беруть під увагу факт, що рівність мушин і жінок треба розуміти не в якості, а у вартості обопільних прикмет.

Вибігла Оксана.

— А що там?

— Відійшла... Усе за Андрієм питає... От лихो — хто-б подумав!...

Шкляні двері на веранду зненацька хрюкнули, і в дверях — Люда. Бліда, страшна, з розпущеним золотим волоссям.

Прохогом до дівчат.

— Де він? Куди подівся? Дівчатка, скажіть же!

Мовчать дівчата — одна на одну позирають. Лукія врешті несміливо:

— Кудись за Сейм подався... Казав хлопцям — втопитись хоче... — Скрикнула і дико, несамоовито пустилася доріжкою до Сейму.

Усе тічкою за нею! І я.

І враз:

— Втопилася!... Господи!...

— У річку кинулась!...

— Швидче на човен, хлопці!... Човна!... Хлопці!...

Остовпів я...

А потім вибіг генерал. Страшний, дикий, з безумними очима.

Підбіг, подивився на тихе люстро Сейма і за-реготав:

— Хі-хі-хі-хі...

Показує пальцем у воду і:

— Хі-хі-хі-хі... Русалка!... Хі-хі-хі-хі...

Мурашки пробігли у мене по тілу.

Кинулися дівчата врістч. Побіг і я. І зза

штахет бачив: пальцем у воду, хитро підморгує і —

— Хі-хі-хі-хі...

А навколо парубки:

— Прошу пана генерала... Прошу генерала...

— Хі-хі-хі-хі... Русалка!...

І дикими очима навколо...

Коли в похмурій сутінці осіннього дня хлопотить дощ над землею, без громовиць у хмарах і без огню, як в літчку, подібний тоді Сейм до величезної щітки, що простяглася довжелезною щотиною аж до самісенького неба. Синій тоді він і непривітний, і мокрі верби вдовиними слізми миються, плачучись за днями золотими. Холодний вітер гуляє в кошлатому вітті саду, з гупанням трусить на мокру землю стиглі антоніжки й пізні сливки і бе у шибі маркотною сльотою. Гнуться горді тополі й тоскним шелестінням осокорів повна земля навкруги.

І хоч хитають веселими головками мокрі айстрі в саду і пишні жеоржини в квітниках чекають на ліпші, щасливіщі дні — сумний похорон від-співує душа по радощах літа й далеким сновидом видаються соняшні полудні, коли поважний чорногуз клеkotів на колесах на верічку старого ясеня, коли біла чайка кисикала в зеленому болотці, з купини на купину перелітаючи, коли, радісно цвірінкаючи, стрілою носилися ластівки в дзвінкому повітрі над синім люстром Сейма...

Пригадую — довго просижував я сльотавими

Фізичні як і духові здібності обох полів значно різняться якістю і я погоджуюся з думкою *Isolde Kurz* яка каже:

„Es kann in der Zukunft nicht Aufgabe des Weibes sein, dieselbe Stimme zu singen, wie der Mann. Nur dann kann sie die Kultur fördern, wenn sie es wagt, einmal hele und klingend ihre eigene Stimme hören zu lassen.“

Непорочність сама в собі є чудова річ. Найкраща постать у цілій світовій літературі це Парціфаль (в Англії *Sir Galahad*) з легенд Святого Граалю, який зберіг чистоту душі й тіла.

Якщо у мушчині непорочність тіла є такою цінною прикметою, чому не має бути вона такою у жінки? — А модерна жінка, замість своїм впливом підносити мушчину до висоти духової і тілесної непорочності — понижує себе до рівня нестриманих інстинктів більшості мушчин? І це є її першим кроком на дорозі осягненої свободи.

Мушчині це не виходить на добро, а жінка стратить свою красу, свою найбільшу принаду.

Непорочність є одною з найбільше притягуючих прикмет. Чи забули про це нинішні молоді жінки, які нерозуміють вартості й святості своєї жіночості й учать мушчин не доцінювати її. Рівноправність жінок з мушчинами є не лише питанням чисто юридичним, але й питанням фізіологічним і психологічним. Романтична любов з тому п'ядесять літ взад є нині предметом насмішки. А однак скільки висших духових чинників містила вона в собі, багаті більше ніж нинішні цинічні полові зносини. — Можна лише горячо витати, що колишні „кавалери“ молодих пань стали шні „товаришами“ й що в відносинах обох полів панує наразі більше щирости. Але в цій щирости можна йти за далеко.

Monique Lerbier, героїня згаданої книжки, — це тип молодой незамужної жінки, тип який в теперішній хвилі досить часто стрічається. Можна співчувати з нею, можна її навіть полюбити, але не треба брати її життя собі за приклад. Сам автор каже, що *„La garçonne n'est qu'une étape dans cette marche inévitable du féminisme“*. А якщо це прав а, що вислідом кожного радикального руху є осягнення поступу по середній лінії то можна сподіватися всього найкращого від будучого жіночого покоління.

Треба також і це брати під увагу, що *Monique Lerbier* не є типом дозрілої під кожним оглядом,

модерної жінки, а павіаки це людина, яка шукає, блукає і тяжко платить за кожний досвід.

Булоб краще, якби жінки обійшлися без таких досвідів, яких вартість є сумнівна.

Погляд, немовби свободіє життя перед подружжям даю ліпшу запоруку, що по кількох досвідках жінка краще зуміє вибрати собі відповідного мужа, не стійший.

Вистарчить, як не вийде заміж за скоро, ані за першим поривом почування, як пізнає вперед життя й людей, щоб відтак могла вибрати собі на мужа підхожу людину. А не треба входити в зносини з кожним, який підходить під її поняття бажаного мушчини тим більше, що подружнє щастя залежить ще від багатьох інших чинників крім добору сексуального.

Також не погоджуюся з другим аргументом неначеб таке „вишумовання“ обох сторін перед вінчанням було ліпшою запорукою вірности й щастя в подружжі.

Це вишумовання є радше легкодушним наражуванням здоров'я й надужиттям того, що природа дарувала людям, як запоруку дальшого розвою — а не як джерело рознусти й забави.

Жінка не повинна бути безкровною і байдужою — але повинна опановувати сили своєї природи. *„Gebändigte Leidenschaft — nicht Leidenschaftslosigkeit“* — це тайна всякої сили.

Monique Lerbier забула про це. Вона забула, що лиш опановання пристрастей убагороднює людей. Якщо наші жінки зрозуміють свою справжню вартість і свою гідність будучих матерей нового покоління — тоді без шкоди можна їм читати книжки в роді *„La garçonne“*.

Що до артистичної вартості цієї книжки, можна сказати, що деякі уступи краще надавалися до поміщення в патологічній розвідці, ніж в літературнім творі. Але на загал написана знаменито і з особливо тонким розумінням жіночої психи.

днями на теплій лежанці і зі страхом дивився крізь слюзові шибі вікон на сиву щотину Сейма.

І під муркотіння kota, слухаючи, як гунали яблука в саду, думав про пишнокосу Люду, про чорнобривого Андрія, про сивого старого генерала...

Чому, звіщо вигнали Андрія з генералового двору? Що він кому лихого заподіяв? Як то йому тепер там, у темному лісі, серед тих лютих розбійників?... А плакав, бідака, відходячи... Кажуть, у морди коней цілував, прощавшись...

А Люда... Ех, Люда! І захотілося-ж їй русалкою бути!... З диім криком, що ще й досі бренть у вухах, пустилася до річки й шубовстнула з розгону в бистрину. Деся русалкою, пишнокосою водяною королівною на дні Сейму живе. Холодно, тоскно у сивих похмурих водах Сейма... А що-ж буде в зимі, коли скує мороз міцною кригою сеймові води — брр...

З вікна крізь штахети видно за деревами сумний осиротілий генералів білий дім. З того часу, як утопилася Люда і помер у місті від божевілья старий генерал — стоїть він замкнений, сумний, нікому непотрібний, із зачиненими віконницями. Засипав вітер веранду сухим пожовклим листям, і страшно пройти коло нього: казали, чорні духи поночі нікали у генералових покоях, — молодіці навіть чули, як кричали вони вночі на даху котячими голосами.

Не грав уже дідусь у кончилиу — не було

з ким грати. Тихо сидів зі спущеними на кінчик носа окулярами — читав щось у величезній грубій книзі.

А Домаха із Мариною — те тільки й знають, що шепчуться. Я знав, про що вони шепчуться, і жах обіймав мене.

В сивинах густого бору над Коропським шляхом жила страшна розбійницька ватага і отаманом її був Андрій. Дикий жах наводив він на цілу округу. Скільки кунців, панських маєтків ограбував зі своїми страшними розбішаками! Скільки садіб і пишних панських дворів пустив Андрій з димом! Невловимий був, і страшна слава гуділа про нього по цілому Сейму. З того часу, як вигнали Андрія з білого дому, ніхто його тут не бачив. Але темними ночами, — оповідали люде — приходив він на беріг Сейма і тоді з глибини впливала до нього Люда. До світа просижував з нею Андрій на березі, а потім кидався в ліс, страшний і лютий, збирав свою ватагу і диім звірем борсався на всі сторони, мстився за білу королівну...

Шепотілися Марина із Домахию. Муркотів кіт. А за вікном стояв сум і гуляв тужний вітер в кошлатих вітах саду. І хоч хитали айстри мокримі головками за вікном і пишні жоржини чекали в квітниках на ліпші, щасливіщі дні, тужний похорон відспівувала душа по скороминучих радощах життя людського...

Серпень—грудень. 1924.

ОСІННЯ МОДА

Осісні сукні переняли взагалі крій останніх літніх моделей: довгу талію і коротку спідничку, розширену в долині дзвоном або фалдами. Спіднички злучуються з таліями в рівних, вигнутих або зубчатих лініях. Переважають однобарвні вовняні матерії, мато-

вих відтінків, як чорна, темносиня, брунатна, сіра, зелена. Часте теж зіставлення двох тонів краски. Прикрашуються сукні тасьмами — дуже часто двох різних красок і ширин —, обшиттям і жаботами різко відмінних красок. Взагалі в осінніх сукнях замітне, при захованню

рівних ліній, більше багатство матеріялу, що, крім фалдів і дзвонових форм, буде проявлятися теж у подвійних спідничках, фартушкових формах, мантильках ітд. Появляються т. зв. принцеси з ширшими дзвоновими і фалдованими спідничками. Для всіх суконь характеристичні прикраси рукавів, сягаючи часто аж до ліктя. — Те саме, що до суконь, відноситься теж до одягу на вулицю в протилежності до простолінійного мужеського типу літніх плащів і костюмів. І тут теж прикроюються або вставляються часто в дуже складних лініях — головню по боках — дзвонові частини або запрасовуються глибокі фалди, щоб дати потрібну ширину для вигідного ходу. Найбільш улюблений матеріял для плащів і костюмів це однобарвна вовняна матерія з грубого рипсу, темносиня, брунатна, зелена або Moulinée-Velours. Як прикраса вживаються до них залюбки обшиття, тасьми, патки або футро.

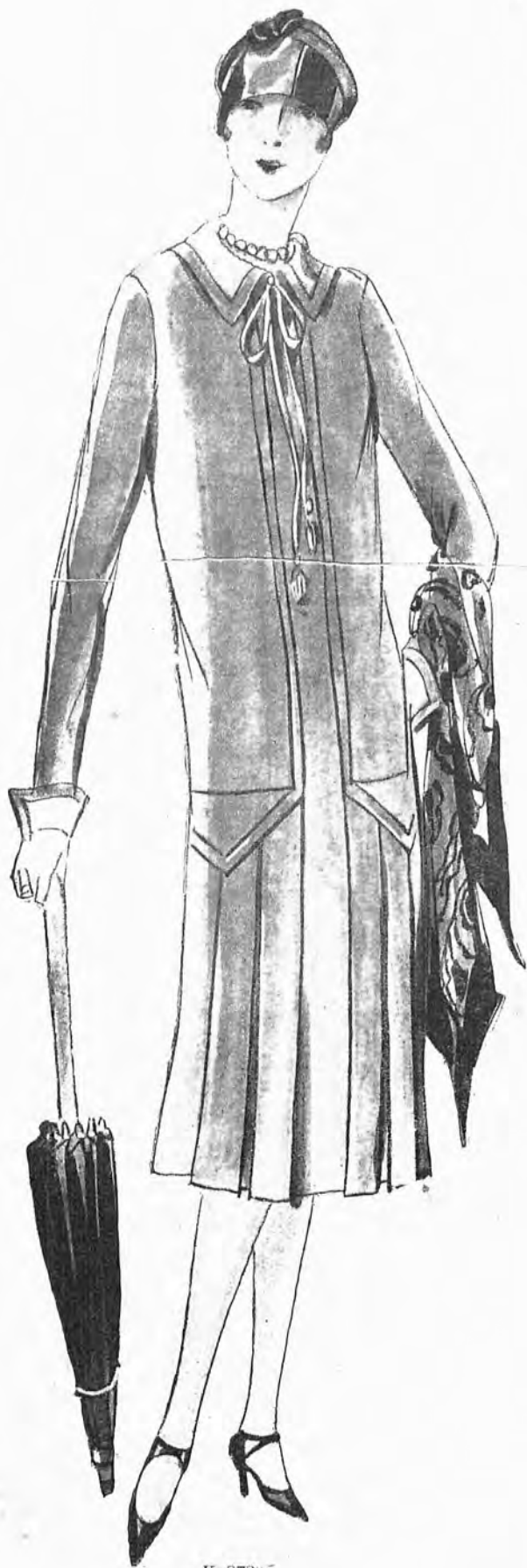

S 951. Костюм із рипсової матерії з запрасованими фалдами на спідничці і жакеті. Готові великі крої у величинах I, II і III. Кількість матерії (для величини II): около 8,15 м, 70 см ширини.

M 843. Плащ, спадаючий дзвоном, з високоустановленим ковніром. Готові великі крої у величинах I, II і IV. Кількість матерії (величина II): около 3,10 м, 1,30 м ширини.

До кожного моделю готовий крій

К 2720

К 2740

К 2721

К 2740. Сукня з ясною камізьською, блюзовими рукавами і широким паском з матерії. Готові великі крої у величинах I, II і III. Кількість матерії (вел. III): 4,60 м, 85 см ширини.

К 2724. Сукня з довгим касаксом, прибрана матеріалом у кратки. Готові великі крої у величинах II, III і IV. Кількість матерії (вел. III): 4,60 м, 100 см ширини.

К 2720. Сукня з заправованими фалдами і кишенями. Готові великі крої у величинах I, II і IV. Кількість матерії (вел. III): 2,75 м, 110 см ширини.

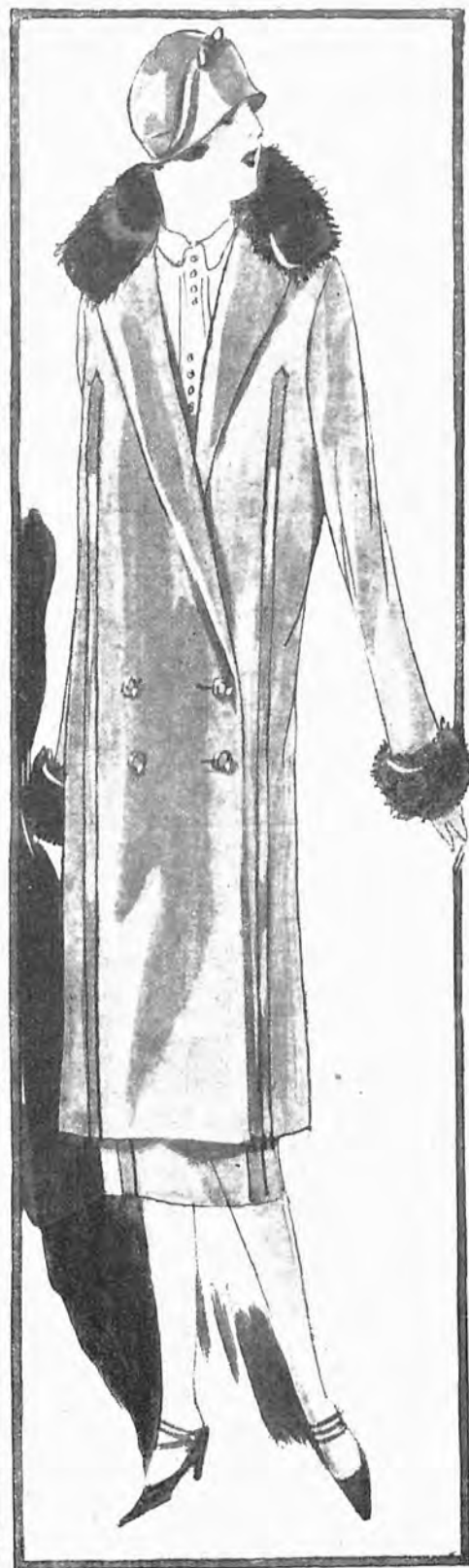
До кожного моделю готовий крій

S 938. Костюм з жакетом, на три чверти довгим, із нашитими кишенями і футряним обшиттям. Готові великі крої у величинах II, III і V. Кількість матерії (вел. III): 3,75 м, 130 см ширини.

М 809. Дзвоновий плащ з високоустановленим ковніром. Готові великі крої у велич. I, II і III. Матеріал (для вел. II): 2,90 м, 130 см ширини.

S 961. Костюм з довгим, як плащ, жакетом, з темного Moulinée-Velours. Готові великі крої у вел. II, III і IV. Матеріал (вел. III): 4,35 м, 130 см ширини.

До кожного моделю готовий крій

К 2774

К 2756

К 2774. Сукня прикрашена тасьмою. Готові крої у величинах I, II і III. Кількість матерії (для вел. II): около 3,60 м, 105 см ширини.

К 2756. Сукня з яскравим накладним квітником. Готові великі крої у величинах II, III і IV. Кількість матерії (для вел. III): около 3,60 м, 110 см ширини.

К 2719. Сукня з жаботом обшита різко відмінною тасьмою. Готові великі крої у величинах I, II і III. Кількість матерії (для вел. II): около 3 м, 105 см ширини.

К 2723. Сукня в кратки з дзвоноюю спідничкою. Готові великі крої у величинах I, II і III. Кількість матерії (для вел. II): около 4 м, 90 см ширини.

К 2719

К 2723

До кожного моделю готовий крій

К 2753. Вечірня сукня з „Crêpe-Georgette“ обшита ринами.
Привіски з перел. Готові великі крої у величинах I, II і III.

К 2819. Вечірня сукня з коронки і шовкової сгѐре з бічною
прикрасою. Готові великі крої у велич. I, II і III.

До кожного моделю готовий крій

S 942. Костюм із фалдами на ва спідничці і довгому жакеті. Готові великі крої у величинах II, III і IV. Кількість матерії (вел. III): около 4,40 м, 130 см ширини.

К 2736

К 2764

S 942

M 819

К 2736. Сукня з камізелькою з різко відмінної матерії і з вузьким паском. Надається для старших пань. Готові великі крої у вел. III, IV і V. Кількість матерії (для вел. IV): около 3 м, 130 см ширини.

К 2764. Жалібна високо зашнута сукня з фалдами, вставленими з боку, з дрібно плісованим жаботом і креповим обшиттям. Готові великі крої у вел. I, II і III. Кількість матерії (для вел. II): около 2,85 м, 110 см ширини.

M 819. Плащ із пелериною, з широким шалевим ковніром, подвійними гузиками і вишитими кишенями. Готові великі крої у вел. I, II і III. Кількість матерії (для вел. II): около 4 м рипсової вовняної матерії, 140 см ширини.

S 942

M 819

До кожного моделю готовий крій

ДЛЯ МОЛОДІ

К-М 2065. Блуза з короткими рукавами. Готові малі крої у величинах для дівчаток 9, 11 і 13. Матеріал (для вел. 11): около 0,70 м, 120 см ширини.

В-Ф 1054. Світер з трикотажної матерії з нашитими кишенями. Крої у величинах для смотників 14, 15, і 16. Матеріал (для вел. 15): 1,35 м трикотажної матерії, 130 см ширини.

В-Ф 1053

К-К 623

К-М 2160

К-К 609. Плащ за двома рядками ґуків. Готові малі крої у величинах для хлопців 2, 4, 6, 8, 10 і 12. Матеріал (для вел. 4): 1,15 м, 130 см ширини.

В-Ф 1053. Сукошка з довгими рукавами. Готові великі крої у величинах 14, 15, і 16. Матеріал (для вел. 15): 1,85 м, 130 см ширини.
К-К 623. Убрання для хлопця. Готові малі крої у величинах для хлопців 4, 6, 8, 10, 12. Матеріал (для вел. 8): около 1,95 м, 70 см ширини, 0,50 м, 120 см ширини.

К-М 2160. Сукошка зі складками. Готові малі крої у величинах 9, 11, 13. Кількість матеріалу (для вел. 11): 1,85 м, 110 см ширини.

К-М 2191. Плащ з кратною матерії. Готові малі крої у величинах для дівчаток 6, 8, 10 і 12. Матеріал (вел. 10): 1,90 м, 120 см ширини.

До кожного моделю готовий кр

КІМ-
ГОТРЕ-
ТАТО-
ОД.

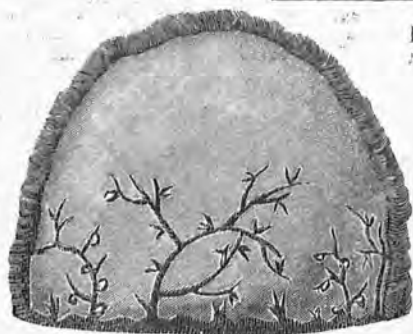
РУЧНІ РОБОТИ

Н 3243. Оббивка для полицки в кухні вишита гладдю і з'кінчена зубчиками. Ширини: 10 см. Готовий взір у величині 2 м з докладним описом і прибікою виконання.

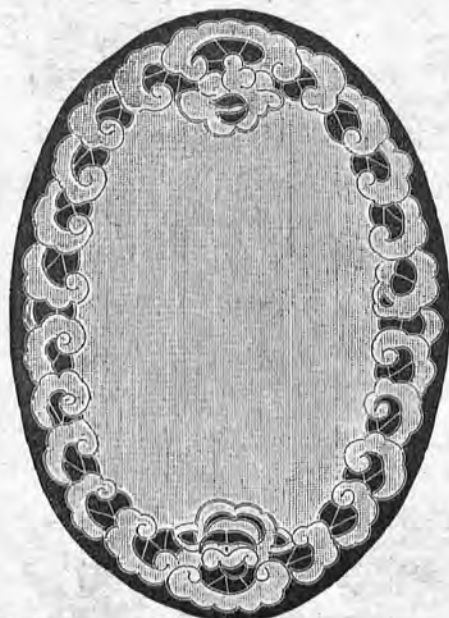
Н 3244. Стінна занавіска для кухні, вишита гладдю. Величина: 90 на 50 см. Готовий великий взір з докладним описом і прибікою виконання.

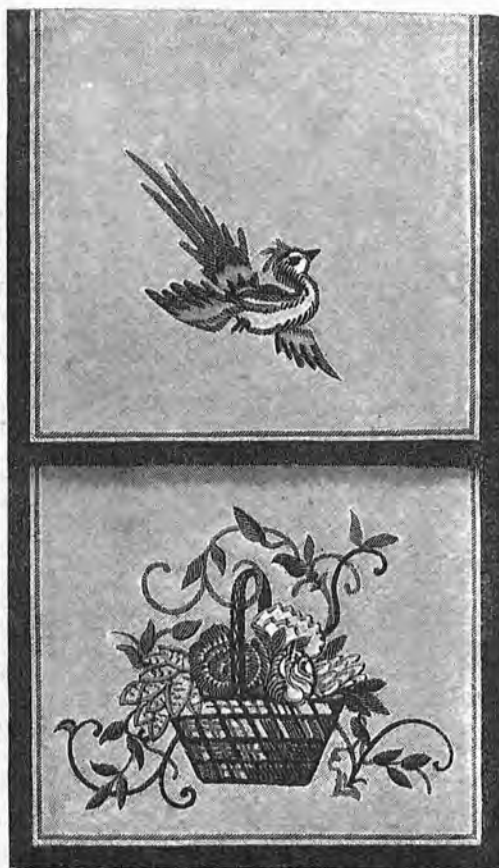
Н 3582. Накривка на чайник з жовтого полотна, вишивана синьою вовною. Величина: 29 см, промір 40 см. Готовий малий взір з описом роботи.

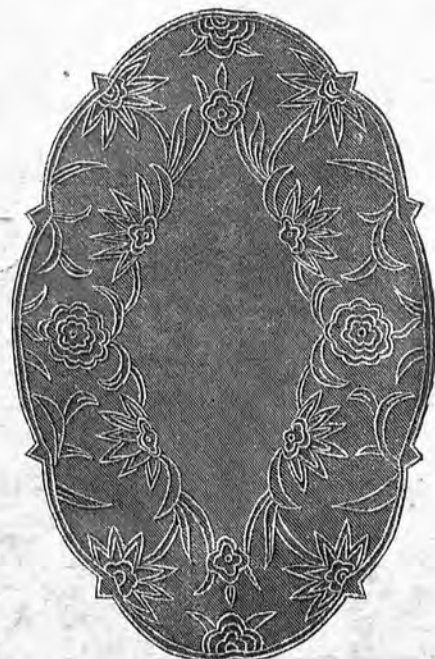
Н 3561. Накривка на чайник з тішованою вишивкою і вишиваним чубочком. Величина: 72 см об'єму на 29 см висоти. Малий взір з докладним описом і прибікою виконання.

Н 3232. Овальна серветка з гачком до вирізування. Величина: 51 на 36 см. Готовий малий взір з докладним описом і прибікою виконання.

Н 3245. Рушник з колірною вишивкою гладдю. Ширини: 70 см до довільної довжини. Великий взір з колірним рисунком і докладним описом.

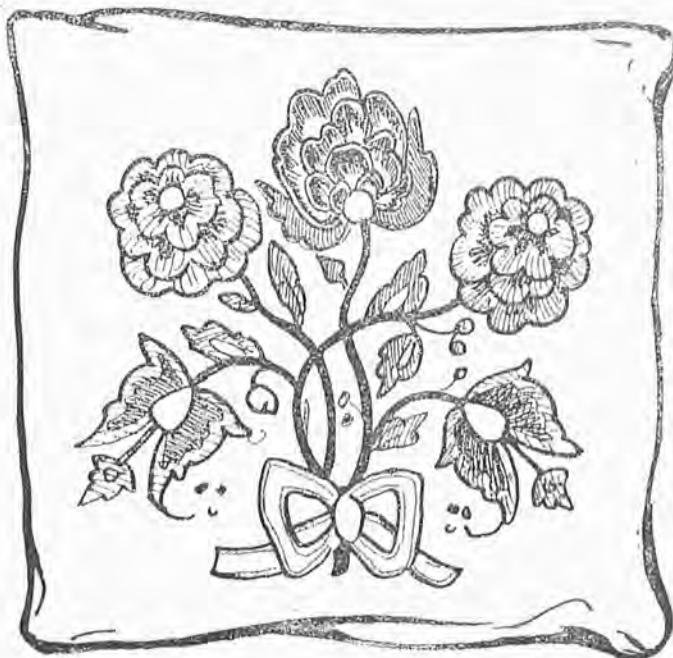

Н 3633. Батистова серветка з вишивкою і зубчатим краєм. Величина 38 на 59 см. Малий взір з колірним рисунком.

До кожної роботи готовий взір

З УКРАЇНСЬКИХ МОТИВІВ.

ПРОЄКТУВАЛИ Й РИСУВАЛИ ОЛЬГА Й ОЛЕНА КУЛЬЧИЦЬКІ

Подушка з шарого полотна або шовку. Мотиви взяті з вишивок на старих церковних різах в Полтавщині. (Полтавський музей)

НАША ХАТА.

(Продовження).

Печі, ці штучні жерела тепла в нашому мешканні, крім їх практичної ціли мають ще велике значіння з огляду гігієнічного й естетичного, так що треба добре призадуматися над їх вибором, як що загалом маємо можливість впливати на цю справу.

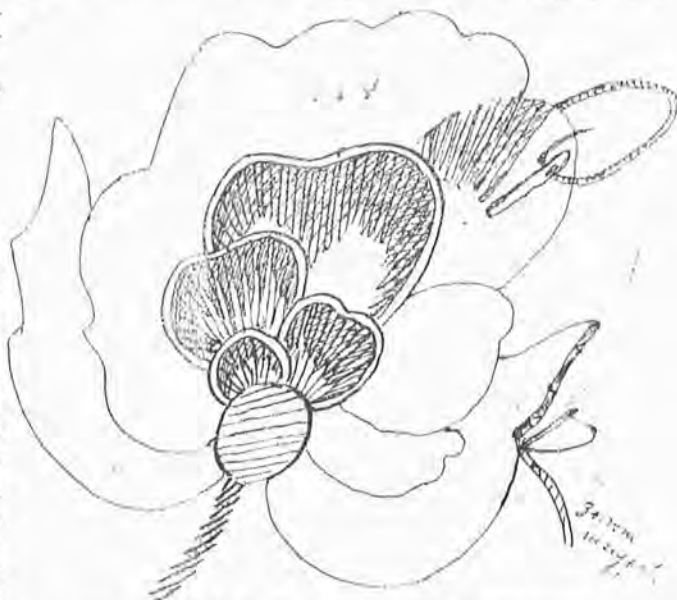
Всяке опалювання печей, вуглем, чи деревом, має свої злі сторони, бо трудно уникнути, щоби при розпалюванні або докладанні до печі не розходився по кімнаті дрібний порошок з попелу або неприємний чад. Залізні печі без виїмку зладжені ще сьогодні незугарно й своєю влізливою чорною краскою неміло разять та псують гармонію кімнати. Куди кращі є скромні, практичні, гарні й не надто дорогі кафлеві печі, які не псують гармонії наших кімнат, навпаки можуть ще значно піднести їх привітність. Тому, коли маємо можливість вибрати собі піч для нашого мешкання, то безумовно повинні рішитися на гладку, без прикрас кафлеву піч, — а не залізну, тимбільше, що кафлева, коли правильно коло неї заходитись, дає найприємніше, найрівномірніше й найдовше тревале тепло.

В останніх часах поволі розповсюджуються, — що правда не в нас, — газові печі, а навіть й електричні. Але при їх ідеальних гігієнічних прикметах, їх розповсюдження, головню печей електричних, не надто популярне, — вони надто коштовні. Зі зглядів господарських дуже вигідні є печі газові, які своїм багатим, промінюючим теплом і блимаючим полум'ям дуже нагадують гігієнічні й привітні грубки (коміни). Очевидно їх вигляд далеко не підходить до сільної архітектонічної будови тих давніх печей, але це зовсім непотрібне, щоб їх наслідувати. Загалом всяке наслідування, і в прочих предметах урядження, не робить корисного вражіння, тому ніколи не треба цього й пробувати. Газова піч, завдяки її новим, без закиду формам може представляти неопінену вартість, як з гігієнічних так і естетичних оглядів. Крім цього має ще ту цінну прикмету, що завдяки її промінюючій теплоті, можемо дуже скоро, коли це потрібно, ogrіти кімнату, якої стало не вживається. Але до діточої кімнати й спальні, вона не надається, таксамо, як газове освітлення.

Найціннішим жерелом тепла з гігієнічних оглядів, а для більших домів теж і господарських, є тепер центральне ogrівання; воно має перед собою будучність, хоч має ще хиб, хочби навіть естетичні, бо вигляд поодиноких печей по кімнатах багато ще полишає до бажання. Але цю некорисну прикмету можна легко усунути, застосовуючи таку піч гарними й практичними до цього призначеними застосами. Коли ще звернеться увагу на відповідне регулювання цих печей, на уміщення мисочок з водою, щоб охоронитись перед надто сухим воздухом, та на чистоту, т. є. усунування порохів з печей, тоді центральні печі зближуються до ідеалу ogrівання мешкань.

Особливої уваги при урядженні наших кімнат вимагає ще підлога, яка в більшості мешкань є мальована, або з паркету, а часом накрита лінолеумом. Коли підлога мальована або накрита лінолеумом, тоді відносно досить легко підібрати краску, яка гармонізувалаб зі стінами. Тяжше вже представляється справа з паркетом, який звичайно має природну, ясну краску дерева.

В таких випадках, коли хочеться, щоб підлога мала м'який, теплий вираз, дуже добру услугу

Побільшена частина wzору і спосіб вишивання. Вавір у природний величині, з поясненням можна дістати в Адміністрації Нов. Хати зі оплатою 1.50 Зл

висвідчають килими, всякої величини й краски; вони рівночасно надають кімнаті елегантний і шляхотний вигляд, особливо тоді, коли килими своєю краскою підходять до меблів і до цілості кімнати й вповні з ними гармонізують; вони викінчують урядження, бо інакше меблі можуть легко робити вражіння менше або більше ізольованих поодиноких річей.

Також модерні вишивки й ручні роботи надають нашим кімнатам особливу принадність і мистецьку вартість. Гарні подушки, сервети, серветки, в одній або більшєй красках, з тонкого або грубого полотна (які дадуться легко чистити) становлять сьогодні важку частину предметів, які призначені в нашому домі до вживання й до його прикраси. В кожному разі, щоб вони добре представлялись і гарно виглядали, треба їх уміти примістити, що не все легко вдається.

Цілком інтимному особистому життю є присвячена друга група кімнат: спальня, діточа кімната, лазничка, туалета. Вони цілком не потребують мати характеру репрезентативного, натомість головний натиск кладеться на гігієну: бездоганну чистоту, багато світла й сонця та чистий воздух; в цих прикметах і в уладженні мешкання

проявляється культурний рівень і знання гігієни мешканців дому. На спальні й диточі кімнати треба в кожному мешканстві вибирати найбільш, найкращі й найбільш соняшні кімнати. Вони найбільше вимагають освітлюючого світла й відвіжуючого воздуха, бо в них ми перебуваємо безперервно найдовше. Тому для кожного мешканця є потрібний в спальній кімнаті відповідний простір, який мі-

стить 30—40 кубічних метрів воздуха; з цього виходить, що в кімнатах звичайної величини, які є всюди у наймленіх мешканнях не повинно спати більше, як дві особи. Діточа кімната повинна прилягати до спальні родичів, бо малі діти потребують сталої опіки, а в цей спосіб її найлегше перевести.

(Продовження буде).

Ф. Р. ШАТОБРІАН.

ОСТАННІЙ З РОДУ АБЕНЦЕРАГІВ.

(Продовження).

Служанка йшла за нею, перед нею йшов паж і ще молитовник, а два лакеї одягнені в убрання цієї самої краски слідували за нею. Вона йшла на богослуження, яке звідцями дзвони в поблизькому монастирі. Абен-Гамет думав, що бачить янгола. Еспанка не менше здивована оглядала Абенцерага, якого турбан, одежа і зброя збільшала ще красу його благородної постаті. Прийшовши до себе від першого враження, знаком поиним грації й свободи, прикликала вона чужинця щоб зближився до неї.

— „Пане Мавре, сказала вона, ви здається чужі в Гренаді, чи не зблукалися часом?“

— „Султанко квіток“, — відповів Абен-Гамет, „роскошні людських очей, невірнице християнка, краща від всіх дівич з Георгії, ти вгадала! Я чужинець в цьому місті, зблукався між цими пала-тами й не можу знайти кану Маврів. Нехай Ма-гомет зворушить твоє серце й надгородить твою гостинність!“

— „Маври є знамі з гаянтности“, — відказала Еспанка з солодкою усмішкою, „але я не є ні султанкою квіток, ні невірницею й зовсім не почувуюся вдоволеною, що представляєте мене Магомедові.“

Ходить за мною пане лицарю, проведу вас до кану Маврів“. Ідучи легкою ходою, вона провела його аж до дверей кану, вказала його рукою, опісля обернулася і зчезла за палатою...

Ось до чого привязаний спокій життя! Батьківщина не займала вже душі Абен-Гамета: Гренада стала для нього пустою, опущеною, самотною. Вона стала йому дорогою як ще ніколи, але тепер нові чари заступали ці руїни; до його споминів про предків долучився ще один спомин.

Абен-Гамет віднайшов кладовище, де спочивали тілні останки Абенцерагів, але при молитві й сльозах думав про молоду Еспанку; й предки його не здавались йому такими нещасними.

Не в голові було йому тепер займатися працею в краю своїх батьків, ані зі сходом сонця шукати квіток над берегами Ксенілі й Дуера: квітка за якою тепер шукав, це гарна християнка. Скільки безужиточних з'усиль поносивби, щоб віднайти палату своєї обожаної. Скільки разів пробував він перебігати тими дорогами, якими переходив його чарівний провідник. Нераз причувався йому звук дзвопа і голос півня, який чув біля домівки Еспанки. Коли чув подібні звуки, біг без пам'яті в цю сторону, але магична палата не являлася його очам. Часто одяг якоїсь жінки давав йому надію, побачити паню свого серця: з далека всі жінки здавались йому гарною незнайомою. Абен-Гамет обійшов всі церкви щоб відшукати її, зайшов аж на могилу Фердинанда й Ізабелі, що видалося йому, з його сторони найбільшою посвятою.

Одного дня збирав він квітки в долині Дуера. Від полудневої сторони містилися уквітчані леванди Альгамбри й городи Женераліфу; від півночі горбок був украшений зеленими садами Альбайцину й печерами, які замешкували численні мешканці.

В західному кінці долини містилися дзвіниці Гренади, окружені зеленими дубами й кипарисами. В іншому боці, на сході, стрічало око вершки монастирів, руїни старинної Ліберії, а ген в далечині вершки Сієрри-Невади. Долиною котив хвилі срібlistий Дуєро біля нових млинів, зруйнованих романських луків і останків мавританського мосту. Абен-Гамет не почувався ані надто щасливим, ані надто нещасливим, щоб одушевлятися чарами природи. Розсіяно перебігав він понад ці чарівні береги. Ідучи наважання, зайшов в алею, яка вела довкруги Альбайцину. Нараз побачив він віллу окружену гаєм; зближаючися до гаю, почув він якийсь голос при звуках гітари. — „Це голос моєї дівчини“, — сказав Абен-Гамет, і слухав з биттям серця; його серце забилося ще живіше, коли почув імя Абенцерагів, повторюване кілька разів. Незнайома співала кастилійську романцу, в якій описана історія Абенцерагів і Зегрів. Абен-Гамет не міг довше запанувати над своїм зворушенням, він миттю перескочив ряд міртів і впав між ґрупу переляканих молодих жінок, які з криком повтікали.

Еспанка, яка співала і тримала ще гітару в руках, скричала: „Та це пан Маврі!“ — І вона поклікала своїх товаришок. — „Улюбленице Геніїв“, — сказав Абенцераг, „шукаю тебе, як Араб шукає джерела серед спеки півдня; зачув я звуки твоєї гітари, ти славила героїв мого краю; що ти це співала, догадався я з краси наголосу, й тому приношу до твоїх стін серце Абен-Гамета“.

— „А я“, — відповіла доня Блянка, — „думаючи про вас проспівала романцу про Абенцерагів. Відколи побачила вас, почала представляти собі, що всі лицарі мавританські були подібні до вас“. — Легкий румянець виступив на обличчя Блянки, коли промовляла ці слова. Абен-Гамет відчував, що ще трохи, а кинеється на коліна перед молодю християнкою й признається, що він є останнім з роду Абенцерагів, але решта осторожности затримала його. Він боявся, що його імя, ще надто славне в Гренаді, могло дати нагоду до заворушень. Війна з Маврами ледви покінчилася, а побут одного з Абенцерагів, міг нагнати Еспанцям дійсного страху. Абен-Гамет не боявся згуби, але дрожав на саму згадку, що мусівби на завжди віддалитися від дочки дон Родріґа.

Доня Блянка походила з родини, яка сягала своїх початків Сіда біварського і Шімени дочки Гомеца де Гормас. Нащадки побідника Валенсії попали через невдачу кастилійського двора у велику нужду, так що довгими віками уважали їх вже за пропавших, але підчас боїв в Гренаді, останній з родини Біварів, предок Блянки, через свою хоробрість, прийшов знова до слави. Після прогнання невірних, Фердинанд надав наслідникові Сіда, маєтки мавританських родин, та надав йому гідність князя Санта-Фе. Новий князь мешкав в Гренаді, де й помер в молодому віці, лишаючи самотного сина дон Родріґа, батька Блянки.

(Продовження буде).

Як наші діти зачинають день.

Мені здається, що ми мами, звичайно за мало звертаємо уваги на це, як наші діти зачинають день, головню діти, що ходять до школи. А власне початок є такий важний для перебігу цілого дня. Говориться у нас, коли хтось в злім гуморі, що встав рано лівою ногою! Це вірна приповідка, як що цієї лівої ноги не береться дослівно, а розуміється під цим нерозважаний спосіб переходу зі стану сплячого в пробуджений.

Богато мамів, які будження дітей поручають слугам, булиб дуже здивовані, колиб потайки придивились цілій церемонії. Богато навіть на загал добрих служанок поводитьсь при тому з небувалою суворістю.

Діточий садок в Угерську. Другий рік існування (90 дітей) (Оснований „Союзом Українок“ в Стрию).

Вони сіпають і трясуть заспані діти, кричать на них, і стягають нагальню з них ковдру. Кожний дорослий випросивби собі це, а діти очевидно безрадіні супроти цього, реагують або плачем, чи поганим настроєм.

Будильники, що правда, є геніяльним людським помислом, але вони переважно заховуються як скажені злі духи і через те не надаються до будження нервових дітей. Коли найдеться такий добродій людства, щоб винайшов будильник, який в лагідніший спосіб буде виконувати своє завдання?

Найліпшим будильником для дитини є мама. Навіть коли дитина дуже кріпко спить, то мама все найде спосіб опритомнити, її зі сну, без сипання і потрясування та стягання ковдри, й ос-кільки можливо улекшить їй цей неприємний перехід з гарного й теплого ліжка з його ріжними снами до суворой дійсности.

Але ціла річ в тому, щоби дитина вечером вчасно пішла спати. Для шкільних дітей у віці до 10 літ, треба спати около 11 годин, — від 10 — 14 літ, около десять годин. Але коли дитина котрогось вечора піде пізніше спати, то всетаки рано тоді не треба зволікати з будженням, хоч як бажалося єї продовжити сон хоч на одну годинку. Бо це трошки, що дитина зискає на здоровлю через продовження сну, змарнується знову подвійно. зденервованням і поспіхом при збиранню до школи; дитина не має часу з'їсти порядно снідання і приходить неспокійна до школи. Тому краще з залізною енергією будити дитину в тій самій порі.

Час від будження до снідання мусить бути точно обчислений на вбирання, миття, але не ніщо инше. Відтак приходить снідання, все о тій самій порі; треба все тямити, щоби дитина точно діставала свою ранню їду, й по спожиттю її могла спокійно без поспіху й зденервовання йти до школи

на означену годину. Коли нам, мамам, неможливо є бути разом з дитиною в школі, то доложім старання, щоби дитина не зденервована й в доброму настрою виїшла з наших рук до нових опікунів.
С. С.

Як плекати волосся.

Ідеалом гарного волосся це волосся сухе й м'яке. Але на жаль не багато жінок може таким волоссям похвалитися. У одних воно товсте, волоски позлишаються й виглядають неначе змоклі, у других як вже сухе то тверде й уперте, що годі до ладу зачесатися. А тимчасом то не так трудно мати гарне волосся. Треба лише присвятити йому більше уваги й трошки часу — а воно стане таким, якого бажаємо.

В першій мірі в инший спосіб треба плекати волосся товсте а в инший сухе.

Щоби товсте волосся стало гарним треба мити його що три або чотири пізніше що вісім днів. До гарячої води додати ложку соди й натирати й масувати тим волосся. Виполокати й сушити на сонці, або гарячим воздухом. Як що по кількох днях волосся стане знову товсте, треба занарити сильного рум'янку, щоби був аж чорний до нього додати трохи води й соди й тим облити волосся. Відтак масувати голову двома не дуже твердими щітками виполокати волосся рум'янком, полати гарячою водою й скоро висушити. Як волосся висохне треба його добре щіткувати й чесати гребенем. Таке миття треба так часто повторяти доки волосся не перестане товстіти. Щоби товсте волосся зробити сухим і блискучим треба терпеливості. Але як трохи часу присвятимо плеканню волосся тоді наша праця буде нагороджена успіхом.

Сухе волосся треба також часто мити але в инший спосіб. Треба взяти одно жовтко, убити його й вилити на голову. Скіру на голові треба тим добре натерти, відтак сполокати кілька разів водою аж доки по сполоканню не буде чиста вода. Потому чесати волосся щіткою, надати йому бажану форму й завинути тісно серпанком. Особ-

Товариство жінок (секція) в Угерську, основане заходом „Союзу Українок“ в Стрию.

ливо як завинемо його на ніч воно буде так гарно держатися ся, що самі подивуємося. Сухого волосся не можна сушити дуже гарячим воздухом.

Коротке волосся росте скорше й густіше тому вимагає більше плекання чим довге. Також треба його частіше мити, бо порошок і бруд має лекший доступ до шкіри на голові. Тут треба також брати під увагу чи волосся товсте чи сухе й примінити відповідний спосіб. Як хочемо щоби волосся мало м'яккості шовку додаємо до останньої води кілька капель гліцерину. Щоби зміцнити ґрунт короткого волосся треба що 14 днів по умиттю масувати голову руками й пальцями. —

О.

Вже надійшов великий транспорт
всіляких конфекціонованих
і в шкірках до магазину і робітні футер

ФУТЕР

СТ. СТЕМПКОВИЧА,

Львів, площа Капітульна ч. 1.

Заведення виконує всі замовлення з угляданням найновішої моди для Пань і Панів сумлінно по цінах не високих. Запобігливість поручає замовляти футра як також погоджувати всілякі напрямки і пер. рібки в найдешевішій сезони літнім. — **Прощу жадати проспекту кредитових услівій.**

УКРАЇНСЬКА КУХНЯ.

Неділя: 1) Помідорова зупа. 2) Волова полядишця з яриною. 3) Пляцок зі сливками.

Понеділок: 1) Борщ з кишечками з булки. 2) Воловська фашерована капуста. 3) Макаран вишканий з яблоками.

Второк: 1) Росіл з французькими клясочками. 2) Росолове мясо з огірками. 3) Шарльотка з яблок.

Середа: 1) Зупа зі сливок. 2) Голубці з рижом і грибами. 3) Лінійні пироги.

Четвер: 1) Яринова зупа на росолі з костей. 2) Барани печеня з салатою і бульбою. 3) Крухий пляцок з яблоками.

Пятниця: 1) Зупа з грушок з грінками. 2) Саджені яйці на шпінаті. 3) Налисники зі сметаною.

Субота: 1) Росіл з пудингетамі. 2) Росолове мясо з хриновим сосом. 3) Кишлі зі сливками.

СИДОНІЯ МІЙСЬКА

Переписи.

Помідорова зупа.

(На 4 порції.)

20 великих помідорів налити водою, щоб їх накрила, розварити, перетерти через сито, посолити, трішки поцукрувати і додати ложку свіжого масла. Окремо зварити платки такі як до росолу, відцідити і перед видачею зупи вкинути до води. Зупа ця дешева, здорова і смачна.

Фашерована волоська капуста.

О півдюжних головок капусти очистити, перекроїти кожду на половину, виполокати, налити водою хай завариться, по 10 хвилях відцідити. Окремо зварити 6 грибків. Коли капуста холодна наповнити слідуочим фаршом: 1/2 kg воловини і 1/4 вепровини очистити, сполокати і змолоти на машинці з кромкою домашньої булки намоченої в вимйй воді або з 1 купною. До змеленого мяса додати велику цибулю дрібно посечену і усмажену в ложкою товщу; соли, перцю, 1/2 склян. зимної води все це ложкою добре виробити і тим фаршом кожду половину головки 3 рази начинити. Рівночасно зробити засмажку в ложки товщу і 3 dkg мук. зрумянити на булкову краску, розпровядити склянкою зимної воді, заварити, перетерти через сито, посолити і вляти смак з грибків.

Грибки покраяти з макаран, кинути до сосу, додати 3 англійські перці, вложити капусту і душити під покривкою на динарку 2 години. Перед видачею зрумянити 2 кісточки цукру залити ложкою зимної воді і закрасити сос.

Шарльотка з яблок.

1 kg винних яблок обрати, покраяти, додати 10 dkg цукру, 10 dkg вибраних і виполоканих родзвичків без кісток а хто любить ще трішки цинамону. Всео вимішати, дати до камінної ринки і піддушити 10 хвиль. Кілька кромок домашньої булки грубости 1 см поперекаувати на дві часті відносно до величини ринки. 2 жовтка розбити з 1/4 l сметанки і в цім плинні кождий кусник булки скоренько замо-

чити. Ринку середньої величини висмарувати маслом, висипати мукою і вложити дно і боки булкою. До середини вложити підсмажені яблока і накрити кусниками булки. Пекти 1/2 години. Перед видачею на стіл посипати цукром. Хто хоче мати цю легуміну дешевшу може робити її без родзвичков а місто сметанки ужвити молока.

Консерви.

Компот зі сливок на зиму.

Вибрати адоворі, недуже достиглі сливки кожду перекотити до кістки затесаним тонко патичком і кидати до великої камінної ринки в зимною водою.

Коли ринка повна сливок поставити на блясі, щоб вода добре загірлася, але не кипіла. Тоді ринку відстанити на стіл а сливки винимати з воді і укладити тісно в приготовані слої кілька заміститься.

Окремо зробити густий сироп числячи на один 1/2 l слоїк 15 dkg цукру. Сироп вихолодити і залити ним сливки так, щоб були від берега слоїка на 3 пальці вліні від сиропу.

До кождого слоїка всипати на кінець ножа саліцилю, завязати міхуром а на верха папером.

На велику бляху насипати грубо піску, уложити слоїки далеко один від другого вставити до рури і варити від закіплення 30-40 хвиль.

Ще вигднійше зробити це в пекарській печі, бо можна всі зварити за одним заходом.

Помідори.

Довільну скількість помідорів винолопати, переполовати і розварити в камінній ринці під покривкою. Онісла перетерти через сито, посолити до смаку, поналити до фляшок, закоркувати і варити в сні 1/2 години. Воді в баняку має бути все до половини фляшок.

Переховувати в сухім а холоднім місці.

Переписка редакції.

Проф. Марія Омельченко, Прага: Листа одержали. Лист писаний в червні мабуть пропав на почті. На обіцяний матеріалждемо.

Н. Селезінкова, Стрий. Дякуємо за знимки. Шкода, що не прислали звіту.

В П И С И.

1) До дволітної й трилітної Школи Торговельної для тих, що покинули 7 клас всенародної або 3 клас середньої школи.

2) До дволітної ліцея торговельного з 6 кл. середньої школи.

3) На однірічний курс торговельний для абітурієнтів приймає Торговельна Школа Т-ва „Промсвіта“ у Львові, вул. Корняків ч. 1. III.

В днях 29, серпня до 1. вересня 1925.

В годинах від 10—12 рано.

Наука в школі починається 2. вересня 1925.

РОМАН ЗУБИК

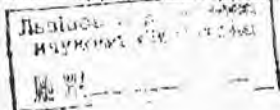
Львів
Галицька 16.

МОДНІ МАТЕРІЯЛИ ВОВНЯНЦІ, ШОВКОВІ і и.

ПЛОШІ, АКСАМІТИ ВЕЛЬВЕТИ. ШОВКИ.

Видає Кооп. „Українське Народне Мистецтво“.
З друкарні Ігн. Єгера, Львів, вул. Сикстуська 33.

За редакцію відповідає **МАРІЯ ГРОМНИЦЬКА**.
Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, Руська 18.

До кожного моделю можна замовляти готові крої для кожної величини.

Внизу подаємо таблиці кроїв з вимірами.

Виміри кроїв для смотриків і пань

Величина	для смотриків			для пань					
	14	15	16	I	II	III	IV	V	VI
Обєм горішний	см 84	см 86	см 88	см 90	см 96	см 102	см 108	см 114	см 120
Обєм в поясі	64	66	68	70	74	78	84	90	100
Обєм в бедрах	90	94	96	100	105	110	114	120	130
Довжина спідниці	75	80	85	102	105	108	108	108	108

Виміри кроїв для дівчаток від 1—13 літ

Величина	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ціла довжина	см 45	см 49	см 50	см 55	см 60	см 65	см 70	см 75	см 80	см 85	см 90	см 96	см 102
Обєм горішний	58	70	62	64	66	68	70	72	74	76	78	80	82
Довжина рукава	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	37 1/2	39	40 1/2

Виміри кроїв для хлопчиків від 1—13 літ.

Величина	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Зовнішня довжина коротких штанів	см —	см 29	см 33	см 36	см 39	см 42	см 45	см 48	см 50	см 54	см 56	см 58	см 60
Зовнішня довжина довгих рівних штанів	—	—	57	60	63	67	70	73	76	79	83	86	89
Довжина рукава	20	23	24	25	25	29	31	33	35	37	39	41	43

Ціни кроїв:

- а) великі форми (костюми, сукні, плащі) 1'80 зол.
 б) малі форми (блужки, спіднички, діточі одяги, білля) 1'40 „
 в) дрібнички (капелюхи, ковнірці, черевикн тощо) 0'60 „
 г) малі форми ручних робіт 1'25 „

Гроші вислати рівночасно зі замовленням переказом або в поч. значках. На поручення посилки 30 гр

До

П. Т. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

Випускаємо вже 4 число журналу „**НОВА ХАТА**“ та звертаємося з проханням поширювати цей **одинокий у нас** ілюстрований, жіночий **журнал**, присвячений модам і справам домашнього жіночого господарства та привднувати йому як найбільше передплатників.

Журнал виходить кожного 1го в місяці обему на 16 сторін.

Передплата по кінець року від 1. числа виносить 8 золотих.

Поодинокє число коштує 1 зол. 20 с.

Адреса Редакції і Адміністрації :

„НОВА ХАТА“, Львів, Руська 18.

„НОВУ ХАТУ“ можна купити у всіх книгарнях та бюрох газет.

Рівночасно звертаємося з проханням до наших П. Т. Передпл. подавати нам певні адреси наших Громадян на які-б можна було вислати оказові числа.

Всі товари для домашньої потреби споживчі і кольоніяльні
найлучші — а через це — найдешевші
продає

найстарша українська кооператива

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ
у Львові (Ринок ч. 36.) і 18 складах на провінції.

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ:

Кава, чай і какао — найлучша якість — власна оригінальна
опаківка.

Гарні, тревалі панчохи, рукавички і всякі трикотажі
купується у фірми

ПФАУ, ЛЬВІВ, РИНОК ч. 15.

найдешевше бо вхід через сіню. — Телефон 9-57.

„НОВИЙ ЧАС“

ОДИНОКИЙ ІЛЮСТРОВАННИЙ, ПОПУЛЯРНИЙ
ЧАСОПИС, ВИХОДИТЬ 2 РАЗИ В ТИЖДЕНЬ.

Приносить найбільше відомостей з цілого
світу.

Ілюструє важні події як з нашого так і
з чужого життя.

Містить також статті з сільського господар-
ства та кооперації.

Місячна передплата тільки 2 золоті, за гра-
ницю 3 дол. піврічно.

Жадайте оказового числа, яке висилається безплатно.

— Адреса: „Новий Час“, Львів, Руська 18. —

ОДИНОКИЙ на західних землях
України
сатирично-гумористичний журнал

„ЗИЗ“

виходить 2 рази в місяць
під редакцією ЛЕВКА ЛЕПКОГО.

ПОВИНЕН НАХОДИТИСЯ
В КОЖДІЙ НАШІЙ ХАТІ.

Чвертьрічна передплата 3-50 зол.

ЖАДАЙТЕ ОКАЗОВОГО ЧИСЛА.

Адреса: „ЗИЗ“ Львів, Руська ч. 18.

„НОВА ХАТА“

ЩОМІСЯЧНИЙ ЖУРНАЛ ПРИСВЯЧЕНИЙ
МОДАМ І СПРАВАМ ДОМАШНЬОГО ЖИ-
НОЧОГО ГОСПОДАРСТВА.

ОДИНОКИЙ ТОГО РОДУ УКРАЇНСЬКИЙ ЖУРНАЛ.

Передплата до кінця року для краю 8 зол. Для закордону 2 ам. долари, або їх рівновартість.

Ціна одного числа 1.20 зол.

Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, Руська ч. 18. III. пов. (домівка „Нового Часу“)

Телеф. ч. 30-13. Конто Почтової Каси Ощадности Краків ч. 405.361.

Почтова оплата заплачена гуртом.

З друкарні Ігн. Єгера, Львів, вул. Сикстуська 33.

НОВА КАТА

Наймоднійші матеріали на
сукні, костюми у величезнім
виборі поручає фірма

АНТІН УВЕРА

Львів, вул. Галицька ч. 10.

ФІЛІЯ В ТЕРНОПОЛІ!

ФІЛІЯ В СТРИЮ!

АЛЬБОМ

французьких кроїв білля. — Поверх триста моделей для жінок
і дітей з великим аркушем **ФОРМ** на 28 різних моделей.

Ціна тільки **1'50 зл.**

До кожного моделю продається крім того готові крої по звичайних цінах. — Замовляти в „Новій Хаті“.

КОНКУРС.

Кооператива „Українське Народне Мистецтво“ жін. пром. кооп. з обмеженою порукою у Львові розписує отрим конкурс на виконання

двох артистичних ручних робіт,

з приміненням народних мотивів.

Роботи мають бути виконані до 21-ого падолиста с. р. і переслані до кооперативи, яка уладить виставку робіт. Найкращі дві роботи будуть закуплені кооперативою і визначені нагородою.

Влишні пояснення устні або письменні можна засягнути в бюрі кооперативи.

Львів, вул. Руська ч. 18.

Позір!

ЖІНКИ!

Позір!

Вступайте в члени кооперативи :

„УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО“

ЖІНОЧОЇ ПРОМИСЛОВОЇ КООП. З ОБ. ПОР. У ЛЬВОВІ.

Удін 5.— зол.

ВПИСОВЕ 1.— зол.

Адреса кооперативи : ЛЬВІВ, РУСЬКА Ч. 18.

Члени коопер. користуються 10% знижкою при замовлюванні форми кроїв в адміністрації журналу „НОВА ХАТА“.

НОВА ХАТА

ЖУРНАЛ ПРИСВЯЧЕНИЙ МОДАМ І СПРАВАМ ДОМАШНЬОГО ЖІНОЧОГО ГОСПОДАРСТВА.
ВИХОДИТЬ РАЗ У МІСЯЦЬ.

РІК 1.

ЛЬВІВ, ЖОВТЕНЬ 1925.

Ч. 5.

ФЕРЕНЦ МОЛЬНАР.

КРАСУНЯ.

— І ви обставте таки на своєму, що змарнували свою молодість?

— Бо воно так справді й є, на жаль!

— І вважаєте це за щось нечувано сумного?

— Здається мені, самі мусите признати, що це справді хибя щось найсумнішого в світі!

— Зараз пізнати, що ви ще дуже молоді. Вірте мені старому, що в житті не раз діється щось далеко страшнішого. Наприклад, як хто змарнує старість.

— Невжеж це можливе?

— Все можливе! Кожному, хто жалкується передо мною на свою скоро пережиту молодість, я маю звичай розповідати історію одної старшої дами, яка по чудово проведених молодих літах дійшла в тиші й загальній шанобі до поважнішого віку, та потім на протязі двох місяців змарнувалася зовсім. Ви ходите на перегони?

— Ні.

— То не знаєте її. Я побачив її вперше на торі. Вона була там укупі з своїм дружиною, чоловічком без найменшого значіння. Були багаті, дітей не мали. Зажили від кількох років у столиці, щоби решту своїх днів провести в тому веселому, млині. Мали величаві апартаменти та й жили собі от так із дня на день. Вона була дуже вродлива.

— Скільки могла мати літ?

— Коло п'ятидесятки. Уявіть собі жіночку не за буття, ані не за повну і, поминувши її вік, зовсім на вигляд молоду. Такою була й вона. Кожний був очарований її свіжим виглядом; за її приходом мужички збивалися до купи в гуртки і громадки та й шептали собі взаємно слова подиву й захоплення, жінки підохочувались, а дівчата — ну, ці були в ній формально закохані. Бо треба вам знати, що це тільки видумка кепських новелістів, немов би першою любов'ю дівчини мусів бути завжди студент або офіцер. Навсправжки залюблюються смотрики в якійсь уродливій, дозрілій і розумній жінці.

— Та й що з цього?

— Я також належав до товариства, що громадилось довкола неї. В короткому часі наблиз я пересвідчення, що вона не тільки вродлива, але при тім особа мудра й високо освічена — дама на зразок княжних із творів Дюма. Я не маю слів на опис вражіння, яке вона зробила на мені! Вогнисті очі й чаруюче волосся, хоч сиве... Становила завжди повабу і притягаючи силу товариства, а панове постійно посвячували для неї забаву з друзими панями. Одним словом, оплачувався її побут у столиці. Тепер надходить найцікавіша частина історії. Ось одного разу з'явилася та пані між нами,

але так неможливо виперфумована, що мужичкам крутило просто в носах. Це був імовірно наслідок безпастаних підлецувань і компліментів та похвал, що їх їй з усіх боків клали в уха. Її люблю пересадити, але я пересвідчений, що вродлива пані почала собі на раз уявляти, що вона не має більш, як двадцять років. І це було саме найтрагічніше в її віці.

— Чому?

— Казала собі кілька днів пізніше зробити новий костюм. Її давні убори склалися на величаву й симпатичну мішанину туалет, у які стріляються повні доброго смаку вродливі жінчини й у яких бачимо деколи поважні та веселі матрони. Правда, що кравчихи на провінції не майстрині, але вони віддихають свіжим і консервуючим сільським повітрям так, як ті, для котрих шийють одіння й уміють завжди винайти якусь посередню дорогу. Міські швачки не потрапляють здобутися на щось подібного, тож і дістала огидний одяг, розміється такий, який замовила. Зовсім, як для молоденької панянки; приставав до неможливості. А шумів — нічим гірський потік! Це було щось більш, як звичайне шелестіння. Є жіночі вбрання, що не шумлять, але шепчуть, зітхають, охають, або жалуються, повні туги... Я ніколи не любив слухати тієї любовної розмови туалет, а тепер мав її всюди, де-небудь пані повернулася. При цьому ті пахощі! Найсильніші, які існують: *Korylopsis du Japon*, *Lotus doré*, *Quintessence de Katalpa*, *Primerose extraessence* і... Без ніякого переходу почали її всі нагло висміювати, але вона цього не знала. Вона була певна, що всі займаються нею більш, як поперед і старалася скільки могла далі наслідувати в убранню молоденької панни.

Одного дня показалася нашим очам у капелюсі, який я назвав „гекатомбою тиранів пташого роду“. Зелені, жовті, червоні й сині птахи літали по тому чудернацькому накритті голови. А після цього зайшла насумніша річ. Її гарне сиве волосся почало відмолоджуватись; ставалось жовтаве. По трьох днях було ще більше жовте, а врешті по чотирьох днях ми побачили її вже з волоссям, яке темніло на добре. Пізніше приходила що-дня, а її волосся мало вже зовсім буру краску. По кількох тижнях була це не та сама жінка; опудало, упудроване до неможливості, з накармінованими устами й обличчям, що було змінене від масажу. Почали з неї глумитися навівпередки й остаточно стало відомо, що причиною всього лиха був... студент. Ми знаємо це аж надто добре, що найнещасливіша стадія існування мужички, це студентська

ВОЛОДИМИРА БОЖЕНКО
українська піаністка, яка у Львові дня 8. вересня с. р. перед своїм
виступом за кордон давала концерт в концертній укр. Театру.
Фот. „Спорте“.

Ф. Р. ШАТОБРІАН.

ОСТАННІЙ З РОДУ АБЕНЦЕРАГІВ.

(Продовження).

Доня Тереса де Ксерес, жінка дон Родріга породила сина, який дістав при хресті ймя Родріг як і всі його предки, але для відріжнення від батька назвали його дон Карльосом. Великі події, які дон Карльос мав перед очима від ранньої молодости, небезпеки, на які був наражений від дитячих літ, надали його характерові якоїсь важкої суворости, що межувала з жорстокістю. Чотирнадцятилітній дон Карльос, супроводжав Кортеза до Мексика, переніс всі небезпеки, брав участь у всіх грозах цієї авантурничої виправи, був свідком упадку короля ще досі незнаного світа. Три роки після того був він в бою під Павією, та бачив змінчивість фортуни короля.

Вид нового світа, довгі подорожі по незнайомих морях, революція, так сильно захитали релігійними й меланхолійними поняттями дон Карльоса, що він знеохочений, вступив в лицарський орден, зрікаючись майна в користь сестри.

Блянка де Бівар, одинока сестра дон Карльоса і багато молодша від нього, була божницею у свого батька. Це було недовго по смерті її матері і вона вступала в 18 рік, коли Абен-Гамет появився в Гренаді. Усім чарувала ця принадна дівчина: пориваючим голосом, легким мов зефір танком, який виводила граціозно мов Артеміда, їздою верхом на найбиштрійшій андалозійській верхівці, немов фея, що з'явилась в лісі Трістанові й Галяюрові. В Атенах цинілиб її як Аспазію, — в Парижі, — як Діану де Поатіе, що якраз почала тоді блискіти на дворі. В ній зливалась чарівність Францужанки з пристрастю Еспанки, а легка кокетерія не зменшувала сили й певности почувань її серця. На крик молодих Еспанок, коли Абен-Гамет вскочив в гайок, прибіг дон Родріго. — Батечку, сказала Блянка, ось пан Мавр, про якого я вам розказувала. Він зачув мій спів і пізнав мене, та прийшов до городу подякувати мені за це, що показала йому дорогу.

любов, а мішання науки з коханням має завжди фатальні наслідки. Такий розкоханий студентик написав сонет і в той сам день її естетичне почуття завмерло й було похоронене. Я був на ній до тої міри огірчений, що одного разу висловився, що палення тіл повинно обов'язувати всіх і то в якомусь означеному віці життя. Тимчасом вона відмолодніла зовсім. Перефасонувалася!

— Як бачу, не була зовсім така дуже мудра!

— Була, мій добродію, була! Але — на жаль — вмовила в себе, що вона молода. Я пересвідчений, що ціле товариство було би в ній залюблене, коли-б не її хиба на точці відмолоджування. Бідачка мусіла вертати на село, але можете собі уявити, як її там прийняли. Неї остало їй отже нічого іншого, як замкнутися в своєму дворі й не показуватись нікому. На щастя, вмерла минулого року.

Ось і кінець цієї сумної повісті, яку я завжди пригадую собі, скільки разів пхав мене щось, — зробити дурницю.

Переклала

Михайлина Ставнича.

Князь Санта-Фе прийняв Абенцерага з наївною й незвичайною чемністю, властивою Еспанцям. У цієї нації не можна замінити услужного вигляду, ні фразеології яка висказувала погорду або пониження. Мова, поклін, чемність, звичаї, привички є такі самі у великого пана, як й у звичайного селянина. Великодушність і довіря цього народу до чужинців безмежні, — але й пімста на зрадниках страшна.

Якраз був день уродин дон Родріга і Блянка давала на честь батька в цій чарівній стороні мале святочне прийняття „тертулія“. Князь Санта-Фе попросив Абен-Гамета сідати серед молодих жінок, які втішались турбаном і одягом чужинця. Незабаром принесено оксамитну подушку, на якій примістився Абенцераг на мавританський лад. Посипались питання про його край і пригоди, він відповідав їм розумно і весело. Говорив найчистішою кастилійщиною, так що можна було його взяти за Еспанця, колиб не говорив місто слова „ви“ - „ти“. Це слово звучало так солодко в його устах, що Блянка не могла стриматись від гніву, коли він звертався з ним до якої небудь з її товаришок.

Появилися численні слуги, вони принесли чокляду і булочки, білі як сніг, а пухкі й легенькі як губка. Після „refresco“, попросили Блянку, виконати оден з цих характеристичних танців, в яких перевишала навіть найвизначнішу гітану. Вона врешті дала намовитись просьбам своїх товаришок. Абен-Гамет заховав мовчанку, але його благаючі погляди, говорили більше як уста.

Блянка вибрала „Замбру“ зворушачий танець, який переняли Еспанці від Маврів.

Одна з молодих дівчат почала грати на гітарі арію чужостороннього танку.

Дочка дон Родріга піднесла газову заслону з лиця й взяла в білі руки решітку з дзвіночками, з маганевого дерева. Кучері її чорного волосся

опали на алябастрову шию, уста й очі усміхнені, а обличчя оживлене биттям серця. Нараз потрясла решіткою, вдарила до такту три рази, завела пісню „Замбри“ і зливаючи свій голос зі звуками гітари кинулась в танок мов лискавка. Яка різноманітність кроків! Який чар рухів! То підносить живо руки в гору, то знову лагідно їх опускає. То піднімається, як уосіблення радості, то знову похиляється наче пригноблена смутком. Звертає голову немов прикликає когось невидимого й дає своє обличчя цілувати, відтак втікає завстиджена; вертає ясніюча й утішна, йде аристократичною ходою й падає на травник. Незвичайною була гармонія її рухів зі співом і звуками гітари. Вид Блянки вкритої легким серпанком зворушував до глибини душі. Еспанська музика повна зітхань і наглих сильних тонів, сумних рефренів і нагло стриманих звуків, представляє оригінальну сумішку веселості і меланхолії.

Ця музика й танок рішили безповоротно про долю останнього з Абенцерагів.

Вечером вертали до Гренади долиною Дуера. Дон Родріго очарований гарними й аристократичними прикметами Абен-Гамета, не хотів розлучатися з ним, аж доки цей не обіцяв заходити до нього та бавити Блянку чудними оповіданнями Сходу. Він прийняв з охотою запрошення князя Санта-Фе, й на другий день прийшов знову до цієї палати, яку полюбив більше, чим світло дня. Блянку теж огорнула глибока пристрасть, в можливість якої вона ніколи не вірила. Любити невірного, незнайомого мавра, — це було для неї так далеке, що вона не старалась о ніяку забезпечену перед лихом, яке скрадалось до її серця.

Але коли вперше озвідомила собі свої почування, прийняла це зло як правдива Еспанка. Небезпека і журба, яку предвиджувала не дала їй скотитися на край пропасти, ні довго нараджуватися зі своїм серцем. Вона сказала собі: Як що Абен-Гамет стане християнином і покохає мене, піду за ним на кінець світа. Абенцераг також відчував цілу могутність певтишної пристрасті, він жив тепер лише для Блянки. Не займався більше плянами, які завели його до Гренади, хочай зовсім легко міг дістати вияснення, за якими він прийшов шукати; всі інші орудки перед обличчям любови щезли з його думок. Він лякався вияснень, що могли принести переміну в його життя. Нічого не бажав, не хотів нічого знати; він сказав собі: колиб Блянка стала музугманкою і як що покохала мене, я служив-би їй до останнього віддиху.

Так запевнені в своїх постановах, Абен-Гамет і Блянка чекали лише хвили, щоби відкрити свої почування.

Були якраз найкращі дні року.

— Ви не бачили ще Альгамбри? — запитала Блянка Абенцерага. — „Як можна це вносити по кількох словах, що вам вихопились, — ваша рідня походить з Гренади.“

Може буде вам цікаво оглянути палату ваших давних королів. Я сама хочу служити вам провідником“.

Абен-Гамет закликав пророком, що ніколи прохід не був би йому прийнятним. Надійшла година, назначена на прощу до Альгамбри. Блянка вискочила на білого мула, призначеного ходити по скелях, як серна. Абенцераг товаришив сяючій Еспанці на андалузійським коні, осідланім на турецькій лад. В скорому бігу маяла червона одіж Мавра, його закривлена шаблюка дзвеніла на високому сідлі, а вітер грався його турбаном, прикрашеним дорогими самоцвітами.

Люде очаровані його появою, звертали за ними голови і говорили: це мабуть якийсь князь невірний, який кохається в Блянці. Переїхали довгу вулицю, яка носила ще назву одної визначної

магітанської родини, і входила в зовнішнє оточення Альгамбри.

Переїхали в'язовий лісок, прибули до кирици, й незабаром опинилися у внутрішній частині палати Бодділя. В мурі закінченим острокучастими вежами, були ворота звані „дверми справедливості“. Переїхавши ці перші двері, прямою дорогою, яка йшла попри високі мурі й напівзруйновані розвалини, заїхали вони на площу альжібську, біля якої Карло V., казав поставити собі палату. Опісля звертаючись на північ, дійшли на пустім подвір'ю біля знищеного віками муру. Абен-Гамет зіскочив з коня і подав Блянці руку, щоб допомогти їй зіскочити з мула. Слуги застали в опущені двері, оброслі зіллям, і ці отвори, щоби показати таємні закутини Альгамбри. Весь чар, весь жаль за батьківщиною змішані з любовними почуваннями, обняли серце Абенцерага. Стоячи мовчки він заглибив свій здивований погляд в цю домівку духів; йому здавалося, що нагло перенесено його до палат, про які він читав в арабських оповіданнях. Легкі галерії з білого мармуру прикрашені помаранчевими й цитринними деревами в цвіті, кирици, саїтні переходи, кидалися у вічі Абен-Гамета, а через

ОЛЕКСАНДРА ПАРАХОНІК-КОЗАКОВА (ЛЮНІЧ),
була артисткою львівського військового театру, зацікавлена тепер,
як примадонна до опери в Торуню. Фот. „Спорт“

склепіння продовжені в портики, бачив він дальші лабіринти нових чарів. Блакить найкращого неба видно було між колонами, які піддержували пасмо готичських луків, мурі прикрашені арабськими, наслідували тканини Сходу, які гаптує з примхи, змучена жінка гарему.

Щось пристрасного, релігійного, а разом воєнного відчувалося в цій величавій будівлі монастирської любови. Містерне мешкання, де королі мавританські уживали всіх радощів і забували на обовязки життя.

Після кількох хвилин мовчанки, увійшли обоє в це місце опьяніння й минулого щастя. Опісля перейшли до салі Мезікара, серед запаху квіток і свіжості джерел, вдерлися навіть на двориче львів. Зворушення Абенцерага збільшалося з кожним кроком.

— Якби ти не була виповнила моєї душі роскошами, сказав до Блянки, з яким сумом питавби я тебе про історію цієї домівки.

(Продовження буде).

ХАЗЯЙСТВО.

Є у світі тиран — страшний, лютий і підступніший від усіх деспотів світової історії, потвора — жорстокіша за всіх звірок у пралісах Центральної Африки, вампір, і гризун душі — брутальніший за всіх демонів над- і підземля.

Отой тиран, ота потвора, той гризун душі називається — хазяйство.

Можливо, що в давніх, привітних часах хазяйство було освоєною домашньою кіткою: найстарша дочка або незамужня тітка „вела“ хазяйство, видавала каву, цукор, приправу, родзинки, рахувала білля і стирала порохи з дрібничок на старомодній комоді — і то було ціле хазяйство.

Сьогодні хазяйство „водить“ нас і то не тільки зрезигновану, замучену хазяйку. Кожний член сім'ї мусить танцювати під його дудку. Домашня кітка стала диким, мстивим і примхливим домашнім тираном, якому кожний мусить повинуватися сліпо і служити як достойному божкові.

Що таке хазяйство?

Хазяйство це безліч манісних дрібничок, щоденних робіт, яких первісною ціллю було улещення життя, а які в дійсності мають такий наслідок, що ми взагалі не живемо більше.

Хазяйство це невидимий, всюдиприсутній змій, молох, що грабує нам наші найкращі сили, викрадає найкращі думки, нищить наші найщасливіші години, наші найбільш творчі хвилини — тільки на те, щоб долівка була заметена, печі напалені, картопля почищена, чашки помиті, черевики „виглянтовані“, замерзле білля знесене зі стриху, пеленки висушені...

Хазяйство це бог, який тим більше вимагає для себе, чим більше жреців настановляєш йому на службу, щоб усмирити його.

Щаслива молода пара, що в скромній кімнатці без слуг тільки з самоваром хвалить Всемогучого. Але з дитиною в хату входить „перла“, а разом з перлою починається служба божкові...

А молода пара мріє про село, про свободу, про корову, про декілька курочок... Горє тим, що не прочувують лиха та зачнуть розгосподарюватися: разом з хатою росте хазяйство, а з хазяйством росте рабська служба божкові з ранку до вечора.

З завистю дивляться мішухи на село — як це там ідилічно, в горах, лісах, скільки там „природи“...

Але всемогучий тиран, хазяйство, панує і на селі й там може ще брутальніше, ніж у заосмодованих електричним світлом, водопроводами й газовими печами міських наємних казармах.

Встаєш вранці: вода в збанку замерзла, держальцем зубної щітки мусим її прорубувати. Рушник пібні з бляхи. Гаюк снігом замело. Мусим його промести, щоб прочистити дорогу до стайні. Далі треба вичистити стайню, напосити дров, води, напалити в печах, промести стежку на вулицю, а тимчасом в самій хаті цебробують хазяйка й куховарка в горячовому запалі буденну службу божкові хазяйству.

Миють сходи, чистять вікна, сушать пеленки, гріють молоко, лагодять ванну й виносять її, стирають порохи, вповивають немовля, варять їсти, миють посуду...

І тисячі настирливих думок опадають тебе: чи корова досить іла? Чи кури мають свіжу воду? І овес? А собаки? А коли ти вечером лежиш вже у ліжку, підноситься страшний привид з минулої зими: а що, як водопроводи замерзнуть? Ти дзвониш з зими зубами й знов шкандибаш по сходах до кухні, щоб розкрутити закрутку від водопроводу так, щоб вода плыла тоненькою струйкою й не могла замерзнути...

Хазяйство, хазяйство, хазяйство — всюди хазяйство.

Винаходять всякі можливі рафіновані машинерії, електричні фортеп'яни, грамоли, піанолі, бездротні радіоконцерти й фотографії, хто зна що. Коли-ж то винайдуть хазяйську машину — отой гузик, на який би тільки надавити, щоб справитися з усім хазяйством?

Цей винахід мав би для культури людства більше значіння, ніж усі пароплави, залізниці, літаки вкупі, більш, ніж усі реформації й революції усієї світової історії. Бо він визволив би нас від найстрашнішого, найбільш жорстокого й злобного тирана, якому ми всі, кожний у своїх чотирьох стінах, щодня й що години мусимо служити.

Говорять про деспотизм, націоналізм, капіталізм, мілітаризм. А хазяйство?

Хазяйки, хазяї усіх країн єдналися: Геть з хазяйством!

З німецького переклала
О. Г.-Л.

—о—

И. С. ТУРІЕНІВ.

ЕГОІСТ.

У нього було все, чого лише треба було, щоб стати бичем своєї рідні.

Уродився здоровим, уродився багатим, — а за ціле своє довге життя, будучи весь час багатим та здоровим, — не помилився ані один раз, не допустився жадного пониження, не зрадив себе, й ніколи нікому нічого не зробив. Був без закиду чесним!...

І гордий свідомістю своєї чесноти, нищив усіх: своїх, приятелів, знайомих.

Чесність була його капіталом... з якого брав лихварські відсотки. Чесність казала йому бути нечутким, — і він був нечутким і не робив добра... тому, що добро по закону не є добром! Ніколи не старався о других — знав лише власну — так завжди примірну особу, й сердечно обурювався, коли другі однаково свідомо не старалися о него. Себе егоїстом не вважав, а рівночасно ганив егоїзм у других і переслідував його.

Щож! Чужий егоїзм був на перешкоді його

власному. Не знаючи найменшої недуги, не розумів і не вірив ніякій недозі. Взагалі нікого й нічого не розумів, бо був з усіх сторін від гори до долу, від долу до гори, від заду й переди оточений самим собою. Не розумів навіть, що значить вибачати. Сам собі не мав потреби... з якої-ж причини мав би вибачати другим — чужим?

Перед судом власної свідомості, перед обличчям власного бога, він, цей твір, цей вицвіт чесноти, знімав очі в гору — і певним чистим голосом говорив: „Так я є чесний-гідний, я чесний чоловік!“

Ці слова буде повторювати відай і на смертній постелі, й навіть в цей момент нічого не заворушиться в його серці, — серці без кази й плями.

О! огидна, дешево осягнена чесноту, ти поганіща, чим отверта неправість підлоти.

Переложила
Лада.

ОСТАННІ НОВОСТИ

В МОДІ

Кльоші і фалди поширюють долом
сукні, жакети і плащі.

Характеристичним для осінньої й зимової моди є зміна силуети. Рівна, прилягаюча, спортова лінія устипила, а на її місце появились кльоші, пліси і за-
прасовані фалди, які надають сук-
ням, плащам і костюмам вимагану
модну ширину. Вечірня сукня, —
як отсе видно на моделю К 2771
— набирає легкості й гарно філю-
ється, тому що спідничка її скровна
в дзвін, зглядно, що коронка густо
приморщена. (Сукня з коронки, спід
з правдивого або штучного шовку;
з переду в долішній частині звисає
кінець коронки поза край спіднич-
ки). На сукнях з вовняної ма-
терії стрічається вкладані або силь-
но заправовані фалди; також —
подвійні спіднички — спідня вузька,
верхня ширша, в поясі гладко на-
шита, яка долом широко розходить-
ся, або ще инша, — нова форма су-
конь *Redingote* (К 2828 стор. 6), легко
втинана. Верхні одяги на ву-
лицю — з важкого вовняного ма-
теріялу, часто взористого, або з од-
нокольорового оксаміту, який стає
новістю сезону; костюми й плащі
шивється також в дзвонових фасо-
нах і з укладаними фалдами.

А. К.

К 2771. Вечірня сукня з коронки,
прибрана гафтованими цвітами. Готові ве-
ликі крої у величинах I, II і III. Кількість
матеріялу (для вел. II): 2,25 м шовку,
широкого на 78 см, 4 м коронки, широ-
кої на 66 см.

До всіх моделей готові крої.

НОВІ ФАСОНИ ОСІННИХ СУКОЇНЬ

В 1128. Блюза з ручними мережками. Готові малі крої у величинах I, II і IV. Кількість матерії (для вел. II): около 2,10 м, 110 см ширини.

В 1147. Блюза зашнурована на ґузники. Готові малі крої у величинах II, III і IV. Кількість матерії (для вел. III): около 2,50 м, 100 см ширини.

К 2779. Сукня з довгим касакком. Готові великі крої у величинах I, II і III. Кількість матерії (для вел. II): 2,10 м краткованої, 2,40 м гладкої, ширина на 105 см.

К 2829. Сукня прибрана плісами. Готові великі крої у величинах II, III і IV. Кількість матерії (для вел. II): около 3,85 м, 130 см ширини.

К 2828. Сукня з модним Redingote, прибрана модною вишивкою. Готові великі крої у величинах II, III і IV. Кількість матерії (для вел. III): 4 м, 105 см ширини.

К 2755. Сукня з високо зашнурованим ковніром, суто прибрана ґузниками. Готові великі крої у величинах I, II і IV. Кількість матерії (для вел. II): 2,70 м, 130 см ширини.

К 2775. Сукня в крати; ковнірець і маншетики з матеріалу іншої краски. Готові великі крої у величинах I, II і III. Кількість матерії (для вел. II): 2,75 м, 105 см ширини.

До всіх моделей готові крої.

ОСІННІ ОДЯГИ НА ВУЛИЦЮ

Фалди і кльоші появились також на плащах і жакетах.

V 1230 Малий кльошовий капелюшок прибраний стяжкою. Готовий крій до набуття. Кількість матеріалу: около 0,45 м шовкової крепи, широкої на 100 см і 2,10 м стяжки широкої на 6 см.

V 1229. Капелюх в пліси. Готовий крій до набуття. Кількість матеріалу: около 0,90 м Duvetine, широкої на 100 см, і 1,80 м стяжки, широкої на 3 см.

S 969 Костюм з футряним ковніром і маншетами. Готові великі крої у величинах I, II і III. Скільки матерії (для вел. II): около 3,50 м, 130 см ширини.

M 848

S 968 Костюм з кльошовим жакетом. Готові великі крої у величинах I, II, III, і IV. Кількість матерії (для вел. III): около 3,75 м, 140 см ширини.

M 848. Плащ прибраний гузиками в два ряди. Готові великі крої у величинах I, II і III. Кількість матерії (для вел. II): 2,50 м, 140 см ширини.

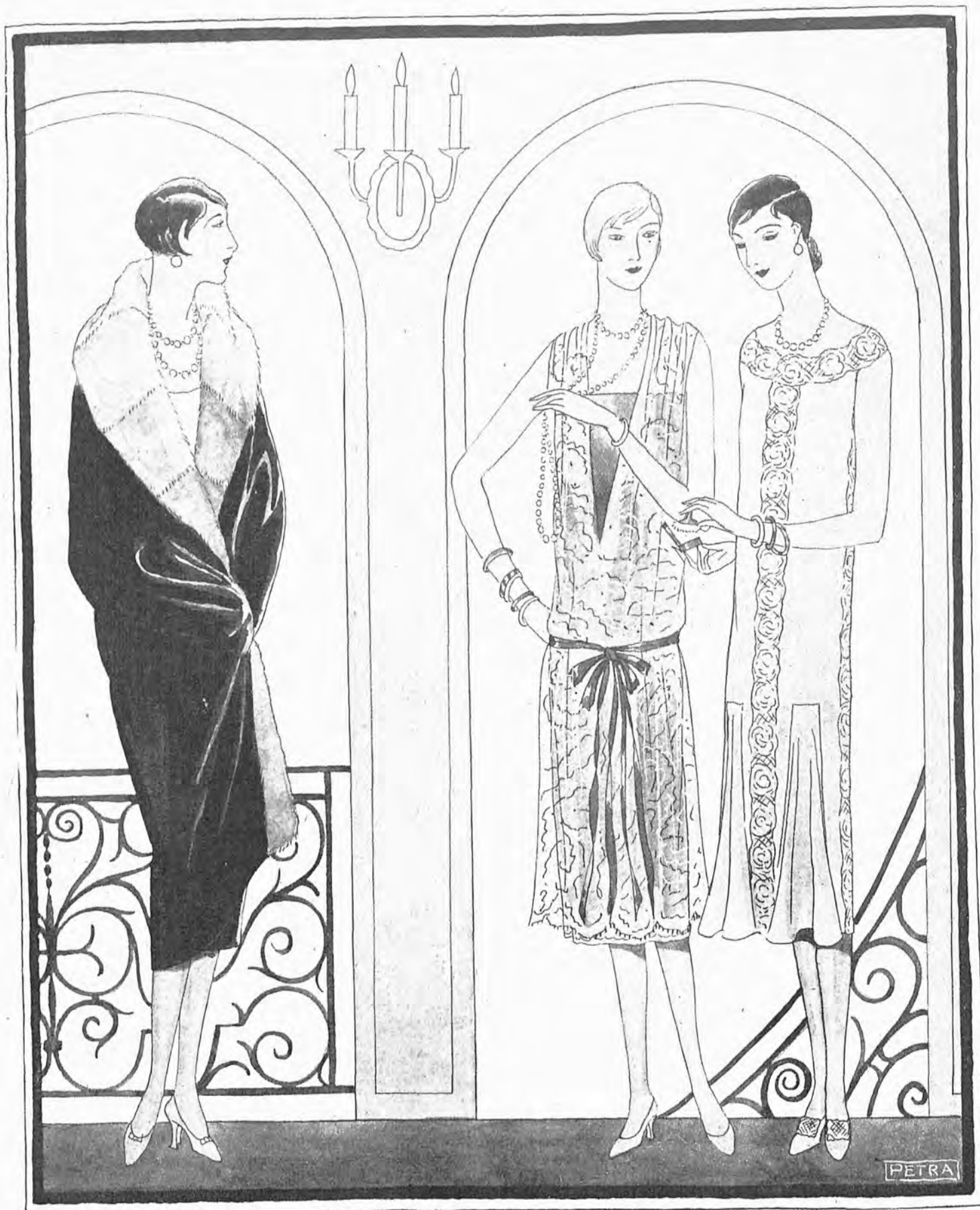
S 958. Костюм з довгим жакетом. Готові великі крої у величинах II, III і IV. Кількість матерії (для вел. III): около 4 м, 130 см ширини.

M 805. Плащ з фалдами по боках. Готові великі крої у величинах I, II і III. Кількість матерії (для вел. II): около 3,25 м, 130 см ширини.

M 805

До всіх моделей готові крої.

М 717. Елегантна вечірня пелерина (саре) з темно лілієвого оксаміту, з великим футряним ковніром. Готові великі крої. Кількість матеріалу: около 3,75 м оксаміту, 110 см ширини.

К 2796. Вечірня сукня з коронки, яку убирається на шовковий спід. Готові великі крої у величинах I, II і III. Кількість матеріалу (для вел. II): 3,60 м коронки, 80 см ширини і 2,35 м шовку 78 см ширини.

К 2818. Вечірня сукня прибрана коронковими вставками. Готові великі крої у величинах I, II і III. Кількість матеріалу (для вел. II): около 3,50 м шовкової крепи, 100 см ширини.

До всіх моделей готові крої.

К 2831. Сукня візитова
з шовку, суто прибрана гафтом.
Готові великі крої у величинах I,
II і III і взір до гафту К 02831.
Кількість матерії (для вел. II):
2,35 м, 90 см ширини.

К 2793. Сукня з темної, шов
кової крепи, прибрана золотими
коронками. Готові великі крої
у величинах I, II і III. Кількість
матерії (для вел. II): около
2,15 м 100 см ширини.

К 2776. Сукня з газу, прибрана
коронковими вставками. Готові
великі крої у величинах I, II і III.
Кількість матерії (для вел. II):
около 2,50 м 100 см ширини.

До всіх моделей готові крої.

S 946

M 797

S 967

S 946. Костюм високо за-
п'ятий, прибраний тасьмами
і футром. Готові великі крої у ве-
личинах I, II і III. Кількість матерії
(для вел. II): 2,90 м, 130 см ширини.

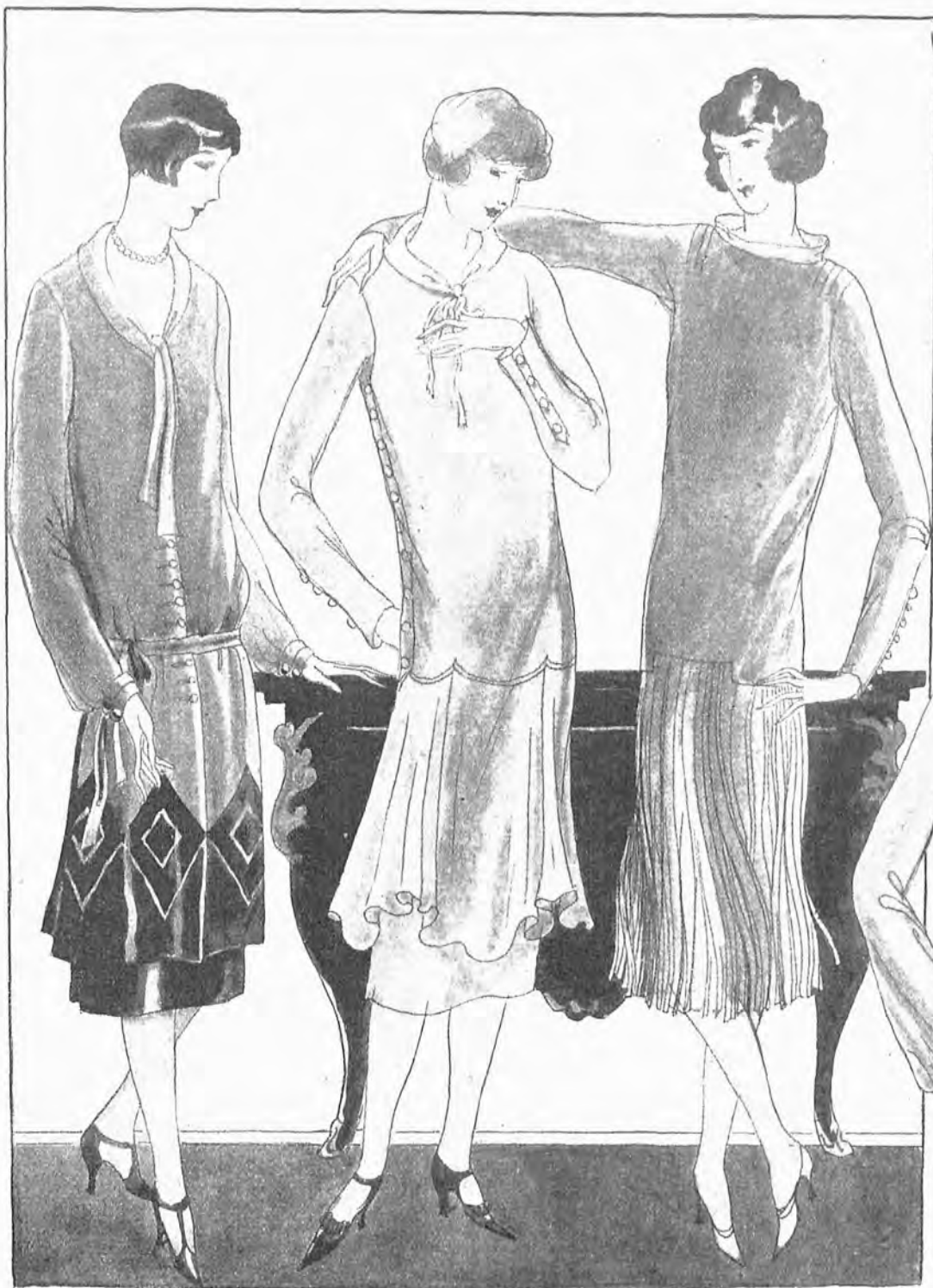
S 967. Костюм з фалдами по
боках, на спідниці й на жакеті.
Готові великі крої у величинах
I, II і III. Кількість матерії (для
вел. II): 4,35 м, 130 см ширини.

M 817. Плащ кльошовий
суто прибраний футром. Готові
великі крої у величинах I, II
і III. Кількість матерії (для
вел. II): 3 м, 130 см ширини.

M 797. Плащ двобортний,
з вшиваними кишенями. Готові
великі крої у величинах I, II
і III. Кількість матерії (для
вел. II): 2,45 м, 140 см ширини.

M 817

До всіх моделей готові крої.

К 2811

К 2742

К 2741

К 2811. Сукня з двох різних вовняних матеріял з довгим касаксом. Готові великі крої у величинах I, II і III. Кількість матеріял (для вел. II): 2,20 м ясної і 1,55 м темної, широкої на 100 см

К 2742. Сукня з луковато нашитю тюнікою, прикрашена гуліками. Готові великі крої у величинах I, II і III. Кількість матеріял (для вел. II): 4,85 м, 90 см ширини.

К 2741. Сукня з ковнірцем з пліски і з тюнікою з вільно спадаючих стяжок. Готові великі крої у величинах I, II і III. Кількість матеріял (для вел. II): 6 м 80 см ширини.

2809 Сукня з нашитю двоновою тюнікою і футром. Готові великі крої у величинах I, II і III. Кількість матеріял (для вел. II): 4,50 м 100 см ширини.

К2809

До всіх моделей готові крої.

М 844 і К 2823

К 2823. Сукня шовкова з фалдами і відповідний до цього плащ з Velours М 844 творять разом комплект. Готові великі крої до обох моделей у величинах I, II і III. Кількість матерії на сукню й плащ (для вел. II): 3 м Velours, 130 см ширини і 3,75 м шовку, широкого на 100 см.

К 2730. Сукня обшита плісани, в жаботом і гувиками; до цього плащ М 812 з вовняної матерії, тої самої краси, що сукня, прибраний так-

КОМПЛЕТИ

ДАЛЬШЕ

ПАНУЮТЬ

У МОДІ.

К 2812 і М 838

К 2812. Сукня з тунікою на спосіб касака та плащ М 838 з однокольорової вовняної матерії, які разом творять комплект. Готові великі крої для обох моделей у величинах I, II і III. Кількість матерії (для вел. II): на сукню: 3,15 м шовку, широкого на 100 см, і 0,80 м вовняної матерії, широкої на 130 см; на плащ: 2,65 м вовняної матерії, широкої на 130 см.

миж темними плісани і фугром. Готові великі крої до обох моделей у величинах I, II і IV. Кількість матерії (для вел. II): на сукню 2 м, на плащ 2,60 м, 130 см ширини

К 2730 і М 812

До всіх моделей готові крої.

СУКОНКИ

І ПЛАЩІ

ДЛЯ

МОЛОДІ.

К-М 2285. Суконка з білим коввірцем. Готові малі крої у величинах 9, 11 і 13. Кількість матерії (для вел. 10): около 1,75 м, 130 см ширини.

В-Ф 1077

В-Ф 1077

К-К 622

К-М 2284. Плащик прибраний футром, який разом з суконкою К-М 2235 може творити цілість. Готові малі крої у величинах 9, 11 і 13. Кількість матерії (для вел. 11): около 1,70 м, 130 см ширини.

К-М 2231

В-Ф 1077. Ко стю м, який складається з сп'днички з фалдм, півдов ого жакету і відповідного касаку. Готові великі крої у величинах 14, 15 і 16 (смотриків). Кількість матерії (для вел. 15): около 4,35 м, 130 см ширини

К-М 2231. Пла щик, прибраний футром. Готові малі крої у величинах для дівчаток 1, 3, 5 і 7. Кількість матерії (на вел. дівч. 5): около 1,25 м, 130 см ширини.

До всіх моделей готові крої.

В-Ф 1040. Фартушок з закладочками, вставкою і короночкою. Готові малі крої. Кількість матеріалу: около 1,25 м, 80 см ширини.

К-К 608. Фартушок з вишивкою на кишенях, довкола лямований. Готові крої у величинах 1, 2 і 4, і взір на вишивку К-К 608. Кількість матеріалу: 0,65 м полотна, 80 см широкою.

К-К 618. Убрання для хлопчика, прибрані піковим ковнірцем. Готові малі крої у величинах 2, 3, 4 і 5. Кількість матерії (для вел 3): 1,25 м, 120 см ширини.

К-М 2188. Фартушок з нашитими кишенями, прибраний легкою вишивкою. Готові крої у величинах 2, 4 і 6. Кількість матеріалу (для вел. 4): около 0,75 м, 80 см ширини.

В-Ф 1092. Суконка для сюртика; довгі рукави, з матеріалу іншої краски. Готові великі крої у величинах 14, 15 і 16. Кількість матерії (для вел. 15): 2,30 м в паси, широкої на 90 см, і 0,75 м гладкої широкої на 110 см.

В-Ф 1051. Суконка оксамітна з рукавами з газу. Готові великі крої у величинах 14, 15 і 16. Кількість матерії (для вел. 15): около 2,50 м оксаміту, широкого на 90 см, 0,90 м газу, широкої на 100 см.

К-М 2081. Суконочка з кишенею й краваткою. Готові малі крої для дівчаток у величинах 4, 6 і 8. Кількість матерії (для вел. 6): 1,70 м, 80 см ширини.

К-М 2171. Суконочка з фалдами і рагляновими рукавами. Готові малі крої у величинах 3, 5, 7 і 9. Кількість матерії (для вел. 7): 1,30 м, 120 см ширини.

До всіх моделей готові крої.

РУЧНІ РОБОТИ

ПРОЄКТУВАЛИ Й РИСУВАЛИ ОЛЬГА Й ОЛЕНА КУЛЬЧИЦЬКІ

ШАЛЬ

З ВОЛІЧКИ

Ч. 16 а) Модний шаль, вязаний гачком зі шкоцької волічки. Величина: 2 *m* довжини, $\frac{1}{2}$ *m* ширини, френдзлі $\frac{1}{2}$ *m* довжини.

б) початок роботи — звичайний ланцюшок;

в) ненавивані стовпці на ланцюжку;

г) далі рядки стовпців, — і френдзлі.

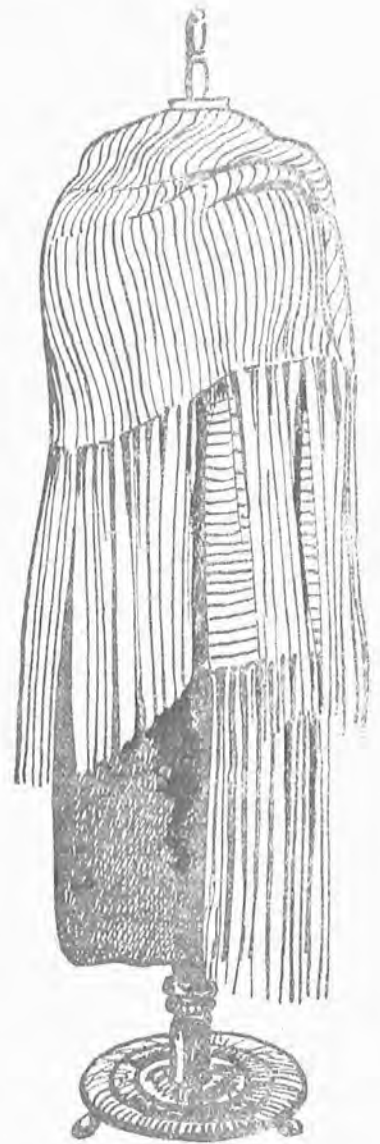
г) кінець шалю, — прикрашений легкою вишивкою з волічки іншої краски.

д) спосіб виконання вишивки.

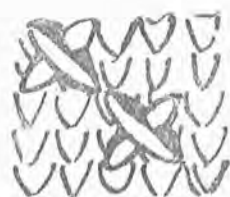
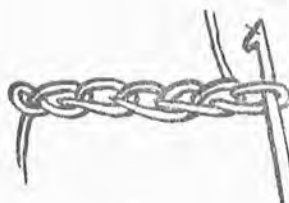
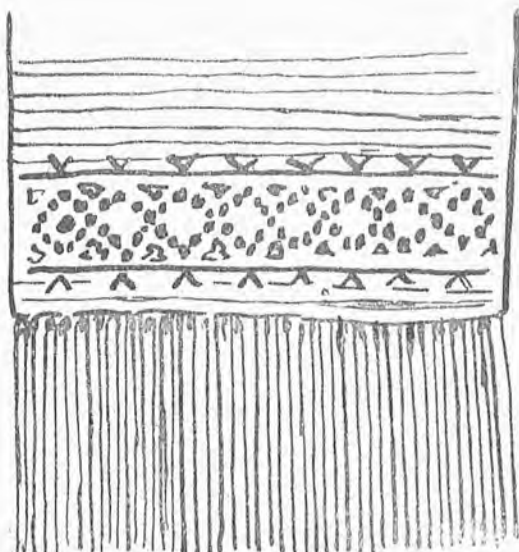
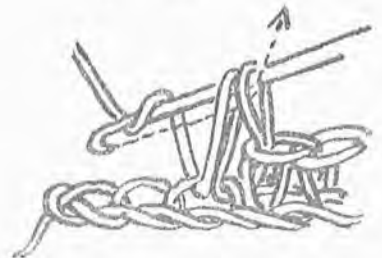
Вязати (гачкувати) треба кістяним грубим гачком, — легко, не стягаючи, бо від цього залежить гарний, м'який вигляд роботи.

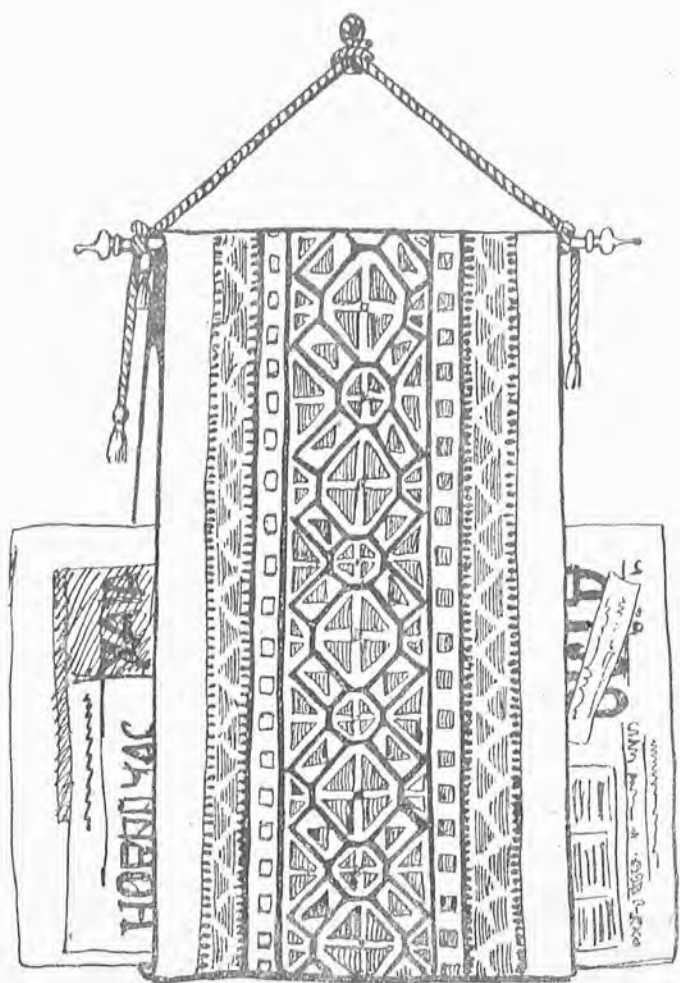
Перший ряд стовпців, на ланцюжку вяжеться на очках, з одної петли волічки, далі рядки зачінаються о подвійні очка.

На френдзлі треба рівно натягнути волічку, на довжину 1 *m* і відтак затигати її (гачком) за останній рядок (як на зразку г). Вишивку виконується грубою волічкою, — хрестиками, — беручи по 4 очка гачкування (диви зразок д); при тім треба уважати, щоб на лівій стороні волічка не намоталась і щоб робота випала старанно.

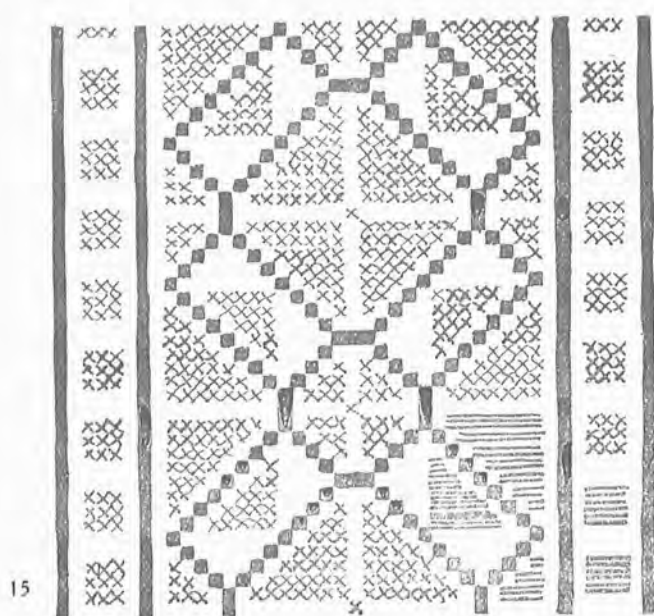

16а

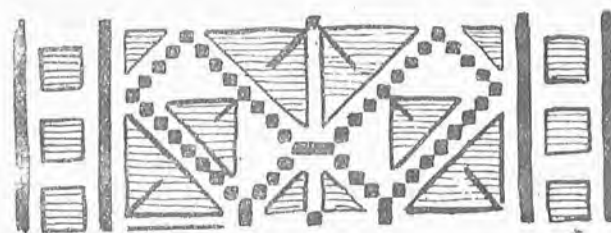

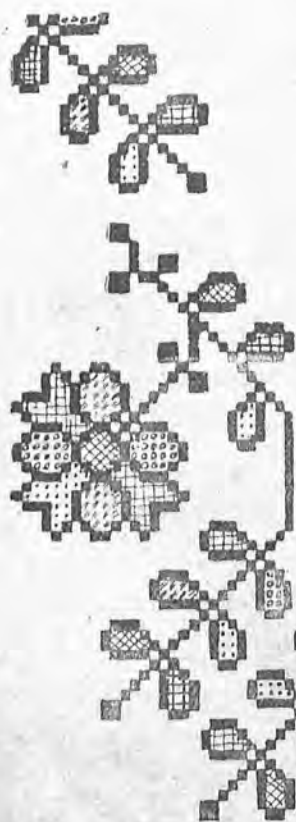
14

15

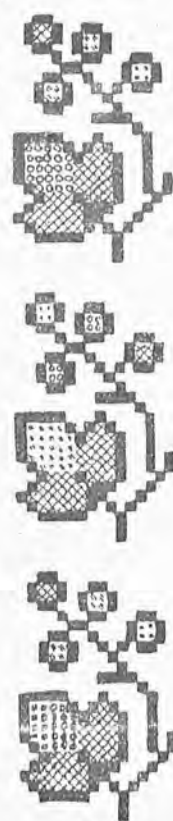
16

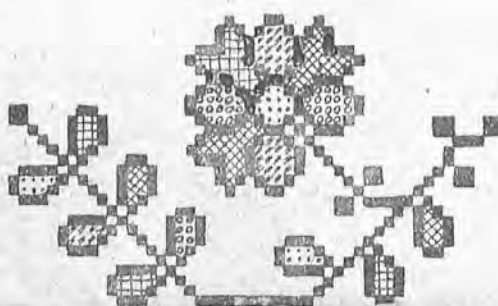
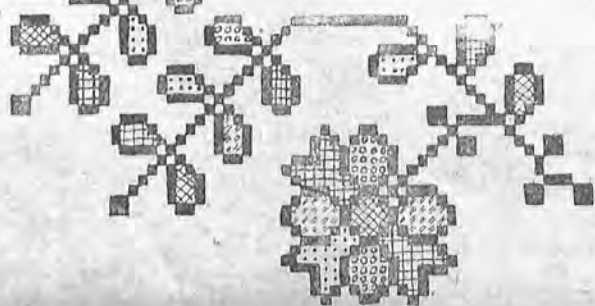
17

18

19

Ч. 14. Торбина на часописи з сірого полотна або конгрески, прикрашена вишивкою й мережкою. Вимір: 40 *см* довжини, 35 *см* ширини; з боків треба заложити обрубець, широкий на 5 *см*; відтак довільна мережка (диви ч. 3. Н. Х.), а в середині вишивка; її можна виконати хрестиками (диви взір ч. 15) або гладдю (взір ч. 16); тоді чорні контури зору виконується хрестиками, гладдю заповнюється ті місця, що на попередньому взорі є зашиті червоною запалочкою, а їх обводиться довкола чорними одностайними стібами.

Готову вишивку пришивається в долішній і горішній частині на твердий картон, дрібочку коротший; (добре, коли картон обшитий полотном, бо старанійше виглядає); в горішній частині насалюється дручок з вистаючими кінцями, до яких прив'язується грубий шнур пасмантерійний, або вузьку крайку. Добре є долішні кінці торбинки прикріпити цвяшками до стіни, — тоді легше є витягати, чи вкладати до неї часописи.

■ чорна
+ червона
+ гемночервона
= зелена
○ сива
• жовта

НА ДОГІДНИЙ КРЕДИТ!			
ФУТРА СВИТКИ РАГЛЯНИ мужеські, жіночі і діточі	ПЛАЩІ в [савірійських лошаків, астра- хан'ів, перських браанків, мурм- лів, сельскінів і т. п.	БОА, ШАЛІ, ШАПКИ, Диваники перед ліжко	Великі вибір ШКІР до вибирання плащів, суконь і т. п.

Проситься надати кредитового проспекту у фірми:
СТАНИСЛАВ СТЕМПКОВИЧ
 маґазин і робітня футер
Львів, пл. Капітульна ч. 1.

Приймає всякі перєфасоновання футер, боа, шалів, шапок і т. п. — Якість крaму і роботи загарантовані.

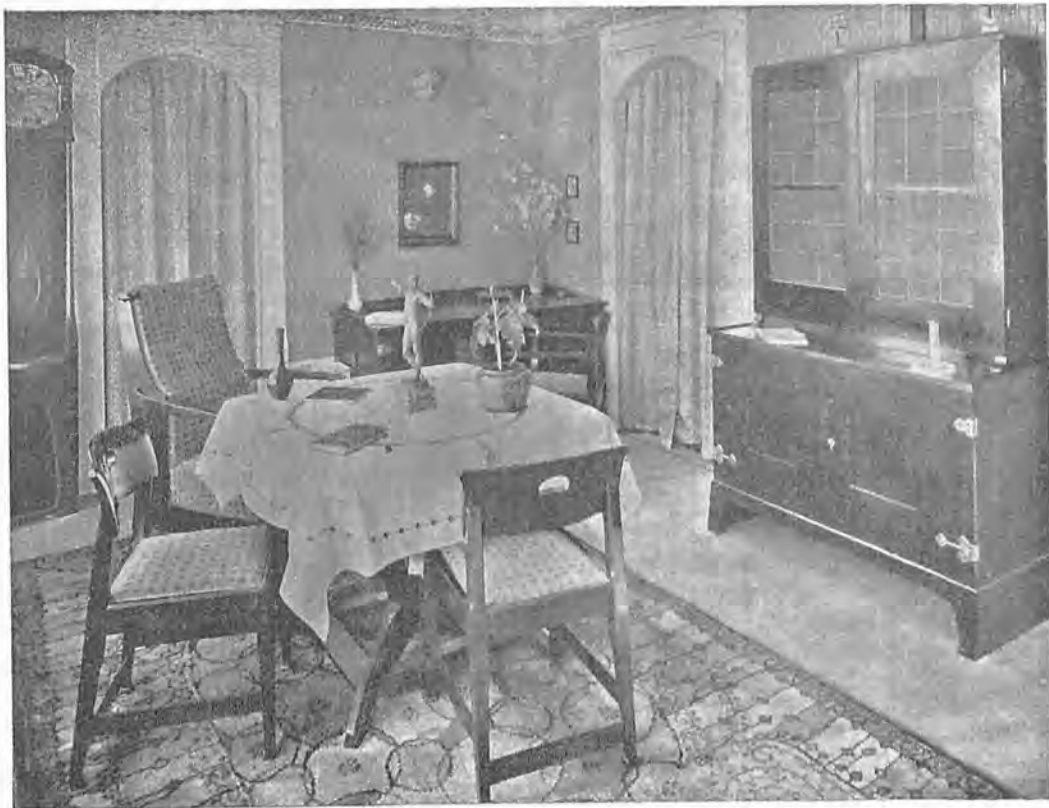
НАША ХАТА.

(Продовження).

В спальні треба задержати з обстанови лише те, що є необхідне в цій кімнаті. Ліжка, нічні столики, кілька крісел, малий столик — ось і все. Всяку иншу обстанову, як тільки можна, забрати. Ціле урядження спальні мусить бути таке, щоби при дуже малій втраті часу можна було удержати кімнату в як найкращому порядку й чистоті. Підлогу добре застелювати лінолеум, але в ніякому випадку одним великим килимом. Обстановка повинна мати великі, гладкі й легкі до стирання поверхні, без прикрас і як найменше обиття. Всеж таки кімната не потребує виглядати порожньою, хоч ми й усунемо всі непотрібні предмети і при-

разків, що відповідають діточій вдачі, кілька дрібних прикрас і кілька цвіток, бо їх ростом і розцвітанням майже всі діти цікавляться.

Останною, але не менше важною частиною нашого мешкання є кухня і господарські кімнати. Вони відіграють значну ролю в нашому життю — а вони такі маленькі і так їх мало, що не можуть відповідати як слід своєму призначенню. Особливо при будові наємних мешкань поменшується господарську частину в користь передніх кімнат. Кухня яка малаби більше, як 20 кубічних метрів належить в наємних мешканнях до рідкості. Тому звичайно не можна уставити всіх потрібних

краси. Вона мусить мати свій вираз, свій питомий характер, який проявляється в доборі красок. Матовий тон виражає неначе вечерню втому, а ясні блискучі краски ранішнє пробудження.

Вмиватися й одягатися найкраще в лазничці й тоалеті; хіба де мало місця можна це робити і в спальні.

Кожна дрібничка оточення має у дітей велике значіння і лишається їм глибоко в пам'яті — це треба мати на увазі при урядженню діточої кімнати. Але не треба робити цього так, щоби на кожному кроці було видно тенденційно-виховуючі наміри. Більше значіння має добра форма і простота обстанови, кілька добрих об-

меблів в кухні, а треба приміщувати їх в передпокою. Комора (спіжарня) звичайно така маленька, що нема куди й повернутися.

Якби прийшлося поширювати мешкання, то в першій мірі треба поширити господарську частину. Крім більшої комори треба ще місця на шафи, на миття посуду, на чищення черевиків і убрання, на прасовання, прання, шиття й латання; все це виконується до тепер переважно в кухні, хоч воно противиться всяким засадам гігієни. Кухня повинна служити лише до приладження харчу, а все що може її зачистити треба звідтам усунути.

До такихже „просторих“ убікацій належить

ще пивниця і т. зв. стрих, що служать звичайно за склад різних річей, які не мають місця в мешканні.

Необхідною є прилична, хоч зовсім скромно уладжена кімната для служби. На жаль у нас в цім напрямі є дуже мало зрозуміння. Видається, що вже все зроблено для служниці, як з тяжким серцем признається їй „високу“ платню, яку зажадає. Але хто знає якою великою благодаттю є для служби власний, хочби малий куток, та в інтересі доброго ведення дому згодиться на таку жертву.

Відповідно до нашого матеріального положення і способу життя, в склад помешкання можуть ще входити кімнати для дочок, синів, гостей і т. п. Але такі вимоги можна ставити хіба до власного дому а не до наймленого мешкання, бо ці лиш в надзвичайних випадках могли б відповідати нашим вибагливим плянам.

Кожна культура (також і сучасна містецька) розвивається, росте, твориться і нарешті доходить до вершка своїх змагань. Тому вона не може повстати з дня на день і має для нас вартість і значіння тоді, коли сприяє обставинам і звичаям

життя одиниць або народів. І це лежить в суті її розвитку давати нові стійні здобутки в такій формі, якої ще не було. Так може нова культура творити новий стиль, бо лише там де є культура може бути стиль і навики. Сучасний містецький рух, який бореться за новий більше вимовний стиль, простягається також на нашу хату, наше мешкання і його урядження і хоче сотворити своєрідну сильну, гарну домашню культуру. І зразу ми можемо зауважити який вже сьогодні непереможний вплив має цей імпозантний рух на спосіб нашого життя в дома. Ми бачимо як в нашому житті поширюється комфорт, якого ще перед століттям в нас не знали. Ми бажаємо, щоби наше мешкання творило гармонійну цілість — а з годом воно стає неначе відбитком нашого найглибшого ества; гармонія в ліній і красках успокоює нас, як ми перестунаємо поріг нашого мешкання. Нам там добре і затишно і ми відчуваємо, що наше життя це теж одна цілість, гармонія і радість і надіємося, що цей цінний вплив мешкання в першій мірі причиниться до корисного розвою наших дітей.

І. К.

З ЖІНОЧОГО СВІТА.

З життя німецьких жінок.

В половині червня відбувся в Айзенаху 33. З'їзд Загального Союзу Німецьких Жінок, замісний тим, що перший раз після революції взяли в ньому участь жінки всіх політичних напрямків від найправіших до найлівіших, від консерватисток до комуністок. Цей жіночий парламент, зложений з 80 делегаток, займався головню питаннями політичного виховання жінки та обміном незвичайно цікавих досвідів, які поробили жінки за час своєї участі в парламентарнім і соймовім життю та в різних красивих та громадських установах. М. п. стверджено як загальне явище в громадських самоуправних установах, що вибрані після революції жінки у великій мірі повтрачували свої місця чи то через нові вибори, чи через добровільне уступлення. Завданням жіночого руху буде підготувати більшу кількість спосібних для цих урядів жінок і відзискати втрачені позиції. З важливіших рішень цікаве те, що Загальний Союз Німецьких Жінок як політично неутральна організація буде займатися в своїх місцевих групах пляновим політичним вишколенням жінки, щоби тим підготувати жінок до партійного життя, заки вони ще рішаються на вибір партії. Політичне виховання жінки в самих партіях, як це було дотепер, з'їзд признав не-вистарчаючим.

За прикладом Америки й Англії заведено в останніх часах також у Німеччині жіночу поліцію. Ініціативу дала відома діячка в боротьбі за права жінки п. *Anna Lindemann*, яка на основі докладних студій англійської організації постаралася про утворення відділу жіночої поліції в Кельні. Жіночі поліцейські є уніформовані й займаються справами малолітніх дівчат, здеправованих жінок, а також працею дітей, торговлю дітьми й ин. Поки що діяльність відділу є чисто профіляктична так, що завдання обичаєвої поліції, як нагляд над професійною проституцією, на жаль, не входять в обсяг його діяльності. За прикладом Кельну задумують завести й інші міста жіночу поліцію, між иншими як одно з перших місто Лайпціг.

Рівність перед шлюбним віттарем в Англії.

В кількох більших льондонських костелах лучилося послідніми часами, що перервано вінчання тому, що молода на питання чи додержить послу-

ху, не хотіла відповісти. Одного разу сталося навіть таке, що відома льондонська лікарка, завзята бойовниця за права жінок, на згадане питання відповіла: „це питання є для жінки понижуюче, й я на нього не відновім“. Пастор, який мусів додержати присисів, сейчас перервав обряд вінчання.

Англійські бойовниці за права жінок вже довгий час розводять пропаганду проти застарілих шлюбних обрядів, які на їх думку понижують повагу жінки: „Рівність і перед шлюбним віттарем“, — є їх кличем. Вони не погоджуються з цим, щоби жінкам давати питання, на яке мушнина серед нійких обставин не відповів би. Кажуть: жінці належать такіж права, як мушнині, тому не повинно бути, щоби жінка при вінчанні присягала на те, на що мушнина не присягає.

Англійське духовенство останніми часами займається цим питанням, і мабуть приступить до реформи церковного супружого права. Епископ йорський перший занявся цими жіночими стремліннями: вказав на те, що иннішні шлюбні обряди мають вже 500 літ; від цього часу змінилися обставини й суспільне становище жінки, тому питання, які тоді були самозрозумілі, сьогодні є невідмісні та безпідставні.

Мужі і жінки в Англії.

Після англійського закону не може бути покарана жінка навіть тоді, коли вона допустилася якогось злочину з відома й мужа. Англійські законодавці думають, що в таких випадках жінка є знаряддям мушнини. Недавно льорд канцлер вніс проєкт закону, на підставі якого муж не повинен платити за борги й відповідати за виступи його жінки.

Новий кодекс родинного і супружого права в Чехо-словащині.

Уряд ухвалив новий кодекс родинного і супружого права. Згідно з цим законом нові основи супружого і родинного життя базуються на певній свободі взаїмовідносин між супругами; на визволенню жінки з під влади чоловіка, бо дотеперішня влада була впливом господарської та релігійної залежності й народних звичаїв. Кодекс постановляє, що особи, які заключають між собою шлюбну умову, задержують повну волю й свободу праці. Як одно з супругів зміняє мешкання, це не обов'язує другого йти за ним. Майно, яке

придбають за час спільного життя, вважається спільною властивістю обоїх. Як одно з супругів не має засобів на прожиття, то друге мусить удержувати його. До розводу може прийти на підставі обопільної згоди. Обов'язок виховання дітей припадає на обоїх. Діти мусять удержувати своїх батьків, коли в них нема засобів на прожиття, коли вони в них не спосібні до праці та не мають жадної підмоги.

Що досягнули жінки в суспільному житті.

У Франції п-ні Фогельова стала секретаркою уряду праці.

Англія: жінки можуть бути комісарами пристані.

Бразилія: Соїм прийняв закон, на основі якого жінкам доступні всі уряди, не виключаючи і президентури республіки.

Мексик: Пані Карільова внесла до сенату петицію, про наділення жінок виборчим правом.

Канада: Жінки мають право бути обраними до громадських установ. Зараз йде змагання на поширення цього права, щоб жінки могли бути обраними до соїму і сенату.

— 0 —

Учасниці курсу танців, уладаного заходами п. О. Бачинським в товаристві слухачиць Стрип.

РОБІТЬ РУХАНКУ З ВАШИМИ ДІТЬМИ!

Котра мама не хотіла-би бачити, як її дитина також у фізичному розумінню виростає на рівного їй прямого чоловіка? Кожна. А чи кожний це вдається? Ні. Богато, дуже богато мамів мусить ствердити у своїх любимців, ще перед шкільним віком, скривлений стовп хребетний, опущені часто навіть нерівні рамена, а також слабонькі рученята й ноги.

Одні думають: „ще з цього виросте“, — (на жаль ні), інші віддають свої діти ортопедичному лікуванню, яке займає багато часу, є дороге, а до того дошкулює маленьким. Це все можна оминути, коли мама ще завчасу наганяє свої діти до руханки, й в однаковій мірі, своїм впливом і старанням виховує не лише молоду душу, але й тіло дитини. Куди важнішим від вивчення віршів і роблення ріжних „штук“ є здорове, відпорне тіло, завчасу розвинена зручність, гнучкість, притомність ума, та панування над собою.

В ті цінні скарби заосмотрити свою дитину на дорогу життя є легше, як би здавалось. Лише доброї волі, — й одну чвертьгодинку щодня.

Коли пробудиться у дитини душа й думка, а з цим і бажання бавитись, то це бажання треба використати для вправ з певною обдуманною ціллю. Веселий запит: „Як бігає песик?“ — відразу спричинює як відповідь, — вище згаданий, незвичайно корисний рух, що зміцнює стовп хребетний; питання: „Як стоїть бузько?“ — викликає рух для вправи в рівновазі й для скріплення мускулів в носі. „Як літає пташка?“ побуджує до скакання й вправи раменами. Є богато таких питань, на які діти зараз відповідають різними рухами, н. пр. залізниця, всяке ремесло, й рівноча-

сно учаться опановувати свої члени тіла. З три- або чотиролітніми дітьми можна вже цілком „серіозно“ вправляти, — робити з ними вправи вільноруч, які певно ще кожна мама тямить зі своїх шкільних часів, давати їм тягарці, дручки, гоїдати на перестенях, витягати на реку і т. п.

Але ці щоденні вправи мусять бути радісним переживанням, на які діти ждуть нетерпеливо. До вправ мають ставати діти в ряд, не насуплені, перадо, або навіть і з плачем. „Велику забаву“ треба з цього зробити. А це станеться, коли сама мама з ними вправляє, коли вона доказує з дітьми, заохочує, робить малі жарти, а передовсім уважає на це, щоб дитина з слабим здоров'ям не падало напружувалась, та щоб не була наражена на кпини й дотинки зі сторони її сильніших товаришів. Уряд провіднички вправ і забави буде також дуже корисним для здоров'я й гнучкості „мамочки“. Всі ці вправи, приклякування, згинання хребта, скакання, вправи дручками й тягарцями, також повзання „як песик“, все це вже після короткого примінення, може також і після деяких тихих зіхань, спричинює гнучкість, зміцлення м'язів і мускулів, та внутрішніх органів, а тим самим піднесення духа, привязання до життя, без розстрою нервів. Тому: Робіть руханку з вашими дітьми й дайте їм нагоду зробити з вас добрих опікунів. Рухайтесь самі більше. Не сидіть без перестанку при машині до шиття, або при якій иншій ручній роботі; богато обаяв немилих недуг і болів ріжного роду зникне, скоро лиш примінітесь до цих скромних рад. А здоров'я дітей вдесятеро вам винагородить оцей ваш малий труд.

Ф і р м а

РОМАН ЗУБНИК

— ЛЬВІВ, —
ВУЛ. ГАЛИЦЬКА Ч. 16.

МОДНІ МАТЕРІАЛИ ВОВНЯНІ, ШОВКОВІ І Ш.
ПЛЮШІ, АКСАМІТИ ВЕЛЬВЕТИ.

УКРАЇНСЬКА КУХНЯ.

Неділя: 1) Росіл з маргарином. 2) Росолоне м'ясо з цибулевим соусом. 3) Фашеровані помідори. 4) Омлет з конфітурами.

Понеділок: 1) Супа з яблук. 2) Бараняча печеня на дико з "дрітце" з бульби. 3) Долки на кваснім молоці.

Второк: 1) Грибова супа засмажена. — з платочками. 2) Вепрові котлети з свіжою капустою. 3) Крайні клюски з м'якшеною солонинкою і сиром.

Середа: 1) Борщ заправлений сметаною. — з бульбою. 2) Морква обложена смаженими грінками. 3) Будинь з квасної сметани.

Четвер: 1) Росіл з курки, з клюсочками з грисіку. 2) Курка з хрінним або коперковим соусом. 3) Пирог з капустою.

П'ятниця: 1) Супа з бульби. 2) Підпечки зі сметаною. 3) Бухти з сиром.

Субота: 1) Крупики на росолі з костей. 2) Волова печеня з бурачками. 3) Риба випікання з яблуками.

Переписи.

(Пропорція на 6 осіб.)

Фашеровані помідори.

Взяти 12 зелених помідорів одної величини. Повідтінати верхи, середину вибрати, помідори посолити і начинити слідуємим фаршем:

$\frac{1}{4}$ кг вепровий ополокати, змолоти на машинці з половиною булки змоченої і видушеної з води. Додати 1 поєчену і усмажену в ложкою товщу цибулю, перцю, 2 ложки зимної води і посолити до смаку. Цю масу добре виробити ложкою і начинити помідори прикриваючи кожний відтатим верхом, обвязати ниткою і душити під покринкою в сосі з червоних помідорів.

Замітка: Коли сос вивариться, діляти трохи росолу, води або сметани.

Помідоровий сос: 8 червоних помідорів середньої величини ополокати, перекроїти, розварити в камінній ринці і перетерти через сито. З ложки товщу і 3 дкг муки зробити засмажку, розпровадити її $\frac{1}{4}$ склянкою зимної води, влити $\frac{1}{4}$ л. квасної сметани, додати 2 кістки цукру і соли до смаку. Сос заварити, перецідити, додати перетерті помідори і вимішати. Місто сметани можна ужити росолу.

Смажені грінки.

З домашньої булки викруїти 12 квадратних або прямокутних, на $1\frac{1}{2}$ цм грубих кусників, рівної величини і покрити молоком. — Розбити 3 яйця, кожний кусник булки замочити в них, а потім в тертій булці. Обсмажати на горічій товщі з обох сторін. Ці грінки можна рбити також з купних булок.

Будинь з квасної сметани.

До $\frac{1}{2}$ л. дуже доброї квасної сметани додати 4 жовтка 28 дкг муки, соли до смаку і все це добре убивати колотушкою пів години. Опісля додати піну з 4 білків. Будинярку висмарувати добре вепровим товщем і обсипати мілкою, тертою булкою. Масу влити і варити в парі одну годину (це значить вставити будинярку в ве-

длий горнець з киплячою водою. — Вода не має досягати накриви). Видіючи на стіл, обляти обильно рум'яним маслом. Окремо подати тертий швейцарський сир.

Долки на кваснім молоці.

$\frac{1}{4}$ л. квасного молока, 2 яйця, 4 дкг цукру, на конці ножа соли, $1\frac{1}{2}$ дкг аптичної соди (до страв) і $\frac{1}{4}$ кг муки. Тісто вибити добре колотушкою і відставити, щоб підросло. Опісля вливати тісто на дольки кохлею на гарячий смалець і долки обертати. Коли вже з обох боків рум'яні, викладати на полумисок і гарячі посипувати цукром з ванілією. Ці долки в смачні і дешеві.

Від Адміністрації.

На численні запити повідомляємо, що 1. число „Нової Хати“ вже зовсім вичерпане.

— 0 —

До П. Т. Передплатниць!

Звертаємо отсим увагу всіх, що залягають з передплатами, що з нинішнім числом розсилаємо упізнання на її доповнення до кінця біжучого року і просимо ласкаво належитість негайно (вирівнати залученням чеком).

Переписка редакції.

Вл. Проф. Марія Омелеченко, Прага: Грошений лист отримали. Книжку від др. О. С. Дашк. перебрали, дуже дякуємо, по по використанню звернемо. Ждемо на обіцяний матеріал.

Вл. п. Марія Стельмах, Жабинь: Вшні побажання передали референтці до відома. Постарасьмося задовольнити.

Вл. П. Михайлина Ставнича, Павелче: Сердечно дякуємо за привіт і память Містимо. — просимо не забувати на далі.

Вл. П. Софія Свістель, Нирків: За посліплатою не висилаємо. Просимо ласкаво належитість вл 1-70 вирівнати значками почтовими в листі.

Вл. П. Кость Нусин: Дуже дякуємо за привіт. Посавй не містимо.

НАЙНОВІШИЙ МАГАЗИН ФУТЕР У ЛЬВОВІ

ШЕНБЛЮМ І ВАЙНБЕРГ

... ВУЛ. ЯГАЙЛОНСЬКА 9. ...

поруцає найновіщі заграничні моделі, як також шкірки всякого роду.

Робіття суконь і костюмів

СТЕФАНІЯ МОНЦІБОВИЧ

У ЛЬВОВІ, вул. Хмельовського ч. 15.

Видає Кооп. „Українське Народне Мистецтво“. З друкарні Ігн. Єгера, Львів, вул. Сикстуська 33.

За редакцію відповідає МАРІЯ ГРОМНИЦЬКА. Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, Руська 18.

Львівська державна наукова бібліотека

М. М.

До кожного моделю можна замовляти готові крої для кожної величини.

Внизу подаємо табелі кроїв з вимірами.

Виміри кроїв для смотриків і пань

Величина	для смотриків			для пань					
	14	15	16	I	II	III	IV	V	VI
Обєм горішний	см 84	см 86	см 88	см 90	см 96	см 102	см 108	см 114	см 120
Обєм в поясі	64	66	68	70	74	78	84	90	100
Обєм в бедрах	90	94	96	100	105	110	114	120	130
Довжина спідниці	75	80	85	102	105	108	108	108	108

Виміри кроїв для дівчаток від 1—13 літ

Величина	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ціла довжина	см 45	см 48	см 50	см 55	см 60	см 65	см 70	см 75	см 80	см 85	см 90	см 96	см 102
Обєм горішний	58	70	62	64	66	68	70	72	74	76	78	80	82
Довжина рукава	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	37 1/2	39	40 1/2

Виміри кроїв для хлопчиків від 1—13 літ.

Величина	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Вовниста довжина коротких штанів	см —	см 29	см 33	см 36	см 39	см 42	см 45	см 48	см 50	см 54	см 56	см 58	см 60
Вовниста довжина довгих рівних штанів	—	—	57	60	63	67	70	73	76	79	83	86	89
Довжина рукава	20	23	24	25	25	29	31	33	35	37	39	41	43

Ціни кроїв:

- а) великі форми (костюми, сукні, плащі) 1'80 зол.
 б) малі форми (блужки, спіднички, діточі одяги, білля) 1'40 "
 в) дрібнички (капелюхи, ковнірці, черевики тощо) 0'80 "
 г) малі форми ручних робіт 1'25 "
 ґ) великі форми ручних робіт 2— "

Гроші висилати рівночасно зі замовленням переказом або в поч. значках. На порто посилки 30 гр.
 Замовлення на крої полагоджуються за 7—10 днів.

До

П. Т. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

Випускаємо вже 5 число журналу „**НОВА ХАТА**“ та звертаємося з проханням поширювати цей **одинокий у нас** ілюстрований, жіночий журнал, присвячений модам і справам домашнього жіночого господарства та привертати йому як найбільше передплатників.

На загальне бажання П. Т. Передплатниць збільшили ми обєм нашого журналу на 20 сторінок більшого формату.

Ціна того числа й слідуєчих 1.50 зол. Передплата журналу від 1-ого числа до кінця року 9.— зол.

Хто до дня 1. жовтня с. р. заплатив цілу передплату (8.— зол.) не потребує доплачувати ріжниці.

Адреса Редакції і Адміністрації:

„НОВА ХАТА“, Львів, Руська 18.

„НОВУ ХАТУ“ можна купити у всіх книгарнях та бюрох газет.

Рівночасно звертаємося з проханням до наших П. Т. Передплатниць подавати нам певні адреси наших Громадян, на які-б можна було вислати оказові числа.

ОКРУЖНА АПТИКА

Михайла Терлецького

давніше

ц. н. циркулярна аптика Д-р. А. Силівінського

Львів-Ринок

(ріг вул. Гродзіцких і Домініканської)

Доповнена новим власителем у найновіші ліки і специфіки так краєві як і заграничні.

порукається П. Т. Публиці.

Жіноча спілка „П Р У Д” промислова

Кооператива з обм. порукою

Львів, Ринок ч. 39. (вл. дім.)

порукає свої робітні суконь і білля, де виконуються так скромні як і найвибагливіші жіночі убори й перерізки, всяке білля фаховими силами й по дійсно дешевих цінах. Великий вибір стилевих вишивок, народні строї в цілості й часті, виш. сорочки, блузки, прикраси домашнього уладження і т. п.

Курси крою суконь і білля

два рази в рік по 3 місяці.

Рік заложення 1900.

Уділ 10 ал. впис. 2 ал.

Години прийняття: від 8—1 в пол. і 3—6 поп.

МАШИНИ ДО ШИТТЯ

найновіших систем, яких складові часті, приладдя до кравецького ремесла і до ручних робіт порукає

АЛЕКСАНДЕР

МАЛІМОН

склад машини до шиття

Львів, вул. Валова ч. 11 а.

Приймається машини до направи.

„НОВИЙ ЧАС”

ОДИНОКИЙ ІЛЮСТРОВАННИЙ, ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ВИХОДИТЬ 2 РАЗИ В ТИЖДЕНЬ.

Приносить найбільше відомостей з цілого світу.

Ілюструє важні події як з нашого так і з чужого життя.

Містить також статті з сільського господарства та кооперації.

Місячна передплата тільки 2 золоті, за границю 3 дол. піврічно.

Жадайте оказового числа, яке висилається безплатно.

Адреса: „Новий Час“, Львів, Руська 18.

ОДИНОКИЙ на західних землях України
сатирично-гумористичний журнал

„ЗИЗ”

виходить 2 рази в місяць
під редакцією ЛЕВКА ЛЕПКОГО.

ПОВИНЕН НАХОДИТИСЯ
В КОЖДІЙ НАШІЙ ХАТІ.

Чвертьрічна передплата 3-50 зол.

ЖАДАЙТЕ ОКАЗОВОГО ЧИСЛА.

Адреса: „ЗИЗ” Львів, Руська ч. 18.

„НОВА ХАТА”

ОДИНОКИЙ ТОГО РОДУ УКРАЇНСЬКИЙ ЖУРНАЛ.

Передплата до кінця року для краю 9 зол. Для закордону 2 ам. долари, або їх рівновартість.

Ціна одного числа 1.50 зол.

Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, Руська ч. 18.

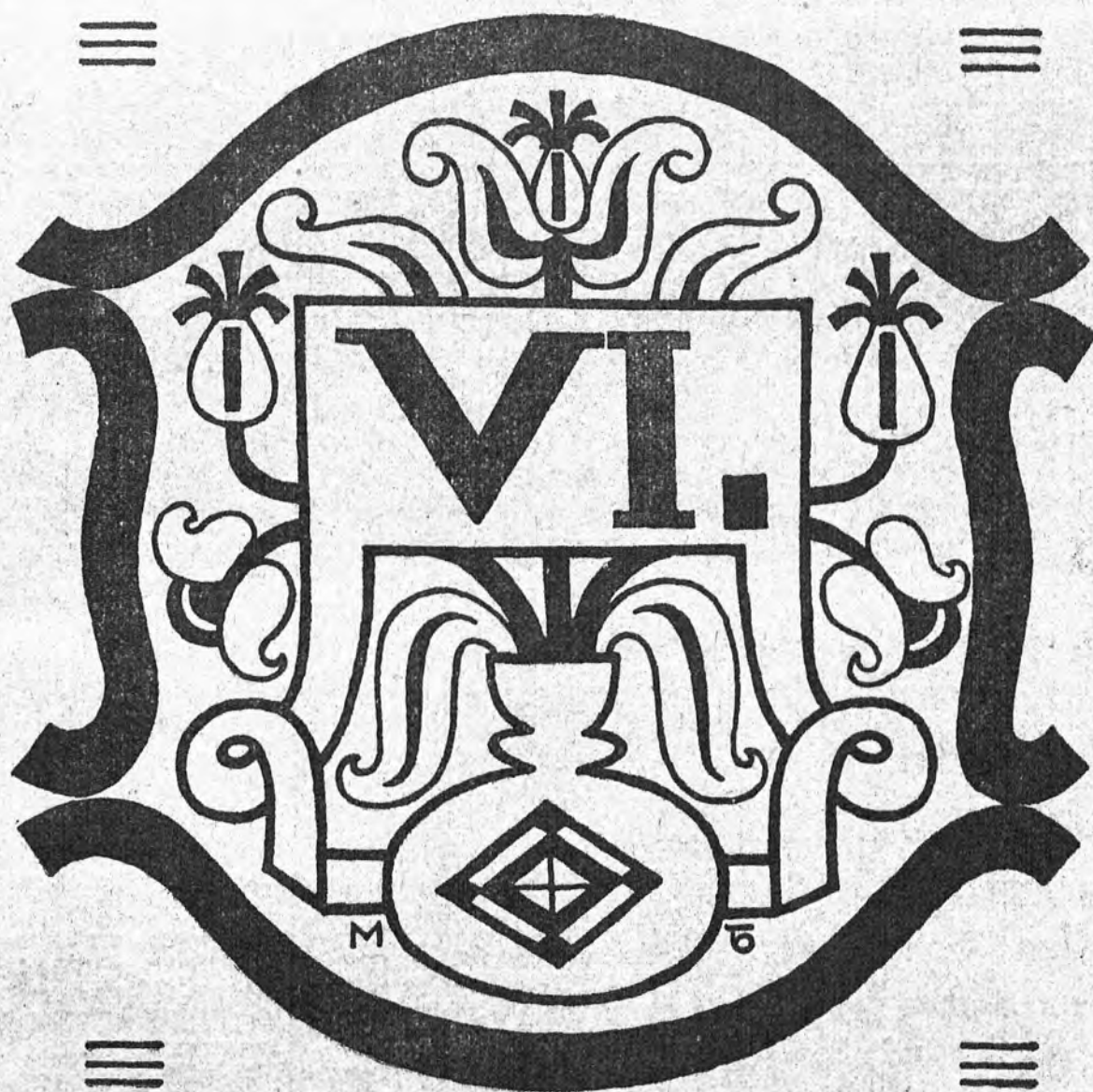
Конто Почтової Каси Ощадности Краків ч. 405.361.

Почтова оплата заплачена гуртом.

З друкарні Ігн. Єгера, Львів, вул. Сикстуська 33.

НОВА

XATA

Сповніть громадянський обов'язок!

На основі банкового закону, мусить самотній український банк

Земельний Банк Гіпотечний

доповнити до кінця 1925 р. свій акційний капітал до висоти одного мільона золотих.

Тому підписуйте нові акції Земельного Банку Гіпотечного!

Одна акція номінальної вартості зол. 25—, разом з оплатою скарбовою і коштами заготовки (конфекцією) зол. 26— Кожний Українець зобов'язаний бути акціонером

ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО!

Гроші пересилати на адресу:

Земельний Банк Гіпотечний, акційна спілка, у Львові, вулиця Підвалля ч. 7.

Чекове conto в П. К. О. ч. 149.000.

Гарні, тривалі панчохи, рукавички і всякі трикотажі

купується у фірми

ПФАУ, Львів, Ринок ч. 19.

найдешевше бо вхід через сінн. — Телефон 9-57.

Наймодніші матеріали на
сукні, костюми у величезнім
виборі поручає фірма

АНТІН УВЕРА

Львів, вул. Галицька ч. 10.

філія в Тернополі!

філія в Стрию!

АЛЬБОМ французьких кроїв білля. -- Поверх триста моделей для жінок і дітей з великим аркушем форм на 28 різних моделей.

Ціна тільки 1'50 зл.

До кожного моделю продається крім того готові крої по звичайних цінах. — Замовляти в „Новій Хаті“.

Позір!

ЖІНКИ!

Позір!

Вступайте в члени кооперативи:

„УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО“

ЖІНОЧОЇ ПРОМИСЛОВОЇ КООП. з ОБ. ПОР. у ЛЬВОВІ.

Удін 5.— зол.

ВПИСОВЕ 1.— зол.

Адреса кооперативи: **Львів, Руська ч. 18.**

Члени коопер. користуються 10% знижкою при замовлюванні форми кроїв в адміністрації журналу „НОВА ХАТА“.

НОВА ХАТА

ЖУРНАЛ ПРИСВЯЧЕНИЙ МОДАМ І СПРАВАМ ДОМАШНЬОГО ЖІНОЧОГО ГОСПОДАРСТВА.
ВИХОДИТЬ РАЗ У МІСЯЦЬ.

РІК 1.

ЛЬВІВ, ПАДОЛИСТ 1925.

Ч. 6.

ОЛЕНА ВЕРГАНОВСЬКА.

Т О Я

Колись Тоя не так виглядала як тепер.
Пушистим зеленим оксамітом білі квіти тулила...

Тоя була без сумніву найкращою з усіх цвітів. Кущем високим пишалася, зеленим пухом манила, цвітами всміхалася. Гарна була Тоя — біла струнка, та висока.

Тоя ніколи не знала горя.

Чомуж в галузках її ховався болісний сум?

Приятеlem Тої був ясний метелик. Він кохав її цілим своїм ніжним чуттям.

„Тоїо — моя Тоїо! — як добре у твоїм мягонькім листочку! Які гарні твої квіти!“ — говорив метелик своїй приятельці.

„Щож нового приносиш мені метелику?“ ніжно питала вона.

Метелик крильця до пуху тулив: „ох Тоїо — ся втома!... У твоїх галузках приходиться до мене втома. — Така дивна солодка втома. — Відбирає мову — я вяну...“

Жахливо здригнулася Тоя.

Велика чорна тінь хижим орлом пролетіла...

Що дня прилітав метелик і що дня шептала йому Тоя казки. Щоби тільки добре було ясному метеликови! Вонаж його так любила! Усі казки, які лиш чула від вітру, хмаринки, бурі чи дощу — все те метеликови розповідала.

А були в неї й свої такі гарні, такі глибокі.

Що дня прилітав метелик і що дня Тоя шептала йому казки. — Що дня ставала між ним втома і чорний жах пролітав...

„Тоїо! Я вже знаю! Лечу в гору сонце вблагати!“ Радісно крикнув раз метелик.

„Не лети — не лети любий, пощо тобі? яке тобі в нього діло?“

О Тоїо! Я хочу просити від сонця проміння — тобі його треба! Ти така блідонька! Лише соняшні лучі можуть бліді цвіти рожею закрасити.

Лечу — лечу високо!“

„Не лети метелику! Не лети! Ослабнеш, впадеш — і крильця поломиш! Не лети...“

„Мушу — мушу Тоїо!“

„Соняшні лучі дадуть квітам радісний усміх — в твоїх галузках почується життя і втома уступить з моїх крилець!“

„Метелику...“

Не слухав. — Полетів. — Кинув Тої на пращання золотий пилочок з крилець — й полетів...

Затремтіла Тоя. Тисячним квітом за метеликом слідила... Ах деж летить він так високо, так далеко... вже й зникає...

„Вітре, вітрику“ — благала Тоя. Возьми мої квіти й неси метеликові на здогін...

Вітре вітрику...

Білих квітів рій вітер у гору забрав...

Ясні — ясні крильця до сонця летять...

Легенька надія гілля Тої розгортає...

Ще момент — і велика чорна тінь злетіла з гір — Тою прикрила... Білі квіти червоною луною до ніг Тої впали... Ясний метелик крильце спалив — упав.

„Прощай Тоїо! Я летів здобути Тобі життя!“

„А приніс смерть“ — завилася сміхом тінь.

Тоя скаменіла. На її кущі не було ні одного цвіту.

Легесенькі пушисті листочки, стали штивні й зимні. З цього часу Тоя виглядає так як сьогодні.

На гробі Мартусі посадила я Тою.

„Гарна Тоя — вічно зелена“ говорять люди. Ніколи не вяне!

„Бідна Тоя, вічно зелена, — в неї немає життя!“

Як вложите в чорну урну галузку вічно зеленої Тої — а біля неї поставите білі хризантеми, тоді сум, довгий, незнаний сум загостить до вашої хати. — Се Тоя говорить — каменними слізьми плаче... Зломані крильця ясного метелика бачить...

А в півночі на гробі молоденьких й так добрих дівчат як Мартуся відживає Тоя. — У розкішний оксаміт прибирається — блідим квітом квітчається.

А коли місяць за чорні хрести ховається йде гробами глибоке, тяжке зітхання: Тоя кам'яніє...

Кажуть, що як людину се зітхання на гробах застане тоді вона вяне, блідне, блідне (й вмирає).

На галузках Тої не знайдете цвіту...

Львів, 16. вересня 1925.

НОВІ ВИМОГИ ВІД АМЕРИКАНСЬКОЇ ЖІНКИ*)

Живемо в часі суперцивілізації, що нагло, протягом кількох десятих років перетворила нас в зовсім інших людей, з відмінними поглядами, відмінними вимогами. Розвиток цієї суперцивілізації далеко не скінчений, він йде шаленим кроком вперед і нашим завданням є — не оставати позаду.

Жінка цієї нової доби, її спосіб думання теж зовсім змінилися протягом короткого часу — кілька десятих років.

Переміна йшла інстинктивно, не свідомо.

Пятьдесят років тому, за часів нашої бабки, вистарчало як донька навчилася прости, варити. Ми-нало їй чотирнадцять років і віддавали її за фар-мерського сина літ 19—20, що вмів за кінями хо-дити, добре орати й сіяти.

Сьогодні така едукція не вистарчає!

Щож вплинуло на ці зміни в життю?

Три головні фактори: індустріялізація (пара, електрика, бензина, фабрики і пр. пр.), вплив мо-дерного демократизму і нові медично-санітарні здо-бутки.

Час, котрий жінка з'уживала на прядення — тепер вільний, бо електрична ткаля зробиць це кра-ще й танше. Те-ж саме і в провадженню кухонного господарства. Всякі винаходи, улпшення дають їй далеко більше вільного часу, чим вона передше мала.

Ще більше! Індустрія виробила безліч місць в яких жінка може свій вільний час вихиснувати і заробити рівнож стільки, або й більше, що й мущина.

Тому тепер нераз заходить дійсно критичне питання, чи кидати посаду свою, щоб заняті дру-гу — жінки, чи оставати далі незалежною.

Другий фактор — доба і здобутки демокра-тизму. Вона дала свободу неграм, право всяким пе-реступникам закона, ну і зволила дати рівноправ-ність жінкам. Незбита правда, що може (найтяж-шим певільшиком була досі жінка! Залежна ві всім, обовязана сповняти всякі роботи, без найменшого го-лосу в громадському житті.

*) Сторінка з викладу проф. Др. Фінея на унів. в Вінніпегу.

Третий фактор — нові медичні й санітарні здобутки, які стремлять до цього, щоб жінка, спов-няючи життєву функцію, стаючи матерю, найменше тратила енергії найлегче переходила муку, тим са-мим знов зискала на часі, щоб з'ужити його на ціля які вимагає ця нова доба часу.

Жінка, ставши матерю — стає перед найваж-ніщою задачею життя — вихованням дітей на оди-ниці, які не відставалиб від вимог цього часу су-перцивілізації, але могли успішно далі її розвивати.

Виховання дитини вимагає тепер куди більше часу, як це в давніших часах бувало — яких 5—6 літ довше триває її вишколення.

Щоби стати лікарем, треба перейти цілий ряд іспитів, треба перебути практику й тоді доперва дістається позволення лікарувати на свою руку. Ад-вокат теж без іспитів, без практики, — не буде адвокатом. Вчитель нім зможе братися до навчання мусить перейти добру школу. А мати, що має без-перечно найтяжшу задачу — виховання дітей на добрих членів суспільства, на продуктивних робіт-ників, від самої коліски почавши, аж до повноліт-ности — входить в свою професію без пригото-вання, без іспиту!

Виховати дитину може одна мати! Школа мо-же тільки це виховання досконалити і спеціалізу-вати. Вже в дома виховання повинно бути всесто-роннє: фізичне, моральне, духове, культурне й ін-телектуальне!

Заступити матери не може жаден педагог, жа-ден інститут, бо йому бракує цього найважнішого чинника в виховуванні дитини — матірної любови.

Задачею нашої доби — це приготування жінки до найважнішої її професії — виховування дітей.

Література й красні штуки — це підручники до виховання, які мати мусить знати і вміти ними послуговуватися. Мати мусить знати діточу літературу і вміти оповідати, мусить бути обзнайомлена з лі-тературою для молоді і вміти нею послуговуватися.

Нова доба вимагає жінки-матери вишколеної професіонально до завдання — бути матір'ю!

ЗБОРИ ЖІНОК В „МЕЖИСВІТІ“.

Сеймографи записують дивні дрогання. Ра-дійоапарати в безнастанному русі... хвилювання, ве-лике хвилювання в атмосфері. — Отсе заворуши-лось жіноцтво. Представниці різних сфер і занять віхались у місті, „Межисвіті“, щоб завдати світові й вислухати відповіді на питання: „Як задивля-ється на доцільність високих студій для жінки“?

Тисячними струями розсипалось питання, яке „Центральний Комітет“ спрямував до самих-же жі-нок. Розуміється мущинам не було це дуже під смак. Вони з достойними мінами поминених попра-вляли цвікери, окуляри, теки... дехто підсміхався іронічно.

Перші схопили депешу американські жінки.

„Що за питання кричали апарати висилаючи рів-ночасно мільони різних голосів. Що за питання? Алеж це ясно! Тільки при допомозі знання може людина іти до поступу — а хибаж жінка не лю-дина? Що-ж Вам у голову впало витягати цю справу? Цеж перестарілі теми! Жінка рівновартна з мущи-ною мусить мати таке саме право образуватись як він. Мусить так само як він працювати“.

„Завданням жінки бути гарною, прикрашати со-бою світ“ телеграфували вимальовані Парижанки.

„Найелегантніші й найкращі жінки, що тішились загальним поведженням не кінчили вищих студій. Тому по нашому — вищі студії для жінок не конче доцільні!“

Зараз після сеї ішла депеша другої партії: Па-риж — жінки. „Високі студії являються тепер ко-нечною потребою жінок. Жінка при цьому не му-сить тратити ні краси, ні елегантції, а дістає відтінь цієї духової принади, що характеризує людину ви-сокої інтелігенції“.

Студентка—поетикни. Копенгага. „Як що хоче-охоронити жінку від терпіння — безмежного ряду терпінь — не давайте їй книжок до руки“.

„Високі студії набавили нас тяжкої невилічи-мої недуги. Заявляємося рішучим ворогом високих студій для жіноцтва“ — Сухітниця.

„Високі студії це пайбільший скарб людини. Ми щасливі, що отворилися нам університети. Витре-валі й талановиті жінки завдяки високим студій мо-жуть взяти верх над мущинами“. Еманципантки.

Кружок материй — Підгайці. „Не уважаємо вка-заним мучити наших дочок посилаючи їх до шкіл. — Дівчинка може сповнити свій обовязок без високих студій. Краще хай навчиться добре варити, щоб як слід провадила дім“.

„Жінки повинні вчитися ручних робіт, модняр-

ВИСТАВА ДЕКОРАТИВНОЇ ШТУКИ В ПАРИЖІ

Від кількох місяців є отворена в Парижі міжнародна вистава декоративної штуки, яка дає перегляд нових напрямків в модерній декорації.

Вистава поміщена на еспланаді інвалідів, над Секваною, — в численних павільонах, які в головному поділені на французькі й чужосторонні.

З павільонів чужосторонніх звертає увагу — англійський. Він виконаний у формі стилізованого паровика, немовби хотів піднести в очах глядачів символ морської могутності Англії.

п. Ольга Кульчицька біля свого килимарського варстату.
Фот. „Сворт“.

Австрійський павільон дуже скромний, за те побуваний зі смаком, — і багато ошклений, бо як каже М. Steinhof, репрезентуючий федеральну школу у Відні, — архітектура, це не мури й криші, — а світло й життя, яке бачимо довкруги.

ства, крою — вищі студії перевертають ім голови! — Трудящі жінки.

Американки, що переловлювали з простору всі депеші формально розхворілися. Горячково пульсував ім живчик доки не скіпили. „Гальо! додаткова депеша. Європейські наші товаришки хочуть засипати світ: моднярками, кравчинями, куховарками... Алеж найвищий час, щоб жінка перестала бути невільницею кухні. Краще хай жінка іде на техніку і працює над удіпшенням фабричної машини капелюхів. Хай жінки зуміють скинути ярмо на машини. Хай місто їх рук працює залізо, електрика, рух! Нонсенс такі застарілі погляди. Встидайтесь європейські товаришки!“

Нагальність Американок перекинула у „Межисвіті“ усі технічні апарати і вони з цілою силою вдарили в землю. Через глибину землі перейшла електрична струя, а „Центральний Комітет“ дістав ось яку депешу: Грекині — Атени часів Перікля. „Техніка вашого часу незвичайна. Завдяки ній можемо Вам прислати свою раду. Жінки рішучо повинні брати участь в суспільному і політичному житті. Не держіть їх в дома. Не робіть з них тупих ляльок. Не будуть вони щасливі! Ні! Не були ми щасливі сидючи в дома! Мусіли взятися до трунків і сгаровила.

Грекині — Спартанки: „Розумним жінкам усе

Далі йдуть павільони італійський, швейцарський, бельгійський, данський, шведський, радянських республік, Латвії, чеський, польський, югословянський, еспанський, західньої Африки й Мадагаскару, альжирський, та індохінський.

У французькій частині особлившу увагу звертає „Велика Палата“ (Grand Palais) в якій на першому поверсі уміщена святочна і конгресова саля.

Павільон міста Парижа є безперечно одним з найкращих. Він має за ціль виказати працю учнів різних шкіл; тут можна оглядати зразки з області електрики, механіки, фабрикації моторів, — столлярства, кераміки, — у виконанню учнів школи „аплікаційної штуки“.

Школа „Bouffe“ виставляє збір меблів, манекіни, звірята, діточий город, деревце на різдво і т. и. Всі ці річі роблені дітьми від 9—13 літ, виявляють радість і живучість діточої душі.

Севрська мануфактура умістила свою виставку в двох симетричних павільонах, на площі з прегарним цвітником.

Севр виставив незрівняні продукції у всіх галузях кераміки. Крім ваз і сервісів, можна оглядати предмети декоративні, аплікації до будівель, городів й басейнів.

В павільоні великих магазинів, є приміщена вистава меблів, дуже численно відвіджувана. Тут замітне стремління для витворення вигідних уряджень мешкань. Новістю є т. зв. living-room, одна кімната, яка має заступати давнійший салон, ідально й кімнату для праці, — в одному.

Моди дамські можна оглядати частинно в „Grand Palais“ — частинно в павільоні Елеганція.

Найкращі моделі туалет, — це сукий на вечір; приміром модель фірми Martial & Armand з рожевої газі, виконаний з малих кусничків укладаних в цвіт рожі й черешні, — лучених срібним гафтом.

Капелюхи репрезентує фірма M. Collet.

доцільне“.

Не мало страху набралися в „Межисвіті“, як почули голоси Ізраїльтянок: „Не кидайте домашнього огнища, бо коли вас покине тепло, холод і смерть ввійде в цілу хату вашу! Носіть цілощоду воду з криниці життя і радуйтеся сходом сонця — як ми дочки і вірні діти Мойсея“.

Предсідниця зборів зарядила на праву апарату. Не можнаж прецінь слухати жінок з передвіків, коли ходить о сучасну жінку!

Заскрипіло, загреміло, посипались іскри. Здержані в бігу депеші впали дощем на голови комітету в „Межисвіті“. Через ту нагальність не можна їх добре розібрати й тому Комітет висилає таку депешу: „через десять хвилин розмавляємо лише з муштинами: Чим повинна займатися жінка і чи доцільні для неї високі студії?“

Тепер посипались депеші, що виладовували злість, поминених на початку мушин. З повною сатисфакцією кидано бомби! — „Жінка! і високі студії! Пародія! Стверджено фактами, що інтелект жінки в нічому не дорівнює інтелектові муштини! Тим самим, високі студії полишіть нам — висшим інтелектам“ — фармер Канада.

Професор гімназії С.С. Василянок — Львів: „Жінці вистарчають вповні середні студії. Вони йї навіть потрібні на те щоб вміла знайти в товари-

Моделі білля відзначаються незвичайною старанністю виконання, формою і добром матеріялу. Переважно з *Crêpe de Chine*, прикрашені коронками, мережками й гафтами.

Сальон перфум, — це мала осьмигранна галя прикрашена кристалим водограсм. По сере-

Є відділ ручних робіт жіночих. Тут можна оглядати не лише артистично виконані подушочки, абажури, різні гафти, коронки але й інші більші праці, — як килими, портієри, фіранки й ин. Батіки, величезні шалі, цілі сукні прибрані ручними роботами, всілякі тканини прикрашені арабесками в зо-

Артистичне урядження комнати Пань. Ольги і Олени Кульчицьких.

Фот. „Спорт“.

дині галі — виставові вікна, згруповані у формі зізди. Повно фляконів в кубістичних формах. Представлені фірми: Godel, River, Gueldy, D'orsay, Plaszard і Cheranny. Наймодніші є т. зв. флякони „Rosine“ Borgia.

лоті й сріблі, головню плащі, все це виконане з незвичайним смаком і елеганцією.

Діточі забавки є уложені ніби село, з вітряками, вежами, хатами, залюднене ляльками й звірятами. Найкращі забавки, — виробу чеського, —

стві. Як зовсім інакше виглядає жінка коли може зачитувати: „*Sensim sine sensu aetas senescit*“ — або „*Omnia praelata raga!*“ Та високі студії єї не потрібні, вониж вже більше — побідню як і нам, нічого не дадуть“.

Професор університету в Вінніпегу: „Найбільшим завданням жінки є виховування дітей. Щоби вона могла се добре сповнити, повинна перейти ґрунтовне підготовлення. Завданням отже сучасної жінки повинно бути створення професії жінок — матерей!“

„Ха-ха-ха!“ Зареготались радіоапарати. Се подавали депешу модерні жінки.

„Послухайте добряга професор! Хтож йому сказав, що виховання дітей — се завдання виключно жінки-матери?! Хай і мушци — батьки завдадуть собі троха труду і займуться розвитком своєї дитини! Виховання дітей, се рішучо не монополія жінки. Розуміємо, що жінка при своїй материнській любови — і т. д. — і т. д. але даруйте — чиж батьківська любов не існує? Протестуємо, протестуємо проти насильного вложення величезного тягару на рамена жіноцтва! До тепер він і так майже всюда лежить на її плечах — але нумо скиньмо його з себе — половину переложім на рамена мушци — батьків!“

Дехто схопив літаки і полетів розсипати відо-

зви. — Дискусійні збори, цілком нехотючи викликали пропаганду. „Добре с — записували фонографи, повільним легким дрогоанням — добре, щоби жінка кінчила високі студії, бо тоді не одну духову вартість може передати своїм дітям, — але знова скінчивши студії вона майже кожна хвора, а хвора, жінка не може бути доброю матірню. — Отже ні сюди ні туди. — Чи доцільні високі студії — чи ні? Може хто знає. — Я в кожному разі ні“. — Скентик.

„Се вже нас обурює — телеграфували „Жінки з вищою освітою“, Львів. Ціла маса мушци стратила здоровля при студіях. Чиж мало сухітників? Та нікому не прийде на гадку пожуритись тою справою!“

Суфражистки. Англія. „У нас давно сконстатовано висшість жіночого ума. Сором сегоднї ставити подібні питання!“

„Союз Українок“ Львів. Заявляємо конечну потребу високих студій — а ще більш високого становища жінки. „Жінка на високім становищі виглядає імпазантно“.

За п'ять хвилин замикаємо збори! — телеграфував „Центральний Комітет“ з Межисвіту.

Ще наспіли депеші: „Порадїя Матерей“ Львів. „Ми заявляємось за поглядом професора з Вінніпегу“.

Головний Комітет замкнув збори, а короткий звіт рішив переслати до журналу „Нова Хата“.

Ще довго дрогали сейсмографи.

О. Вер

а всі незвичайно милі. Здається, немовби вони зроблені щасливими родичами, для щасливих дітей.

Цікавий павільйон у формі книжки. В ньому поміщені книжки, друки, дереворити, літографія, і пр. Найзамітніший напрям у видавництві є — давати як найчисленніші ілюстрації, — деякі дають навіть оригінальні акварелі. Переплетники дають люксові оправы, взуваючи їх на Японцях.

Найбільш помітне місце в скляному у промислі займає безперечно чеська республіка. Вона має за собою традицію століть. Вже в XVI ст. було там 34 фабрик. Тепер промисл скляний так розвинувся, що число фабрик піднеслося до 148.

Далі йде Швеція, яка дає доказ свого смаку в декоративних склах. Також Австрія не остає по заду. Фірма Lobmeyr з Відня виставляє скло в найбільш вишуканих формах.

Павільйон ювілерський Christoff'a і Baesara'a, є палатою столового люксу. Перше враження, коли перейти поріг павільйону є незвичайне. Срібло й кристали уложені в найкращій гармонії. Світла й зеркала побільшують тисячу разів їхню красу. Найкращі срібла є масивної ручної роботи, виконані на взір старинних виробів.

Бельгійський павільйон містить коронки, кристали, фламандське гончарство, біжутерію незвичайно характеристичних форм, та меблі.

Павільйон данський має вигляд скандинавського замку Вікінга. Мальовила на стінах зобра-

жують легенду про богиню Gefjon, яка мала плугом відділити Данію від Швеції. Дві спеціальності Данії це порцеляна й золотарство. Вистава данська приготована дуже старанно.

Уряд радянських республік, це головню вистава українського промислу — величаві килими, всілякі вишивки, рушники, портієри, занавіси, вироби з дерева й кераміка. Є навіть напись: „Секція української республіки“. Російські є лиш шкідли розвою театрив від часів революції й моделі театрив. Цікава є також частина книжок, головню для дітей.

Латвія полисуєть своїми полотнами, тканинами, а передовсім ручними роботами.

Польща, — виробами з алябастру, килимами, як своєю(?) спеціальністю, — деревляними виробами з Закопаного.

Павільйон західної Африки й Мадагаскару цілий червоний. Саля вистави в чорній і білій красці, збогачена малюнками червоних звірів, на золотому тлі. Цікавий є негритянський сервіс (тепер в моді). Саля з матеріалом кольоніального дерева має велику колекцію палісандру з Мадагаскару, оріха з Конго і пр.

Павільйон альжирський представляє незвичайне багатство й прегарний вид. Виставлені тканини, дуже подібні до українських. Меблі зовсім нагадують вироби Шкрибляка.

Отсе бувби побіжний перегляд вистави, яка спричинила багато гамору в мистецьких кругах.

Ф. Р. ШАТОБРІАН.

ОСТАННІЙ З РОДУ АБЕНЦЕРАГІВ.

(Продовження).

Абен-Гамет побачив імя Боебділя уложене в мозаїці.

— О мій королю! закликав, що сталося з тобою? Чи найду тепер тебе в пустій Альгамбрі? І сльози вірности й покривдженої честі вкрили очі молодого Мавра.

— Ваші давні пани, сказала Блянка, а може королі ваших батьків були негоді.

— Як можеш говорити таке, відповів Абен-цераг, вони були нещасні!

Коли він сказав це, Блянка перевела його в кімнату, що була неначе святая-святих у святині любови. Ніщо не могло дорівнати пишноті цієї закутини; ціле склепіння мальоване золотом і голубою краскою, зложене з арабесок, пропускало взірчає світло. Водограй витрискував по середині будівлі, а його води спадали росою і збиралися в алябастровій мушлі.

— Абен-Гамете, сказала Блянка приглянься добре цій фонтані, в ній були розбиті голови Абен-церагів. Чи не бачите ще на мармурі слідів крови нещасних, яких Боабділь знищив, лиш для одних підозрінь? Ось так поступали у вашому краю з людьми, що зводили легковірних жінок.

Абен-Гамет не слухав Блянки, він простягнувся і цілував з пошаною сліди крови своїх предків. Опісля піднісся і закликав: „О Бляно! присягаю тобі на кров цих лицарів, що любити буду тебе вірно й жагуче, як Абенцераг!“

— Ви любите мене? запитала Блянка. Але чи думали ви про це, що ви невірний Мавр, ворог, а я — християнка?

— О святий пророче! сказав Абен-Гамет, будь певний моїм присягам!...

Блянка перервала йому: Чи ви хочете, щоб я докидувала свої присяги, до присяг переслідника

мояго Бога? Чи знаєте, що я вас люблю? Хто дав вам певність, чи не буду триматись таких самих постанов?

Абен-Гамет збентежений відповів: „Так це правда, я лиш твоїм невірником, бо ти не вибрала мене своїм лицарем“.

— Мавре, сказала Блянка, залиши тут хитрість, ти бачив в моїх очах, що я кохаю тебе, стань християнином і ніщо не зможе стримати мене бути твоєю. Одначе коли дочка Санта-Фе відважується говорити так свобідно, можеж міркувати з того, що вона не піддається, і ніколи ворог християн не буде мати права над нею.

Абен-Гамет зловив в пориві пристрасти руки Блянки, положив їх на свій турбан, потім на серце.

— Аллах є могучий, кликнув він, а Абен-Гамет щасливий! О Магомете! щоб ця християнка пізнала твої закони, а ніщо не було в силі...

— Ти богохульнику, заклікала Блянка, ходім звідсіля! Вони наблизилися до криниці дванадцяти львів, які надають це імя одній з площ Альгамбри.

— Чужинце, сказала Еспанка, коли так дивлюся на твою одєжу, турбан і оружа, і коли думаю про нашу любов, здається мені що бачу тінь гарного Абенцерага що проходжується в цій закутині з нещасною Альфаїмою. Виясни мені дей арабський напис виритий на мармурі цієї криниці.

Абен-Гамет прочитав ці слова:

„Гарна принцезна що проходжується, прибрана перлами в своїм городі, дивно збільшує його красу...“)

Дальша частина написі була затерта.

Ця напись є ще й досі з кількома іншими. Зовсім злишнім є повторяти, що цей опис Альгамбри робив я на цьому самому місці (прим. автора).

Ф і р м а

РОМАН ЗУБИК — ЛЬВІВ, — ВУЛ. ГАЛИЦЬКА Ч. 16.

МОДНІ МАТЕРІЯЛИ ВОВНЯНІ, ШОВКОВІ і ин.
ПЛЮШІ, ОКСАМІТИ, ВЕЛЬВЕТИ.

— Цей напис зроблений для тебе, сказав Абен-Гамет, улюблена султанко, ці палати не були такі гарні в своїй молодості, як тепер коли вони вже в руїнах. Прислухайся гаморові криниці, у якій мох задержує води; глянь на городи, що показуються з поміж напів завалених луків; роздумуй над зорями що сплять днем між цими численними портиками. Як солодко блукати з тобою в цих місцях. Твої слова наповнюють ці закутини пахощами рози гямену. Ти є гарна, як духи моєї батьківщини серед своїх руїн. Але чи Абен-Гамет може мати надію здобути твоє серце?

Блянка зі захопленням слухала цієї нової для неї мови, якої орієнтальна закраска так добре підходила до тієї домівки фей.

— А як любивби ти мене, колиб був Абенцерагом? запитала наслідниця Шімени.

— Я любивби тебе, відповів Мавр, більше як славу а менше як честь.

Сонце зійшло з овиду в часі проходу обох коханців. Вони перейшли цілу Альгамбру. Спомини наповнювали думки Абен-Гамета.

Сходячий місяць кидав своє таємне світло на опущені святощі й пусті площі Альгамбри. Його срібliste проміння зісувалося по газонах, по стінах заль, по різьбах арийської архітектури, по саїтних склепіннях, дрожащих тінях водогравів й куцах колиханих зефіром. Соловейко тьохкав в кипарисах, а його голос губився в склепіннях зруйнованої мошеї. Абен-Гамет написав при світлі місяця імя Блянки, на мармурі в залі „Двох сестер“; він помістив це імя в арабській мові, так що подорожний міг думати, що воно належить до містерій цієї палати чудес.

— Мавре, ці місця є страшні, сказала Блянка, ходім звідсіля. Доля мого життя рішена на завжди. Запам'ятай добре ці слова: коли ти станеш християнином буду на віки твоєю щасливою подругою, як що останеш музулменом буду твоєю безнадійною любкою.

Абен-Гамет відповів:

— Коли зістанеш в своїй вірі, буду твоїм прибитим невірником, коли станеш музулменкою буду твоїм славним мужем.

І благородні коханці вийшли з небезпечної палати. — Пристрасть Блянки збільшалася з дня на день, а Абен-Гамета зростала з цією самою силою. Він був так очарований цим, що Блянка кохала його задля него самого, що не відкривав тайни свого уродження, дочці князя Санта-Фе: він хотів владувати її своїм славним імям в дні, коли вона згодиться віддати йому свою руку. Але нараз покликано його до Тунісу; його мати поражена безвихідною недугою, бажала розпрощатися зі своїм сином і поблагословити його перед смертю.

Абен-Гамет пішов до палати Блянки.

— Султанко, сказав він, моя мати вмирає. Вона кличе мене щоби я замкнув їй очі.

Чи будеш вірна мені в любові?

— Ти кидаєш мене, відповіла Блянка блідниючи, чи не побачу тебе вже ніколи?

— Ходи, сказав Абен-Гамет, я зажадаю від тебе присяги й тобі зложу таку, що лиш смерть одна може її зламати.

Вони вийшли, та зайшли на кладовище, яке було колись місцем вічного супочинку для Маврів. Можна було бачити десь не десь могили, довкруги яких різьбар вирізьбив колись турбан, що його опісля християни замінили на хрест. Абен-Гамет завів Блянку до цих могил.

— Блянко, сказав він, тут спочивають мої предки. На їх тлінні останки присягаю кохати тебе, до дня в яким ангел суду покличе мене перед престіл Аллаха. Обіцяю тобі, що ніхто в моєму серці не займе твого місця, й що візьму тебе за жінку, як тільки пізнаєш святе світло пророка. Кожного року о цій порі, повертатиму до Гренади, щоби побачити чи ти доховала мені слова.

— А я, сказала Блянка зі сльозами в очах, очікуватиму тебе що року, заховаю до посліднього віддиху слово яке присягла тобі, і візьму тебе за мужа, як що християнський Бог, могутіший чим твоя любка, зворушить твоє невірне серце...

Абен-Гамет відіхав. Вітри занесли його на африканські береги; мати якраз вмирала. Він оплакував і обіймав її домовину. Місяці проходили; то блукаючи по розвалинах Картагінні, то пересиджуючи на могилі св. Людвика, бідний Абенцераг прикликував день, який мав завести його до Гренади. Цей день накінєць надійшов: Абен-Гамет сів на судно й казав їхати ним в сторону Маляги. З яким зворушенням і радістю, змішаною зі страхом, привитав він береги Еспанії!

Чи Блянка чекає на березі? Чи пам'ятає вона ще бідного Араба, який не перестав боготворити її під пальмами пустині?

Дочка князя Санта-Фе, остала вірою своїй присязі. Вона прохала щоби батько провів її до Маляги. З вершка гір, які тягнулися на незамешкалому березі, слідувала вона очима за далекими суднами й розпростертими вітрилами. Підчас бурі, вона з острахом дивилася на море, збурене вітрами; вона була лиха на хмари, на небезпечні для плавби місця, їй здавалося що хвилі зняті вихром загрожують життю Абен-Гамета. Одного дня, блукаючи по берегах, побачила довге судно, яке викінченням, щоглами й гарними вітрилами зраджувало своє мавританське походження.

Блянка побігла до пристані й побачила варварське судно, під яким пінулася вода. Один Мавр, вкритий величавим одягом, стояв випрямлений на переді. За ним два чорні невірники тримали за уздечку бистрого арабського коня. Коли судно приплило до берега Мавр вискочив з него, за ним невірники спровадили коня, який з радости іржав і бив копитами, чуючи знова землю під ногами.

Конець буде.

ОСТАННІ НОВОСТИ В МОДІ

Вкінці знова повертає в моду жіночість. Творці мод дають змогу паням бути знова собою, виявляти в убранню свій чарі кокетерію — показатись гарними. Часи бичовання й умертвлювання, — коли то одиноким, гідним признання типом краси для молодої пані була струнка фігура, тонка як голка — зближаються мабуть до кінця. Бедра вертають до моди. Сукні своїм мягким, пристаючим фасоном стараються значно підчеркнути природні лінії жіночої постави. Рівночасно став коротший, піднесений більше до нормальної висоти. Цікаво в стежити, якими способами досягається можливу ширину сукні. Переговсім кльошовий крій є дуже пожаданий, бо він найкраще надається для досягнення широкої лінії і гарної ритміки в рухах. Тепер вже не потрібно скромно ховати широкий

СУТА КЛЬОШОВА ШИРИНА — ДУЖЕ МОДНІ Є ПЛАЦІ — СУКНІ З КАСАКАМИ НА КОЖНУ ПОРУ ДНЯ — ПІДЧЕРКНЕНА ЛІНІЯ ФІГУРИ — ХАРАКТЕРИСТИЧНІ РУКАВИ

крій в пліси й фальди, противно — вставляється цілі кльошові частини, спіднички приморщується, знова вводиться круглі рухи, місто острих з минулого сезону. Характеристичним також є пришивання футра; воно уміщене при плащах в до-

лі, як волянт або кльош, своїм тягарем надає дзвонивій формі ще більше виразу.

Матеріали в цьому сезоні допускають межі найдальше йдучої можливості. Мягкі каша-матерії, або тяжкі Diagonal-Jerseys, мягкі й прилягаючі шовкові оксаміти і плюші, нові з дуже дрібними vzорами брокати, прекрасні стилеві коронки, все це як би сотворене для теперішньої моди, повної виразу й жіночої кокетерії.

Також палета красок дуже широка. Те що нема означеної одної якоїсь краски, є найліпшим доказом,

що мода стремить тепер до індивідуалізації, — противно, як передше, коли мода старалась витворити певний тип. Теперішня мода хоче внести щось нового, для кожного стилю і смаку, — щоб жінки мали в чім вибирати й винайти собі те, що найбільш відповідає й підчеркує їх ціхи, — не підлягаючи ніяким примусам моди.

Всеж таки при найбільшій виборі є певні улюблені краски: бронзова в найрізномордніших відтінках, впадаюча в червону, або жовту. Зелена, — в блідих і сильних тонах, синя у всіх відмінах — парменських фіялок, цвіту барвінка й темна. Бліді, солодкі тони лілійової краски то знову сильні кардинальські, або пастильові.

Нові й інтересні є матеріяли на вечір: Тіньовані шовкові оксаміти, взористі в одній красці шовки,

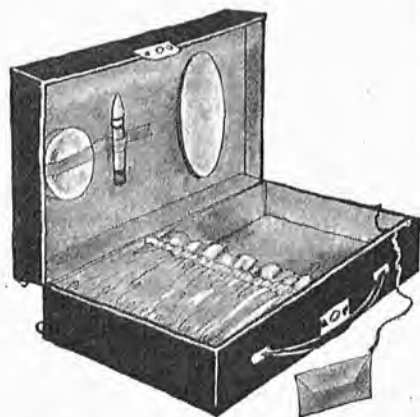
Velours-Jacquard, брокати, Crepe Georgette і коронкові матерії.

Дуже милі є сукні з касаками, з якими мабуть ніхто не хоче розлучатись. Однаково радо убирають їх на передполудне, пополудне й вечір. Можна бачити всілякі зіставлення двох різних матерій: Crepe Georgette на брокат, брокат на оксаміт.

Найбільше уваги при сукнях звертає рукав. Він опрацьований з вишуканою старанністю й можна бачити його в найрізномордніших формах. Широкий і з кльшовою буфою при кістці руки, тісно стягнений, — широкі дзвонові волянти від ліктя, довгі звисаючі часті. Його вишивають, вставляють коронки, докладають всього стараня, щоб він представлявся як найкраще. Це стоїть в повній гармонії, з вимаганою скомплікованістю теперішніх моделей. С. К.

Ручна торбина в горі на ліво, зроблена з червоної шведської шкіри, назначена золотими ініціалами владстительки. Друга торбина з бронзової або зеленої шкіри є менша й має форму мішочка з переплетеною ручкою.

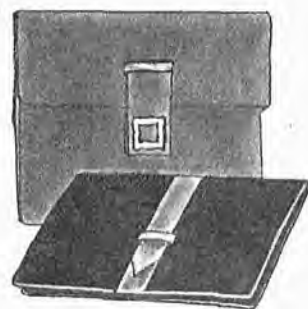

Ручна торбина — останньої моди — в формі валізочки, з чорної мори, в середині виложена лілійовою морю, краєм обрामована срібним пасочком.

МОДНІ ДРІВНИЦІ

Два елегантні парасолі, один однокольоровий, другий з шовку в пружки. Оба дуже малі й тому дуже вигідні.

Обі торбинки все ще в улюбленій плоскій формі. Горішня є з синьої лякерової шкіри з емальєю на замку, долішня з шведської шкіри зі срібним обрामованням.

Оба елегантні пантофельки, з двоякого матеріялу, надаються як убір на вулицю.

Оксамітний капелюх мідяної краски, обложений морщенням оксамітом і прибраний клямрою.

Оксамітний капелюх в формі турбана, прибраний струсином пером в двох красках: лілійовій і синій.

Модні пантофлі на вечір з двоякого матеріялу, шовку або брокату, гафтовані золотом або сріблом.

ПЛАЩІ ДУЖЕ В МОДІ

Плащ з чорного Velours або бронзового сукна з вставленими футряними трикутниками з селяніну. Характеристичним в цьому моделю є пришта камізолька з того самого матеріалу. Богате прибрання футром є характеристичним для моди на зиму.

Високозапинаний плащ з зеленого вовняного матеріалу з футряним стоячим ковніром з Opposum або кримських баранків, маншети і ґузики теж з футра. Цікаво, що плащ мимо фалдів заправованих з боків робить вражіння вузького.

Модерний, цілком широкий плащ з темнозеленого вельвету, без паса з футряним ковніром і маншетами з американського Opposum. Новість його полягає в широким кльошових частинах і футряних маншетах.

Спортовий плащ, на мужеський спосіб з заправованими фалдами на плечах. Матеріал плаща це англійський Tweed, в зелені, сині й сиві пружки. З переду запинаний в два ряди ґузиків, що видно висше на образочку в поменшенню.

До всіх моделів з числами можна дістати готові крої і взори до робіт.

V 1232

Футряний ковнір і маншети, — дуже практичні, бо можна їх відпинати й уживати рівночасно до плаща і до комплекту.

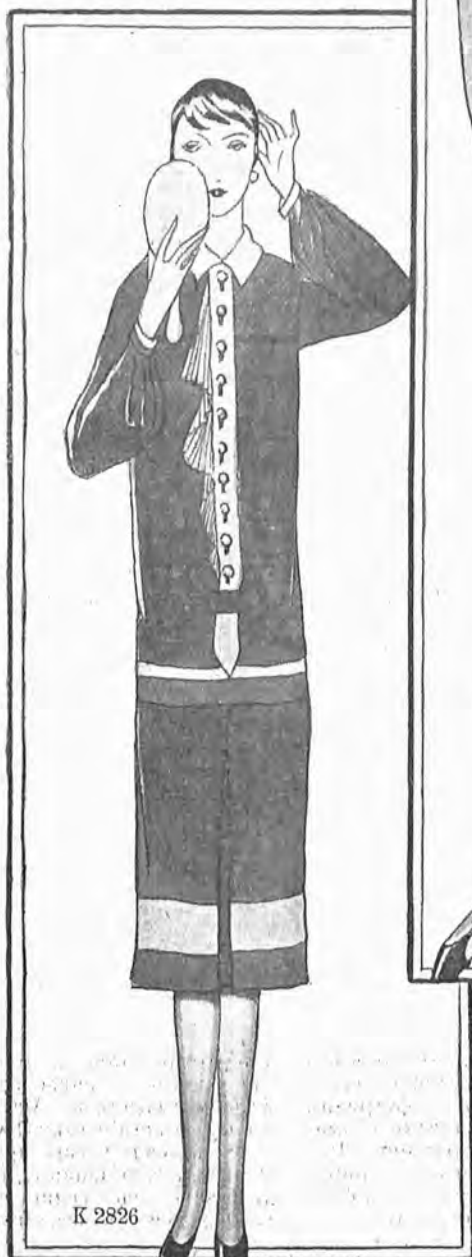

B 1153

Камізолькова блуза з взористої Crêpe de Chine, рукави і реверси однобарвні. Рукави приморщені, характеристичні для осінньої і зимової моди.

К 2802. Червона сукня з шовкової крепи з довгим стаником і сильно морщеною передньою частиною в спідничці. Модні в буфи при рукавах і вишивка на ковнірі і камізельці.

K 2826

K 2780

K 2802

PETRA

К 2780. Скромна елегантна сукня в формі принцеси з рипсу або Jersey краски крета з гузиками на переді. — До цього різнокольорова краватка. Фасон надається також на сукню візитову, — тоді з матеріалу Panne або вельвету.

К 2826. Сукня з jumper'ом з матеріалу каша краски дактилево-бронзової, з плісованим жаботом на один бік і плісою нашитою гузиками. З переду запросований фалд, відповідно до моди поширює сукню, хоч цілість робить вражіння вузької.

До всіх моделей з числами можна дістати готові крої і взори до ручних робіт.

K 2748

К 2748. Синя шовкова сукня з довгим стаником. Дуже елегантне є прибрання з багатого гафту або пацьорків на рукавах та на плісі при спідничці з шовкової крепи. Характеристичне для осінньої моди, рукави фасону пагода.

К 2725. Вечірня сукня з матеріалу Ranne або Chiffon, краски ясно зеленої, прибранна коронкою тої самої краски або срібною. Бічні части поширюють сукню відповідно до моди на осінь й зиму.

К 2773. Сукня візитова з пастилево синьої сатинової крепи, з довгими широкими рукавами з шифону тої самої краски яснійшої відтінки і з вишивкою червоною краски. Хоч сукня в долі поширена в кльош, цілість робить враження вузької.

V 1125. Боа з лисячого або гермелінового футра дуже улюблене на осінь, надається головню до модних плащів.

V 1125

PETRA

K 2725

K 2727

К 2727. Найрізномордніші матеріяли можна примінити до цієї стильової суконки для молодих панночок: тафт, Crêpe de Chine, Crêpe satine. Краска матеріялу гобелінова—синя, прибрання з ніжнорожевої стяжечки.

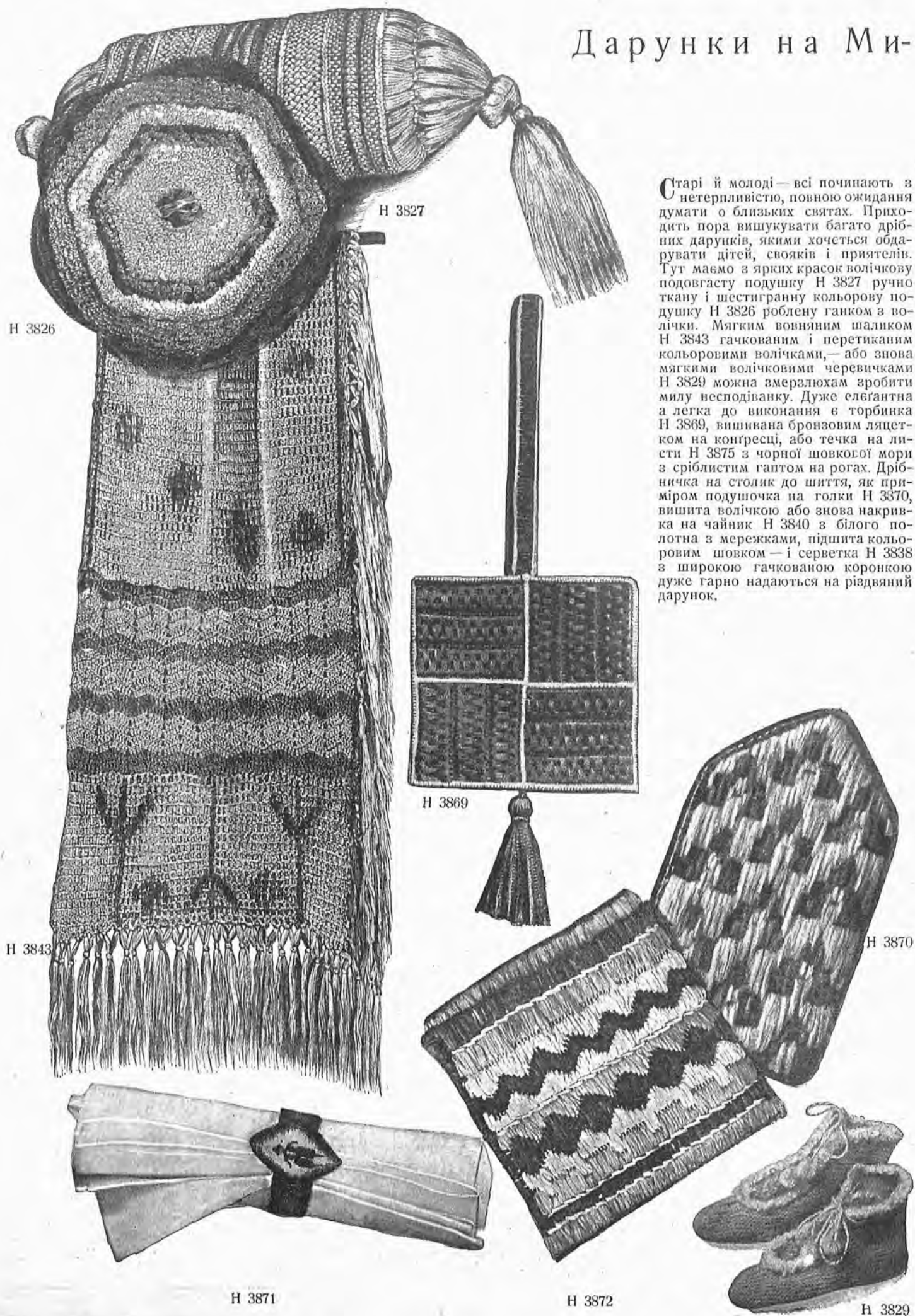

K 2773

До всіх моделей з числами можна дістати готові крої і взори до ручних робіт.

Дарунки на Ми-

Старі й молоді — всі починають з нетерпівістю, повною очікування думати о близьких святах. Приходить пора вишукувати багато дрібних дарунків, якими хочеться обдарувати дітей, своїх і приятелів. Тут маємо з ярих красок волічкову подовгасту подушку Н 3827 ручно ткану і шестигранну кольорову подушку Н 3826 роблену ганком з волічки. Мягким вовняним шаликом Н 3843 гачкованим і перетиканим кольоровими волічками, — або знова мягкими волічковими черевичками Н 3829 можна змерзлюхам зробити милу несподіванку. Дуже елегантна а легка до виконання в торбинка Н 3869, вишивана бронзовим ляцетком на конгресці, або течка на листи Н 3875 з чорної шовкової мори з срібленим гантом на рогах. Дрібничка на столик до шиття, як приміром подушочка на голки Н 3870, вишита волічкою або знова накривка на чайник Н 3840 з білого полотна з мережками, підшита кольоровим шовком — і серветка Н 3838 з широкою гачкованою коронкою дуже гарно надаються на різдвяний дарунок.

До всіх моделей з числами можна дістати готові крої і взори до ручних робіт.

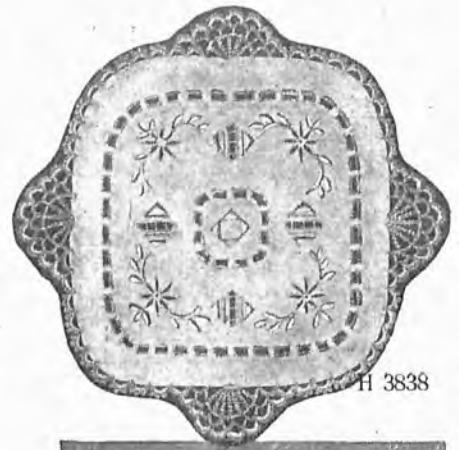
колая і Різдово.

Рівнож багато втіх справить ді-
тям новомодний перстїнь на серветку
Н 3871, з вишитими в ріжнородних
красках фігурками. Також про панів
треба тямити. Дуже гарно виглядає
коробка на цигаретки Н 3872 з ба-
сту, коробка на сірники Н 3874, або
умбра на лямпу Н 2847 з картону
в двох красках дуже добре нада-
ються на дарунок. Багато матерей
або тіток будуть самі мати в цьому
приємність, своїй донечці або се-
стрїнці зробити несподіванку з во-
лічкової суконки КМ 2093. Суконочка
є гачкована з мягкой волічки, пере-
тягнена шнурами ручної роботи
й прибрана вишивкою в хрестики
червоною волічкою. Рівнож дуже
відповідним дарунком є незвичайно
гарне *étui* на хустинки до носа
Н 3873 з білого батисту, з кольоро-
вою вишивкою в хрестики. Але на-
певно найбільше приємности спра-
вить дарунок з торбинки з народ-
ньою вишивкою в хрестики ч. 20,
або з великоукраїнським гаптом
ч. 21, врешті серветка з буковинськи-
ми мотивами, або подушка на ка-
напу з сирого полотна.

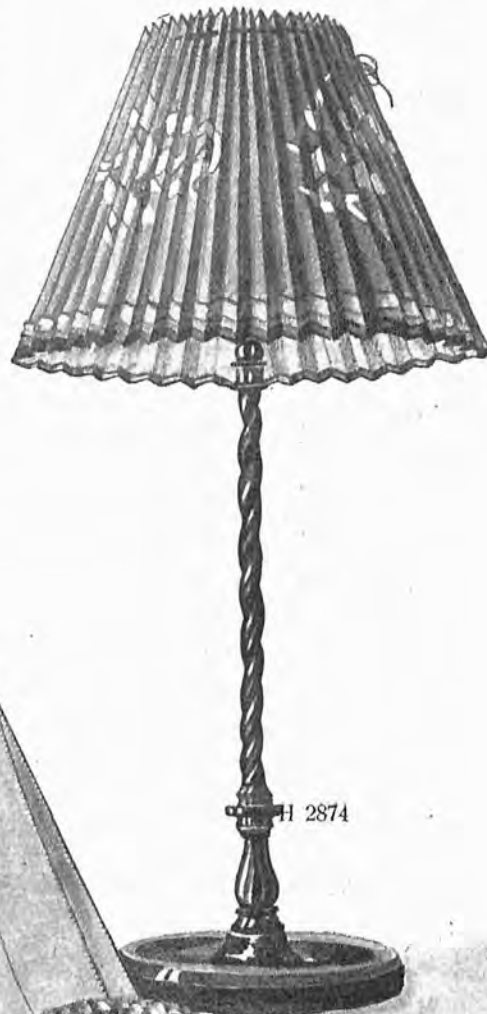
Е. В.

Н 3876

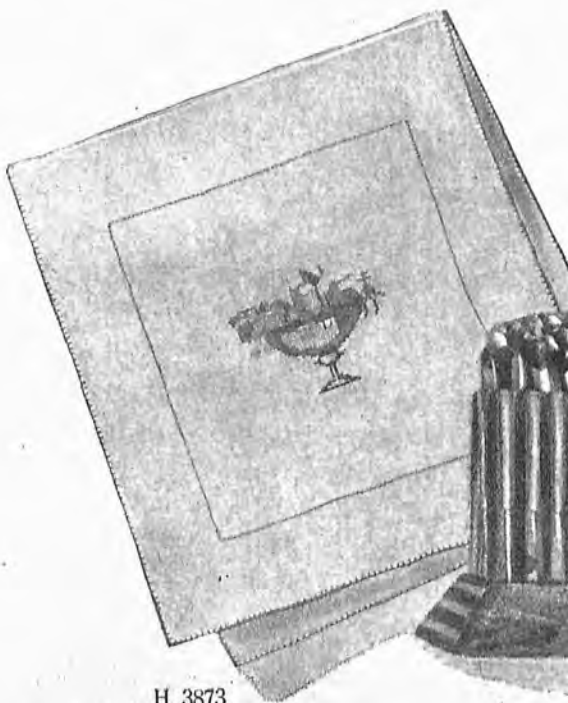
Н 3838

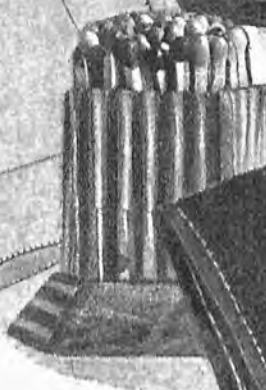
Н 2874

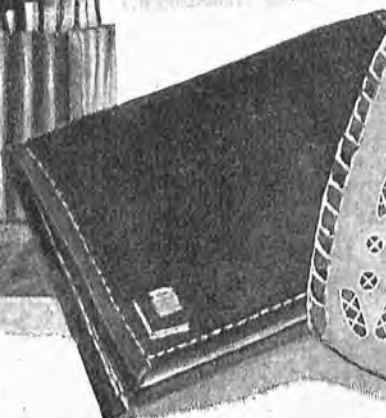
К-М 2083

Н 3873

Н 3874

Н 3875

Н 3840

До всіх моделей з числами можна дістати готові крої і взори до ручних робіт.

На зимовий спорт.

Одяг до лещет для пань, який складається з блюзи, штанів з камашами — надається до серйозного спорту. Як матеріял уживається діліюву вовняну матерію, сукно, Velours de laine, Kasha, Loden.

К-М 2080

Найважнішим є доцільність спортивного губору а не його краса. Найліпше як матеріял надається трикот, неперемакальні вовняні матерії, імпрегнована габардина, а передовсім Loden. Тепло держить підшівка із середини. Блузи є підшиті матеріялом вовняним шкотським або Kasha в паси чи крати. Найбільше улюблений є спортивний костюм з трох частей, т. є штани, спідниця й жакет або камізелька.

К-М 2080. Волічковий трьохдільний гарнітур (жакет, штани і шапка) на саночки, з сірої і червоної волічки. Гарнітур є для дівчат в віці 2, 4, 6 і 8 літ.

V 1157. На цей спортивний костюм, який складається з спідниці, штанів і жакету, можна ужити різні матеріяли: червоний Sheelandsfries, габардину, суконце. — Елегантно виглядає суте обшиття з білого футра.

V 1157

V 1136

V 1136. Трьохдільний спортивний костюм з жакетом, який можна носити отвореним і високозапнутим. Матеріял це взористий і гладкий трикот. Одяг складається зі спідниці, камізельки і жакету.

До всіх моделей з числами можна дістати готові крої і взори ручних робіт.

Мода для малих.

Скромно, вигідно й доцільно. З цього заключення виходячи, треба придивлятися до осінніх одягів для дівчинки й хлопчика. Гарні суконочки зроблені з легких але теплих виробів, kasha, англійської флянелі, вовнячої крепи з оригінальними шкочкими vzорами, в пружки й гладкі, сині, ясно зелені, ясно бронзові, й відповідно до моди старших — ширші, — в порівнянні з минулим роком. Укладані фалди, морщені або в кльош кроєні часті, поширюють суконки й дають більше свободи в рухах.

Тенденція до поширювання замітна також в плащах, які переважно є зроблені з оксаміту або англійського вовняного матеріалу. Гарно виглядає при зимовім плащику мала пелеринка, яка притім хороше частинно від зимна. Для малих хлопчиків, які ще не доросли до гідності ношення довгих штанів, на далі оказується найпрактичнішим англійський одяг, з м'якої вовняної матерії або оксаміту, зі штаними припинаними на гузики й з викладаним піковим ковнірцем. Пізніше, очевидно найліпше надається маринарське убрання, яке мабуть однаково подобається мамі і синцюви.

Л. Н.

К-М. 2230. Плащик з пелериною з шкарлатно-червоного вовняного рипсу або Mouliné, дуже добре надається для менших дівчаток на 1, 3, 5 і 7 літ. Такий сам плащик з Burberry є практичний на дощ.

К-М 2233. Плащик високозапнутий, з темно-синього оксаміту, з втигними кишенями. Наложені бічні часті поширюють плащик, — який призначений для дівчаток на 6, 8, 10 і 12 літ.

К.-К. 614. Убрання для хлопчика в віці 1, 2 і 3 літ з кокардою. На матеріал надається Kasha або вовняний Velours, дерев'яної краски.

К.-М. 2202. Суконочка для дівчинки на 2, 4 і 6 літ з блідорожевого рипсу, з великим ковніром. Метелики на ковнірці і кишенях є вишиті чорним шовком.

К.-М. 2247. Суконочка з зеленкуватої, в кроти-вовняної матерії, з білим ковнірцем і червоною краткою. Суконка є для малих дівчаток на 1, 3 і 5 літ.

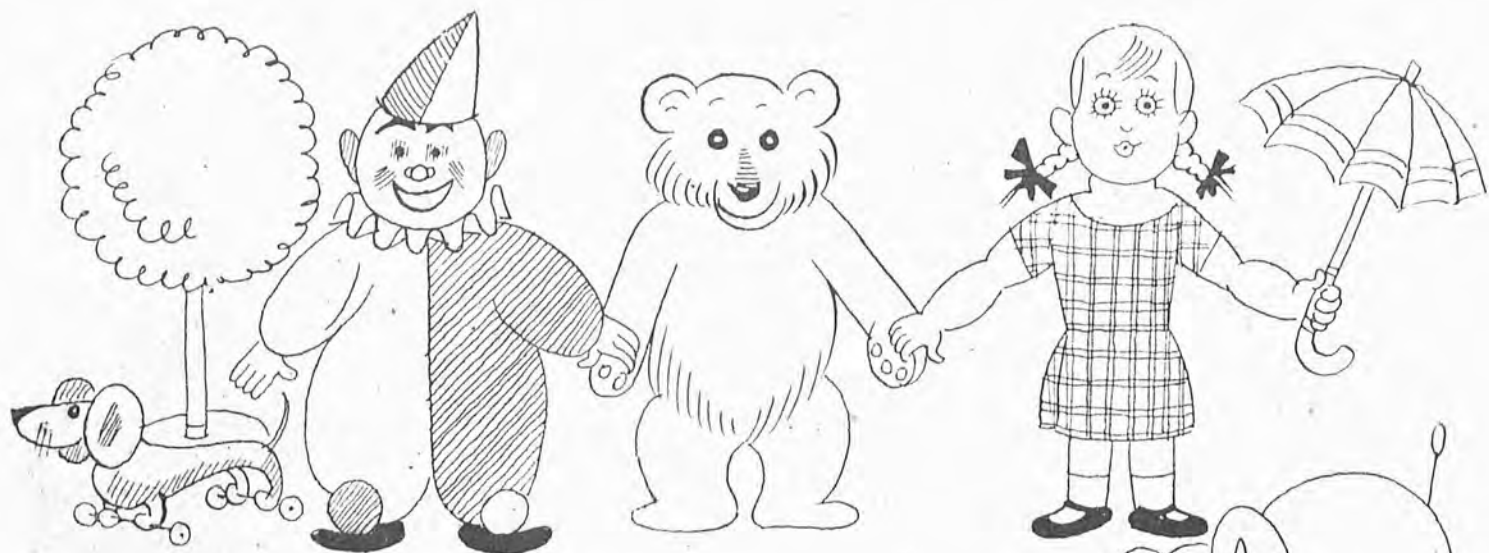
S.-G. 133. Візок для малої дитини з відповідною гаптованою капкою. Потрібний матеріал: шовк, тюль і стяжка.

К-М 2247

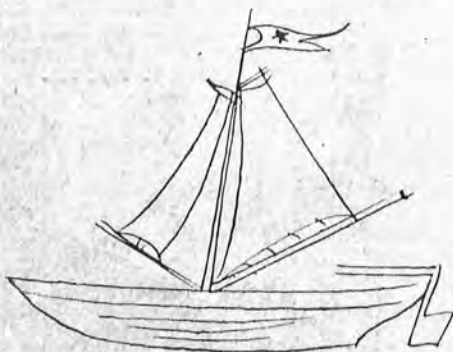
S-G 133

До всіх моделей з числами можна дістати готові крої і взори до ручних робіт.

Приятелі дітей.

Як за давних часів, мала Римлянка і Грекиня, так й нинішня дівчинка найрадше бавиться лялькою. За те хлопчик завдяки різним залізничкам, кораблям, автам й літакам мріє й тужить о далекім широкім світі. Але ніяке чудо техніки не витисне з ряду найбільш пожаданих забавок — старого солідного коня на бігунах, бо кожна дитина волить чотириножного приятеля від забави — над все инше. Найбільш виявляється це замилювання у найменших. Великий медведик, хоч трохи лячний виглядом, оказується зовсім лагідним, кіця така мягонька, умисне як би на те, щоб її любити, а навіть малпочка з її хитрим блиманням білими очима і зі смішно витягненими кінчинами заховується зовсім чемно, — так що мама зовсім не гнівається, як що мала возьме її з собою до ліжка.

КОНКУРС.

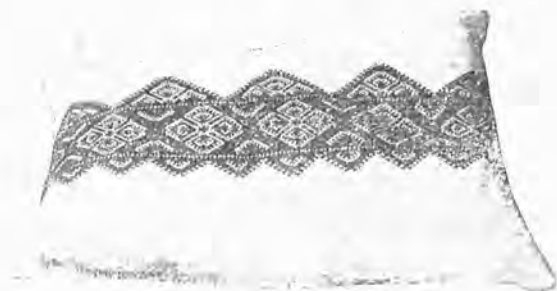
Кооператива „Українське Народне Мистецтво“ жін. пром. кооп. з обмеженою порукою у Львові, вул. Руська ч. 18. розписує отсим конкурс на виконання

двох артистичних ручних робіт,

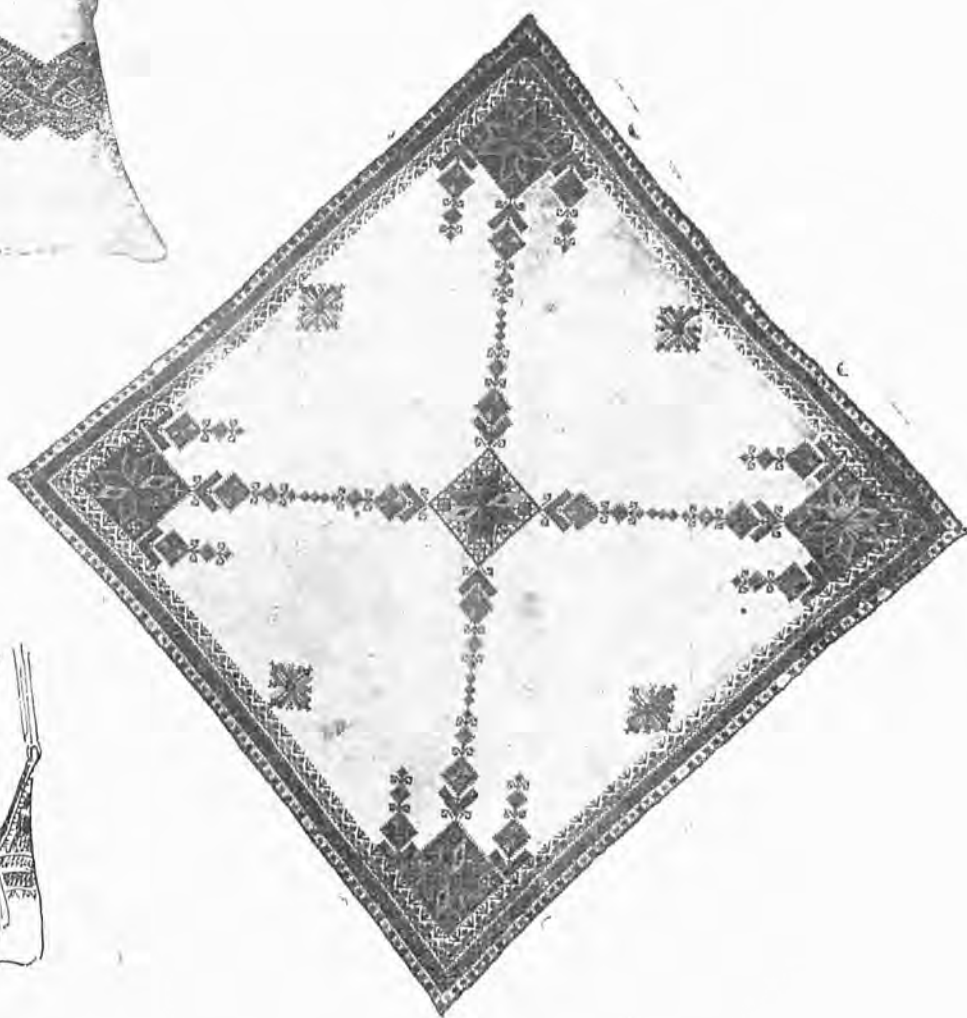
з приміненням народних мотивів.

Роботи мають бути виконані до 21-ого падолиста с. р. і переслані до кооперативи, яка уладить виставку робіт. Найкращі дві роботи будуть закуплені кооперативою і визначені нагородою.

З УКРАЇНСЬКИХ МОТИВІВ.

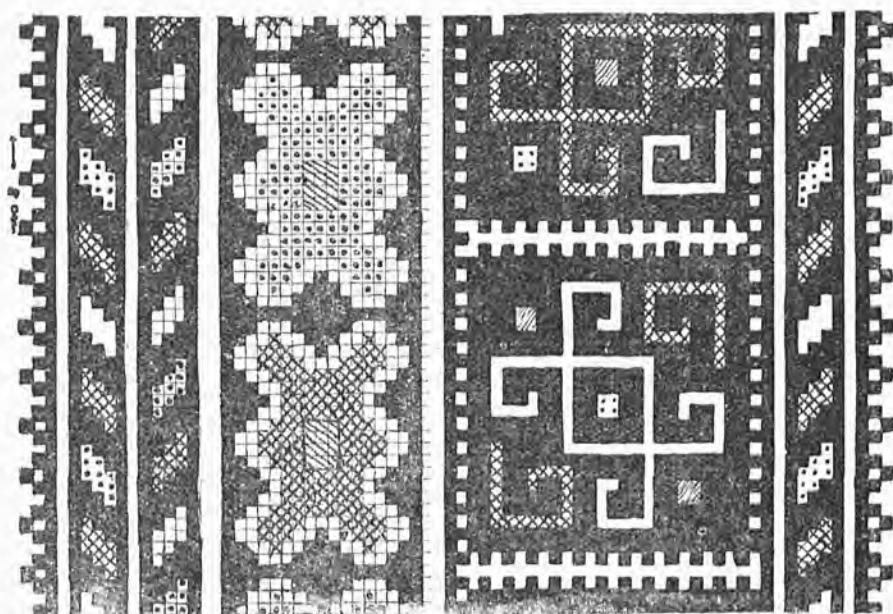
СЕРВЕТКА з буквин-
ськими вишивками і ПО-
ДУШКА на отоману.
Власність п. О. Бачи-
ської в Стрию.

Ч. 20.

Ч. 21.

Ч. 20 а

РУЧНА ТОРБИНКА з сірого шовку або дуже доброго льня-
ного полотна, прикрашена вишивкою (ч. 20 а). Величина
18—20 см ширини і 26 см довжини; вишивається шовком;
краски: чорна ■ червона хх жовта . . і яскрасини |||

ТОРБИНКА ДО ТЕАТРУ з зеленого шовку або оксаміту,
прибрана великоукраїнським гаптом; середня частина з шов-
ку піскової краски, на якій гаптується пзір зеленими і зо-
лотими нитками. (Взір природної величини можна дістати
на замовлення). Обі торбинки проектували і рисували
пп. Ольга і Олена Кульчицькі.

ПІД ЗНАКОМ КУРСІВ КРОЮ Й ШИТТЯ

По багатьох наших менших і більших містах, місточках і селах, переводить тепер наше з'організоване жіноцтво курси крою й шиття, на які вчащають жінки різного віку і з найрізномордніших верств нашого громадянства.

Найкращий курс це безперечно — з'організований Союзом Українок в Перемишлі, — якій виказує ціх дуже старанно обдуманого плану.

Завдяки місцевим обставинам, він має гарне приміщення в Інституті для дівчат, при вул. Татарській, — крім цього має ще й бурсу для поза-місцевих учасниць; наука в ньому відбувається систематично на взір правильної школи, разом з багатьма іншими предметами з області загальних відомостей аж до релігії включно.

В половині вересня ц. р. відкрито святочно вже

Чим пояснити це явище, що жіноцтво, яке до недавна в своїй з'організованій праці занималось справами головню філантропійними, тепер звернуло свою енергію на ділянку промислову й економічну, хоч що правда ще в дуже примітивній формі?

Можливо, що через загальне з'убожіння цілого населення в краю, з'усилля гуманітарних інституцій, (в яких переважно працювали жінки) — не стояли в ніякій пропорції до остаточних вислідів їх чорної роботи.

Тоді енергія мусіла шукати иншого терену для раціонального її з'ужитковання.

З другої сторони, — само з'убожіле населення, а в ньому жінки, змушені обставинами шукати заробітку такого, який найлегше можна досягнути; або знова для заощадження тяжко запрацьованих гро-

Український мішаний хор Д. Котка.

другий цього рода курс, — який ділиться: на курс шестимісячний для досягнення загальних відомостей з юсягу шиття й кроїв для власного вжитку, — другий чотиромісячний, т. зв. висший, — для виображення фахових інструкторок, які пізнійше мають роз'їздити по краю, й вести аналогічні курси по місточках і селах.

У Львові заходом тутешнього Союзу Українок відбувся весною 3-місячний курс для інструкторок, які вже їздять по провінції виконувати своє завдання.

Рівнож кооператива „Труд“ у Львові веде стало свої курси, на якому учениці здобувають знання з області шиття білля, суконь і їх кроїв.

Крім цього в різних місцевостях як Сянік, Рогатин, Холоїв, Зборів, Глиняни, Сокаль, Снятин, Ходорів, Городенка, Купчинці к. Терн і багато инших, будьто в звязку з Союзом Українок, будьто самостійно уладжують такі курси.

шей, хочуть навчитися шиття и крою, щоб могли самим собі й рідні зладити одяг і білля.

Так повстав пригожий ґрунт під короткотермінові курси, які для одних дають знання для власного приватного вжитку, для других хліб в робітнях своїх або чужих, — або врешті як організаційний елемент для поширювання цієї ділянки промислу.

Краєва організація „Союз Українок“ виказала багато орієнтаційного змислу, коли для своїх організаційних цілей підхопила цей відруховий об'яв заінтересування загалу жіночого населення справою науки шиття й крою.

Та теперішня форма цих курсів не може залишитися на завше, тому що легко їм розплистись і звестись в нівець.

Щоб запобігти цьому, треба існуючі курси уґрунтувати, дати їм конкретні сильні підстави: провізоричні курси треба видосконалити, перетворюючи

НА ДОГІДНИЙ КРЕДИТ!

**ФУТРА
СВИТКИ
РАГЛЯНИ**

мужеські, жіночі і діточі

ПЛАЩІ

з сибірських
лошаків, астра-
ханів, перських
баранків, мурм-
лів, сільскінів
і т. п.

БОА,

ШАЛІ,

ШАПКИ,

Диваники

перед ліжко

Великий вибір

ШКІР

до вибирання

плащів, суконь

і т. п.

Проситься надати кредитового проспекту у фірми:

СТАНІСЛАВ СТЕМПКОВИЧ

магазин і робітня футер

Львів, пл. Капітульна ч. 1.

Приймає всякі перефасонування футер, боа, шалів, шапок і т. п. — Якість краму і роботи загарантовані.

їх в сталі школи, з постійно ангажованими силами.

В першій мірі треба головну увагу звернути на курси для інструкторок; не лише видосконалити їх під зглядом подавання відомостей, — але також звернути увагу на учасниці курсу. Як що в інструкторки попаде інтелігентний і ідейний елемент, тоді можна мати надію, що через них нав'яжеться зв'язки з всіма закутними краю.

Наше жіноцтво, яке завдяки суспільному устрою у великій частині живе „патріархальним життям“ в тісній крузі своїх домашніх інтересів, — треба виманити з цього круга, — мовою для них зрозумілою. Інтелігентний елемент інструкторок потрапить підхопити цей момент і використати його для організації цілей жіноцтва.

В дальшому тягу праці треба створити осередок заробітку для нових кадр фахово вибраних працівниць, — закладаючи жіночі кравецькі робітні, та крамниці для продажу їх продукцій.

Для переведення цих завдань мусить Союз Українок увійти в контакт з „Трудом“ і іншими існуючими подібними інституціями, які силою свого характеру краще до цього надаються. Знаємо що в краю основано багато подібних кооперативів, які однак не стоять в зв'язку з Львівським „Трудом“, й кожна з них, оперта виключно на свої сили нидіє й не може відповісти своєму завданню: бути справжнім доставцем всіх артикулів кравецьких для даної місцевості, чи околиці.

Апелювання до почувань патріотизму та гасла „свій до свого“ будуть все пустим звуком, як що не потрафимо відповісти вимогам фактичного запотребування.

Певно, що це річ, яка дуже тяжка до переведення, — й годі її зробити за одним махом пера, — ані теж з одного дня на другий. Але мусить бути ясно означене стремління до якого треба йти, для переведення завдань даної організації, й для розвою даних інституцій.

С.

З ЖІНОЧОГО РУХУ.

Зі Львова. І. курінь старших пластунок імени „22. Січня 1919 р.“

На днях утворився Курінь Старших пластунок у Львові. Він числить вже 25 членок (які мають покінчені середні а навіть висші школи). Поза пластовим самовихованням і провідним становищем, яке заняли вони у жіночому пластовому русі, обняли працю у багато інших ділянках.

В члени цього куріня можуть охочі зголошуватися, без огляду на місце перебування, на адресу: Марія Охримович, Львів, вул. Куркова ч. 61.

Дня 18. жовтня с. р. відбулися сходи ініціативного гуртка українських студенток, на яких обговорювано потребу створення жіночої студентської організації.

З Коломиї: Як вже згадувалисьмо свого часу ксломийське жіноцтво поставило собі за ціль видавати часопис для селянок. Їх пляни вже переведені в життя. Вже появилсь друге число місячника „Жіноча Доля“ — часопису, який, — хіба нема двох думок в цій справі, — є так пожаданий і потрібний для освідомлення і заінтересовання жінки-селянки громадськими справами. — Тепер черга на загал нашого жіноцтва піддержати його морально і матеріально, щоб дати йому змогу виконати своє завдання.

ПЛЕКАННЯ РУК

Кожний чоловік може мати гарні, естетичні руки, як лиш їх буде плекати, відповідно до цього, як з'уживають і нищать їх — звання, чи домашнє заняття.

Безперечно, що руки хазяйки найбільше наражені на знищення, бо домашня робота незвичайно некорисно впливає на шкіру й форму руки. Всеж таки деформовані нігті, пальці й погану шкіру, стрічаємо лиш у цих людей, що стало їх занедбують.

Як скінчимо роботу в кухні або загалом в дома, треба зараз руки привести до порядку. Передовсім не можна ніколи рук лишати вогкими, бо це дуже шкідливе для шкіри; вона стає шорстка й червона. Шкіра аж тоді є суха, коли дістає свій природний полиск, а при дотику устами не вичувається вогкості.

Дуже добрий на[руки в сок з цитрини, який зм'ягчує шкіру.

По скінченій роботі — взяти розкривну цитрину, видусити кілька кропель соку на верхню частину руки й втирати їх в шкіру; відтак знову витиснути сок, тим разом на долоню, так щоби можна ним майже умити руки. Уважати, щоб обі руки однаково були звогчені соком. Через сильне втирання, всякав сок в шкіру дуже скоро, й спричинює, що руки перестають бути червоні, а шкіра стає гладка й м'ягка мов оксаміт; сок усуває також з рук неприємний кухонний запах. Як що все таки запах цей зовсім не уступив, треба взяти в жменю соли й витерти нею руки, головню між пальцями.

Потім приступаємо до масовання руки, про що другим разом.

І. К.

Власний виріб.

КОЛДРИ на вогні Зол. 126.-- і вище
Матераці зол. 35.-- і вище
Сінники зол. 4.80 і вище

Коци, капи, фіранки, дивани, полотна, рушники, обруси, сервети, стирки і т. п.

найдешевше

продає

Фабрика постелі ПЕТРУШЕВСЬКІ - МЛЕКО

Львів, Коральницька 6.

Тел. 3772.

На провінцію висилаємо за післяплатою. Для Закладів, шпиталів, пенсіонатів і т. п. ціни офертові низькі.

Ціни фабричні.

Готові пошевки від зол. 3.—
Подушки з піря від зол. 25.—
Готові простирали від зол. 4.80
Під ковдри від зол. 11.—

УКРАЇНСЬКА КУХНЯ.

Неділя: 1) Цитринова зупа на росолі з костей, заправлена сметаною — з рижом. 2) Биті, волові крученики (зрази) начиняні грибами з тушкованою капустою. 3) Штрудель з яблуками.

Понеділок: 1) Росіл з лазанками. 2) Росолове мясо з огірками. 3) Книдлі з сира.

Второк: 1) Каляфіорова зупа на росолі з костей. 2) Теляча печеня шпикована часником, з салатою з бульби і червоної капусти.

Середа: 1) Молочна зупа. 2) Фашеровані яйця. 3) Вареники з бульбою.

Четвер: 1) Росіл з грисіком. 2) Росолове мясо з підлевою (сосом) з баклажанів (помідорів). 3) Лазанки випікані з шинкою.

П'ятниця: 1) Яринова зупа заправлена жовтками. 2) Налисники з грибами. 3) Риж зі сметаною.

Субота: 1) Борщ з фасолею. 2) Вепрова печеня з сочевицею. 3) Лемішка (пражуха).

Переписи.

(Пропорція на 6 осіб).

Пісна яринова зупа.

8 морков, 3 калярепи, 2 головки волоської капусти очистити, змити, пократити на макаран, відварити і налляти горячою водою, числячи $\frac{1}{4}$ л. на особу. Додати ложку масла і варити під покришкою. $\frac{3}{4}$ години перед видачею на стіл вкинути один відварений і поділений на часті каляфіор. При кінці варення всипати 2 ложки краківської кашки. Коли ярина вже м'яка посолити до смаку і підправити жовтками.

4 жовтки утерти в вазі і розпровадити кипячою зупою. Вливати по трохи мішаючи без перерви, щоб жовтка не стялися. Якщо зупа надто виварилась, додати трохи кипячої води, однак перед підправою.

Биті волові крученики, начиняні грибами.

$\frac{1}{4}$ kg першої крижової або зразівки (числячи з докладом) очистити, змити, пократити на кусники, розбити на тонкі платки, посолити з обох сторін і відставити нехай годину постоять. Зварити 4 dkg грибів і посікти на масу. Одну дрібно посічену цибулю усмажити з ложкою товщу, додати 2 ложки тертої булки, на кінець ножа перцю, дрібку посолити і підсмажити. Потім вложити грибки, залляти грибовим смаком і вимішати.

Цим фаршом смакувати кожний платок мяса і міцно звивати в подовгасті крученики, спинаючи кожний патичком неначе шпилькою. В камінній ринці розігрити ложку товщу, уложити крученики один побіч другого і тушувати під покришкою. Коли стануть рум'янитися, посипати 3 dkg муки і залляти росолом з костей. Можна також залляти водою, але тоді не будуть такі смачні. Перед видачею повитягати обережно патички.

Тушувана (душена) капуста.

Дві головки капусти середньої величини дрібно пошаткувати і варити 10 хвиль. Потім відцідити, посолити, додати

ложку вепрового товщу, одну дрібно посічену цибулю, склянку горячої води і тушувати під покришкою мішаючи часто. Під кінець варення обсипати ложкою муки, додати оцту до смаку, 2 кістки цукру і далі тушувати. Ця капуста є також смачна без оцту і цукру.

Книдлі з сира.

60 dkg доброго, сухого сира перетерти через сито. 20 dkg пшеничного грисіку скропити $\frac{1}{2}$ склянкою молока і відставити на годину.

5 жовток утерти до білості з 10 dkg цукру а білка убити на шум (піну). До втертих жовток всипати сир і грисік, дрібку посолити, вимішати і додати шум. Мачати руки в муці і вирабляти книдлі величини малого яблука, починаючи вишневою або іншою мармелядою і кидати на окріп. Винявши з окропу, полляти смаженою булкою і сейчас подавати на стіл. Можна їх їсти також з сметаною.

С. Міська.

Муштарда з помідорів,

знаменита до зимного м'ясища.

36 великих помідорів і 1 цибулю заварити в 1 склянці води; перефасувати, додати до цього 1 літру доброго оцту, $\frac{1}{2}$ kg мілкого цукру, 1 ложку білого імбіру, звичайного перцю, паприки, цинамону, $\frac{1}{2}$ ложки англійського перцю, мушкателевої галки, гвоздиків і соли до смаку. Все це разом пере-смажити й позливати до пляшок.

З. Ю.

РАДИ ГОСПОДИНЯМ.

Чищення затовщених ковчирів.

1) Пократити кусок мила і додати трохи сальмякового спирту, з чого повстане густа теч подібна до соковики (сиропу). Товсті місця ковчир натерти цим милом і виполокати в літній воді.

2) Поплямлені місця натерти перекровою цибулею а потім добре вичистити щіткою замоченою у воді з спиртом.

(С. Міська).

НАЙНОВІШІЙ МАГАЗИН ФУТЕР У ЛЬВОВІ

ШЕНБЛЮМ і ВАЙНБЕРГ

... вул. Ягайлонська 9. ...

порукає найновіші заграничні моделі, як також шкірки всякого роду.

П. Т.

Маю честь повідомити, що приймаю всякі роботи з обсягу дамського і дітчого кравецтва. Виконання точне і солідне.

З поважанням

І. СІЯКОВА Вучач, ул. Збіліневича.

Видає Кооп. „Українське Народне Мистецтво“. Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, Руська 18.

За редакцію відповідає МАРІЯ ГРОМНИЦЬКА. З друкарні Ігн. Єрепа, Львів, вул. Сикстуська 33.

Львівська обласна бібліотека
наукова бібліотека

№ 14

До кожного моделю можна замовляти готові крої для кожної величини.

Внизу подаємо таблиці кроїв з вимірами.

Виміри кроїв для чоловіків і пань

Величина	для чоловіків			для пань					
	14	15	16	I	II	III	IV	V	VI
Обєм горішний	см 84	см 86	см 88	см 90	см 96	см 102	см 108	см 114	см 120
Обєм в поясі	64	66	68	70	74	78	84	90	100
Обєм в бедрах	90	94	96	100	105	110	114	120	130
Довжина спідниці	75	80	85	102	105	108	108	108	108

Виміри кроїв для дівчаток від 1—13 літ

Величина	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ціла довжина	см 45	см 48	см 50	см 55	см 60	см 65	см 70	см 75	см 80	см 85	см 90	см 96	см 102
Обєм горішний	58	70	62	64	66	68	70	72	74	76	78	80	82
Довжина рукава	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	37½	39	40½

Виміри кроїв для хлопчиків від 1—13 літ.

Величина	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Зовнішня довжина коротких штанів	см —	см 29	см 33	см 36	см 39	см 42	см 45	см 48	см 50	см 54	см 56	см 58	см 60
Зовнішня довжина довгих рівних штанів	—	—	57	60	63	67	70	73	76	79	83	86	89
Довжина рукава	20	23	24	25	25	29	31	33	35	37	39	41	43

Ціни кроїв:

- а) великі форми (костюми, сукні, плащі) 1.80 зол.
 б) малі форми (блузки, спіднички, діточі одяги, білля) 1.40 „
 в) дрібнички (капелюхи, ковнірці, черевики тощо) 0.80 „
 г) малі форми ручних робіт 1.25 „
 г) великі форми ручних робіт 2.— „

Гроші висилати рівночасно зі замовленням переказом або в поч.значках. На порто посилки 30 гр.
 Замовлення на крої полагоджується за 7—10 днів.

До

П. Т. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

Випускаємо вже 5 число журналу „**НОВА ХАТА**“ та звертаємося з проханням поширювати цей **одинокий у нас** ілюстрований, жіночий **журнал**, присвячений модам і справам домашнього жіночого господарства та приєднувати йому як найбільше передплатників.

На загальне бажання П. Т. Передплатниць збільшили ми обєм нашого журналу на 20 сторінок більшого формату.

Ціна того числа й слідуєчих 1.50 зол. Передплата журналу від 1-ого числа до кінця року 9.— зол.

Хто до дня 1. жовтня с. р. заплатив цілу передплату (8.— зол.) не потребує доплачувати різниці.

Адреса Редації і Адміністрації :

„НОВА ХАТА“, Львів, Руська 18.

„НОВУ ХАТУ“ можна купити у всіх книгарнях та бюрох газет.

Рівночасно звертаємося з проханням до наших П. Т. Передплатниць подавати нам певні адреси наших Громадян, на які-б можна було вислати оказові числа.

„СВІТ”

одинокий у нас багато ілюстрований двотижневий журнал, виходить у Львові в обсязі 16 великих сторінок. **В кожному числі 20 до 30 ілюстрацій і рисунків!** Крім цього до кожного числа додається безплатно

аркуш повістового додатку.

Передплата на квартал вносить 6 зол., на піврік 12 зол., для Америки й ин. країв 2 і пів долара на піврік.

Адреса: „СВІТ”, Львів, Руська ч. 3.

Гроші з заграниці можна посилати в поручених листах у дотичній валюті (в доларах, чеських коронах, франках і ин.

Жадайте оказових чисел!

Нові передплатники достають усі аркуші повістового додатку „АТЛАНТИДА” даром!

Друкується великий календар „СВІТУ”

на 1626 рік.

Робітня суконь і костюмів

СТЕФАНІЯ МОНЦІБОВИЧ

у Львові, вул. Хмельовського ч. 15.

Жіноча спілка „ПРУД” промислова

Кооператива в обм. порукою

Львів, Ринок ч. 39. (вл. дім.)

поруває свої **робітні суконь і білля**, де виконуються так скромні як і найвибагливіші жіночі убори й перерібки, всяке білля фаховими силами й по дійсно дешевих цінах. Великий вибір стилевих вишивок, народні строї в цілості й часті, виш сорочки, блузки, прикраси домашнього улаштування і т. п.

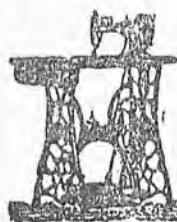
Курси крою суконь і білля
два рази в рік по 3 місяці.

Рік заложення 1900.

Уділ 10 зл. впис 2 зл.

Години прийнять: від 3—1 в пол і 3—6 поп.

МАШИНИ ДО ШИТТЯ

найновіших систем, яких складові часті, приладди до кравецького ремесла і до ручних робіт поручас

**АЛЕКСАНДЕР
МАЛІМОН**

СКЛАД МАШИН ДО ШИТТЯ

Львів, вул. Валова ч. 11 а.

Приймається машини до направи.

„НОВИЙ ЧАС”

одинокий ілюстрований, популярний часопис, виходить 2 рази в тиждень.

Приносить найбільше відомостей з цілого світу.

Ілюструє важні події як з нашого так і з чужого життя.

Містить також статті з сільського господарства та кооперації.

Місячна передплата тільки 2 золоті, за границю 3 дол. піврічно.

Жадайте оказового числа, яке висилається безплатно.

— Адреса: „Новий Час”, Львів, Руська 18. —

Одинокий на західних землях України
сатирично-гумористичний журнал

„ЗИЗ”

виходить 2 рази в місяць
під редакцією ЛЕВКА ЛЕПКОГО.

ПОВИНЕН НАХОДИТИСЯ
В КОЖДІЙ НАШІЙ ХАТІ.

Чвертьрічна передплата 3-50 зол.

ЖАДАЙТЕ ОКАЗОВОГО ЧИСЛА.

Адреса: „ЗИЗ” Львів, Руська ч. 18.

„НОВА ХАТА”

ОДИНОКИЙ ТОГО РОДУ УКРАЇНСЬКИЙ ЖУРНАЛ.

Передплата до кінці року для краю 9 зол. Для закордону 2 ам. долари, або їх рівновартість.

Ціна одного числа 1.50 зол.

Адреса Редакції і Адміністрації: **Львів, Руська ч. 18.**

Конто Почтової Каси Ощадности Краків ч. 405.361.

Почтова оплата заплачена гуртом.

**ЩОМІСЯЧНИЙ ЖУРНАЛ ПРИСВЯЧЕНИЙ
МОДАМ І СПРАВАМ ДОМАШНЬОГО ЖІ-
НОЧОГО ГОСПОДАРСТВА.**

З друкарні Ігн. Єгера, Львів, вул. Сикстуська 33.

HOBA KATA

Сповніть громадянський обов'язок!

На основі банкового закону, мусить одиникий український банк

Земельний Банк Гіпотечний

доповнити до кінця 1925 р. свій акційний капітал до висоти одного мільона волотих.

Тому підписуйте нові акції Земельного Банку Гіпотечного!

Одна акція номінальної вартості зол. 25'—, разом з оплатою скарбовою і коштами заготовки (конфекцією) зол. 26'— Кожний Українець обов'язаний бути акціонером

ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО!

Гроші пересилати на адресу:

Земельний Банк Гіпотечний, акційна спілка, у Львові, вулиця Підвалля ч. 7.

Чекове conto в П. К. О. ч. 149.000.

Гарні, тревалі панчохи, рукавички і всякі трикотажі

купується у фірми

ПФАУ, Львів, Ринок ч. 19.

найдешевше бо вхід через сім. — Телефон 9-57.

Наймодніші матеріали на
сукні, костюми у величезнім
виборі поручає фірма

АНТІН УВЕРА

Львів, вул. Галицька ч. 10.

ФІЛІЯ В ТЕРНОПОЛІ!

ФІЛІЯ В СТРИЮ!

АЛЬБОМ французьких кроїв білля. — Поверх триста моделей для жінок
і дітей з великим аркушом ФОРМ на 28 різних моделей.

Ціна тільки 1'50 зл.

До кожного моделю продається крім того готові крої по звичайних цінах. — Замовляти в „Новій Хаті“.

Позір!

ЖІНКИ!

Позір!

Вступайте в члени кооперативи:

„УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО“

Уділь 10.— зол.

ЖІНОЧОЇ ПРОМИСЛОВОЇ КООП. З ОБ. ПОР. У ЛЬВОВІ.

ВПИСОВЕ 1.— зол.

Адреса кооперативи: **Львів, Руська ч. 18.**

Члени коопер. користуються 10% знижкою при замовлюванні форми кроїв в адміністрації журналу „НОВА ХАТА“.

НОВА ХАТА

ЖУРНАЛ ПРИСВЯЧЕНИЙ МОДАМ І СПРАВАМ ДОМАШНЬОГО ЖІНОЧОГО ГОСПОДАРСТВА.
ВИХОДИТЬ РАЗ У МІСЯЦЬ.

РІК 1.

ЛЬВІВ, ГРУДЕНЬ 1925.

Ч. 7.

пп. ОЛЯ і КАТРЯ МАНДИЧЕВСЬКІ, піаністка (з ліва) і скрипачка, та п. ДАРІЯ ЛЕВИЦЬКА співачка (на право), концертували дня 22. жовтня с. р. на музичнім вечорі в користь Української Театральної Кооперативи.

Фот. „Смерть“.

Українське жіноцтво в громадянській праці.

Професор Марія Омельченко, голова Жіночої Громади в Празі, уроджена на Кубані, по скінченню університетських студій була головним інструктором соціальної опіки на Кубані. По упадку У. Н. Р. опинилась в Празі і тут працює далі теоретично і практично на полі соціології й соціальної опіки на чеській карл. університеті під проводом відомого соціолога Др. Фоустки. Бере діяльну участь в чеських научних інституціях, як також в чеських і укр. жіночих організаціях, виголошує відчити на чеській мові й зцілює чеське громадянство з Україною

й українськими справами, дбає невтомно о матеріальну допомогу нашій еміграції.

В 1925 році появилася в Літ. Наук. Вістнику її праця: „Соціальна опіка над молодю в Чехословаччині“, а на днях дуже цікава книжочка „Вибір фаху“ о характері загально-інформативним, перша того рода на українській мові.

Наша знімка представляє членів Жін. Гром. в Празі в часі прогульки на виставу соціальної опіки й здоров'я 16–17 червня 1925 до Кральови Градця в Ч. С. Р.

проф. Марія Омельченко (1) в крузі членів Жіночої Громади в Празі.

Зі Львова. Надзвичайні Загальні Збори кооперативи „Українське Народне Мистецтво“ жіночої промислової кооперативи у Львові відбулись в понеділок дня 23. листопада с. р. в цілях затвердження вальоризаційного білянсу, зміни статута, затвердження управи й доповнення Надзірної Ради.

Жіночий конгрес в Букарешті. Недавно відбувся в Букарешті жіночий конгрес, заініційований княжною Сантацзіно. На цьому конгресі брали участь делегатки всіх жіночих товариств, в числі 2000 жінок, — між ними теж репрезентантки національних меншостей.

В імені українських жіночих організацій Буковини забирала слово п. Ольга Гузар, яка крім цього вручила президії конгресу меморандум. Отсе перша нагода, де українське жіноцтво могло прилюдно піднести голос в справі невідрадних відносин українського населення Буковини. П. Ольга Гузар в своїй промові представила стан культурних і економічних здобутків буковинських Українців з перед війни, та їх цілковитий упадок в наслідок систематичного винищування румунською владою. Звернула увагу на нестерпні відносини в шкільництві, — де українська дитина позбавлена можливості учитись навіть молитви в рідній мові. Рівнож порушила справу колонізації українських земель румунськими селя-

нами, — яка безпощадно нищить економічну екзистенцію нашого селянства.

Відважна й річева промова п. Ольги Гузар викликала глибоке враження на конгресі та відбилась гомоном в румунській пресі.

Курс для неграмотних в Дрогобичі ведений заходом Жіночої Громади.

Ще в р. 1923. з'організовано курс для неграмотних, на який зголосилось 28 учасниць (служниць) в віці від 26—45. Курс ведено через 10 місяців по 2 години, в неділі й свята. Вивчено письма і читання друкованого та рахунків, т. є. додавання, віднімання та писання чисел. В межичасі збільшилось число учасниць до 53 осіб, — і тоді поділено курс на два: вищий і нищий. На вищий перейшли ці, що опанували штку писання, — на нищий остали менше понятливі, й початкуючі. Вищий числив 25 учасниць, нищий 28. На вищому курсі вправлялися в поправному читанню й писанню (листів, та самостійних описів); з рахунків чотири ділання і рах. приходів і розходів. Крім цього училися співу і робити штучні цвіти. Знімка зроблена з нагоди закінчення вищого курсу, з якого вийшло 20 учасниць зовсім письменних. Під теперішню пору ведеться знова 2 курси й користає з них на разі 32 учасниць (вписи ще не закінчені).

С Н І Г

Білі платочки, білісенькі...
 Линуть крізь синяву темну...
 (Жаль: на чорну землю впасти мусять!)
 Морозенко ще снить, сніжок скоро тас —
 Із-за хмар висуває сиву бороду старий Николай.
 Чемні?... питає сивий, добрий погляд.
 Зимно!... плаче босе дитя.
 (Не плач: Святий Николай цукорки принесе!)
 Білі платочки, білісенькі...

Сніг! Сніг!

Гурма школярів.

„Маєш вже санки?“

„Лижви!“

„Лешети! Гурра! Сніг!“

„Пождїть! Він тас!“

„Неправда! Буде лід!“

Лешети — лижви — радість — крик —

(Одна ніч розвіє мрії — сніг у чорну грязь...)

Бачиш? Сніг! Сніг!

Ось туди небом стелиться донця дорога...

Здається: в просторі заблудила —

Бачиш: блудить дівча, білою душею

На світ глядить... І не знайде дороги!

Довга вона, та круто розстелилася...

Поведуть її — знайдуться добрі люде:

(туди, де гинуть перші сніжини білі).

Бачиш?

Білі платочки, білісенькі...

Линуть крізь синяву темну...

(Тихо! — хтось плаче...)

Шинють ангели одяги нові —

Сніг їм дорогу стелить —

Старий сивий в дорогу вибирається.

Линуть перші сніжини...

(Хтось плаче: у грязі їм смерть!)

Білі платочки... білісенькі...

О. Вер

Ф. Р. ШАТОБРІАН.

ОСТАННІЙ З РОДУ АБЕНЦЕРАГІВ.

І (Продовження).

Двох інших невільників знесло обережно коник, в якому між пальмовим листям, лежала спляча газеля. Її гарні ніжки були звязані й зігнені до середини, щоби не зломалися при ударах бурею в судно; на шийці мала намисто зі зерен альбеса, а на пластинці золота, що лучила два його кінці, було вирізано по арабськи імя й талісман.

Блянка пізнала Абен-Гамета: вона не хотіла зрадитися перед очима товпи, сама відійшла, а одну зі своїх служниць післала сповістити Абенцерага, що чекає його в палаті Маврів. Абен-Гамет непомірно ітишнися запискою на веліновому папері, писану голубими буквами й заховану в шовкову касетку. Служниця запровадила щасливого Абенцерага до стін Блянки. Яке зворушення обняло їх, коли побачили, що остали собі вірні! Яке щасте наповнило їхні душі, по такій довгій розлуці! Скільки пових присяг, що будуть любитися на віки!

Двох чорних невільників привело нумідійського коня, який замість сідла мав привязану шкіру льва, уміщену на пурпуровій підстильці. Принесли й газелю.

— Султанко, сказав Абен-Гамет, ця коза з мого краю, майже така легка як ти. Блянка розв'язала сама це чарівне звірятко, яке здавалося дякувати їй лагідним поглядом.

В часі відсутності Абен-Гамета, Блянка навчилася по арабськи: з сіяючими очима прочитала вона на золотім медаліоні своє власне ймення. Газеля, втомлена довгим зв'язанням, поклалася на землі й пригнула голову до колін своєї пані. Блянка годувала її свіжими дактилями й глядила цю козу пустині, якої гарна шкіра задержала запах альбесових лісів і туніських рож.

Абенцераг, князь Санта-Фе і його дочка відїхали разом до Гренади. Час плыв щасливий парі як і минулого року, ці самі проходи, цей сам жаль за батьківщиною, ця сама любов, або ще більше зростаюча, завжди повна муки, бо завжди те саме прив'язання до віри батьків,

Стань християнином, говорила Блянка.

Стань музулменкою, говорив Абен-Гамет, і коні знова розлучилися, не піддаючись пристрасти, яка тягнула їх одне до одного. Абен-Гамет появився й третього року, так як ті перелетні птиці яких любов приводить на весну до нашого підсоння.

Він не найшов Блянки на березі, але місто неї лист сповіщав вірного Араба про відїзд князя Санта-Фе до Мадриду й про приїзд дон Карльоса до Гренади. Дон Карльосові товаришів один полонений Француз, його великий приятель.

Мавр почув, що йому стискалося серце при читанні цього листа. Він поїхав з Маляги до Гренади з найсумнішим передчуттям.

В часі, коли батько був в Мадриді, Блянка не могла лишити самого брата якого любила, а з яким побачилася після сімох літ неприємності.

Дон Карльос мав всю відвагу й завзятість своєї нації: жорстокий, як всі завоювальники нового світа, релігійний як еспанські лицарі, побідники Маврів, він заховував в своєму серці ненависть проти невірних, унасліджену з крові Сіда.

Його французький приятель Тома де Лютрек походив зі славної родини де Фуа. У вісімнадцятому році був він пасований лицарем Баярдом, якийсь час опісля був ранений і полонений під Павією, де ставав в обороні свого короля-лицаря, що стратив все параз, крім честі.

Дон Карльос де Бівар, свідок підваги Люотрека, занявся ранами молодого Француза й в недовзі вив'язався між ними ця дружба героїв якої підкладом поважання і честь.

Хотий Франц І. повернув до Франції, Карло V. затримав ще інших полонених. Лютрек мав цю честь, що ділив неволю зі своїм королем. Покишений в Іспанії, після відїзду короля, був відданий на слово дон Карльосові, який завів його до Гренади. Коли Абен-Гамет появився в палаті дон Родріга

й його впровадили до залі, де находилася дочка князя Санта-Фе, він відчув муки ще досі йому незнані. В погах Блянки сидів молодий чоловік, який дивився на неї зі захватом. Цей чоловік був одягнений в гарний кафтан, з шовковою накидкою на плечах, а його голова вкрита була шапочкою прибраною перлами. Коронкова криска відкривала йому груди і шию. Чорні, як гебан, вуса надавали його солодкому обличчю войовничий вид. Довгі чоботи, що складками окружали поги, були закінчені золотими острогами, ознакою лицарства. Трохи далі стояв інший лицар спертий на мечі, закінченим залізним хрестом; він був одягнений так як і перший, а його суровий вигляд викликавав страх і пошану.

Червоний хрест Калятрави був вишитий на його кафтані з цією написею: „Для неї й для могого короля“.

Мимовільний оклик вирвався з уст Блянки коли вона побачила Абен-Гамета.

Лицарі, дивіться, ось певірний про якого я розказувала вам: боїться що не знесе нашої перемоги? Абен-цераг зробили це саме що він, а ніхто не перевишав їх у відвазі й галантності.

Дон Карльос подійшов до Абен-Гамета:

— Пане Мавре, сказав він, від батька й сестри дізнався я про ваше ім'я; вони догадуються, що ви походите з благородної й відважної раси, самі ви визначаєтесь великою чемністю. Внедовзі Карло V. мій володар хоче провадити війну в Тунісі, я сподіюсь що побачимось на полі слави.

Абен-Гамет поклав руку на груди, сів на землі ніщо не відповідаючи й впився поглядом в Блянку й Лютрека. Цей останній, з цікавістю своєю краю подивляв величаву одіж, блискуче оружжя і красу Мавра; Блянка не видавалася зовсім збентеженою, ціла її душа була в очах: розмріяна Еспанка не старалася зовсім скривати тайни свого серця. Після кількох хвилин мовчанки, Абен-Гамет піднісся, склонився перед Блянкою і вийшов.

Здивований zachованням Мавра й поглядами Блянки, відійшов і Лютрек, а дон Карльос остався сам зі сестрою.

— Блянку, виясни мені звідки у тебе цей смуток, на вид цього чужинця?

— Братку я люблю Абен-Гамета! а коли він стане християнином, моя рука належатиме йому...

— Як, — скричав дон Карльос, ти любиш Абен-Гамета? Дочка Бівара любить Мавра, невірного, ворога, якого ми вигнали з цих палат!

— Дон Карльосе, відповіла Блянка, люблю Абен-Гамета, а він любить мене: від трьох літ він не хоче виречися так само мене, як і віри своїх батьків. Благородність, честь, лицарськість скуплені в ньому; до посліднього віддиху я його обожатиму.

— Нещасна Блянку, де запровадять тебе ця любов? Я надіюся що мій приятель Лютрек стане мені братом.

— Ти обманював себе, — відказала Блянка, — не можу кохати цього чужинця, а з моїх почувань для Абен-Гамета, не буду оправдуватися перед ніким. Пильнуй так свої лицарські присяги як я зберігаю любовні. Одно лише скажу тобі для потіхи, що ніколи Блянка не буде дружиною невірною.

Блянка вийшла. Дон Карльос побіг до Абен-церага.

— Мавре, сказав йому, відречися моєї сестри, або приймай визов до боротьби.

— Чи управлений ти сестрою, жадати від мене звороту слова, яке вона мені дала?

— Ні, — відповів дон Карльос, — вона кохає тебе більше, чим кого-небудь.

— Ах гідний брате Блянки! закликав Абен-Гамет, щасливі дні! Думав я що Блянка стала мені невірною задля цього французького лицаря...

— Отсе саме є твоїм нещастям, — скричав Карльос до нього: Лютрек є моїм приятелем, колиб не ти, він бувби мені братом. Дай мені заплату за сльози, які проливає через тебе, моя родина.

Я хотівби зробити це, відповів Абен-Гамет; але уроджений в расі, яку побити твоя — я не є лицарем. Не бачу тут нікого, щоби дозволити мені боротися з тобою, без неслави для твого стану. Дон Карльос глядів на Мавра, повинний подиву і неспокою.

Нараз сказав: Я можу зробити тебе лицарем, ти цього гідний.

Абен-Гамет зігнув коліно перед Карльосом; цей вдарив його три рази мечем, надаючи йому лицарську гідність, опісля припоясав йому меч, який Абен-цераг міг затопити в його грудях; такою була старинна честь.

Оба вискочили на своїх верхівців, та виїхали за мури Гренади, до „Криниці Сосон“, де звичайно відбувалися двобої християн з Маврами. Тут можна було бачити ще останки зброї мавританських лицарів, розвішені на галузях сосон, а на корі дерев були вириті жалібні написи. Дон Карльос показав рукою могилу Абаедоса.

— Наслідуй його — закричав він — цього славного невірного, прийми крещення і смерть з моєї руки.

— Смерть це можливе — відповів Абен-Гамет — але хай живе Аллах і його пророк!

Вони заняли свої місця і скаженю побігли один на одного. Не мали при собі нічого крім своїх мечів. Абен-Гамет був менше закалений в боях, чим Дон Карльос, але доброта його оружжя, гартованого в Дамаску, та легкість його арабського коня, давали йому перевагу над ворогом. Він нагнав свого верхівця на спосіб Маврів, і своєю довгою шаблею відрубав коневі дон Карльоса праву ногу, понизив коліна. Ранений кінь виліз, а дон Карльос зісіджений ударом, пішов на Абен-Гамета з голим мечем. Абен-Гамет зіскочив на землю і станув неустрашимо перед дон Карльосом. Він відбив кілька перших ударів Еспанця, який врешті зломив свій меч на залізі Дамаску.

Опущений два рази щастям, дон Карльос заридав з лютости й закричав до свого ворога: Ударяй Мавре, ударяй, обеззброєний дон Карльос визиває тебе і цілу твою невірну расу!

— Ти хотів убити мене — відказав Абен-цераг, а я не думав зробити тобі ні найменшої рани. Хотів лише доказати тобі, що можу стати тобі гідним братом і навчити мене шанувати.

В цій хвилині побачили вони хмару пороку; це Лютрек і Блянка нагнали до поспіху двох фезьких коней, легких як вихор.

— Я побіджений, сказав дон Карльос, коли вони підїхали ближше, — цей лицар дарував мені життя. Лютрек спробуйте, може ви будете щасливішим чим я.

— Мої рани, — сказав граціозно Лютрек, — зоборють мені боротися з цим відважним лицарем. Не хочу знати, — додав він паленіючи, причини вашої суперечки й вдиратись в тайну, якаб могла принести мені смерть. А в тім — вскорі моя неприсутність принесе спокій між вас, тим більше, що Блянка не каже мені лишатися біля її ніг.

— Лицарю, — сказала Блянка, ви товаришували з моїм братом, а мене уважали сестрою. Всі що тут є, відчувають горе: навчіться від нас зносити зло життя.

Блянка хотіла склонити їх до згоди: всі три відказалися.

— Ненавиджу Абен-Гамета! закричав дон Карльос.

— Завидую йому, докинув Лютрек.

— Я — сказав Абен-цераг, — поважаю дон Карльоса й жалую Лютрека, але любити їх не можу.

— Бачимо завжди, — сказала Блянка, — що скорше чи пізніше по поважанню слідує приязнь. А

фатальну подію, яка зібрала нас, в Гренаді забудеться на все.

— Абен-Гамет став від цієї хвилі, тисяч раз до-
рошим для Блянки: кохання любить хоробрість, а її
не бракувало у Абенцерага, й йому завдячував дон
Карльос життя.

Абен-Гамет стримувався кілька днів за порадою
Блянки від відвідин в палаті, щоби утихомирити гнів
дон Карльоса. Сумішка солодких і гірких почувань
виповняла його серце. Свідомість, що Блянка лю-
бить його з такою вірою і запалом, була для нього
джерелом невисказаних солодоців, та з другої сто-
рони певність, що не буде ніколи щасливим без від-
речення від віри батьків, прибивала його. Минуло
вже кілька літ від коли пізнав її і він не находив
ніякого ліку на це лихо.

Він заглибився в пропасть чорних рефлексій, коли
зачув голос дзвонів, які звіщали молитви на закін-
чення дня.

Прийшла йому гадка, вступити до святині Бога
Блянки й прохати поради у Володаря природи. Зі
серцем переятим смутком і вірою, вийшов він до

молодий Француз прохає якоїсь значної ласки з не-
бес; цей воїн, славний відвагою, складає своє серце
перед Паном неба мов найпокорніший з людей.
Треба й мені помолитися до Бога лицарів і слави.

Абен-Гамет хотів вже клякнути на мармурі, коли
параз побачив при слабім світлі лампи, арабський
напис на знищеному гілсі. Це було кілька стрічок
корану. Його почала мучити совість і він спішно по-
кинув будівлю, в якій прийшла йому думка стати не-
вірним своїй вірі й батьківщині.

Цвинтар, що окружував цю старинну мошею,
це був кусник городу, засаджений помаранчами, ки-
парисами й пальмами, та зрошуваний двома водо-
граями; довкруги панувала монастирська тишина. Пе-
реходячи портиком, побачив Абен-Гамет жінку, що
йшла до церкви. Хоча вона була закрита серпанком,
Абенцераг пізнав в ній дочку князя Санта-Фе; він
задержався і сказав: — Ти шукаєш може Лютрека
в цій святині?

— Залиши цю погану заздрість, — відповіла
Блянка: колиб я не кохала тебе, чи не сказалаб цього?
Навіщож мені ошукувати тебе? Приходжу тут мо-

Учасниці курсу для неграмотних, улаженного заходом Жіночої Громади в Дрогобичі.

святині, яка була колись власністю його Бога. Це
була старинна мошея, перероблена на церкву.

Святочна темрява панувала тут. Кілька лампок,
ледво освічували заглиблення склепін. Але на свя-
тому місці, можна було бачити головний вівтар, я-
кий блисків золотом і самоцвітами.

Молитви якраз покінчилися, в церкві не було
нікого. — Абен-Гамет ступав поволи пустими на-
вами, які відбивали голос його кроків. Його думки
були розділені, на спогади які ця старинна будівля
Маврів витискала в його пам'яті і почування хри-
стіянської віри, які почали прокидатися в його серці.

Біля одної колумни, побачив він нерухому стат-
ю, що видавалася йому з початку мраморною статуєю
на гробі; він зблизився й пізнав молодого лицаря
на колінах, з чолом низенько похиленим, з руками
схрещеними на грудях. Лицар не рухався, мовби не
чув голосу кроків Абен-Гамета; ніяке розсіяння, ні
знак зовнішнього життя, не мішали його глибокої мо-
литви; він був в молитовному екстазі. Абен-Гамет
пізнав в ньому Лютрека.

— Ах! пробурмотів він сам до себе, цей гарний,

литися за тебе: ти один є тепер предметом моїх
бажань, гавіть і душу свою забуваю задля тебе. Ти
є турботою моєї родини, брат ненавидить тебе,
батько журиться, що я відкажусь вибирати иншого
жениха. Чи ж не бачиш що мое здоров'я захитане,
ось скоро вже й я спігну на цьому цвинтарі, коли
ти не поспішишся завести мене перед християнський
престіл. Боротьба яку проваджу, скорочує мое жит-
тя. Скажу в твоїй мові: „вогонь, який засвічує голо-
вно, є тим самим що спалює її...”

Блянка увійшла до церкви, полишаючи Абен-
Гамета прибитого її послідними словами.

Абенцераг став побіджений. Страх, побачити
Блянку вмираючою, поборов всі инші почування в сер-
ці Абен-Гамета. Можливе — думалось йому — що
християнський Бог є правдивий; цей Бог, є Богом
благородних сердець, таких як Блянка, Лютрек
і дон Карльос...

Опанований цією думкою, Абен-Гамет з нетер-
плячкою очікував другого дня, щоби відкрити Блянці
свої постанови й змінити життя повне смутку й сліз,
на життя радощів і щастя.

(Конець буде)

НА ДОГІДНИЙ КРЕДИТ!**ФУТРА
ПЛАЩІ
СВИТКИ
РАГЛЯНИ**

мужеські, жіночі й діточі

з сибірських
лошаків, астраханів,
перських баранків, мурмлів,
сельскінів і т. п.**БОА,
ШАЛІ,
ШАПКИ,
Диваники**
перед ліжкоВеликий вибір
ШКІР
до вбирання
плащів, суконь і т. п.Просьтесь жадати кредитового проспекту у фірми:
СТАНІСЛАВ СТЕМПКОВИЧ
магазин і робітня футер
ЛЬВІВ, пл. Капітульна ч. 1.

Приймає всякі перефасонування футер, боа, шалів, шапок і т. п. — Якість краму і роботи загарантовані.

Др. В. Ю. КИСІЛЕВСЬКИЙ.

КАНАДА ТА ЇЇ ЗВІРІ.

Не перечу зівсім... Біленьке личко, карі очі, чорний волос... до них футро з чорних сіль-скінів з ніжним, мягесеньким волосом йта шовковим підштитям. На саму згадку серце бється! Або... сині очі як незабудьки, як полудневого неба блакить, золото-русявий волос і пишні бобрини, високі, щоб тільки дискретно відхилювали малу-малесеньку частину алябастрової шиї та груди... Не ідеал це?

Всетаки, жаль мені тих мільонів невинних звірів, жертв моди... не гнівайтеся на мене, гарні власнички дорогих шубок, що тронув трохи болячу струну, — але таки жаль невинного звіря. Гине його така маса, що вам дивно стане, коли почуєте.

Через сам канадський ринок переходить річно чотири мільйони шкір, щоб опинитися з часом за виставами в Лондоні, Парижі, Відні, в формі гарних та дорогих, переважно дамських футер.

Меа culpa — в малесенькій мірі і я цієї зими причинювався до цього мільйонного вбивства, до тієї тихої, для мільонів невідомої світової війни, де мільйони живучих, прегарних звіриків гине для моди. „Бизнес“, кон'юктура... врешті цікавість, це оправдання для моєї участі в цій війні.

Канада безперечно найбільший і... останній резервуар дикого звіря на футро. В сезоні 1923—24 дала вона 4,207.593 *) шкірок, на суму 15,643.817 доларів. Чи на довго його ще стане?

Самих бобрів убито в тому часі 169.172, а водних шурів (muskrat) аж 2,985.395.

В новітніх часах, коли за одну шкірку срібного лиса (silver fox) платиться вже сотні доларів, кинулися підприємчіві „бизнесмени“ до годівлі цього дорогого звіря. Пособляе цьому ще й обставина, що лис найскорше до годівлі падається. Цікаве ще це, що футро срібного лиса, годованого на „футряний фарм“ куди краще чим з дикого, живучого на волі. Перші спроби закладання лисячих фарм сягають до 90-их років минулого століття. Тепер на пересічно 15 мільйонів доларів вартости шкір з одного сезону, припадає 5 1/2 % на шкіри годованих звірів!

Вже й в Шкоції роблять спроби годівлі канадських срібних лисів.

Богато говориться також про годівлю тутешнього вовка (коюта). Спроби теж вже пороблені і хто зна, чи з часом, за яку сотню літ, не перене-

сеться цей, тепер так сильно розповсюднений звір, зівсім на „домашню“ територію...

В Канаді перейшло „футряний ринок“ в сезоні 1923—24, 9.090 шкірок срібних лисів, на суму 962.282 доларів.

Ловля звіря належить до заняття і фермерування, але бути (trapper-ом *) куди тяжче чим фермером. Принагідно, попри фермерство й ловецтвом займатися, це легше, але такого не можна назвати правдивим канадським ловцем.

Звірів є ще досить та розповсюднені вони по всіх провінціях, місцями навіть в густіше заселених околицях. І як старі фермери говорять, „були роки, що медведі попід хати, як пси ходили, що ні молока, ні жадної їжі не можна було лишити, бо з'їсть...“ Навіть тепер, в пізніх літах є ще їх досить; в останньому сезоні забито 6.653 штук! Це шкіри, що перейшли через футряний ринок, а скільки їх остало на фармах?

До найвправніших trapper-ів належать Індіане. Їх методи ловлі, вбивання звіря, одні з найкращих. Найбільше ловлять вони його в капкани (traps) бо це легше і не псує футра. Навіть при вбиванні зловленого звіря мають Індіане свій спосіб, щоб уважати на шкіру. Пересічна метода trapper-ів вбивати зловлене звіря, це удар сильною палкою по голові, крижах. Через це набігає під шкірою кров, яка перешкаджає в стягання і гарбованню її. Індіанці вбиває зловленого звіря в цей спосіб, що приголомшує його спершу легким ударом по носі. Хватає опісля одною рукою за шию, задні лапки бере межі коліна й великим та вказуючим пальцем вільної руки шукає серця. Через стиснення шиї, серце (бється важко, добре його пізнати. Цими двома пальцями тисне серце в сторону шлупка, доки не трісне аорта... Менші звірі, як ласиці, гинуть до кількох секунд. Навіть більшого звіря, лиса, вовка, вбиває він в цей сам спосіб, але до цього треба вже незвичайно сильною і вправною рукою...

Цілі трагедії криються в історії цієї невідомої війни. Геройські діла, докази любови і самопожертви... і всім цим героям писано одно — невмолима смерть, щоб красуням в різних кінцях світа справити дорогий і гарний дарунок на Різдво...

В Манітобі, май 1925 р.

*) Ловець, що ставить капкани.

Ф і р м а
РОМАН ЗУБИК — **ЛЬВІВ,** —
вул. ГАЛИЦЬКА Ч. 16.
МОДНІ МАТЕРІЯЛИ ВОВНЯНІ, ШОВКОВІ і ин.
ПЛЮШІ, ОКСАМІТИ, ВЕЛЬВЕТИ.

*) Статистичні дані з: George A. Mackie: Canada's Fur Trade (Forest and Outdoors, May 1925).

Плащ з оксаміту, з заду скроєний в давін, з інтересним футріяним прибранням.

Для подорожі в зимі надається широким плащ з шонів.

Елегантний плащ, гарно поширений вставленим в плечах трикутником, який в горі сильно звужується.

ОСТАННІ НОВОСТИ В МОДІ

Кожну зближаючися нову моду треба приймати дещо з резервою. Бо зразу вона все мусить переборщувати й аж пізніше набирає уміркованія. Для того кожна жінка повинна добре застановитися, який модель відповідати буде її будові, щоб з численних новостей вибрати це, що для неї найвідповідніше. Кожна мода дається деякими дрібницями так приміняти до типу, що жінка все може виглядати гарніше і корисніше, як в минулому році. В цім і вся цілї зміни моди. — Теперішня мода стремить чимраз більше до підчеркнення природної форми тіла, до зазначення стану. Якщо над цим блище застановимося, приходимо до переконання, що готов знова вернутися горсет. Розуміється не давний сталевий панцир, але в иншій якійсь формі, що в певній мірі буде стискати тіло. Тим ще не сказано, що жінки можуть зречися гімнастичних вправ, які все були і будуть головними дорогами до досяг-

нення краси і здоров'я. Противно! Чим більше гармонійне, вправлене, еластичне і рухливе буде тіло, тим краще буде йому в мягко спадаючих дзвонах модної сукні. — Дуже цікавими і різнородними є тепер рукави, в які всі творці моди вкладають багато фантазії. Придивімся всім тим можливим формам рукава і побачимо, що тут повторяються і вертаються всі можливі стилі різних часів. — Цікавий є добір красок і матерії. Брокати, які давніше уживалося лиш на велику вечірню тоалету, береться тепер і на скромніші візитові сукні, тільки в менших і спокійніших взорах. Оксаміт остає дальше любимцем сезону. Уживається велвет, шовковий оксаміт, а навіть оксаміт до праня на спортові костюми. Від цих оксамітів гарно відбивається ніжна робота золотих, срібних та нитяних коронок, уживаних тепер так радо на ковпирці і маншети.

Стефанія К.

Плащі й Костюми

M 857

K 2769 M 828

K-M 2200

M 833

S 957

Плащ з темнозеленого вельвету в новій, широкій, дзвоновій формі. Прибраний футром ясної (блонд) краски, записується крито.

Рівна вовняна сукока в крати творить комплект з плащем з бронзової матерії, $\frac{3}{4}$ довгим. Ковнір і маншети з футра.

Плащик з пелеринкою для малих дівчат від 7—13 літ, з однобарвного вовняного Veous, з темним футром. Більше практичний, — буде з матеріалу в кратки.

Гарний плащ з заправленими фалдами. Можна його носити високо зашнурованим і отвореним. Прибрання футром надає йому елегантного вигляду.

Елегантний костюм з темнофіолетного оксаміту, прибраний американським Opposum. Рівна спідничка має глибокі фалди.

До всіх моделей з числами можна дістати готові крої й взори до ручних робіт.

Сукні візитові

K 2844

K 2846

K-K 630

K 2747

K 2849

Сукня з лискучого ясно-зеленого шовку. Спідничка приморщена кілька разів; широкі рукави з шовкового Chiffon'у цієї самої краски.

Дуже в моді є уживати оксаміт до прибрання шовкових і вовняних суконь. В цій сукні ужито оксаміт на прибрання в горі і в спідничці.

Убрання для хлопчика від 3—5 літ, з легкої вовняної гранатової матерії, приbrane плісами або тасьмами.

Сукня з бронзової вовняної крепи. Широка спідничка уложена по части в фалди, по части зморщена.

Модна сукня з чорного шовку, з малим ковнірцем. З переду скроєна в формі Redingot, з заду переходить в рід болера

Убрання для дітей

К 2848. Зелена суконка з матерії kasha в формі принцеси. З переди встановлені дзвони надають модну ширину.

К 2848

К-М 2245

К-М 2240

В-Ф 1085

К-К 615

К-К 615. Убрання для хлопчика від 2—6 літ, з вовняної матерії, краски дерева. Ковнірець і маншети з білої піки.

К-М 2245. Суконка для дівчинки від 5—11 літ, з зеленого велюру. Фалдована спідничка. Камізоля і ковнірець з білого шовку.

К-М 2240. Гарненька святкова суконка для малих дівчаток від 1—5 літ, з біло-лілої гаптованої матерії. Ковнірець з білого фуляру.

В-Ф 1085. Суконка з односторонньої вовни або шовку, з фалдами з переди і з боку. Довгі рукави, вузький шкіряний пасок.

До всіх моделей з числами можна дістати готові крої й взори до ручних робіт.

W 1096

W 1092

W 1096. Матінка з шовку, батисту або флянельки в ясних красках, прикрашена гаптом і шовковою стяжкою; беріг викінчений зубцями.

W 1092. Сорочка і реформові майтки з білого батисту. Майтки стягнені на гуму. Прибрани: 'коронка, вставка і легкий гапт.

W 1147

W 1147. Елегантна комбінація. Станичок прикрашений легким гаптом.

W 1106. Піжама з дwoякої матерії. Штани і нагортка без рукавів сині, блузка жовта.

К 2789. Шляфрок з червоного вельвету або оксаміту з широкими рукавами, суто прибраний гаптом.

W 1106

К 2789

До всіх моделей з числами можна дістати готові крої й взори до ручних робіт.

W 1130

Рано

W 1130. Блідо-рожева піжама з білим прибранням.

К 2835. Сукня з чорного Velours, з синім шовковим ковнірцем і вставленими давонами.

М 858. Елегантний двовоєвий плащ з чорного Vesou с mouliné, прибраний попелятим футром з лиса.

К 2835

М 858

Пополудне

К 2833. Елегантна вечірна сукня з золотистого шовку, прибрана коронкою на широкій фальбані.

К 2833

Вечір

До всіх моделей з числами можна дістати готові крої й взори до ручних робіт.

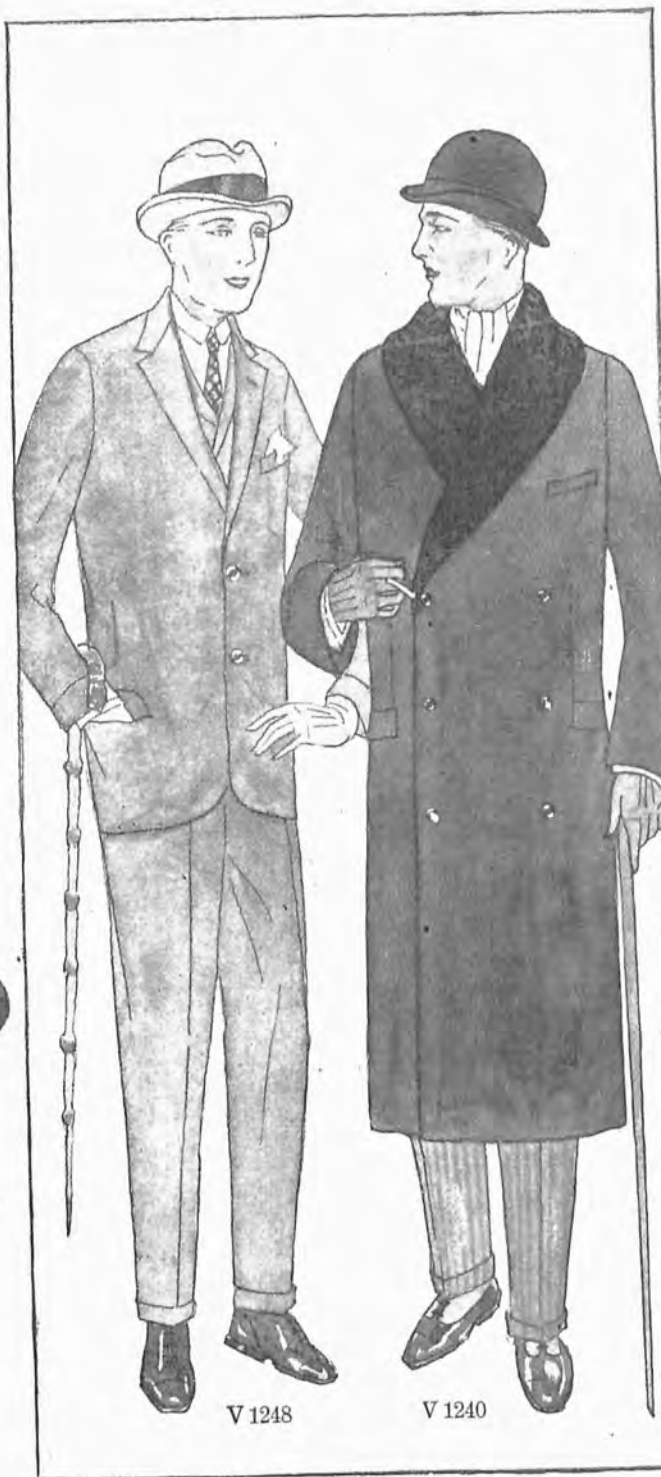
П а н

Вечір

V 1247

V 1247. Фрак. Широкі, шовкові реверси. Рівна камізо́лька в формі „Biedermeier“.

V 1248

V 1240

Пополудне

V 1022

Рано

V 1022. Домашний одяг з матеріалу в кра́ти. Ковні́р, маншети і ви́логи ки́шень те́мні́ші.

V 1240. Фу́тро з те́мносіро́ї або чо́рної во́вняної ма́терії, бо́ками ле́гко вти́нане. Ве́ликий ко́внір з кримо́к.

V 1248. Мари́нарка в те́мно гра́натового ка́мгарту; ка́мізо́лька за́пинана на два ря́ди гузі́ків.

До всіх моделей з числами можна дістати готові крої й взори до ручних робіт.

НАЙНОВІЩІ РУЧНІ РОБОТИ

Скаторть з льняного батисту, пастелевої краски, з мережками, як це видно на нашому образку Н 3857 і Н 3858 є неподвиженою новістю. Особливо викінчення довкола з тюлю (ручної роботи—дуже легке до виконання) є дуже гарне й додає елегантії. — Подушка Н 3251 дуже мила в зіставленню взору і красок, легка хрестикова робота. Таке саме виконання макати на стіну Н 3746, яка разом з подушкою дуже надається на дарунок до діточої кімнати. Гарним дарунком є мальована коробка Н 3292, якої взір можна примінити до кожної величини. Для хлопця тепла, а мимо цього елегантна камізолька V 1149 буде великою втіхою на різдвяний дарунок.

Н 3857

Скаторть Н 3857. Серветка Н 3858.

Н 2995

Н 3251

Н 3292

Н 3746

V 1149

До всіх моделей з числами можна дістати готові крої й взори до ручних робіт.

УСЕ З ВОЛІЧКИ

М'яжке, тепле, а притім легке, як вовна живих звірят є одіння з волічки. Для пана Pullower, для пані ріжнобарвний, взористий светер, плащі, шапки, шалі і рукавички до зимового спорту, — все робиться з волічки. Для наших найменших є волічковий одяг коначним до зимової гардероби. Гарний, практичний, не стискає, а добре гріє, прилягаючи до малого тіла. Широкий, гачкований плащ для дівчинки і практичне убрання для хлопчика — це два зразкові моделі.

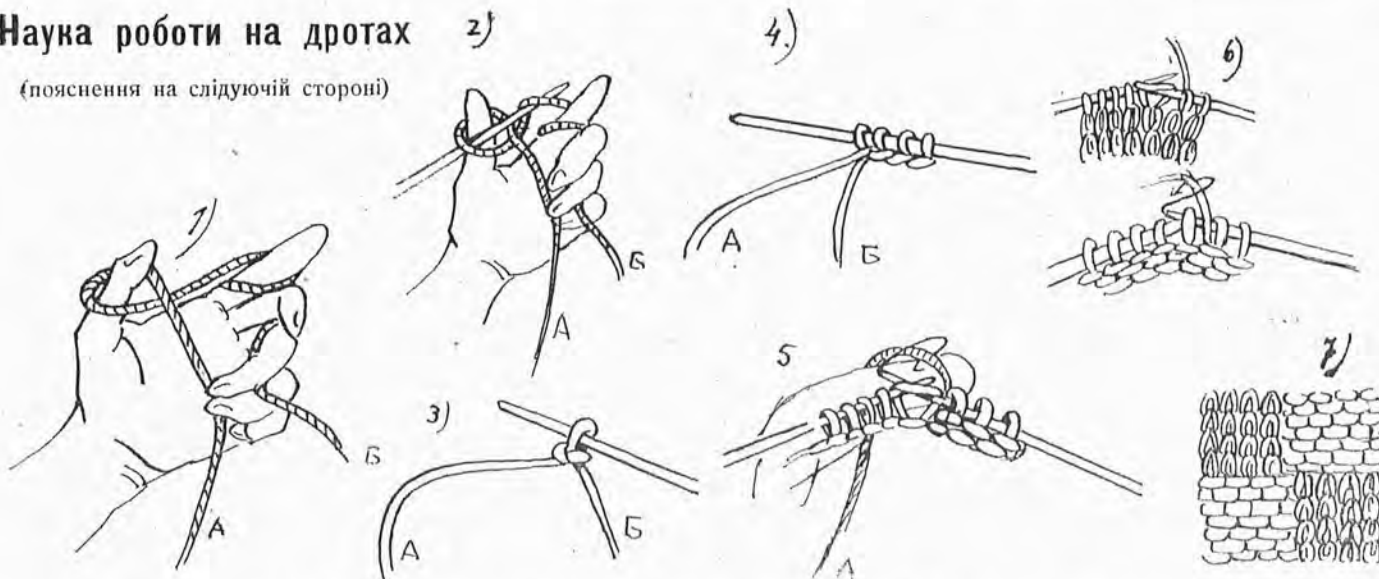

S 894. Гачкований темно-бронзовий одяг, який складається зі спіднички, Pullower'a і шаля. Взір на Pullower'i виконаний в п'ятих красках.

V 1124. Гачкований Pullower для пана з білої і колірної волічки.

Наука роботи на дратах 2)

(пояснення на слідуєчій сторони)

До всіх моделей з числами можна дістати готові крої й взори до ручних робіт.

З УКРАЇНСЬКИХ МОТИВІВ.

Портієри на двері (диви ч. 22) з сірого полотна прикрашені вишивкою й мережками (ч. 22а, б, в).

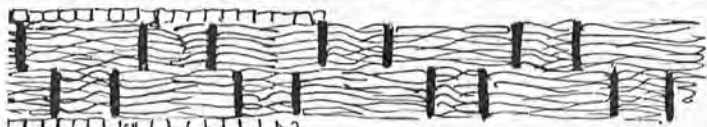
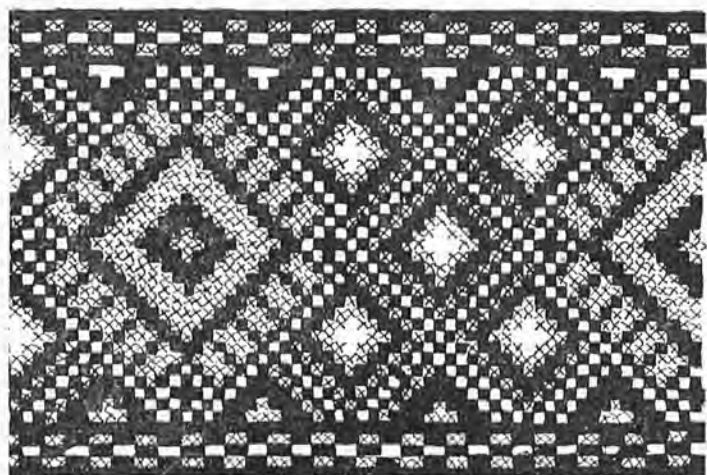
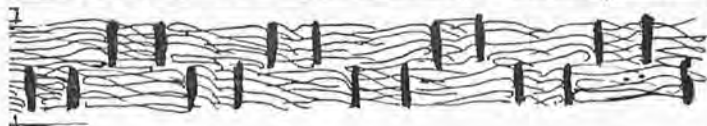
Як матеріал узяти звичайне домашнє полотно, може бути цілком небілене; вишивка (ч. 22а) уміщена в долішній частині портієри; між вишивками мережки, — взір на мережку довільний (диви журнал ч. 3); вишивки 22б і 22в розкинені долом і в горі надають вигляд легкості цілій роботі. На горішнім рушнику (лямбрекіні) уміщений один мотив з вишивки ч. 22а і взір ч. 22в.

Всі часті портієр заложені довкола в обрубець і при- мережані.

Вишивка виконана заповоччю ДМС ч. 5. (на клубках) красками чорною й червоною, — хрестиками, — можна також частинно гладко. Хрестики розчислювати на 3-4 виток полотна.

О. О. Кульчицькі.

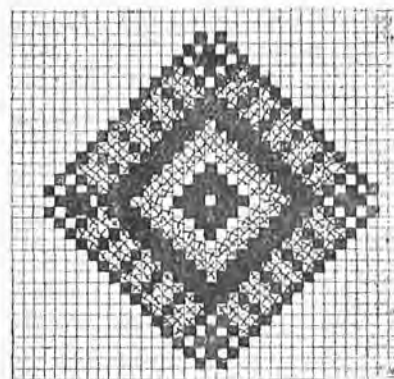
22а

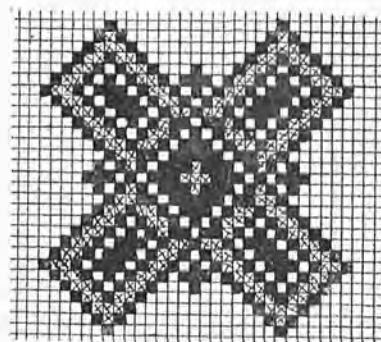
22

22б

22в

Наука роботи на дротах.

(диви стор. 15).

Найкраще навчитись на грубій волічці і грубих кістяних, або дерев'яних паличках. Ч. 1. вказує як тримати волічку в пальцях, ч. 2. як затягнути перше очко на дрот, ч. 3. представляє вигляд першого очка, ч. 4. ряд очок на першій дроті. Як дістанемо на першій дроті певну потрібну кількість очок, тоді перероблюємо їх другим дротом (диви ч. 5.) Ч. 6. вказує, як треба перероблювати очка, щоб отримати т. зв. праву сторону (з ланцюшками), й ліву (на виворіть), ч. 7. представляє пробку роботи на дротах, де на переміну в формі малих квадратиків роблені 8 рядків раз на гладко, — раз на виворіть.

О. О. К.

Власний виріб.

КОЛДРИНА ВОВНИ
двосторонні

Зол. 26.-- і вище

Матераці

зол. 35.-- і вище

Сінники

зол. 4-80 і вище

Коци, капи, фіранки, дивани, полотна, рушники, обруси, сервети, стирки і т. п.

найдешевше

продає

Фабрика постелі ПЕТРУШЕВСЬКІ - МЛЕКО**Львів, Коральницька 6.****ТЕЛ. 3772.**

На провінцію висилаємо за післяплатою. Для закладів, шпиталів, пенсіонатів і т. п. ціни offertові пизькі.

Ціни фабричні.

Готові пошевки

від зол. 3.—

Подушки з піря

від зол. 25.—

Готові простирали

від зол. 4.80

Під ковдри

від зол. 11.—

ЧОТИРИ ТЕМПЕРАМЕНТИ

Вже в старині знали люде, що голова має свій перед, зад, правий і лівий бік.

Це повело власне учених її до інших вислідів, як на примір: світ має чотири сторони, рік чотири пори, люде чотири темпераменти і т. д.

Темпераментів є чотири і вони звуться: сангвінічний, холеричний, меланхолічний і флегматичний. Є впрочім люде, які кажуть, що число темпераментів доходить до вісімсот мільонів. Темпераменти наводяться так немішані, як хемічні елементи, а індивідуальний темперамент є звичайно мішаниною всіх чотирох.

Отже признаки поодиноких темпераментів: Сангвінік є дитиною одної хвили. У него є тільки одно: теперішність. Минувшини він не пам'ятає, а про майбутність буде час подумати як вона прийде — каже він. Має він, як кажуть його приятелі добре серце. На все він пристає, лиш не на те, щоб учитися математики. Своїх приречень додержує совісно, то є: коли не забуде і коли їх додержання не справляє йому труднощів. Число зачатих його діл є дуже велике, але ті, що він довершив, можна почислити на пальцях. Грошей не числить він ніколи, ані не знає, котра година. Співає всі нові мелодії, але з тексту не знає більше над дві перші стрічки. Все є в одушевленню і грошовій потребі. Коли розкаже щось, то слово „гарне“ є божественним, а місто: через довгий час, каже „вічно“. Займається однакою повіреною тайною як і папіросом. Слухаючи уважно тайни, уважає він, щоби папірос не погас. Сангвінічний темперамент уважають люде за найшасливіший. Один німецький філософ зачислив до сангвініків: майже всіх дітей, молодих дівчат, всіх малярів, поетів, музиків і сценічних артистів, дальше кельнерів, голярів і льокаїв. Дальше всі малпи, пси (з винятком мопса, який є меланхоліком і ямника-холерика), вивірки, співучі птиці і метелики.

Холерика можемо розпізнати по двох великих гузах над вухом. Звичайно має глибоко сидячі очі, вистаючі кости на лиці та шорстке волосся. Є він аристократом з уродження; як що виступає як прихильник свободи, то лиш проти своїх настоятелів. Холерик має багато спільного з царовозом. Як паровіз біжить все наперед, так і він. Пориває за собою товпи, силе іскри і дим та може експлодувати. Іде все прямим шляхом, але як раз звернеться, то летить прямо в пропасть. Не терпить жадного спротивдовання, не дає тиранізуватися хіба любій матері чи жінці. Не видає ані за багато ані за мало грошей і не любить родинних зібрань. Також любить полювати. Як що є музикальний, то співає басом, а зі своїм фортепіано чи іншим музичним інструментом обходиться як коваль з ковалом. Пісні любить народні й переносить їх понад великі діла композиторів. До холериків зачисляють всіх Турків, Еспанців і Корсиків, всіх когутів, лікарів, сторожів в'язниць, катів, редакторів і публіцистів. Всі дикі звірята, як левів, тигрів, диких, дальше баранів, індиків, чайки та морського воєка.

Меланхоліка можна здалека пізнати по його повільнім ході й зігненим карку. Довжина його носа

переходить звичайно приписану міру. Зарівню замітний є вираз його лица. Дивлячись на нього мігби хтось думати, що його болять зуби. Утікає перед людми і є дуже скритий. Кожний сотик, котрий має видати, оберне кілька разів в руці. Так само є коли хоче, щось сказати, є дуже недовірчивий. Дуже тяжко сказати щось такого, щоби його не образило. Також є дуже обережний. Як йде вулицею, то йде позад мур, уважаючи, щоби часом не зіснулася яка цегла на нього, а вечером як кладеться спати, то кілька разів стає дивитися, чи добре замкнув двері. Як що має гроші то все сниться йому, що його обкрадають. Як ворог є непримиримий, як приятель нічно вірний. Не любить соняшного блиску, погорджує танцем. Вірить в передчуття а також в голеопатію.

Меланхоліком є з малими винятками всі герої романів, також старі панни, головню гувернантки. Дальше всі грачі в шахи, студенти з непочисленими курсами, всі заніжені генії, та голодуючі урядники. Зі звірів: мопс, кертція, лилик, сова і ин.

Флегматик є майже все добре підкормлений. Ціла його постава має в собі щось виточене. Живіт його творить півокруг. Його очі, лице і спосіб думання та кож. Коли на примір холерик пливе проти води, то флегматик пливе мирно з водою. В державі він є найлучшим горожаном. Не є ані революціонером, ані реакціонером, бо поступ, чи поворот до давнього вимагає руху, якому він є все противний. Як мусить іти — то лізе, як має стояти, то опирається, як сидить, то бодає руки опре на столі або на поручу. Не думає ніколи о пічім иншій, як о ловленню риб чи пообідній дрімці. На всякі винаходи, як стрільний порох, мерзери, крієп зовсім не звертає уваги, а лиш вибраний крієла з поручем, м'які подушки та вигідні пантофлі уважає за дуже добрі. Межи флегматиками стрічаємо: свічкарів та старих священників. Зі звірят весь рогатий та довгоухий скот, слимаки і устриці.

Рівнож добре можна пізнати темперамент по їзді конем. Сангвінік їде все гальопом. Холерик гопом. Як є в добрім гуморі то їде густим гальопом, у злім то карієр. Меланхолік позваляє своїй шкани шкандибати спокійною ходою. Флегматик їде також але в дуже вигіднім повозі. У жінцях є трудніше пізнати темперамент, бо є звичайно мішаний. Як діти є сангвінічно-флегматичні, дівчата сангвінічні, жінки сангвінічно-холеричні, вдовиці сангвінічно-меланхолічно-холеричні.

Чистий темперамент у жінок виявляється при освідчинах. Коли панна сангвінічка то скаже: „чому ні“. Меланхолічка попросить о день надуми, флегматичка відішле жениха до батька, а холеричка, або відразу дасть коша або кинеється йому на шию.

Як що ці спостереження приміємо не лиш до людей, чи звірят але також побачимо тополю, яка за кожним подувом вітру похитується, то відразу скажемо, що вона є сангвінічка. Суковатий сильний дуб є холерик, плачуча береза є меланхолічка, а голвата верба — флегматичка. Або ярна! Чи салера не є холерична, а чи є що більше флегматичне від огірка!

З німецького переповіла Я. Г.

ПЛЕКАННЯ РУК

(Докінчення).

Тепер валкуємо пальці, — першим і середнім другої руки від долоні до нігтя. Ніготь сильно стискаємо, й знова масуємо кожний палець поодинокі, почавши від нігтя до його насади. — Опісля масуємо великим пальцем другої руки долоню, не опускаючи жадного місця.

Вкінці миємо руки, додаючи до теплої води кілька крапель гліцерину. Руки змиваємо щіточкою, водою й милом доки не зникне всякий слід бруду й пороху. Дуже важно, щоб накінці обтерти руки до суха.

Беремо палець противної руки між вказуючий і великий, і масуємо його починаючи з гори в напрямі до долоні.

Потім приступаємо до чищення нігтів. Нігтів не треба ніколи обтинати ножицями. До цього служить острій пилничок, яким випилюємо нігті особливо в кутах, щоби надати їм гарну овальну форму. Скірочку довкола нігтів усуваємо обережно деревляним паличком, який мацаємо в алкоголь. Коли шкірка тверда й не дається добре усувати, треба намастити її вазеліною або товстим кремом.

Кусником шкіри з старої рукавички, або шкіряним човенцем надаємо нігтям знова їх блиск. До сего мо-

жемо ужити порошок чи пасту до нігтів, або трохи крейди. Ляку не уживати, бо від нього ломляться нігті. — При тім належить звернути увагу, що надто блискучі нігті виглядають негарно й неприродно.

Нігті взагалі нищатьс я й ломляться скоро при всякій роботі. Щоби цього уникнути, добре є смазувати кілька разів в тиждень нігті й пальці товстим кремом, усуваючи товщ аж по миттю. Особливо добре робить це нігтям, коли мусимо держати їх в теплій воді, прим. при купелі чи пранні.

Вечером мусимо натерти руки гліцеріною, або якимсь иншим товщем, масуємо руку, як подано вище, а потім доперва миємо водою й милом.

Спання в рукавичках є нездорове й негігієнічне. Рукавички хоронять за те дуже добре руки при всякій роботі, головню коли маємо до діла з порохами або пудрою, по яких дуже тяжко вимити руки. Кожна хазяйка повинна мати приладжені старі рукавички, які може скоро натягнути, коли треба брати до рук брудні річі.

Рани й задряснення ніколи не занедбувати. Їх треба сейчас вичистити й обв'язати чистеньким платочком.

Часто трапляється, що пальці самі з себе мають криву, негарну форму.

Цьому можна також запобігти, як що легенько, але конесквентно кілька разів зігнем палець у властиву сторону. Очевидно тут не можна поступати надто енергійно, щоби не заподіяти шкоди кістці. Але на легкий натиск вже такі пальці зреагують. Руки, які відносно до довжини є за широкі, можна виплекати на кращі, як що будемо руку стискати в місцях, де вона надто широка. Цю вправу, треба очевидно частіше повторяти, у вільних хвилях, коли руки й так не мають нічо кращого до роботи. Є люде, які твердять, що гарна рука куди важніша, як блискучі очі, або овальне личко. Рука є також мірилом інтелігенції, доброти й панування над собою. По вигляді руки можна багато судити о характері людини.

I. K.

ДОБРА ГОСПОДИНЯ.

Печиво на Різдво.

Торт з яблук.

1. Крухе тісто:

Замісити тісто з 20 dkg свіжого масла, 33 dkg муки і 13 dkg цукру. Наперед вимісити масло з мукою, потім додати цукор і місити ще $\frac{1}{2}$ години. З тої маси спекти два кружки в тортівницях о промірі 29 см.

2. Маса з яблук:

Заварити в камінній ринці $\frac{1}{2}$ kg цукру з $1\frac{1}{2}$ склянки води. Додати $1\frac{1}{2}$ kg винних яблук дрібно покрайних (найрадше штетин). По розваренні яблук перетерти їх крізь сито, додати 12 dkg змеленої цукати, $\frac{1}{4}$ kg парених і змелених мигдалів, з 1 цитрини сок і шкірку. Ринку поставити на триніжок і смажити часто мішаючи, так довго, доки маса не буде від ринки відставати.

3. Оріхова маса:

Зробити соковик з 25 dkg цукру і $\frac{1}{2}$ склянки води. Всипати 25 dkg змелених волоських орхів, додати ванілії, цитринової шкірки і хвилину підсмажити мішаючи.

4. Зложення торта:

На один крухий кружок наложити гарячу, оріхову масу і вирівняти ножем. Намасу наложити гарячу масу з яблук, вигладити, накрити другим кружком і прикрасити торт до вподоби.

Замітка: Цей торт можна також зробити без оріхової маси, а масу з яблук без мигдалів і цукати.

Стрілецький торт.

$\frac{1}{4}$ kg мигдалів змолоти з лупиною, $\frac{1}{4}$ kg м'якого цукру, $\frac{1}{4}$ kg свіжого несоленого масла, $\frac{1}{4}$ kg муки, з $\frac{1}{2}$ цитрини сок і шкірку, $\frac{1}{2}$ лісочки ванілії, все разом місити $\frac{1}{2}$ години. З цієї маси спекти 2 кружки на тортівницях о промірі 25 см в негорячій печі. Зимні кружки переложити мармелядою (найрадше морелевою). Цей торт є дуже добрий і смакує мужчинам.

Пиріг з маком.

1. Тісто:

Розчинити $\frac{1}{4}$ kg муки, $\frac{1}{4}$ л. літного молока, розпускаючи в молоці 4 dkg дріжджів. Коли розчина підросе додати 7 жовток і 2 цілі яйця убиті з 20 dkg цукру, дрібку соли, цитринової шкірки, $\frac{1}{4}$ kg муки і $\frac{1}{4}$ л. молока. Тісто має бути вільніше чим на струці. Місити $\frac{1}{2}$ години. При кінці вляти до тіста $\frac{1}{4}$ л витопленого, холодного масла і поставити нехай росте.

2. Макова маса:

$\frac{1}{2}$ kg маку спарити окропом день наперед. Другого дня зам'їшати ложкою, цю воду зляти й знова перемиє в холодній воді. Усе вилляти на ситко. Як вода стече, брати по 3 ложки маку і терти на масу в макітрі, додаючи по ложці цукру. Втертий мак зложити в камінну ринку, додати 8 dkg десерового масла, а цукру таку кількість, щоби мак був добре содкий; $\frac{1}{8}$ kg перебраних і змитих родзинок без кісток, $\frac{1}{8}$ kg

сндрених і змелених мигдалів і цитринової шкірки. Усе разом вимішати, підсмажити і відставити, щоб мак вистиг.

3. Звивання пирога:

Викачати тісто на пів пальця, посмарувати білком, наложити рівно маком і двома руками тісно звивати, щоб внутр не лишився воздух і положити на вузьку бляху. Як виросте посмарувати яйцем, встромити кілька кусників потятого стебля і годину пекти.

С. Мійська.

Український медівник.

1 ложку масла втерти, додати 3 жовтка, за кожним добре перетерти, — 1 склянку меду, 1 склянку муки, піну з 3 білок, на кінчик ножа поташу, 50 волоських орхів грубо покрайних і трохи цитринової шкірки або помаранчевої для запаху. Все це добре перемішати і виложити на бляху висмазовану маслом; нехай постоїть $\frac{1}{4}$ год.; відтак пекти в не дуже гарячій печі 1 годину.

О. Б.

Прикраси на ялинку.

„Boule-de-neige“ з бібулки різної краски.

Взяти звичайні бібулки різної краски пр. на один цвіт 2 відтини жовті а 2 сині, на другий 4 відтини фіолетні і т. п. і цити робитися в слідуєчий спосіб:

Аркуш бібулки зложити кількакратно, нарисувати цирклем круг о промірі 7 см і литати всі разом. Потім брати по 4 колісця, рівно покласти одно на другім, — всі разом зложити на половину, потім ще раз на половину і складати так довго, аж ті колісця стануть вирізком кружка о луці $\frac{1}{2}$ см. По зложенню пересунути кілька разів великим і вказуючим пальцем, щоб потворилися карби. Опісля ці вирізки розвинути і покарбовані колісця одної краски, уложити одно на другім, в числі від 15—20. Крізь середину колісця перетягнути нитку з вузом, лишаючи на другій стороні кусник нитки. Чотири такі рожі в'яжуться зі собою по дві навхрест міцно, добираючи відповідні краски. Ниток не відтинається, лиш переводиться на він утвореної кулі. Ці нитки є потрібні до прив'язання кулі на галузку. Можна також робити кулі одної краски.

Їжаки.

Приготовити перед святами цілі шкаралупки з яєць подібно, як на писанки. Шкаралупки мусять бути чисті і сухі. З уживаних корків викроїти шестикутники, або пірамідки о грани 1 см і наліпити синдетіконом на шкаралупці, не симетрично, одначе в рівнім віддаленню. Коли клей висохне, потягнути шкаралупки і корки золотом або сріблом, розпушенням у відповідній течі (купленій в складі фарб). Крізь дірки сухих вже шкаралупок перетягнути срібний або золотий шнурочок і завісити на ялинку.

Медівнички.

1. Тісто:

38 dkg меду заварити і вихолодити. Потім додати до меду 62 dkg муки, 3 жовтка, 2 цілі яйця, 19 dkg цукру, 8 dkg масла, 1 dkg поташу, по пів ложочки цинamonу і гвоздиків, з 1 цитрини шкірку. Усе разом місити в мисці $\frac{3}{4}$ години. По вимішенню сформувати в пальцях галки, величини малого, волоського орха (пальці мачати в маслі); галки класти на бляху вимашену маслом і посипану мукою, у віддаленню 5 см одна від другої. Пекти в негорячій печі. З тої кількості можна виробити 90—95 штук.

2. Люкор:

25 dkg дуже мілкоого цукру, 2 білка убити на шум; терти а цукром $\frac{3}{4}$ години і додати сок з одної цитрини. Втертий люкор поділити на 3 часті. Одну часті лишити білою, другу закрасити алькермесом, а до третьої всипати табличку тертої шоколяди. Зимні медівнички поділити також на 3 часті і кожну полюкрувати иншим люком. Люкрується по плоскій стороні. Коли люкор висохне, зложити медівнички до зачиненої пушки, щобі стали м'які. Завішені на ялинці виглядають гарно і смакують так малим як і старшим дітям.

Горіхові обаринки.

$\frac{1}{4}$ kg мілкоого цукру втерти з 1 білком, соком з 1 цитрини і з 2 ложочками руму. До тертої маси всипати $\frac{1}{4}$ kg зме-

лених волоських орхів і знова терти. Потім поділити масу на 2 часті. До одної всипати табличку тертої шоколяди а другу закрасити 2 ложочками алькермесеу. Бляху вимашити свіжим маслом, виложити оплатками і укладати, гарно вироблені, малі обаринки. Пекти в легкій печі.

Замітка: Хто не числиться з грінши, може взяти замість орхів, мигдали, покрайні в пасочки, а тоді обаринки виглядають ще краще.

С. Мійська.

Що варити?

Неділя: 1) Супа з печінки. 2) Печеня волова на дико з макараном. 3) Сирик.

Понеділок: 1) Супа грибова з клюсочками грисіковими. 2) Гудляш вепровий з капустою. 3) Компот з яблук.

Второк: 1) Супа з бараболь. 2) Печеня теляча з корнішонами. 3) Легуміна з булки.

Середа: 1) Супа фасолькова. 2) Кель фашерований. 3) Налісники з сиром.

Четвер: 1) Росіл з клюсочками зі скварок. 2) Зрази з кашою. 3) Макаран з яблоками.

П'ятниця: 1) Супа помідорова. 2) Лінійні вареники. 3) Легуміна сагова.

Субота: 1) Супа ярникова. 2) Фальшивий заяць з бурачками. 3) Крем з яблук.

Переписи.

(Пропорція на 5 осіб).

Зупа з печінки.

Ярину, кости варити як звичайно. Окремо зрумянити 6 dkg печінки на маслі з цибулею й дати до супу. Переціджений смак підправити 2 жовтками, дати пару дрібно крайних ковбасок і гранки з хліба.

Легуміна з булки.

4 жовтка утерти з пів склянки цукру, сок з пів цитрини, білка на піну, пів склянки тертої булки або хліба. Пареложити мармелядою.

Крем з яблук.

Спекти $\frac{1}{2}$ kg, яблук в дупині, відтак перетерти через сито, додати 6 dkg цукру, 5 dkg смаженої шкірки помаранчевої, дрібно крайної, сок і шкірку з пів цитрини; 4 листки желатини ополокати в зимній воді, всипати на кияток (4 ложки води), мішати щоб не осіла на дні, як пристигне дати до яблук, в кінці вбити піну з 3 білків. Дати до форми облітої водою, висипаної цукром і поставити в зимне місце на 2—3 год.

Клюсочки до росолу.

10 dkg посічених скварків, 2 жовтка, добре розтерти, до того 21 dkg муки, трошки молока, добре вимішати, дати піну з 2 білків. Ложочкою класти клюсочки на росіл і 5 хвиля варити.

О-па.

Ради господиням.

Чищення диванів.

Дивани ясної краски чистяться добре кислєю капустою. Її треба розкинути по дивані й чистити рукою або щіткою, аміняючи капусту кілька разів.

Диван темної краски посипати вживаним вже чаєм, вогким і чистити щіткою.

(С. Мійська).

Лінолеум набере гарного полиску, як змиемо його со- лодким молоком, а відтак витremo до суха флянселею.

Старі олійні образи, палетки чи інші мальовила добре чистяться розкровоною цибулею. Відтак треба їх змити со- лодким молоком і витерти до суха.

Плями з вапна дуже добре чистяться оцтом

 (ψ_0)

Мосяжні предмети найкраще чистити глибокою або крейдою розведеною спиртом, сальмяком в півні, або квасом з квашеної капусти, змішаним з дерев'яним поцелом.

Металі, скло й зеркала добре в чистити пензлем з пиліросів.

Сталеві й залізні предмети дуже знищені ракою, треба натерти розчином рівної кількості сімейного квасу й води, відтак змити водою й помастити оливою. Допрєва по кількох днях очистити скляним папером (Schmiegelpapier). (Г.)

Білок з сирого яйця — добрим середником для осягнення піжної й чистої шкіри. Лице треба обмити теплою водою, а м'язові висохне, натерти його докладно білком. По короткому часі, як білок зовсім засохне, треба лице знова сполоскати теплою водою. Таким чином усунеться з лица тонаджний надас йому негарний вигляд.

(Ф.)

Як палець болить – паривак: треба його покласти в свічок наповнений свіжим, несоденим маслом і держати так через $1\frac{1}{2}$ години. При сильнішому запаленні треба держати годину або і довше. Масло від горячого пальця розтопиться і витягне запалення.

Полечене або попарене тіло добре в патерти білком з сирого яйця й пошкратити це через яких 5 хвилин доки не перестане боліти. Тоді навіть міхурія не буде.

БІБЛІОГРАФІЯ.

Марія Омельченко: Вибір фаху. Прага 1925, 16⁹ 37 ст.
ціна 50 гр.

В своїй розвідці про вибір фаху старасться авторка звернути увагу громадянства на це, що кожна людина має зайняти в суспільності місце відповідне її психофізичним здібностям і нахилам. Нам, Українцям належить головню подбати про це, щоби дати народові визначних працівників, якіби брались до діла не лиш з причин соціальних чи господарських, але в виборі праці йшли за голосом свого внутрішнього „я“ і знаходили в ній своє щастя і вдоволення, як також зміцні зберести у ній свою енергію, фізичну силу й духовну свіжість. Це все можливе є лиш тоді, коли людина стане до праці на своїм місці. Тому-го так важну роль в житті відіграє вибір звания. На це звернули увагу научні досліді наших днів. Працює над тим психологія, психофізіологія, фізіологія, психологія праці і т. и. Повстають в культурних краях практичні поради, які дають родичам для їх дітей і молодіжці вказівки, до якої школи треба йти, в якій напрямі розвивати здібности дитини — й які, що належить студіювати й яке вибирати собі звания згідно з духовними і фізичними індивідуальними здібностями.

Авторка застановляється над тим, які чинники впливають на вибір звання, якими мотивами треба кермуватись при його виборі, й подає короткий образ того, як виглядають поради для вибору звання в Чехословаччині. Звертаються до них за порадою не лиш в справі шкіл початкових і загально-образовуючих середніх і вищих, але також в справі шкіл чисто фахових. Поради подають лікарі, психологи, спеціалісти різних галузей звання, майстри на підставі точно переведених дослідів над особинком, який звернувся за порадою. Книжка написана коротко й ясно, інформує точно про це на що треба звертати увагу при виборі звання і тому має велику цінність зрештє для родичів, які бажать щастя своїм дітям, як і для молодіжи, яка дуже часто губиться в житті, або довго кидається і шукає за тим, якою дорогою піти, як відгадати до чого властивого надаються їй власні спосібности, звертає увагу на це, як основно належить застановитись над вибором свого звання, щоби знайти вдоволення і своє власне місце серед суспільства.

О-са.

„Жіноча Доля“ щомісячний часопис для українського жіноцтва, Коломия ч. 3, за падолист. Стор. 12. Зміст: Велика

Видає Кооп. „Українське Народне Мистецтво“.
Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, Руська 18.

Рівнина. Лист «Союза Українців» зі Львова до редакції
Ж. Д. О. Кисілевська: Новітні Свята. — Олена Грозик: Дума
Др. Андрій Чайковський: Покірне теж дві корони ссе.
О. Кисілевська: Про виховання. Зі світа. Відділ амери-
канський. Ганя Ганівська: З над синього моря. Добрі
ради. Сміхотини. Часть господарська.

Ярослав Цурковський: „Прозодія світанку“. Поесії стор. 32. Видані „Новий Кобзар“ Львів.

„Українське життя“ тижневий журнал в Хіах, Харбін
9 жовтня 1925. 8^я, 16 стор. Зміст: Перед важким рішенням. —
Леса України: 3 невеличких пісень. — М. Шаповал: Хто
керує Україною. Пилип Капельгородський: Осінь. — В сто-
літню річницю великого українського композитора Дмитра
Бортнянського. — Що діється на українських землях. — Жи-
дівська колонізація південної України. На західній Україні.
На еміграції. Микола Чернявський: В голодний рік.
Українське місцеве життя. Скарби минулого. — Веселій
куток.

Від Адміністрації.

З нинішнім числом розсилаємо упізнання нашим П. Т. Передплатникам, які залягають з пренумератою до кінця біжучого року й просимо ласкаво належність негайно вярзвати залученням чеком.

**Робітня жіночих і діточих суконь
С. Монцібовичевої
приймає**

ДО НАУКИ ШИТТЯ І КРОЮ
Львів, вул. Хмельовського ч. 15.

„ПАНИ“

Ново отворений магазин дамської конфекції
при вул. **Ягайлонській 15.** тел. 885
поручає у великому виборі оригінальні загра-
ничні моделі плащів, костюмів, суконь, све-
терів і т. п. по уміркованих цінах.

НАЙНОВІШИЙ МАГАЗИН ФУТЕР У ЛЬВОВІ

ШЕНБЛЮМ і ВАЙНБЕРГ

... ВУЛ. ЯГАЙЛОНСЬКА 9. ...

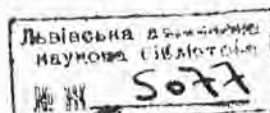
поручає найновіщі заграничні моделі, як також шкірки всякого роду.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Маю честь повідомити, що в моїй друкарні є машини до складання (лінотайпи) з українським письмом, багато укр. черенок і модерні друкарські машини, що дозволяє виконувати всі роботи швидко і старанно. Поручаю теж мою цинкографію, що продовж 2 днів виконує кліші, сіткові і черткові.

З поважанням **ІГНАТ ЄГЕР**
Львів, ул. Сикстуска 33; тел. 515.

За редакцію відповідає МАРІЯ ГРОМНИЦЬКА.
З друкарні Ігн. Єгера, Львів, вул. Сикетуська 33.

До кожного моделю можна замовляти готові крої для кожної величини.

Внизу подаємо таблиці кроїв з вимірами.

Виміри кроїв для смотриків і пань

Величина	для смотриків			для пань					
	14	15	16	I	II	III	IV	V	VI
Обєм горішний	см 84	см 86	см 88	см 90	см 96	см 102	см 108	см 114	см 120
Обєм в поясі	64	66	68	70	74	78	84	90	100
Обєм в бедрах	90	94	96	100	105	110	114	120	130
Довжина спідниці	75	80	85	102	105	108	108	108	108

Виміри кроїв для дівчаток від 1—13 літ

Величина	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ціла довжина	см 45	см 48	см 50	см 55	см 60	см 65	см 70	см 75	см 80	см 85	см 90	см 96	см 102
Обєм горішний	58	70	62	64	66	68	70	72	74	76	78	80	82
Довжина рукава	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	37 1/2	39	40 1/2

Виміри кроїв для хлопчиків від 1—13 літ

Величина	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Зовнішня довжина коротких штанів	см —	см 29	см 33	см 36	см 39	см 42	см 45	см 48	см 50	см 54	см 56	см 58	см 60
Вовнішня довжина довгих рівних штанів	—	—	57	60	63	67	70	73	76	79	83	86	89
Довжина рукава	20	23	24	25	25	29	31	33	35	37	39	41	43

Ціни кроїв:

- а) великі форми (костюми, сукні, плащі) 1'80 зол.
- б) малі форми (блужки, спіднички, діточі одяги, білля) 1'40 "
- в) дрібнички (капелюхи, ковнірці, черевики тощо) 0'80 "
- г) малі форми ручних робіт 1'25 "
- г) великі форми ручних робіт 2'— "

Гроші вислати рівночасно зі замовленням переказом або в поч. значках. На порто посилки 30 гр. Замовлення на крої полагожується за 7—10 днів.

До

П. Т. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

Випускаємо вже 7 число нашого журналу „**НОВА ХАТА**“ та звертаємося з проханням вирівнати залеглу передплату по кінець біжучого року, та відновити на черговий рік.

Передплата на рік 1926 виносить:

Для краю: цілорічна зол. 16'—
піврічна „ 8'50
чвертьрічна „ 4'50
ціна одного числа „ 1'50

Для закордону: (цілорічна) 3 дол. або їх рівновартість.

Адреса Редації і Адміністрації:

„**НОВА ХАТА**“, Львів, Руська 18.

„**НОВУ ХАТУ**“ можна купити у всіх книгарнях та бюрох газет.

Рівночасно звертаємося з проханням до наших П. Т. Передплатників поширювати цей одиникий у нас ілюстрований, жіночий журнал, присвячений модам і справам домашнього жіночого господарства та приєднувати йому як найбільше передплатників.

ОДИНОКИЙ
український готель

Народня Гостинниця

кооперат. стов. з обмеж. порукою
у Львові, ул. Косцюшка ч. 1.

Електричне освітлення, вінда
й купальня, — телефони по
кімнатах. — Осібні кімнати
на нічліг для селян. — —

Стоварищення приймає гроші на вклад-
кові книжечки до опроцентування.

ЧИСЛО ТЕЛЕФОНУ 888.

„НОВИЙ ЧАС“

ОДИНОКИЙ ІЛЮСТРОВАННИЙ, ПОПУЛЯРНИЙ
ЧАСОПИС, ВИХОДИТЬ 2 РАЗИ В ТИЖДЕНЬ.
Місячна передплата тільки 2 золоті, за гра-
ницю 3 дол. піврічно. і

Жадайте оказового числа, яке висилається безплатно.

— Адреса: „Новий Час“, Львів, Руська 18. —

„СВІТ“

ОДИНОКИЙ у нас багато ілюстрований двотиж-
невий журнал, виходить у Львові в об'ємі 16
великих сторін. В кожному числі 20 до 30
ілюстрацій і рисунків! Крім цього до кож-
дого числа додається безплатно

аркуш повістового додатку.

Передплата на квартал виносить 6 зол., на
піврік 12 зол., для Америки й ин. країн 2 і пів
долара на піврік.

Адреса: „СВІТ“, Львів, Руська ч. 3.

Гроші в заграниці можна посылати в по-
ручених листах, у дотичній валюті (в доларах,
чеських коронах, франках і ин.

Жадайте оказових чисел!

Нові передплатники дістають усі аркуші
повістового додатку „АТЛАНТИДА“ даром!

Друкується великий календар „СВІТУ“

на 1926 рік.

Почтова оплата заплачена гуртом.

Жіноча спілка „ПРУД“

Кооператива з обм. порукою

Львів, Ринок ч. 39. (зал. д.м.)

порукає свої робітні суконь і білля, де викону-
ються так скромні як і найвибагливіші жіночі убори
й перерібки, всяке білля фаховими силами й по дійсно
дешевих цінах. Великий вибір стилевих вишивок, на-
родні строї в цілості й часті, виш. сорочки, блявки,
прикраси домашнього улаштування і т. п.

Курси крою суконь і білля
два рази в рік по 3 місяці.

Рік заложення 1900.

Уділ 10 зл. впис. 2 зл.

Години прийнять: від 8—1 в пол. і 3—6 поц.

МАШИНИ ДО ШИТТЯ

найновіших систем, легких
складові часті, прилади
до кравецького ремесла
і до ручних робіт порукає

АЛЕКСАНДЕР
МАЛІМОН

СІЛІД МАШИН ДО ШИТТЯ
Львів, вул. Валова ч. 11 а.
Приймається машини до напратки.

ОДИНОКИЙ на західних землях
України
сатирично-гумористичний журнал

„ЗИЗ“

виходить 2 рази в місяць
під редакцією ЛЕВКА ЛЕПКОГО.

Чвертьрічна передплата 3-30 зол.

ЖАДАЙТЕ ОКАЗОВОГО ЧИСЛА.

Адреса: „ЗИЗ“ Львів, Руська ч. 18.

Зголошуйте передплату на щомісячний часопис:

„Жіноча Доля“

що виходить в Коломиї, вул. Нова ч. 1.

і коштує річно . . 5 зол. 50 гр.

піврічно . 3 зол. —

для Америки дол. 1-30 річно,

бо „Жіноча Доля“ об'єднує маси нашого жіноцтва
і заохотить до культурно-освітньої праці,

бо „Жіноча Доля“ навчить жінок, як боротися їм
за рівні права в родині, громаді і народі,

бо „Жіноча Доля“ порадить жінкам, як викор-
енити в нашого села коршму, хруківство
і иншу язву, яка залишилася в нас з часів
панщини.

бо „Жіноча Доля“ навчить жінку поступової до-
машньої господарки і новітнього виховання
дітей,

бо „Жіноча Доля“ зробить нашу жінку спосібною
до боротьби за найвищі ідеали Українсько-
го Народу.

Кожда Українка — без різниці стану — стане
передплатницею „Жіночої Долі“, приєднає
й якнайбільше число передплатниць і збере
при нагоді, що зможе, на пресовий фонд
„Жіночої Долі“.

З друкарні І.н. Єгера, Львів, вул. Сикстуська 33.